

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU
TUTANAK DERGİSİ

6'ncı Toplantı
6 Ocak 2016 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Askerlik Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/414)

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 2

6 Ocak 2016 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 12.34

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: İbrahim Mustafa TURHAN (İzmir)

SÖZCÜ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

—————●—————

BAŞKAN – Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, kamu kurum ve kuruluşlarımızın kıymetli bürokratları, yazılı ve görsel basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 6'ncı Birleşimini açıyorum.

Görüşmelerimize saat 13.15'te devam edeceğiz, 13.15'e kadar yemek arası veriyorum.

Kapanma Saati: 12.35

—————●—————

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 3

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 13.19

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)
BAŞKAN VEKİLİ: İbrahim Mustafa TURHAN (İzmir)
SÖZCÜ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)
KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

BAŞKAN – Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarımızın bürokratları, yazılı ve görsel basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi bir kez daha saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 6'ncı Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam edeceğiz.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- *Askerlik Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/414)*

BAŞKAN - Maddelere geçilmesini oylamıştık.

Yalnız, 1'inci maddeyi okutmadan önce, mevcut tasarı içerisinde 9 madde bir önceki teklif içerisinde yasalarmıştı. Bunların tasarı metninden çıkarılmasına ilişkin bir önerge vardır, onu okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/414) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın 3, 5, 6, 7, 21, 22, 23, 24, 25'inci maddelerinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Emine Nur Günay
Eskişehir

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Görüşmelerimize 1'inci maddeden devam edeceğiz, 1'inci maddeyi okutuyorum:

ASKERLİK KANUNU İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 10- Türk vatandaşlarından aşağıdaki şartların tümünü taşıyanlar, bağlı bulundukları yurt dışı temsilciliklerimiz aracılığıyla askerlik şubelerine başvurmak suretiyle 1.000 Avro veya karşılığı kadar yönetmelikte belirtilen yabancı ülke parasını başvuru sırasında defaten ödemeleri kaydıyla askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılırlar.

Yurt dışında doğarak veya kanuni rüşt yaşına kadar ikamet amacıyla yabancı bir ülkeye giderek oturma ve/veya çalışma izni ile yurt dışında yaşıyor olmak ya da kanuni rüşt yaşına kadar Türk vatandaşlığının yanında başka bir ülkenin vatandaşlığını da kazanmış olmak.

Başvurusu sırasında bulunan yaşı en az yarısı kadar süre ile yabancı ülkede ikamet etmiş olmak.

Kanuni rüşt yaşına kadar alınan eğitimin en az beş yıllık bölümünü yabancı ülkede tamamlamış olmak.

ç) Başvuru tarihi itibarıyla halen yurt dışında yaşıyor olmak."

BAŞKAN – Madde üzerindeki görüşmelere geçmeden önce kapsam genişletmeye yönelik bir adet önerge var. Önce bu önergeyi okutacağım, ondan sonra önerge üzerinde madde gibi görüşme açacağım.

Önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/414) esas numaralı Askerlik Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın çerçeve 1'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İbrahim Mustafa Turhan
İzmir

"MADDE 1- 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun EK-1 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, üçüncü fıkrası madde metninden çıkarılmıştır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 4

"Oturma veya çalışma iznine sahip olarak işçi, işveren sıfatıyla veya bir meslek ya da sanat icra ederek, yurt içinde geçirilen süreler hariç olmak üzere, toplam en az üç yıl süre ile fiilen yabancı ülkelerde bulunan bu Kanun ile 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanununa tâbi yükümlüler, 38 yaşını tamamladıkları yılın sonuna kadar durumlarını ispata yarayan belgelerle birlikte bağlı bulundukları Türk konsoloslukları aracılığı ile askerlik şubelerine başvurmaları ve 1.000 Avro veya karşılığı kadar yönetmelikle belirtilecek yabancı ülke parasını, başvuru tarihinde defaten ödemeleri hâlinde muvazzaf askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılırlar."

BAŞKAN – Sayın Bakan, madde ve önerge üzerinde bir bilgi alalım lütfen.

Kim versin bilgiyi Sayın Bakanım?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Millî Savunma Bakanlığı temsilcisi.

BAŞKAN – Murat Albay, buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI KANUNLAR VE KARARLAR DAİRESİ BAŞKANI HÂKİM ALBAY MURAT YAMAN – Sayın Başkanım, daha önceki tasarıdaki madde -dün akşam Sayın Bakanımızın da arz ettiği üzere- yurt dışında doğan ve çifte vatandaşlık kazanmış olan gurbetçilerimizin çok büyük oranda Türk vatandaşlığından vazgeçmesi gerekçesi olan 6 bin euroluk dövizli askerlik hizmet bedelinin bin euroya düşürülmesine ilişkindi. Yani, bir önceki tasarıda bulunan maddemiz sadece yurt dışında doğan ve çifte vatandaşlık hakkı kazanmış Türk vatandaşlarımızın belli şartlar altında dövizli askerlik hizmetinin yeniden düzenlenmesi ve 6 bin euro olan dövizli askerlik hizmet bedelinin bin euroya düşürülmesine ilişkindi. Fakat bu tasarı gündeme yansıdıktan sonra, gerek Dışişleri Bakanlığımızdan gerekse yurt dışındaki vatandaşlarımızdan kapsamanın şu anda mevcut dövizli askerlik sistemi içerisinde yer alan tüm gurbetçi vatandaşlarımızı kapsaması yönünde bir talep gelince bu konu Bakanlığımızca ve Genelkurmay Başkanlığımızca uygun görüldü, Hükümetimiz tarafından da uygun görülmesiyle getirdiğimiz bir önerge karşınızda.

Bu önergeyle yaptığımız şey şu: Mevcut 1111 sayılı Askerlik Kanunu'nun Ek 1'inci maddesindeki dövizli askerlik sistemi şartlarına hiçbir şekilde dokunmuyoruz, mevcut şartlar aynen muhafaza ediliyor. Kanunda 10 bin euro olarak geçen fakat Bakanlar Kurulu kararıyla 6 bin euroya düşürülmüş olan dövizli askerlik hizmet bedelini bin euroya düşürüyoruz 38 yaşını tamamladıkları yılın sonuna kadar başvurmaları şartıyla. Daha önce 10 bin euroluk bedeli, daha sonra 6 bin euroya düşen bedeli 4 taksitte ödeyebiliyorlardı, bu 4 taksitte ödemelerine ilişkin hükümden vazgeçiyoruz, bin euroyu defaten ödemeleri hâlinde kanunda mevcut oturma veya çalışma iznine sahip olarak yurt dışında işçi veya işveren sıfatıyla üç yıl süreyle fiilen bulunan Türk vatandaşları şartları taşıdıklarına dair belgelerle birlikte konsolosluklara başvurmaları hâlinde bin euro dövizli askerlik hizmet bedelini de ödemeleri şartıyla askerlik hizmetlerini yerine getirmiş sayılacaklar. Önerge buna ilişkin efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Albayım, dün Sayın Bakan, Millî Savunma Bakanı bir araştırmadan bahsetti. O araştırmaya göre "Yurt dışında yaşayan yaklaşık 5 milyon vatandaşımız var, bunların çoğu Almanya'da yaşıyor." dedi. Bu vatandaşlarımızın da 90 bini vatandaşlıktan çıkmış, çıkıyor, böyle bir eğilim var. Çifte vatandaşlık başvurusunda bulunanların ya da elde etmiş olanların yüzde 85'i Alman vatandaşlığını seçiyor, eğilim o yönde, sıkıntılar var, 650 bin genç var ve bunların eğilimi de Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığından çıkma yönünde. Bu araştırma neye dayanıyor, kime yaptırıldı, ne araştırmasıdır? Bu sağlam bir araştırma mı? Bu önemli bir konu. Yani, bu sadece askerliğin işte bin euroya düşürülmesiyle halledilecek bir konu değil, bunun başka boyutları var. Bu kadar önemli bir konuyu farklı boyutlarıyla da ele almamız gerekiyor. Nedir bu araştırma, neye dayanıyor? Başka düşünceleri var mı Millî Savunma Bakanlığının, Genelkurmayın bununla ilgili olarak? Başka bakanlıkların yapması gereken işler var mı? Onu da dinleyebilir miyiz sizden?

BAŞKAN – Sayın Yaman, buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI KANUNLAR VE KARARLAR DAİRESİ BAŞKANI HÂKİM ALBAY MURAT YAMAN – Sayın Vekilim, Sayın Bakanımızın dün akşam ifade ettiği rakamlar Dışişleri Bakanlığımız tarafından yapılan bir araştırmanın sonuçları. Dışişleri Bakanlığımızın yabancı ülkelerdeki, özellikle de Türk vatandaşlarının yoğun olarak yaşadığı yurt dışındaki Türklerin arasında yapmış olduğu bir araştırmanın sonucu. Tamamıyla Dışişleri Bakanlığının verileri, herhangi bir özel şirket falan değil, Dışişleri Bakanlığımız tarafından yapılmış olan tespitler.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 5

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani, Dışışleri Bakanlığı yapamaz, birilerine yaptırmıştır bunu.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI KANUNLAR VE KARARLAR DAİRESİ BAŞKANI HÂKİM ALBAY MURAT YAMAN – Dışışleri Bakanlığı tarafından bize iletilen talepler. Zaten, bu tasarındaki maddenin çıkış gerekçesi de buydu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanım, o zaman sizin cevaplamanız lazım.

Bu önemli bir konu hakikaten. Vatandaşlarımızın çoğu bu çifte vatandaşlıkta Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığı değil de Avrupa Birliği ülkelerini tercih ediyorlarsa önemli bir problem vardır, önemli sebepleri vardır, yapısal sebepleri vardır. Bunların araştırılması, buna göre bir mevzuat hazırlamamız gerekiyor, bunu çözmemiz gerekiyor. Yani, askerlik bedelini bin euroya düşürmek de -biraz sonra bir önergemiz olacak- çok hafifletmek, çok düşük, seviyesiz bir noktaya getirmek gibi görüldü tarafımızdan. Yani, bunu doğru dürüst ele almamız lazım. Bilmiyorum, siz ne düşünüyorsunuz? Bu nasıl bir araştırmadır? Başka boyutları yok mudur o zaman? Bizim açımızdan yapılması gereken işler yok mu?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Sayın Başkanım, öncelikle, bu konuyla ilgili görüşlerimi ifade etmeden önce Plan ve Bütçe Komisyonumuzun yeni döneminin hayırlı olmasını temenni ediyorum. 26'ncı Dönemde Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çalışmalarında her bir milletvekili arkadaşımıza ve Komisyon yönetimine ayrı ayrı başarılar diliyorum. Komisyonlar aslında Meclisin mutfağıdır. Mutfakta ne kadar iyi hazırlanırsa, yapılan hazırlıklar ne kadar iyi olursa Genel Kurulda o kadar ahenkli ve güzel bir görüşme olur diye düşünüyorum. Plan ve Bütçe Komisyonu da hiç kuşkusuz Türkiye Büyük Millet Meclisinin en önemli komisyonudur sayı itibarıyla olsun, üstlendiği görev itibarıyla olsun. Ben burada görev alan arkadaşlara şimdiden başarılar diliyorum; verimli, başarılı bir çalışma dönemi diliyorum. İnşallah burada bu çalışmaların ülkemize en fazla faydayı getirecek şekilde olmasını ve karşılıklı anlayış ilkesi çerçevesinde yürümesini temenni ediyorum. Arkadaşlara tekrar başarılar diliyorum.

Tabii, bu konu Hâkim Albayımızın da ifade ettiği gibi Dışışleri Bakanlığımızın yaptığı bir çalışmanın sonucu olduğunu ifade ettiler. Ben konunun içeriğini bilmiyorum ama Millî Savunma Bakanımız en kısa sürede bu yaptığı açıklamaların detayını ve gerekirse Dışışleri Bakanlığımız da özellikle bu yaptığı çalışmayı, araştırmayı kendisi mi yaptı, yoksa bir kuruma mı yaptırdı veya farklı verilerden bir sonuç mu çıkardı bunları eminim ki en kısa sürede sizlerle paylaşılır ve bu noktada Türkiye Büyük Millet Meclisimizin alması gereken bir inisiyatif olduğu kanaati oluşursa da inanıyorum ki gereken yapılır ama şunu gayet iyi biliyorum: Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımız 6 bin avroluk bir bedeli çok bulduklarını bizim daha önce yurt dışı seyahatlerimizde bize de ifade etmişlerdi. Bundan dolayı vatandaşlıktan çıkarılmayı veya çıkmış olmayı, doğrusu, bizim engellememiz gerekiyor. Bunun, tabii ki, rakamını Hükûmet olarak biz bin avro olarak önerdik, takdir yüce Meclisin. Bu noktada, özellikle maddi noktalardan dolayı Türk vatandaşlığından ayrılmanın engellenmesinin bizim açımızdan da önemli olduğunu özellikle ifade ediyorum ama detayları inşallah Millî Savunma Bakanımız ve gerekirse Dışışleri Bakanımız sizlerle paylaşır.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Bir daha bulamayız Sayın Bakanım ne sizi ne Sayın Bakanı.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Yok, bulunur bundan sonra. Dört yıl...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bütçeye kadar gelmez herhâlde.

BİLİM SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Yok, en geç bütçede sorarsınız. Ben de notumu alıyorum, Dışışleri Bakanımıza ve Millî Savunma Bakanımıza özellikle sizin sorunuzu iletteceğim.

BAŞKAN – Bu konuda sadece bir ara bilgi verirsiniz. Yurtdışı Türkler Başkanlığı bu konunun en önemli takipçilerinden bir tanesi olmuştı, onların da bu konuda...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Burada var mı kimse?

BAŞKAN – Şu an Yurtdışı Türkler Başkanlığından biri var, değil mi?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Araştırmayla ilgili bilgileri var herhâlde.

BAŞKAN – Evet, tabii.

Evet, sizin bu konuda yapmış olduğunuz çalışmalar ve araştırmalarınız vardı. Biraz bilgi verir misiniz bu konuda.

YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ FATİH NİŞANCI – Bizim vatandaşlarımıza yönelik yapmış olduğumuz çalışmalarda ihtiyaç tespitinin en önemli konularından birisini dövizli askerlik bedelinin yüksekliği teşkil ediyordu. Özellikle 6 bin euro, yurt dışındaki vatandaşlarımızın işsizlik oranının da yüksek olduğu düşünüldüğü noktada ve sonradan gelen neslin, özellikle

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 6

sonradan gelen neslin bu bedeli ödememek için çifte vatandaşlığı terk edip bulunduğu ülkeye geçmesi noktasında çok temel maddi yük. Ve vatandaşlıktan çıkmanın temel unsuru olarak dövizli askerlik, 6 bin euronun yüksekliği ifade ediliyordu.

BAŞKAN – O zaman şunu da ilave edelim: Yurtdışı Türkler Başkanlığının bu konudaki araştırmaları neticesindeki taleplerin büyük bölümü bu önergeyle karşılanmış oldu.

Onların üzerinde ısrarla durduğu bir başka husus daha vardı, o da şu: Dövizle, bin euro karşılığı askerlik yapan vatandaşlarımızın yirmi gün gibi bir süre Türkiye’de kamu hizmetinde çalıştırılması hususunda bir maddenin olması noktasında bir talepleri vardı ancak bu talep gerek Dışişleri gerekse Millî Savunma Bakanlığı tarafından kabul görmedi.

YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ FATİH NİŞANCI – Efendim, bir de çok önemli bir husus: Özellikle Avrupa ülkelerinde zaten zorunlu askerlik olmadığı için hiç askerlik yapmıyorlar, yani onlar için aslında askerliğin zaten yükümlülüğü yok. Onun için, Türk vatandaşlığına geçmiş olmakla sırf 6 bin euro... Dövizli askerlik olarak da olsa onlar için ciddi bir meblağ ve vatandaşlıktan çıkmak için tek başına bile bir gerekçe olarak ortaya çıkabiliyor, evet.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Bir soru sorabilir miyim?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bir soru sormak istiyorum.

BAŞKAN – Vereceğim.

Sayın Tamaylıgil, buyurun lütfen.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Şimdi, bu 6 bin avronun bin avroya düşürülmesi için... Vatandaşlıktan çıkmayı teşvik ettiği için -bir bakış açısı da o sonuçta- tercihi vatandaşlık...

Peki, bu kişiler bir aile yani, hani, eşi var, annesi babası var. Peki, Dışişleri Bakanlığı bu araştırmayı yaparken sadece vatandaşlıktan çıkan erkekleri mi araştırdı? Yani, eşi, annesi babası da vatandaşlıktan çıkıyorsa, o zaman bunun içinde yüksek gelenin sadece bedelli askerlik tutarının olmadığı da ortaya çıkar. O araştırmanın içeriğinde bu var mı peki?

YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ FATİH NİŞANCI – Tabii ki vatandaşlık tercihinde belki tek başına, tek unsur bedelli askerlik değil ama bizim Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı olarak yaptığımız her araştırmada, saha çalışmalarında en temel unsurlardan birisi olarak bize iletiliyor. Yani, “6 bin euro çok ciddi bir rakam, biz bunu karşılayamıyoruz. İşte, yaşını geçiren bazı insanların Türkiye’ye gelmelerinde sorunlar oluyor.” Yani, sadece vatandaşlık değil, diğer konularda da en temel maddi engel olarak askerliğin 6 bin avro olması, 6 bin avroluk dövizli miktarın yüksek olması ifade ediliyor.

Oradaki vatandaşlarımızın -tabii ki, bizim elimizde tam, net istatistikler yok ama- işçi kesimi olduğu düşünüldüğünde -işsizlik oranları Avrupa’daki ülkelerin çoğunda zaten yüksek- işçi kesimindeki işsizlik oranının da normal toplumun işsizliğinin daha üstünde olduğu göz önüne alındığında 6 bin avronun, gerçekten, vatandaşlarımız açısından fazla olduğu bize her seferinde iletilmekte.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Almanya örneğinde sadece -sizin konunuz olduğu için- askerlik değil. Sonuçta 2000 yılında çıkartmış olduğu bir yasa var Almanya’nın ve ona bağlı olarak da bizim vatandaşlarımız bir tercih içinde oluyorlar ve vatandaşlıktan ayrılıyorlar. Hatta onun için birçok çalışma da yapılmıştı -kartlar, pembe kartlar, mavi kartlar- ama esas neden bedelli askerlikten çok Almanların çıkarttıkları yasa diye tahmin ediyorum ben.

YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ FATİH NİŞANCI – Şimdi, Almanya o mecburiyeti kaldırdı, opsiyon mecburiyetini ortadan kaldırdı, sivil askerlik mecburiyetini de ortadan kaldırdı. Eskiden çifte vatandaşlar için şöyle bir mecburiyet vardı: Herhangi birisinde askerlik yaptığı zaman diğer ülke için vatandaşlık yükümlülüğü ortadan kalkıyordu. Şimdi, çifte vatandaşlığın muhafaza edildiği durumlarda o ülke için askerlik mecburiyeti ortadan kalktığı için Türkiye onlar bakımından tek seçenek olmuş oluyor.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet, teşekkür ederim Sayın Başkan.

Fatih Bey, bir araştırmadan bahsediyorsunuz ama “Şu tarihler arasında şu kadar kişiyle yapılan görüşme, işte, onların cinsiyeti, yaşları, şu şu...” diyebileceğimiz bir araştırmanız var mı? Önce onu sorayım, sonra...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 7

YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ FATİH NİŞANCI – Somut verimiz yok.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Efendim?

BAŞKAN – “Somut verimiz yok.” diyor.

YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ FATİH NİŞANCI – Dışişleri Bakanlığımızın verilerinde vatandaşlıktan çıkma ve buna gerekçe olarak gösterilen şartlardan birisi yüksek oranda dövizli askerlik olarak gösteriliyor.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) - O araştırmayı biz görebilir miyiz?

BAŞKAN – Peki.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şimdi iyice karıştırdım. Sizin bir araştırmanız var mı Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı olarak?

YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ FATİH NİŞANCI – Bizim somut, sayısal olarak yok ama sürekli biz vatandaşlarımızla temas hâlinde, bize bildirilen, ama...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şahsi görüşünüz ama, yani kurumsal bir görüş yok ortada.

YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ FATİH NİŞANCI – Hayır, hayır, bize iletilen. Rakamsal olarak yok ama toplumsal olarak... İstatistiki olarak yok.

BAŞKAN – Anket bazında bir istatistiki çalışmanız yok ancak sürekli olarak vatandaşlardan size bu yönde talep geldiğini ifade ediyorsunuz.

YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ FATİH NİŞANCI – Evet. Vatandaş ve vatandaşlarımızı temsil eden sivil toplum kuruluşlarından bize iletilen, vatandaşlara yönelik sorunların başlıcalarından, hatta ilk 3'ünden denilebilir ki oradaki Diyanet İşleri, diğer her türlü sivil toplum kuruluşundan dövizli askerlik bedelinin yüksek olduğu yönünde...

BAŞKAN – Tabii ki, bir gerçek var da, Sayın Tamayliligil'in dediği. Bedelli askerliğin rakamının aşağı çekilmiş olması oradaki kardeşlerimizin bu ülkeye olan aidiyet hislerini yeniden kazandırmada ya da güçlendirmede tek başına yeterli bir argüman değil herhâlde, yani, değil mi?

YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ FATİH NİŞANCI – Evet.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Kadınları da zaten saymıyoruz, onun için, o da önemli değil.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ IŞIK (Kocaeli) – Sayın Başkan, burada...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Benim sorum bitmedi ama.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ IŞIK (Kocaeli) – Eğer müsaade ederseniz...

Şimdi, son yıllarda Avrupa Birliğinin özellikle içinde bulunduğu ekonomik durum ve orada bizim Türklerin işsiz sayısındaki artış bu rakamları hakikaten yüksek hâle getirdi. Bundan on yıl önce, özellikle 2008 krizine kadar oradaki ekonomik durum daha iyiydi, çalışma şartları daha iyiydi ve insanlar 5 bin, 10 bin avroyu çok önemsemiyorlardı ama bu, özellikle 2008 kriziyle başlayan süreçten sonra biz ne zaman yurt dışına, Türklerin yoğun olarak yaşadığı bölgelere gitsek bize söyledikleri konuların başında bu dövizli askerlikte bedelin yüksek olduğu noktası var. Ama, elbette bu tek sebep değil. Bununla ilgili arkadaşlarımız, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı... Bu konunun direkt muhatabı Dışişleri Bakanlığımız olduğu için, arzu ederseniz, bu konuyu Dışişleri Bakanlığımızdan net ve detaylı bilgi aldıktan sonra sizlerle paylaşalım. Bu konuyla ilgili ben Dışişleri Bakanımıza sizin bu konudaki gerekli talebinizi ileteceğim. İnşallah ilk fırsatta bu konuyla ilgili size daha detaylı bir bilgi sunma imkânı olur.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – O zaman geri dönmek üzere geçelim bu maddeyi. o bilgiyi alalım Sayın Başkan, öyle yapalım, dediği gibi Sayın Bakanın. Çünkü bakın bu önemli bir konu. Dün Sayın Bakan bazı bilgiler verdi, Sayın Bakanım, dün Millî Savunma Bakanımız bazı bilgiler verdi; 90 bin kişi şimdiye kadar Alman vatandaşlığını seçmiş, sadece Almanya için, 125 bin kişi de bu kapsamda bu yasadaki etkilenecek durumdaymış. Bu konuda sadece 6 bin euronun bin euroya indirilmesi meselesi değil, yani askerler böyle bir para talebinde değil, zaten kendilerinin kullanacağı bir para da değil, devletin de böyle bir paraya ihtiyacı yok. Bu, daha fazla, bir vatandaşlık meselesi, bir aidiyet meselesi, devletin temelleriyle ilgili bir mesele, bir benlik meselesi. Şimdi bunu sadece paraya indirgemeyelim. Bunun başka boyutları da var, onları da bilelim. Hakikaten Bihlun Hanım'ın söylediği gibi bunların kaç erkek, kaç kadın, yaşları nedir, sorun nedir esasında, bunlara yönelik bir çalışma yapalım, doğru dürüst bir çalışma yapalım, yani bu kadar baştan savma olmasın.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 8

Bir de bir araştırmadan bahsediyoruz. Araştırmayla ilgili hiçbir bilgi yok. Nedir, gerçekten bu araştırma var mı? Hangi yılları kapsıyor? Bu, dediğiniz gibi, krize kadar olan dönem için Avrupa'da farklıydı şimdi daha farklı, krizden sonra Avrupa'da iş imkânları daraldı. Bundan sonra para bulamıyorlar ama iş de bulamayacaklar. O zaman, Alman vatandaşlığını veya bir Avrupa ülkesi vatandaşlığını tercih etmeleri de zorlaşacaktır, şartlar değişmiştir. Bunların hepsini öğrenmemiz lazım.

Sayın Başkanım, bunu erteleyelim o zaman, o bilgileri alalım, ondan sonra devam edelim.

YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ FATİH NİŞANCI – Sayıyla ilgili bir şey söyleyebilir miyim Dışişleri Bakanlığımızın ilettiği. Bu opsiyon modelinden dolayı yurt dışında her yıl yaklaşık -her yıllık bazda- 90 ila 100 bin genç bu opsiyonlu vatandaşlık, çifte vatandaşlık tercihi durumunda kalıyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Neden dolayı?

YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ FATİH NİŞANCI – Vatandaşlık tercihi mecburiyetinden dolayı. Bunun yarısının erkek olduğu dikkate alınsa 40-50 bin kişi sadece şeyden dolayı...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – “Alınsa” demeyelim de bunu tam olarak bilmemiz lazım. Bu çok önemli bir konu.

YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ FATİH NİŞANCI – Onlar istatistikleri...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bizim peki tercihimiz nedir? Yabancı vatandaşlığı tercih etmeleri yönünde midir bizim politikamız?

YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ FATİH NİŞANCI – Hayır, bizim politikamız vatandaşlarımızı sırf... Bu bedelin de çok ciddi bize ifade edilen noktası, dövizle askerliğin Türk vatandaşlığından çıkmaya gerekçe olarak gösterilmesi, vatandaşlık, gençler bakımından.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Biz yabancı ülke vatandaşlığını tercih etmelerini destekliyor muyuz?

YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ FATİH NİŞANCI – Desteklemiyoruz. Biz bu böyle olmasın diye bedelli askerlik döviz miktarının düşürülmesini teklif ediyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama o da işte yeterli bir sebep değil, raporu bilmiyoruz, bunların yaşları kaç? Askerlik yaptılar veya yapmadılar, onu bile bilmiyoruz daha.

BAŞKAN – Yok, o bilgiler Millî Savunmanın elinde var, toplam kaç kişi.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hayır, Millî Savunma Bakanlığının elinde yok. Dışişleri Bakanlığının elinde olduğunu söylüyor Murat Bey.

BAŞKAN – Hayır, hayır canım...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tabii, tabii...

BAŞKAN – Yani toplam kaç kişinin yararlanacağı, kaç tanesinin 38 yaşın üzerinde olduğu, kaçak duruma düştüğü, bu bilgiler Millî Savunmada var, değil mi Sayın Albayım?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Albayım, biraz önce, Dışişleri Bakanlığının bu çalışmayı yaptığını, kendilerinin bilmediğini... Rapor kendilerinde yok ama.

BAŞKAN – Dışişlerinin yapmış olduğu çalışma, benim anladığım kadarıyla, rakamın neden aşağı çekilme ihtiyacının oluştuğuna ilişkin bir düzenleme. Rapor mudur?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI KANUNLAR VE KARARLAR DAİRESİ BAŞKANI HÂKİM ALBAY MURAT YAMAN – Rapor değil, Dışişleri Bakanlığının bize gönderdiği bilgi notunu ben verebilirim Sayın Vekilime.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Alayım, alayım...

BAŞKAN – Bunu çoğalttıralım, dağıtalım.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI KANUNLAR VE KARARLAR DAİRESİ BAŞKANI HÂKİM ALBAY MURAT YAMAN – Yanlış anlaşılma meydan vermemesi için şöyle bir açıklama yapayım: Şu anda çifte vatandaş durumunda veyahut da Almanya'da doğan, yani tasarındaki maddenin kabulü hâlinde yaklaşık 125 bin kişi yararlanacak. Fakat önerenin kabulü hâlinde dövizli askerlik hizmet statüsünde 557 bin kişi var 38 yaş kapsamında, bunun tamamı dövizli askerlik hizmetinden yararlanır, yararlanmaz, şu an için bir şey deme şansımız yok, şartlarını kaybedebilir, gelip Türkiye'de askerlik hizmetini yapabilir, yurda kesin dönüş yapabilir, ama şu anda 557 bin gurbetçi vatandaşımız dövizli askerlik hizmeti kapsamında, erkek vatandaş.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa : 9

Biraz önce ifade edilen, rapor dağıtıldığında da göreceksiniz, size verilen 90 bin sayısı erkek. Almanya'da Türk vatandaşlığından çıkan erkek sayısı, 90 bin.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 90 bin vatandaş, Alman vatandaşı olmuş.

BAŞKAN – Burada dün akşam, gerçi Sayın Günel, “Sayın Bakana müdahale etme.” diye beni uyardı ama, yani 125 bin rakamı tasarının mevcut şekliyle, önerenin kabulü hâlinde bu rakam 557 bine çıkıyor. Tabii, bu, önemli bir sayı.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkanım, satışma var.

BAŞKAN – Özellikle yaptım, söz talebiniz var ya, gördüm.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 557 bine, yani bin euroya düşürülürse mi çıkıyor?

BAŞKAN – Hayır, hayır, önergeyle bu orada doğmuş olmak ya da reşit olana kadar orada yaşamış olmak gibi şartlar ortadan kaldırıldığında yurt dışında çalışan 557 bin kişi bundan faydalanabilir hâle geliyor.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Üç yıl için...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Yükseköğrenim...

BAŞKAN – Hayır, hayır, bugünkü mevcut hâliyle, yani askerlik çağı gelecek olanlar bunun dışında tabii ki.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Hayır, yani diyelim ki yurt dışına gitti yüksek okul mezunu, yedeksubaylık da var burada, üç yıl yurt dışında çalıştı, 3 bin euro verip askerlikten kurtuldu.

BAŞKAN – Şu an zaten 6 bin euro verip kurtuluyor. Yani değişen bir şey yok. Şu an zaten, şu an mevcut yasa öyle devam ediyor.

Buyurun Sayın Günel.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Karşılıklı şeye dönünce...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bayana dönüşmesi, yüzde 50'si kadınsa...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Yok 557 bin değil ya, erkek erkek, askerlik...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – E, iyi de o zaman yarısının da kadın olduğunu kabul edersek 1 milyondan fazla oluyor eğer oradaki vatandaşlar...

MEHMET GÜNAL (Ankara) – Doğrudur, 2 milyon 700 bin seçmen var zaten.

Sayın Başkan, ben baş tarafını dinlemedim diye arkadaşları biraz dinledim ama... Şimdi 557 bin kişi giriyor. Peki, bunun ne kadarı yurt dışında çalışan geçmişten bugüne, demin dediğiniz gibi, ilk maddedeki şartları taşıyan 125 binden 557 bine geçiyor. Şimdi, dikkatle dinledim arkadaşları, bizim de kaygımız bu maddeyle ilgili buydu. Yahu, 125 bini düşürdün de geri kalan 500 bin için niye bine düşürüyorsunuz hepsini? Yani bir de onun mantığını bir anlatırsanız. Üç yıllığına gitmiş, adam orada çalışıyor veya mastır sonrası kalmış üniversitede biraz çalışmış geliyor, onunkini niye bin euroya düşürüyorsunuz şimdi önergeyle, onu anlamadım? Hangisinin mantığı hangisi? Birini yapalım derken hepsini koyduk, kapsam genişledi. Maliyenin paraya ihtiyacı var biraz da tahsilat mı yapalım? 6 bin olursa millet gelmiyor, kaçıyor mu diyorsunuz? Şimdi, anlamak istediğimiz bu. Bilgi notunda rakamlar var, ben onu sormuyorum.

Arkadaşlar, normalde 1'inci maddede, sizin getirmiş olduğunuz şeyde birtakım mücbir sebepler, vatandaşlık hakları, güzel, orada sıkıntı var, tamam, vatandaş gelsin, askerlik yapsın... Askerlik yapacaksa bin bile fazla o zaman, yani eğer teşvik edecekseniz. Belki üstüne para vermeniz lazım ki Türk vatandaşlığını seçsin. Dün onu söylemiştim Sayın Bakana. Ama tamam onu bin yapalım derken bu sefer hepsini bine düşürüyoruz. Bunun bir mantığı, rasyoneli var mı? 6 bin yaparken neye göre yapmıştık? Millî Savunma Bakanlığı bununla ilgili ne diyor? Yani tamamının bine düşürülmesi doğru mu? Zaten, bedelli askerlik dediğiniz bir garabet, bir gün 3, bir gün 5, bir gün 10, bir gün 20 diye bir şey çıkmaz ki kardeşim. Yani bunun bir şeyini belirlersiniz, eğer bundan vazgeçmenin bir maliyeti varsa onu da ödeyen öder, biz esas itibarıyla ona karışıyız ama. E, vatandaşın seni tercih etmesi için rüşvet vermek gibi bir şey değil mi? Adam askerlik yapmayacaksa bine düşürsen ne olur, 500'e düşürsen ne olur? Yani, seni askerlik yapmış sayalım, şu kadar para ver... Hani “Bir ay gelince zaten burada tantana oluyor, hiç gelmesin.” diye bir şey söylendi. Hiç olmazsa bir iki ay gelip belli şeyleri alıyordu.

Şimdi, siz, burada güzel söylüyorsunuz da yurt dışındaki adamın hangi ortamda yaşadığını anlatsınlar raporları. Oradaki yeni neslin nerede eğitim aldığını, herhangi bir millî şey alıp almadığını, nerelerde gördüğünü, hangi okulda okuduğuna bir bakın bakalım. Yani, açıkçası, bu, böyle pat diye getirilip bir önergeyle “Kapsamı şuradan şuraya çıktı, rakamı budur.” diye basit bir şekilde tartışılacak bir şey değil, kusura bakmayın. Olmaz böyle bir yani rakamlara döküp şunu yaparsak şu kadar lira oluyor, bunu yaparsak... Böyle bir şey olur mu ya! Ya söyle bana o zaman 557 binin kaç tanesi mastır yapıyor, kaç yeni çıkmış, üç senedir

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 10

orada duran çıkmış adam var mı? Hangi ülkede, ne kadar var, kim yararlanacak? Öyle bir şey olur mu? O zaman herkes yurt dışına gider, üç sene kalır, bin euro verir gelir, ne gerek var. Göndeririz yani, Kıbrıs'a gidiyor, şuradan gidiyor Bulgaristan'a gümbürlük girip çıkıyor bile adam, haberimiz bile olmuyor çoğundan. E, o zaman, kimsenin askerliği böylesine bir ortamda Böylesine bir ortamda, terörle mücadele edilen bir ortamda, her gün şehitlerin geldiği bir ortamda, açıkçası, böyle bunların yok bin oldu, 3 bin oldu, 300 kişi oldu, 500 kişi oldu denmesini ben garipsiyorum. Ne yapacaksınız, oturun kendi içinizde bir konuşun, teknik olarak buraya getirin, burada da bunları abuk sabuk tartışmayalım. Yani, ben bu rakamlarla bunun ifade edilmesine üzülüyorum: "Şu kadar adam var, şu kadar lira var, şöyle oldu, böyle oldu..."

BAŞKAN – Kimse lira demedi Sayın GÜNAL.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, ben söylüyorum, ben kendi hissiyatımı söylüyorum, bedelli askerlik denildi mi şey oluyor.

BAŞKAN – Kimse parayla ölçmedi yani CHP Grubu da bunu böyle yapmadı.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ya, onu söylemiyorum Sayın Başkan, bana müdahale ederseniz edin...

BAŞKAN – Ama CHP de böyle bir şey söylemedi yani.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Söyle o zaman, 557 bin kişinin kaç tanesi vatandaş değil, orada çifte vatandaşlık hakkıyla alakası olmayıp da çalışan, iki senedir orada duran, bu kanun çıktıktan sonra, üç sene sonra ödeyecek olan kaç kişi var, söyle bana, söyle biliyorsan o zaman.

BAŞKAN – Bir daha alabilir miyim soruyu?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – 557 bin kişiye çıkıyor kapsam, bunun kaç kişisi orada çalışan, çifte vatandaşlık hakkına sahip olan, bundan yararlanması...

BAŞKAN – 125 bin.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Onun dışında geri kalanların kaç tanesi kaç senedir yurt dışında biliyor musun?

BAŞKAN – 432 bin kişi.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – 432 bin kişinin kaç üç senedir orada, kaç beş senedir orada, kaç on senedir orada?

BAŞKAN – Alalım efendim, o bilgiler de var Millî Savunmada, onları da alalım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, alalım kısmı ayrı, ben diyorum ki: Bunlar şu anda...

BAŞKAN – Alalım o bilgileri efendim, Komisyon onun için var.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Şimdi, arkadaş, benim söylediğim, rakam almak değil, ben galiba anlatamıyorum. Sayın Başkan, demin Bülent Bey'in dediğinin üstüne bunu bir çeksinler, bir konuşsunlar, daha fazla bir şey söylemek istemiyorum. 300 bin kişi var da bunun kaç tanesi üç yıldır orada, kaç tanesi kapsama yeni girecek, bin yaptığımız zaman kaç kapsama giriyor diyorum. Yani, bundan daha açık mı sorayım?

BAŞKAN – Daha net ve detaylı bir bilgi alabilir miyiz lütfen.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – O kadarına, gönlüm elvermiyor öyle konuşmaya, onun için onlar anladı ne dediğimi.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI KANUNLAR VE KARARLAR DAİRESİ BAŞKANI HÂKİM ALBAY MURAT YAMAN – Sayın Başkan, biraz önce ifade ettiğim gibi, tasarıdaki hâliyle çifte vatandaşlık hakkını kazanmış veya yurt dışında doğmuş vatandaş sayımız 125 bin. 557 binden o rakamı düştüğümüzde kalan sayı, dövizli askerlik hizmeti kapsamında yararlanabilecek vatandaş sayımız. Yani, bunlar, şu anda 1111 sayılı Kanun'un 35/G maddesi uyarınca yurt dışında oturma ve çalışma iznine sahip olarak herhangi bir işveren veya işçi sıfatıyla yurt dışında bulunan vatandaşlarımız. Bunlar 38 yaşın sonuna kadar erteleme hakkını aldıktan sonra, 38 yaşın sonuna kadar biraz önce belirttiğim dövizli askerlik şartlarını kaybetmedikleri sürece istedikleri anda, bugün için bile, 6 bin euroyu ödeyerek dövizli askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılıyorlar.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hah, ben de onu diyorum.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI KANUNLAR VE KARARLAR DAİRESİ BAŞKANI HÂKİM ALBAY MURAT YAMAN – Yani, bu vatandaşlarımız, zaten yurt dışında üç yıl kalma, fiilen üç yıl bulunma, artı oturma ve çalışma iznine sahip olarak işçi veya işveren sıfatıyla yurt dışında bulunan vatandaşlarımız. Öğrenciler gündeme geldi. Yurt dışına gitme sebebi ne olursa olsun, kanunda belirlenen oturma veya çalışma iznine sahip olarak işçi ve işveren sıfatını kazandığına dair belgeyi -üç yıl yurt dışında fiilen kalmak kaydıyla- konsolosluklara teslim etmesi kaydıyla, şu anda 6 bin euro ödemek kaydıyla askerlik hizmetlerini yerine

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 11

getiriyorlar. Önergeyle yapılan tek bir değişiklik var, 6 bin euroluk rakamın bin euroya düşürülmesi. Yoksa, dövizli askerliğin mevcut şartlarında hiçbir değişiklik yapılmıyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – İşte, ben de onu söylüyorum. Yani, 6 binden bin euroya düşürülmesi... Şimdi önergeyle geliyor. Siz bu tasarı görüşülürken kanaatiniz... Rakam söylemediniz mi? 6 bin euro çok mu az mı? Millî Savunma Bakanlığı buna ne diyor? Ben de onu soruyorum. Bir anda önergeyle 6 binden bine tamamı düşüyor.

BAŞKAN – Hayır, tasarıda zaten bine düşmüş vaziyette üstat. Sadece tasarıda kapsam genişletiliyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani, kardeşim, gözünü sevdiğim, 125 binde 557 bin... Müdahale ediyorsun ama nereye ettiğinin bile farkında değilsin Başkanım ya. Ben doğru söylüyorum ya. Tamamının bin liraya düşürülmesine ne diyor Millî Savunma Bakanlığı? O zaman tasarıya niye 6 bin yazdınız kardeşim? Sadece bunlar için, 125 bin kişi için neden 557 bin kişiyi niye bine düşürüyorsun? Ne diyorsun buna sen, onu soruyorum. Ya anlatamadık mı? Maliye Bakanlığı ne diyor? Bu sayı belirlenirken bu rakamı kim oluşturdu? 6 bin euroyu neye göre belirlediniz? Bine düşürürken neye göre yapıyorsunuz? Bundan daha açık soru sorulur mu ya? Sen neyine müdahale ediyorsun Sayın Bilgiç?

BAŞKAN – Hatta niye 10 bin euroya çıkardınız diye soruyor Sayın Günel.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ben onu anlamadım, sen neyine müdahale ediyorsun.

BAŞKAN – Mesela neden 10 bin euroya çıktı da sonra tekrar 6 bine düştü?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani çıkışının, inişinin gerekçesi nedir? Hükûmetin paraya mı ihtiyacı var? 6 bin olunca gelmiyorlar mı? Niye 2 bin değil mesela da bin oldu? Bunun tamamını orada doğan çifte vatandaşlara bin yaparsın, diğerlerine niye 2 bin yapıyorsun da onu da bin yapıyorsun, onu soruyorum. Sizin buna okeyiniz var mı diyorum? Murat Bey konuşmıyor, o oradan konuşuyor. Siyaseti ayrı...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI KANUNLAR VE KARARLAR DAİRESİ BAŞKANI MURAT YAMAN – Yok, yok, yok.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani, Sayın Bakan burada da... Sayın Bakanım, tasarı geldiğinde 6 bin değil miydi?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Evet.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Şimdi, hepsine birden yapalım diye gerekçe geldi mi? Geldi. Bu önerenin neresine katılıyorsunuz, bunun bir gerekçesi var mı diye soruyorum. Bundan daha net nasıl sorabilirim?

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Tamamlayıcı bir soru daha sorabilir miyim?

BAŞKAN – Sayın Bakan, önce önergeye katılıp katılmadığınızı bir sorayım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkan, lütfen, siz bir müdahale etmeyin. Oradan inin, biz bu âdeti bir değiştirelim Başkan.

BAŞKAN – Önergeye katılıyor musunuz Sayın Bakan, önce onu sorayım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bir saniye, bir saniye...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Tamamlayıcı bir soru daha sorabilir miyim?

BAŞKAN – Hayır, sormadım, onu sorayım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Daha önergeye geçmedik, ben normal konuşma içerisinde soru soruyorum. Yani, önerge kısmına daha geçmedik, usule uyun.

BAŞKAN – Önergeyi okuttum ben, o yüzden...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Baştan sormadıysan zaten yanlış yapmışsın, geçti o yani konuşuyoruz.

BAŞKAN – Okuttuk önergeyi, evet.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Baştan yapman lazımdı.

BAŞKAN – Yok, hayır, önerge üzerinde tartışalım dedik ama Sayın Bakan Hükûmet olarak önergeye katılıyor mu...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bence şöyle yapalım, Sayın Bakan başlamadan, siz böyle konuşmak istiyorsanız her maddede, aşağı inin, İbrahim Bey'e vekâlet verin, bir konuşun tekrar...

BAŞKAN – İneceğim biraz sonra.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani, karşılıklı bir şey Bakana da müdahale ediyor, hepimize müdahale ediyor Başkan.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan, siz önergeye katılıyor musunuz acaba?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Sayın Başkan, önergeye katılıyoruz. Burada temel amaç, yurt dışında yaşayan, Türkiye Cumhuriyeti'ne vatandaşlık bağıyla bağlı olan

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 12

insanlarımızın Türkiye Cumhuriyeti'ne olan bağlılıklarını azalttığı görülen, işte bedelli askerlikteki rakamın yüksek olması gibi, bu rakamların daha makul bir noktaya çekilerek buradaki insanlarımızın Türkiye'yle bağlarının güçlü kalmasını sağlamak.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Bakan, bizim buna itirazımız yok, söylediğimiz o değil, soru net...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – 430 bin kişinin ne Sayın Bakan?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Şimdi, ben bilemediğim kadarıyla izah edeyim, 430 bin kişi, şu anda orada yaşayan, pek çoğu orada yaşayan ama çifte vatandaşlık hakkını elde etmemiş ama fiilen orada oturan, yaşayan insanlarımız.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Veya üç yıldır orada olan.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Dolayısıyla, biz burada sadece çifte vatandaş olanlarla ilgili sorunu çözmüyoruz, yarın Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığından kaçışı da engellemek için buradaki rakamı aşağı çekiyoruz. Burada, bence yani, konunun bu noktada...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ama bir taraftan da askerlikten kaçışı teşvik ediyor musunuz, etmiyor musunuz? Bir şey söylüyorum, beni konuşturmayın diyorum Sayın Bakanım ya.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Sayın Günel...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Arkadaş, o zaman herkes yurt dışına gider, bin euroya herkes gider ya, anlamıyorsunuz ya.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Sayın Günel, bakın, şimdi buna yönelik tedbirleri birlikte değerlendirelim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani değerlendirin de burada Millî Savunmanın bir çalışma yapması lazım. Bakın, bu tasarı geldiğinde bu 6 bindi. Şimdi bin euro da askerlikten kaçmayı teşvik edecek bir rakam mı, değil mi, bunu tartıştınız mı Savunma Bakanlığı'nda? Yani niye 6 bin, niye 10 bin yapmıştık o zaman yani?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Şimdi, Sayın Günel, eğer bir kişi askerlikten kaçmayı kafaya koyduysa bu bin euro da olsa 6 bin euro da olsa ondan kaçır. Burada bizim asıl üzerinde durmamız gereken nokta şu: Yurt dışında yaşayan insanlarımızın Türk vatandaşlığından çıkışını engellemek.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Onda sorun yok, o ilk hâlinde var zaten.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Ama, işte, bugün belki kavramlarda veya rakamlarda tam oturmayan nokta şu: Şu anda 125 bin kişi çifte vatandaş konumunda. Bunların vatandaşlıktan, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığından ayrılma gibi bir riski var, bunu engelliyor. Bunda sorun yok değil mi?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Onda sorun yok tabii ki Sayın Bakanım, ikinci kısma geçtik, evet.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Şimdi, ikinci kısımdaki olay da şu -ben gördüğüm kadarıyla söylüyorum- şu anda yurt dışında yaşayan, fiilen orada ikamet eden yani bizim "gurbetçi" dediğimiz insanlar var ve bunların çifte vatandaşlığı henüz yok. Yarın bu insanların da Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığından çıkmasını engellemek durumundayız. Bunu engellemek için de 6 bin euro mu versin, yoksa Türk vatandaşlığından mı çıksın arasındaki tercihi yaptırmamalıyız. Bizim görevimiz, bu insanların Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığının korunmasını sağlamak. Onun için de diyoruz ki burada oturan, orada yaşayan insanlarımız bin euroyla askerlik hizmetini yapmış sayılsın. Buradaki 432 bin rakamının sanki sadece Türkiye'den askerlik hizmetlerinden kaçmak için yurt dışına giden insanlar olduğunu düşünmemek gerekiyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Bakanım, öyle söylemiyoruz, oraya yol açar diyoruz. Şu anda biliyor musunuz diyoruz, yani başka...

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – İşte, ama oraya doğru gidiyor. Yalnız, Sayın Günel, şunu da çok iyi biliyorsunuz ki askerlikten kaçmak isteyen adam için bin euroyla 6 bin euro arasında çok fazla fark yok. Kaçmak isteyen için söylüyorum. Ama gerçekten Avrupa'da yaşayan ve...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Bakanım, bunun üstünden lütfen... Bakın, ben tutarlı, kibar konuşuyorum, lütfen siyasetçi titriyle konuşmayın, o zaman ben daha...

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Ben o zaman cümlemi bari şöyle...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Güzel söylüyorsunuz ama şimdi yani bunu biz... Öyle mi söyledim ben şimdi yani, lütfen ya...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 13

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Şimdi, ben sizi sonuna kadar dinliyorum...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Anladım da öyle mi söylüyoruz biz şimdi yani?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – ...siz de benim en azından cümlemi bitirene kadar müsaade edin, ondan sonra ne söyleyecekseniz...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ama siyasete döndürüyorsunuz. Bu askerî bir konu, siyaset yapmayalım diye öyle söylüyorum yani sorumu çok dikkatli soruyorum, söylerken de dikkatli söylüyorum. Yani, sizden de aynı şeyi bekliyorum.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Peki, ben o zaman son bir defa bu işi net olarak ifade etmeye çalışayım, ondan sonra takdir sizin. Bu işteki asıl amaç, şu anda çifte vatandaş olanların vatandaşlıktan çıkmasını engellemek ama Türk vatandaşı olup da bu bedeli ödeyemeyecek durumda olan insanların da Türk vatandaşlığından çıkmasını engellemek. Elbette, bazı art niyetli isimler “Türkiye’den üç sene yurt dışına gideyim de, işte parayı bir ödeyim ve askerlikten yırtayım.” diyebilirler. Zaten, şu anda, bizim meri kanunlarımızla yurt dışında üç yıl çalışmak kaydıyla 6 bin euro ödendiğinde bu askerlik hizmetinden muaf olma hakkı elde ediliyor; şu anda bu var zaten. Burada rakam 6 bin euro mu olsun, bin euro mu olsun? Belki arkadaşlarımız şunu, inşallah, önümüzdeki süreçte getirebilirler: Askerlik hizmetinden faydalanmak için sadece üç yıl süreyle yurt dışında kaç kişi çalışmış, belki buna bir bakmak lazım. Ben bu rakamın çok yüksek olduğunu düşünmüyorum. Ama, bin kişinin, 2 bin kişinin bunun istismarını yapacağı endişesiyle orada bizim 550 binden fazla insanımızın bu haktan yararlanmasını engellemek gerekiyor diye düşünüyorum. Bunun siyasi hiçbir yönü yok. Bu, tamamen Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığını yurt dışındaki insanların ki siz de çok iyi biliyorsunuz ki...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani, siz engellediniz mi, onu mu kabul edelim? Şimdiye kadar engellediniz mi?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Mehmet Bey, siz de çok iyi biliyorsunuz ki şu anda...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ben de öyle soracağım, 6 bin euro koyarak engellediniz mi, o zaman öyle söyleyin. 10 bin euro yapınca engellediniz mi? Kim engelledi? O zaman siz engellediniz. Ben de öyle söylerim siz dersiniz. Yani, şimdi, bizim söylediğimizi bunu engelleme gibi algılırsanız Sayın Bakanım, 6 bin euro yaparak milletin bunu yapmasını engellediniz mi?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Mehmet Bey, ben burada sekiz buçuk yıldır milletvekilliği yapıyorum, Millî Savunmayla ilgili gelen konular genelde bizim Mecliste mutabakatla geçer.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ha, işte biz de onu söylüyoruz.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Dolayısıyla, şimdi “Siz yaptınız, biz yaptık.” tartışması çok doğru bir tartışma olmaz. Sebebi de şu: Millî savunmayla ilgili kanunlar geldiği zaman Mecliste, Parlamentoda bulunan bütün partiler burada genelde mutabakatla geçirirler, ki muhtemelen bu kanun daha önce geldiğinde, -belki AK PARTİ iktidarı, belki daha önce, onu tam bilmiyorum- mutlaka, yüzde 99 ihtimal mutabakatla geçmiştir. Dolayısıyla, “Siz yapmışsınız.” ifadesi...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Bakanım, baş tarafına itirazımız yoktu, yeni gelen önerge kafamızı karıştırdı diyorum, daha bunun şeyi yok. Oraya mutabakatla gelmiş, zaten Bakanlar Kurulundan geçmiş, Millî Savunma Bakanı da okey vermiş.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Evet.

Biz önergeye katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Evet, iki tane daha önerge var, önce onları okutacağım, önce Sayın Garo Paylan’ın...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Buyurun.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Şimdi maddeyi görüşmeye açtınız. Madde üzerinde görüşülmedi, anında önergelere geçtiniz. Önergelerin tamamı sıralanmadan bile olduğu gibi önergelere katılıp katılmadığını sordunuz. Ne kaldı şimdi maddenin üzerinde konuşacak? Maddeyle ilgili görüşme yapıldı mı burada? Yapılmadı.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Doğru söylüyor Sayın Bakan.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 14

BAŞKAN – Sayın Bakan, bu uyarınızı dikkate alalım. Bundan sonra madde üzerinde görüşelim. Sadece önerge, yani Millî Savunma ve Hükûmet kanadından değişiklik için gelen önerge kapsamında ciddi bir genişlemeye sebep olduğu için önergeyi okutarak önerge ve madde üzerinde beraber tartışalım dedik.

Peki, önergeleri daha sonra okutacağım, madde üzerinde görüş belirtmek ve konuşmak isteyen? Önergeleri sonra tekrar okuyacağız.

BAŞKAN - Sayın Çam, buyurun.

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şimdi, dövizle askerlikle ilgili uzun yıllardır uygulanan bir şeyi konuşuyoruz. Sayın Bakan, yaklaşık olarak 1980 ihtilalinden önce, 3'üncü ayda, 20 Mart 1980 tarihli ve 2299 sayılı Kanun'la 1111 sayılı Askerlik Kanunu'na 3'üncü ek madde ve geçici madde eklemesiyle getirilmiş, yaklaşık 1980 yılında. Daha sonraki yıllarda 1981; 1982; 1984; 1988; 1992; 1999, 2003, 2005, 2011 Şubat ayında ve son olarak da sizin iktidarda olduğunuz 30/11/2011 tarihinde bununla ilgili birtakım değişiklikler gerçekleştirilmiş.

Demir siz de konuşmanızda değindiniz, 2008 yılında ekonomik sıkıntılardan dolayı, Almanya'da ve Avrupa'da yaşanan ekonomik krizden dolayı bu dövizle askerlikle ilgili birtakım indirimler yapıldı. Ama, sizin bu “ekonomik kriz” diye bildirdiğiniz tarihlerde siz ters orantılı bir iş yapmışsınız. 30/11/2011 tarihli ve 6252 sayılı Kanun'un 1'inci maddesi ile bu maddenin 1'inci fıkrasında yer alan “5.112 euro” ibaresini, “10.000 euro” şeklinde değiştirdiniz, siz değiştirdiniz.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Temel askerlik kalktı orada.

MUSA ÇAM (İzmir) – Söyleyeceğim, söyleyeceğim ben.

Yani, ekonomik krizi gerekçe olarak söylüyorsunuz, yurt dışında çalışan vatandaşlarımızın ne kadar büyük sıkıntılar içerisinde olduğuna vurgu yapıyorsunuz. Doğal olarak yurt dışında yaşayan hemşehrilerimizin, yurttaşlarımızın bir evde birden fazla çocukları var askerlik yapma bakımından. Bunu 2'yle, 3'le çarpıldığınızda da bir meblağa da tutuyor yani tutmuyor değil. Ama, sizin döneminizde bunu 10 bin euroya çıkardınız ve orada da yirmi bir günlük askerlik süresini de ortadan kaldırdınız. Yani, ne yaptınız? “Parayı veren düdüğü çalar.” misali, parayı veren düdüğü çaldı, yirmi bir günlük olan askerlik süresini de ortadan kaldırdınız. Dolayısıyla, bu, bir ekonomik sıkıntıyla, Avrupa'daki yaşanan işsizlik meselesiyle ifade edilebilecek bir mesele değil, olmadığı da ortada zaten.

Daha sonra da, yine sizin döneminizde, iki yıl sonra 10 bin euroya çıkardınız ama 20/7/2013 tarihli ve 28713 Resmî Gazete'de yayımlanan Karar'la da bunu 10 bin eurodan 6 bin euroya düşürdünüz, şimdi de bin euroya düşüyorsunuz yine bu ekonomik gerekçelerden dolayı. Yani, olabilir, dünyada ve Avrupa'da koşullar değişiyor, şartlar değişiyor, bir ihtiyaçtır, bu da olabilir, bunu anlayışla karşılayabiliriz. Ama, bu, sadece gerçekten değişen şartlar, koşullar, yurt dışında yaşayan yurttaşlarımızın, vatandaşlarımızın çok tutarlı talepleri mi, yoksa bunun başka nedenleri de mi var bizim bilmediğimiz, göremediğimiz, siyasi nedenleri de mi var? Bunlarda, tabii, sizden yeteri kadar doyurucu bir bilgi alamadığımızın altını çizmek isteriz. Kuşkusuz yurt dışında yaşayan yurttaşlarımızın yaşam koşullarını iyileştirmek, onların Türkiye'yle olan, ülkeyle ilgili olan bağlarını kurmamız gerekir.

Ama, şunu söylemek gerekir ki: Yirmi bir günlük askerlik süresi kaldırıldı, 10 bin euroydu, şimdi bin euro. Ama, oradaki yurttaşlarımızın, gençlerimizin ülkeyle olan başka bağlarının kurulması gerekir. Buradan kaynaklanan sıkıntılar ve sorunlar var, problemler var, onların problemleri var. Ülkeye geldiklerinde kendilerini yabancı hissediyorlar, oradayken kendilerini yabancı hissediyorlar. Dolayısıyla, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımız ve kardeşlerimiz için ülke olarak bizim topyekûn bir proje hazırlamamız ve oradaki vatandaşlarımızın sorunlarını çözecek ve onları hem o ülkeye entegre edecek hem de Türkiye'yle ilgili bağlarını daha da kuvvetlendirecek bir modeli geliştirmemiz gerekir diye düşünüyorum. Bizim bu konuda verilmiş olan bir önergemiz var, önergemiz üzerinde de ayrıca konuşacağız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım, Sayın Bakanım, değerli bürokratlar ve basın mensupları; herkese saygılar sunuyorum.

Sayın Bakan, bu 21 maddelik Hükûmet tasarısı –ilgili 9 maddesini çektik- Sayın Başbakanın imzasıyla gelmiş, sizin de imzanız var, bütün Hükûmet üyelerinin de imzası var altında, dün konuştuk. Bir torba kanun, bir kere olmaması gerekiyordu, Sayın Başbakanın sözü var, olmaması gerekiyordu. Sizin üç aylık eylem

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 15

planında bir eylem maddeniz var “Bundan sonra getirilecek bütün kanunlarda etki analizi yapılacaktır.” diye, yine etki analizi yok, bu 3’üncü torbamız, bunda da yok, bu konularla ilgili olarak da yok.

Bakın, bir devlet ciddiyeti vardır. Yani, burada her konuyu görüşüyoruz. Makro kararları sonuçta Hükümet alacaktır ama burada aldığımız, yaptığımız işlerle ilgili olarak Dışışleri Bakanlığının bir çalışması varsa, bu çalışma sonucu Millî Savunma Bakanlığı böyle bir tasarrufta bulunuyorsa bu raporu bilmemiz lazım. O raporun başka etkileri de vardır, sadece dövizli askerlikle ilgili değil ya da askerlik bedelinin ödenip ödenmemesiyle ilgili değil, başka boyutları da vardır. Neden bu kadar vatandaşımız vatandaşlıktan çıkıyor? Başka boyutları da vardır, bunları da konuşabilmemiz, onlarla ilgili de tedbir alabilmemiz lazım.

Askerlikle ilgili olarak da kuşkusuz sadece bu değildir, başka yönleri de vardır, onları da bilmemiz lazım. Şimdi, genel gerekçeyle bakın -zaten dün anlattım tekrar etmeyeyim ama- bu madde gerekçesine bakın, biraz önce siz bir gerekçe söylediniz, mantıklıydı kabul ediyorum ama bakın, bununla ilgili olarak sizin söylediğiniz gerekçeyle bu tasarının gerekçesi arasında hiçbir bağlantı yok. Tasarının gerekçesinde “Türkiye’deki askerlik hizmetini yerine getirmiş olmaları için ödemeleri gereken 6 bin avro veya karşılığı konvertibl döviz miktarını ödemede yaşadıkları zorlukların önüne geçilebilmesi amaçlanmaktadır.” Hâlbuki sizin ifadeniz para değildi, vatandaşlarımızın vatandaşlığımızı kaybetmemeleri gerekçesiydi, parayla ilgili değil yani bu gayriciddi olarak hazırlanıyor, getiriliyor, görüşmeler sırasında da bir gayriciddilik yaşıyoruz, rahatsız oluyoruz, bunun böyle olmaması lazım.

Tali komisyon meselesi... Sayın Başkanım, tali komisyonlara nasıl yazı gönderiyorsunuz bilmiyorum ama onların ifadeleri, tali komisyon başkanlarının ifadeleri “Bize ‘birkaç saat içerisinde cevap verilmesi, acele kaydıyla cevap verilmesi’ şeklinde yazılar geliyor, bizim anlık olarak toplamamız komisyonları, karar vermemiz mümkün değil.” diyorlar. Çok acele, hemen gün içerisinde cevap vermelerini istiyorsunuz, tabii ki cevap veremezler, toplanamazlar komisyonlar, bu şekilde sıkıntı bildirdiler.

İlgili burada birçok kanun var, çok farklı konular var Sayın Bakanım. Bunlarla ilgili olarak burada olması gereken meslek kuruluşlarının temsilcileri mesela maden kanunu görüşeceğiz, madenlerle ilgili bir kişi yok, dün çağırılmamıştı, bugün geldi mi bilmiyorum. Çağırdınız mı acaba maden sendikalarını, işçi, işveren sendikalarından bu konuları bilen birilerini? Daha önce de biz bu maden kanununu görüştük.

BAŞKAN – Hem dün de çağrıldı, bugün de çağrıldı ama gelen var mı şu an bilmiyorum. Yok.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Kim çağrıldı acaba? Maden Mühendisleri Odası ve sendikalar...

BAŞKAN – Maden Mühendisleri Odası da çağrıldı, sendika da çağrıldı.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet, konuları alt komisyona götürelim, orada tartışalım detaylı olarak diyoruz, o da yok, tali komisyonlardan gelen uzmanlık bilgileri yok, Dışışleri Bakanlığının bir raporundan söz ediliyor, o da yok. Bu şekilde kanun yapmamız mümkün değil, siz benim bildiğim ciddi bir kişisiniz, Bakansınız, bu konuların ciddiyetle ele alınması lazım, Hükümetin bu konulara önem vermesi lazım. Türkiye Büyük Millet Meclisi yüce bir Parlamento ise bir ağırlığının olması lazım, bizim ağırlığımızın olabilmesi için bunun olması lazım, buraya değer vermemiz lazım. Çok üzülüyoruz, bu şekilde yürümüyor işler. Hakikaten oturuyoruz gece yarısına kadar çalışıyoruz, öyle geliyoruz biz buraya ama karşılığında hiçbir şey göremiyoruz. Ne bürokrasinin getirdiği bir şey ve ne Sayın Bakanların, ne de burada yönetimde bunların daha iyi tartışılıp görüşülmesi için gereken ortamın sağlanmadığını görüyoruz, çok üzülüyoruz. Öncelikle tabii bu iktidarın sorunudur, sizin bunu sağlayabilir olmanız lazım.

Şimdi, diyorum ki Sayın Başkanım, şu Dışışlerinin raporunu bir Dışışleri yetkilisi gelsin, bu raporu anlatsın. Konunun farklı boyutları da var, madem bu kadar vatandaşımız, biraz önce Murat Bey’in verdiği notta belirtilen konularla ilgili olarak başka sıkıntılar da vardır muhakkak, onları da bilelim, ona göre bir tedbir alalım. Torba kanun, onlarla ilgili yapılması gerekenleri de yapalım hep beraber. Konunun askerlik boyutuyla ilgili olarak da farklı yönleri var, onları da görelim, onlarla ilgili de tedbir alalım.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, sizin bu talebinizi haklı görerek Sayın Dışışleri Bakanı Özel Kalemini arattırarak acilen buraya konuyla ilgili üst düzey bir bürokrat arkadaşın gelmesini talep ettim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ettik mi?

BAŞKAN – Şimdi ismi bildirecekler, zaten oylamayı yapmayacağım, bu tartışmalar bittikten sonra maddeyi atlayacağız, ondan sonra gene Dışışleri bürokrasisinden de gerekli bilgiyi aldıktan sonra tekrar maddeyi gündeme alacağım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ama söz taleplerini de şu an karşılayarak gidiyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Peki.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 16

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Yıldırım...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli üyeler ve değerli bürokratlar; ben de özellikle maddeyle ilgili birkaç hususa dikkat çekerek ve dikkat çekeceğim hususların da şimdiye kadar önerge üzerinden yürütülen tartışmalarla alakalı olduğunu ifade etmek isterim.

Öncelikle yurt dışına göç etmiş, orada iskân etmeyi kabul etmiş olan bir kişinin askerlikle olan münasebetine geçmeden önce, başlı başına zaten göç etmenin altında yatan neden ne olursa olsun dünyadaki bütün dış göçlerin altında yatan temel sebebin, ortak paydasının daha iyi yaşam isteği olduğu aşikârdır. Bunu beşeri coğrafyacılar böyle tanımlarlar, savaş nedeniyle de olsa, siyasi nedenlerle de olsa, inanç hürriyeti açısından da olsa, ekonomik nedenlerle de olsa, ne olursa olsun ortak paydası daha iyi yaşam isteğidir. Göç etmeye karar vermiş, orada kalıcı olarak yerleşmeyi kabul etmiş bir yurttaşın Türkiye’den daha iyi bir yaşam arayışı onu yurt dışına göç ettirmiştir ve orayı iskân etmesine sebep olmuştur. Burada mesele, sadece yurt dışına göç ettikten sonra ilgili ülkenin iki vatandaşlıktan birine tercihe zorlamış olması bir teferruattır ve buradaki Dışişleri Bakanlığının işte belirtilen bilgi notunda yüzde 95’ ten fazlasının iki tercihten birinden yüzde 95’ ten fazlası Alman vatandaşlığı tercih ediyor olması da zaten oradaki yaşam koşullarının, birçok parametre açısından Türkiye’ye göre daha iyi olması sebebiyle bu tercihin geliştiğini herhâlde yorumlamak çok güç değildir. Bunu askerliğe indirgemeden önce birçok neden oraya hem göçünün nedenidir hem de böyle bir tercihte tereddüt etmeden gittiği ülkenin vatandaşlığını tercih etmesinin nedenidir. Sosyal refah düzeyi etkilidir, iki ülke arasındaki sosyal refah düzeyi arasındaki fark etkilidir, düşünce ve ifade özgürlüğünün kapsamı, sınırı etkilidir, yaşam ve inanç dünyasına duyulan saygı yani inancı yaşıyor olabilme, iki ülke arasında tercihte bulunacağı iki ülke arasındaki eğitim, sağlık, sosyal olanaklar etkilidir. Dünya yurttaşı olarak kabul edilme ve evrensel değer yargıları üzerinden bir yurttaşlığın gelişmesi, aidiyet ve sahiplenme duygusunun gelişmesi etkilidir ama işi sadece kuru olarak milliyetçiliği getirip etnik kodlara indirgeyerek ele alırsak ve Türklük üzerinden tanımlamaya çalışırsak bu anlamda çok kutsadığımız değer yargılarını da farkına varmadan sakatladığımızı özellikle ifade etmek isterim. Eğer sadece, hani bir milliyetçilik refleksi üzerinden, etnik milliyetçilik üzerinden onları Türk yurttaşlığında tutma ki... Ben Türk yurttaşlığı değil Türkiye Cumhuriyeti yurttaşlığı olarak tanımlıyorum, ben ülke yurttaşlığı üzerinden şey yaparım çünkü ülkemizin çok kültürlü yapısı farklı etnik, dinî, mezhepsel çoğulculuğu kendi bünyesinde barındıran bir noktaya tekabül etmektedir. Buradan bakıldığında, sadece meblağ üzerinden, paraya indirgeyerek ülkemize aidiyet ve sahiplenme duygusunu güçlendirmenin nafîle bir çaba bir olacağını üzülererek ifade etmek isterim. Yani biz sadece mali olarak askerliği yapma bedeli üzerinden ülkemize dair bir aidiyetle sahiplenme duygusunu geliştirirsek bu palyatif bir gelişme olur.

Onun dışında önerdiğimiz, o zaman bizim ülkemizde kalabileceği sadece askerlik üzerinden değerlendireceksek, askerliği zorunlu olmaktan çıkarırız ki -32 tane Avrupa Birliği üyesi ülkesinin yanılmıyorsa 26’ sında zorunlu değildir askerlik- onların daha özgürce karar verme, iki ülke arasından birinde yurttaşlığının devamını, tercihini belirlemesi daha kolay olabilir. Ama onun yanı sıra askerlikle birlikte değerlendirilmesi gereken sosyal refah düzeyi, düşünce özgürlüğü, ifade özgürlüğü, yaşam, inanç özgürlüğü, eğitim, sağlık, sosyal olanakların genişletilmesiyle bu işin mümkün olacağını ifade etmek isterim. Zaten önergeler bölümünde bizim de bir önergemizin olduğunu ifade etmek isterim, özellikle “kanuni rüş yaşına kadar eğitimin en az beş yılının yabancı ülkede tamamlanmış olması” ibaresi fırsat eşitliği açısından oldukça problemlidir. Rüş yaşına kadar beş yılını yurt dışında eğitimini alarak geçirmiş olma bir varsılığa tekabül eder. Yoksulların istifade edemeyeceği bir koşuldaki söz ediyoruz, rüş yaşına kadar eğitiminin beş yılını yurt dışında geçirebilmiş olmak ancak iyi maddi olanaklarla sağlanabilir bir durumdur. Bu temelde de biz, özellikle “en az beş yıllık bölümü” ibaresinin, “eğitiminin beş yılını yurt dışında geçirmiş olma” ibaresinin çıkarılmasını da -bu 1111 sayılı Kanun kapsamında yapılacak değişiklikten çıkarılmasını- talep ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yıldırım.

Bu arada, Sayın Kuşoğlu, Maden Mühendisleri Odası, Türkiye Madencilik Derneği ve Türkiye Maden İşçileri Sendikaları, Kömür Üreticileri Derneği davet edildi. Şu an Kömür Üreticileri Derneği burada, Sayın Başkan Muzaffer Polat; bir de mesaj göndermişler: “Biz Kömür Üreticileri Derneği olarak buradayız.” Maden Mühendisleri Odası ve Bakanlığın da görüşme esnasında burada olacaklarını, aramızdaki görüşmelerde kendi aralarındaki görüşmeleri de teyit ettiklerini Komisyona arz ediyor. Biz de tekrar arkadaşları çağırıyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 17

Görüşmelere devam ediyoruz kaldığımız yerden.

Sayın Temizel, buyurun lütfen.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, dün gece saat bir buçuk civarında telefonum çaldı, açtım, ifade aynen şöyleydi: “Sayın Vekilim, Sayın Vekilim, askerliği ucuzlatıyormuşsunuz.” Böyle dedi. İçime bir sancı saplandı, abartı falan değil. Ne diyeceğinizi bilemiyorsunuz, “askerliği ucuzlatmak”; sabaha kadar “askerliği ucuzlatmak” diye sayıklayıp durduk.

Şimdi, birileri tarafından bu şekilde algılanacak olan bir kanunun görüşülmesinin bu Mecliste tanığı olmayı gerçekten istemezdim, asla istemezdim. Daha önceki dönemlerde, doğrudur, Millî Savunma Bakanlığından özellikle askerlerle ilgili gelen tasarılar burada büyük ölçüde oy birliğiyle geçer, oy birliğiyle değerlendirilirdi. Dün burada Millî Savunma Bakanlığından gelen bir tasarı vardı, bugün burada bir milletvekili tarafından imzalanmış bir teklif var. O tasarı üzerinde neler yapılabilir? Yeniden bu Meclisin onuru, bu kurumun onuru insanları renciden etmeden nasıl kullanılır diye kafa patlatırken bugün olay tamamen değişti. Bu değişikliğin karşısında ne söyleyeceğini insan bilemiyor açık söylemek gerekirse. Ben bedelli askerlikle ilgili ilk tartışmaları hatırlıyorum. İlk neden, genellikle ihtiyaç fazlasıydı daha önceki dönemlerde. Kısa dönem askerliklerde de yurt dışındaki bedelli askerliklerde de bu denirdi, ihtiyaç fazlası. Hemen onun arkasından da belirli gereksinimleri karşılayacak bir fon yaratabilme gereksinimiydi bütün bunlar da. Bu olayların hepsi gitti, bu olayların hepsi bitti. Şimdi farklı bir gerekçeyle çıkıldı, deniliyor ki: “Yurt dışında çiftçe vatandaşlık elde eden insanlar Türk vatandaşlığını terk ediyorlar, bunu engellemek için.” Değerli arkadaşlar, şu ülkelerdeki uygulamaların hepsini teker teker burada gelip anlatması gerekirdi birilerinin. Örneğin demeliydi ki: Almanya’da rüşünü ispat etmemiş çocukların Alman vatandaşlığına geçmeleri hâlinde herhangi bir sorun yaşanmıyor ancak 18-23 yaş arasında onların hangi yurttaşlığı tercih edeceğini belirtmeleri gerekiyor. Şimdi, yani burada bin lira ödeyerek askerliğini yaptığı varsayılacak olan insanların “Tamam, askerlikten kurtuldum.” deyip orada Türk vatandaşlığını tercih edeceğini mi düşünüyorsunuz? O zaman “Orada hem çalışsın, hem oralardan kopmasın ama Türk vatandaşı olsun.” olgusunu bu şekilde mi sağlamaya çalışıyorsunuz? Mantiği var mı bunun Allah aşkına? Böyle şey olur mu? Net olarak bakıyorsunuz. Değer olarak askerliğin bu şekilde parasal olarak süreklileştirilmesi, sürekli hâle getirilmesi askerliğin mantığına uymaz. Bunlar olsa olsa geçici maddelerle olur, bir defalık uygulanır, iki defalık uygulanır idi. Oraya 6 bin euroyu koymuşsunuz, pahalı oldu, 4 bin euro; yok az oldu, 10 bin euro. Sürekli olarak pazarda, tezgâhta bir mal gibi göremezsiniz bu olayı, görmemeniz gerekir. Bu, ulus mantığına aykırıdır. Herkesin istisnasız olarak, dili, dini, ırkı, hiç ayrım gözetmeksizin, bu ülkeye vatandaşlık bağıyla bağlı olan herkesin yerine getirmesi gereken bir görevdir bu. Anayasa’nın 72’nci maddesine bunu yazmışsınız ve bunun kanunla düzenleneceğini belirtmişsiniz ama bu kanun Plan ve Bütçe Komisyonunda bir gün önce farklı, ertesi sabah farklı gelerek görüşülmesiyle sağlanmaz zaten. Böyle kanun olmaz. Millî Savunma Komisyonunda görüşülmemiş, bu konuda uzman olduğu düşünülen insanların hiçbirisinin fikri yok. Buraya gelmiş, sadece buranın parasal boyutuyla ilgilenmesi gereken insanların önüne gelip “Hadi bu konuda karar verin.” denmiş. Yarın vereceksiniz, yarına da kalmayacak, birkaç saat içerisinde vereceksiniz, bir gün sonra da Meclisten çıkıp gelecek olduğu gibi. Ne yapacaksınız? Dün Akkuş’a getirilen şehit cenazesinin evini gördünüz değil mi, hatırlıyorsunuz hepiniz. Yani, onların ekonomik durumları çok kötü, burada, Akkuşlu, şehit olan kardeşimizin ekonomik durumu pırıl pırıldı. Dağ evinde yaşıyordu, kayak merkeziydi orası. Tebligatını yapmak için dozerlerle girildi adamın evine, yolu açmak için. Şimdi, dolayısıyla, bazı şeyleri değerlendirirken neye karar verdiğinizi gerçekten görün. Yarın buradaki tutanakların hepsini birileri okuyacak. “Plan ve Bütçe Komisyonunda bu konu tartışılmış, Mecliste bu konu tartışılmış, bu konuyla ilgili ne denmiş Allah aşkına?” diyecekler.

Değerli arkadaşlar, artık küreselleşmiş dünya veya globalizm, sınır kavramını büyük ölçüde ortadan kaldırdı. İnsanların nerede doğduğu, nerede doğduğu önceden belirlenemiyor. Aidiyet konusu, vatandaşlık kavramı ülkelerin kendilerinin geliştirdiği bir kavram, yavaş yavaş. Almanya’da yetişen bir insan askerliğin olmadığı, daha doğrusu daha önceki zamanlarda da tercih kullanabildikleri, gerek askerlik yaparak gerekse gidip bir sosyal hizmet yerine getirerek bir ülkede yetişen insan eğer “askerlik” kavramını böyle algılıyor ise diyecek ki: “Bir dakika, ben savaşa karşıyım.” Dolayısıyla, bununla ilgili indirim neyi sağlamış olacak? Bununla ilgili indirim hiçbir şeyi sağlamaz. Yurttaşınızı korumak istiyorsanız, yurttaşlığın devamını istiyorsanız, ister Alman nüfus cüzdanı taşıyın ister başka bir kimlik taşıyın, o insan zaten buraya bağlıdır, bağlı olmak zorundadır. O nedenle, oturup da bin liranın hesabını yapmaya başlıyorsunuz. Şu değerleri elbette ki göz

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 18

önünde bulundururuz: Dün gelen tasarının içerisinde yer alan hükümler çok açık. Orada doğmuş, oranın vatandaşlığını elde etmiş, okumuş, üniversite bitirmiş, doktora yapmış, hayatının yarısını orada geçirmiş; şimdi bu insana “İlla gelip sen burada askerlik yap.” diye dayatma olanağınız yoktur çünkü küreselleşen dünyada adamın seçeneği çok geniştir, orayı da ister, burayı da ister. Bu bir gerçektir, bu bir realitedir. Kendi çocuklarımızda da bunu görüyoruz zaten. Hepsinin bir yerlere hareketlenmesi için Türkiye’de herkes ayağa kalkmıyor mu? Herkes o nedenle gidip yurt dışında yüz binlerce insan okumuyor mu? Okuyor.

Şimdi, bir tasarı geliyor ortaya, gerçekten de okuyorsunuz tasarının maddelerinden, diyorsunuz ki: Evet, bu koşulları tamamlamış olan bir insana “İlla gelip de askerlik yapacaksın.” diye dayatmanın hiçbir manası yoktur, yoktur bir manası. Bu durumda oturup da bu insana, askerlik kavramını satarmış gibi “Bin lira öde de ben seni muaf tutayım.” diyemezsiniz. “Sen madem ki bu koşulların hepsini taşıyorsun, burada doğmuşsun, doğru dürüst Türkçe de konuşmıyorsun, eğitimi burada yapmışsın, buraya yerleşmişsin, şu kadar zamandır buradasın, oranın uyruğunu da almışsın, oranın vatandaşı da olmuşsun; tamam kardeşim, benim yasalarıma göre sen askerlikten muafsın.” dersiniz. Bin lirayı alıp da askerliği satmış olmazsınız. “Tamam, muafsın. Senin koşulların bu, bu koşullarda olan insanları ben askerlikten muaf tutuyorum ama gelip yapmak isterlerse de bu olanağı tanıyorum.” Yapılacak düzenleme budur, tartışılacak olay da budur zaten. Bütün şurada saydıklarınızın hepsi yani 547 bin kişinin tamamının yararlandığını varsayın, yarım milyar dolar yapar. Bu mudur yani bütün bu kavramların hepsinin çiğnenmesi, ayaklar altına alınması, insanların rencide edilmesi? Şu anda kalkıp da ta gırtlığına kadar kara batmış yerlerde askerlik yapmaya çalışanların rencide edilmesinin nedeni yarım milyar dolar mıdır? Buradan gelecek olan para nereden bakarsanız bakın 60-70 milyon doları geçmez. Bunun için mi tartışıyoruz bütün bunların hepsini? Ya, bırakın kalsın. “Sen, şu tasarıdaki koşulların hepsini sağlıyorsan tamamsın kardeşim, senden para da istemiyoruz, askerlik de istemiyoruz.” deyin. O zaman belki ülkesine karşı bir sıcaklık olur, “Bak, benim ülkem, benim koşullarımı değerlendiriyor.” der. O zaman bu ülkeye yapacağı katkıların tamamını yapar.

Değerli arkadaşlar, attığınız taş, yıktığınız değerlere değmeli. Siz bir tuğla duvarın dibine tekme atıyorsunuz. O duvar gümbür gümbür çökecek. Buradan sessiz sedasız bir şekilde parti disiplini içerisinde geçecek olan bu kanun tasarısının yarın hangi tartışmalara neden olduğunu gördüğümüz zaman utançtan yüzümüzü yerden kaldıramayacağız.

Ben Millî Savunma Bakanlığının bu tasarıya nasıl katıldığına şaşarım; katılamazsınız, Millî Savunma Bakanlığı olarak böyle bir tasarıya katılamazsınız. Çünkü, baştan sona yanlışlar var içerisinde, değiştirilenleri kastediyorum teklifin. Oturmuşsunuz, çok ciddi olarak da madde madde saymışsınız, bütün bu koşulları birlikte sağlayanlara bu şartı getirmişsiniz, sonra üzerine koca bir çarpı atmışsınız, “Hepsi yararlanır.” demişsiniz. İyi be kardeşim, o zaman niye bu kadar ayrıntılı çalışma yaptınız, niye? Daha önceki Askerlik Kanunu’ndaki 6 bin avro nasıl 10 binden 6 bine geçtiyse “Bin liraya düştü.” derdiniz, olur biterdi.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Zaten şu anda onu söylüyoruz.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Tasarıda onu söylemiyorsunuz.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Sayın Başkan, isterseniz Sayın Vekilimize bir kısa cevap vereyim.

BAŞKAN – Buyurun.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Bir kere öncelikle “askerliğin satılması” gibi bir ifade çok ağır bir ifade.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Bence de çok ağır.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Bu ifadenin kesinlikle kabul edilmediğini söylemek isterim çünkü daha önce bedelli askerlikte burada Meclisteki grubu bulunan bütün partilerin “evet” dediği bir şeyle çıkmıştı, o zaman Meclis askerliği parayla mı satmış oldu? Lütfen, bu noktada biraz daha dikkatli olmakta fayda var.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sayın Bakanım, ben genel söyledim.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Sonuçta hepimizin kutsal saydığı bir alandan bahsediyoruz. Bu noktada şu anda arkadaşımızın verdiği yeni önergeyle aynen sizin söylediğiniz sağlanıyor: Mevcut meri, yürürlükteki kanunda sadece 6 bin avro bin avroya iniyor ve taksit kalkıyor. Yani, mevcut şu anda yürürlükteki kanundan sizin o söylediğiniz bütün her şey aynen kalıyor, bir tek 6 bin avro bin avroya düşüyor, bin avroda da taksit kalkıyor; bunun dışında bir şey yapılmıyor. Yani, bu vesileyle en azından Komisyonumuzun bilgilendirilmiş olmasını önemsiyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 19

Şu anda bize gelen İbrahim Mustafa Turhan Bey'in herhâlde önergesi. Evet, İbrahim Mustafa Turhan Bey'in önergesi, mevcut şu anda meri kanundaki her şeyi aynen bırakıyor, sadece ve sadece 6 bin avro değerini bin avroya düşürüyor ve bin avro olduğu için de taksiti kaldırıyor. Dolayısıyla, daha önceden yüce Meclisin iradesiyle çıkmış şu anda yürürlükteki bir kanunda sizin söylediğiniz gibi sadece bir rakamı değiştiriyoruz, başka bir şey yaptığımız yok.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sayın Bakanım, büyük bir sabırla dinledim, Başkanlık da orada gördüğüm gibi sözlerin kesilmesi konusunda herhangi bir tepki falan da göstermedi. Bir kere bana gelen bir telefonu naklettim, böyle algılanabilecek bir olgudan bahsediyorum. Ki böyle algılandığı için telefon geliyor, gecenin saat 01.20' sinde geldi telefon. "Böyle algılanacak bir adımın atılmasıyla ilgili çalışmanın içerisinde bulunursam eğer bundan hicap duyarım." dedim; olayım budur. Yoksa kalkıp da "askerliğin satılması" falan diye bir kavram demedim. "Askerliği ucuzlattınız mı?" diye telefon ediyor, olayı oydu. Dolayısıyla, "Bu olay bu şekilde yorumlanacak kadar basit bir olay asla olamaz." diye, üstelik de bu kurumun yüceliğini, bu değerlerin yıpratılmaması gerektiğini söyledim.

İkinci olarak söylediğim konu da dün gelen tasarı, bugün gelen teklif. Tasarıda yapılan şeylerin hepsi çalışılmış, uğraşılmış. Bu insanların o yurt dışında kazandıkları kendileri açısından değerli olabilecek ve kolay kolay insanların elde edemeyeceği şeyler var ise bu durumda bunlardan para istemeye falan gerek yok, böyle bir tartışmaya da neden olmaya gerek yok, "İnsanların böyle değerlendirmesinin de önüne geçmek gerek." dedim, hâlâ da onu diyorum. Yani, burada 125 bin kişiye bütün bunların hepsi, bunların yarısının da kadın olduğunu düşünün dolayısıyla 60 bin kişiye bu 60 bin kişiye "Tamam, kardeşim seni askerlikten muaf tutuyorum ya da senin bu sağladığın koşullar nedeniyle askerliğini yapmış sayıyorum." demek bu ülkenin yüce gönüllülüğüdür, başka bir şey falan değildir; söylenen olay budur. Yoksa bunların üstünden "Meclis bunu düzenlemiş, askerliği satmış." diye kavramları ben kullanmam zaten, kullanmayacağımı da buradaki arkadaşların hepsi bilirler. Burada söylemeye çalıştığımız bu şekilde söylemlere neden olabilecek bir yasal düzenleme yapılmasının önüne geçilmesidir; olay bundan ibarettir. Madem böyle bir düzenlemeydi, Hükûmet bunu düşünmedi de birdenbire bu kanun buraya geldikten sonra buradaki arkadaşlar mı bunu düşündüler? Hükûmet o zaman niye bunu göndermedi? "Madem böyle bir olaydı, Hükûmet niye göndermedi?" diye sordum bunda da, "Yapılan olay budur." demedim. Biz, Hükûmet tasarısını dolayısıyla Millî Savunma Bakanlığının görüşü olarak, oralarda değerlendirilmiş kavramlar olarak da algılayıp onun üzerinden çalışırken buraya geldik, bunu gördük. İcinize siniyorsa bence bir mesele yok. Zaten sonuç olarak da Komisyonun durumu belli; eller kalkacak, eller inecek, bu olay gidecek. Ama, gelecek nesillerin yüzüne bakma olayıdır bu. Biraz önce söylediğim insanların yoksulluğuyla, Avrupa'daki insanların yoksulluğunu kıyaslama gerekliliğinin gereğidir. O nedenle de böyle bir düzenlemenin getirilmesi hem de çok ivedi bir şekilde 2 defa değişiklik yapılması bence bir şanssızlıktır. Umarım bunu telafi edecek olanakları olur Hükûmetin yoksa gelecek zamanlarda bunu çok farklı bir şekilde yeniden tartışırız.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Bakanım.

Buyurun Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli bürokrat arkadaşlar, basınımızın güzide temsilcileri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bir tiyatro oynuyoruz, temsil yapılıyor, işte birden fazla gidiyoruz, farklı günlerde temsiller yapılıyor; yaptığımız tamamen bu Sayın Bakan, maalesef bu size denk geldi. Bunları konuşmayacaktım ama şimdi az önce Bakanlığınızı ilgilendirmeyen bir konuda böyle çok hani savunmacı bir şekilde aslında yapılan bir yanlışlığı çok ciddi bir şekilde savunduğunuzu görünce... Bu daha önceki 2 bakanımıza... Ulaştırma Bakanıyla başladık, Millî Savunma Bakanıyla devam ettik. Ulaştırma Bakanını ilgilendiren hiçbir konu yoktu. Tabii, Hükûmeti temsildir, teorik olarak ona katılıyorum, Hükûmeti temsil anlamında bir şey değil. Ama, burası bir ihtisas komisyonu. İhtisas komisyonunda buradaki milletvekilleri burada eğer bir kanun tasarısını veya teklifini hani amaç olgunlaştırmaksa, onun üzerinde çalışmaksa tabii burada muhatabını görmek istiyor siyasi düzlemde de. Ulaştırma Bakanını ilgilendiren bir konu yoktu. Ulaştırma Bakanımız bir miktar kaldı, sonra Millî Savunma Bakanımız geldi, onu ilgilendiren birkaç konu var. Şimdi, siz geldiniz Sayın Bakanım, hoş geldiniz. Sanayi Bakanını da hatırladığım kadarıyla ilgilendiren bir şey de yok, var mı bilmiyorum şu anda maddeler içerisinde, eğer yeni bir önerge falan gelmeyecekse yok. Ha, teorik olarak tabii ki Hükûmetin bir üyesi olduğunuz için burada bulunabilirsiniz ama burası bir ihtisas komisyonu, biz burada iyi şeyler yapalım

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 20

diye uğraşıyoruz. Kanunlar, kanun tasarı ve teklifleri Sayın Bakanım, zaten kötü geliyor. Ondan sonra burada bir kısım önergelerle bu iyice kötüleştirilebiliyor. Bu da bir hakikaten komik bir durum oluşturuyor burada.

Şimdi, bu torba yasa... Biz burada bu kanun teklif ve tasarısında 2 kabul edersek ben bunları dün söyledim. Ama, ben mesela bugün burada Komisyon üyesi AK PARTİ Grubundan arkadaşlarım veya Başkanlık Divanın, ya hiç olmazsa bu tasarıyla ilgili olarak, bu tasarının içerisinde yoğun olarak maddeleri olan sayın bakanı getirelim, buraya oturtalım, diye bir kaygısının olmasını beklerdim. Madem bu kaygı yok yani kusura bakmayan benim bu anlattıklarımı -dün iki defa anlattım- bugün de katlanacaksınız. Ama bu arada tabii benim söylediklerimle ilgili herhangi bir sorunu olmayan muhalefet grubundaki arkadaşlara da veya bürokratlara da işkence yapıyoruz ama bu işkence olacak. Niye olacak? Bunu ben Sayın Bakanımıza anlatmam lazım, anlatılması lazım. Yani burada hakikaten komik işler yaptığımızın bir görülmesi lazım. Yani, şimdi, bir torba kanun getiriliyor ve bu işlerle ilgili olmayan bir sayın bakanımız burada oturuyor, bu torba kanundaki hususlara cevap vermek durumunda kalıyor ve bu sık sık değişiyor. Yani hiç olmazsa bir İçişleri Bakanını görsek, onu ilgilendiren 8-10 tane madde var, en azından isabetli olurdu.

Şimdi, Sayın Başbakan diyor ki: "Biz torba kanun çıkarmayacağız bundan sonra." Şimdi, 5'inci tasarı veya teklif geliyor, Sayın Bakanım, 4 tanesi torba. Yani istisnai olması gereken... Dün Ulaştırma Bakanı diyor ki: "Ya bazen zorunlu kalıyoruz, böyle bir şeyler oluyor." Biz de bürokrasiden geliyoruz, bunları biliyoruz. Yani bazen hakikaten zorunluluk olabiliyor, bir madde için filan. Bu nasıl, bu zorunluluk filan istisnai bir durum değil 5 tanesinden... O da öbürü 5018 sayılı Yasa bununla ilgili "Geçici bütçe kanunu çıkartılır." demese, o da torba olacaktı. Aslında onun da torbamsı yanları var da. Yani kalan 5 taneden 4 tanesi torba. Şimdi, bu olmuyor bir defa. Bu olmayınca ne oluyor? İşte, buraya tasarılar geliyor, teklifler geliyor, birleşiyor, ediyor, bir komiklik ya. Bu maddelerin içerisinde çıkamıyorsunuz. Birisi gelmiş, birisi yasalaşmış, hâlâ o, onda var, bu, bunda var, bilmem ne var, şu var, bu var. Anayasa'ya aykırılık iddiaları vardı, onlar hiçbir şekilde görüşülmeden hemen buralardan geçti gitti.

Şimdi konuşacağım diyorum ama şimdi hakikaten dünkü anlattığımız, şu andaki, mevcut, önümüzdeki tasarıda adaletsizliğe ilişkin vurguyu şimdi tekrar bunları konuşmak kendime de eziyet. Ama ümidim şu Sayın Bakanım: Belki Bakanlar Kurulu toplantısında, biz Plan ve Bütçe Komisyonunda zor durumda kalıyoruz. Hakikaten çok sık olmuyor, içerisinde bulunduğumuz durum. Hiç bilmediğimiz konuları savunmak durumunda kalıyoruz. Oraya bir şey geliyor, orada hemen değişiyor. Şimdi onların biraz detaylarına gireceğim. Yani çalışmadan geldiğine, kanun kalitesiyle ilgili yaptığımız yanlışları vurgulayacağım birazdan. Yani bu duruma düşmeyelim, demeniz ihtimaline binaen bunları bir miktar anlatmak durumundayım.

Adaletsizlik yani şu kanun tasarının bütün maddelerinde hemen hemen -kimlik kartlarıyla ilgili kısmı demiyorum ama diğerlerinde- ciddi bir adaletsizlik vurgusu var. Yani kimisine veriyorsun öbür tarafa vermiyorsunuz, sosyal güvenlikle ilgili. Şimdi, net ücreti 1.300 liraya kadar olanlara teşviki, devlet hazine yardımını veriyoruz, atıyorum, 1.350 lira olana veya 1.337'nin biraz üzerinde işte, olana vermiyoruz. Sanki kayıt dışı işçi çalıştırmanın veya düşük ücretli gösterme konusunda çok iyi çalışan bir mekanizmamız var. Yani uçan kuşu yakalayan bir sistemimiz var. Dolayısıyla, hiçbir şekilde bizim ekonomimizde kayıt dışılık olmuyor. Ben bir eşik değer koydum, bu eşik değer üzerinde... Ya, bizim çalışanlarımızın önemli bir kısmı Sayın Bakanım, bunu siz biliyorsunuz, kayıt dışı. Yani zaten kayıt dışılık yüksek, TÜİK rakamlarına göre yüzde 30 civarında istihdamda bir kayıt dışılık var. Ama esas kayıt dışılığın diğer unsuru da düşük ücretli gösterme var. Şimdi, siz Sanayi Bakanısınız, sizin karşınıza yarın OSTİM'deki bir firma gelecek şunu söyleyecek, diyecek ki: Sayın Bakan, ben dürüst bir mükellefim. 1.500 lira net ücret veriyorum ve 1.500 lira net ücrete gelecek şekilde beyanım var ama yanımdaki firma 1.500 lira verdiği hâlde -aynı işi, işte, torna işi yapan bir elemanımıza- o asgari ücretten gösterdi. Şimdi, o asgari ücretten gösterene teşvik veriyorsunuz, bana vermiyorsunuz. Bu nasıl adalet, bu nasıl devlet yönetimi, bu mu sizin adalet duygunuz? diye bunu size soracak veya birisinin yükünü almamız gerekiyorsa... Diyelim ki, bu olmadı varsayalım, bizde hiç kayıt dışı çalıştırma yok. Bakın, sosyal güvenlikle işçilerin, SSK'lıların yüzde 55'i asgari ücretten gösteriliyor. Burada çok net bir şekilde bunu uzmanlara, SSK'dan arkadaşlara soralım. Yani Kalkınma Bakanlığındaki arkadaşlar -SSK'lılar söyler mi bilmiyorum ama- onlar net bir şekilde söyleyebilirler, eğer bugün geldilerse.

Sayın Başkanım, bakın, hâlâ kurumların temsiliinde ciddi sıkıntı var.

Şimdi, yani böyle bir adaletsizliği... Yahu, hangi birini anlatayım. Şimdi tekrar aynı şeyleri hakikaten konuşmak istemeyeceğim. Neyse siz de ister söyleyin, ister söylemeyin. Yalnız şunu söyleyeceğim: Sayın Bakanım, "çalışmadan geliyor." diye ben daha önceden de burada söyledim. Hakikaten kurumlarda çalışılmıyor, tasarı ve teklifler dikkatli olmuyor. Şimdi, eğer çalışıldıysa Millî Savunma Bakanlığımız güzel bir

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 21

madde hazırladıysa şimdi dünden bugüne ne değışti de bir kanun teklifiyle, bir önergeyle daha doğrusu, niye bu maddeyi değıştiriyoruz? Yani birisinin bize bunun izahını yapması lazım. Yani dünden bugüne ne değışti? Ha, böyle takdir ettik, diyebilirsiniz ama hakikaten bunlar şimdi hiç çalışılmıyor. Veri yok, verinin olmadığı zaten buradan söyleniyor. O zaman şöyle bir çalışma yapılması lazım... Bunlar önemli konular. Bakın, parasal yönünden ziyade... Biz zaten dün şunu da söyledik: Bunların bizden önce başka komisyonlarda görüşülmesi gereken yanları var. Bunun Dışışleri Komisyonunda görüşülmesi lazım, işin uzmanı Millî Savunma Komisyonunda görüşülmesi lazım. Oradan gelen raporlarla birlikte biz sadece parasal kısmına bakmamız lazım. Şimdi, bu meseleyi sadece burada, hiçbir komisyonda görüşülmeden sadece para meselesine indirgediğimiz zaman yani bu ülkeye de yazık oluyor. Yani Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığı bu kadar ucuz mu? 6 bin avro olduğu zaman efendim, insanlar kaçarlar, bin avro olduğu zaman vatandaşlıktan çıkmazlar. Yani bu kadar ucuz mu Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığı? Nedenlerin ne olduğunu bilmiyoruz, hiç olmazsa açık yüreklilikle şu nokta söyleniyor. Bir çalışma yapılabilirdi. Biz Adalet ve Kalkınma Partisinin siyasi konularla ilgili günlük anket yaptığını biliyoruz, seçmenin nabzını ölçmek için. Burada da hiç olmazsa yani oradaki tecrübelerinizden de istifade ederek Almanya'ya gidilir, orada vatandaşlara ya, "sizin Türk vatandaşlığından çıkma nedenleriniz nelerdir?" anlamında bir anket çalışması yapılır, oradaki nabız ölçülür, ondan sonra onun üzerinden getirilir buraya, bir kanun tasarısı veya bir kanun teklifiyle bunlar yapılır. Ha, biz bunu yaptık. Yaptığımızın sonucunda çıkan kanun tasarısında da ama şimdi dünden bugüne bir anket daha yaptık, kanun teklifindeki duruma geldik diyorsanız, öyle bir komiklik olacaksa ona da bir şey diyemem zaten. Ama belli ki bu konular çalışılmadan geliniyor veya ilgili bakanlıkların bu konularla ilgili düşünceleri hiç dikkate alınmıyor. Yani Millî Savunma Bakanlığının -burası teknik komisyon olduğuna göre- Bakanlık düşüncesini de bir almak lazım burada, bir sormak lazım. Millî Savunma Bakanlığı bu önergeyle ilgili teknik açıdan bize bir görüş versin. Tabii, siyasi görüş nihayetinde Hükümet ve buradaki Komisyon verecektir ama teknik açıdan nasıl Maliye Bakanlığı temsilcisini biz burada dinliyorsak Millî Savunma Bakanlığı temsilcisinin ben dinlenmesini talep ediyorum. Arkadaşlarımız ne diyecekler, onu da bir görelim. Nasıl açıklayacaklar, çünkü getirdiği tasarıyla bugünkü teklifi... Hani tasarı hiç ortada olmasa, teklif işte siyasetin şeyiyle ayıp olmasın bakanımıza bilmem ne filan deyip belki şey yapabilir ama ikisini bir de bir açıklasınlar bize arkadaşlar, biz bir görelim. Yani, böyle hiç çalışılmadan...

Şimdi, 5 bin avroya, 10 bin avroya çıkartılmış, 6 bin avroya düşürülmüş, kısmen bin avroya düşürülüyordu, şimdi, burada dünden bugüne bir değışiklikle toptan tekrar bin avroya düşürüyoruz. Yani, işte, adaletsizlik dediğim bu. 6 bin avro üzerinden para yatıranlar var. Yatırdıysa onların parasını iade etmiyoruz, geçici madde koyuyoruz, onu da zapturapt altına almışız. Müracaatını etmiş, diyelim, kim para yatırdıysa orada da "İade olmaz." diyoruz. Ya, bu devlete bu insanlar nasıl güvenecek? Sırf bu nedenle bir insan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığından çıkar Sayın Bakan. Yani, devleti de milleti de komik duruma düşürmeyelim. Yani, bunları güzel çalışalım. Ben bu maddenin tamamen çekilmesinden yanayım. Önerge zaten hiç kabul edilebilecek bir şey değil. Yani, tasarı yine ona göre... Biz dün tasarıya itiraz ediyorduk, tasarıdaki hâliyle maddeye, yani bugünkü hâli iyice içler acısı bir şeydir. Yani, bilmiyorum, buna ne denilebilir. Fakat, adalet vurgusu kriteri olmayan, çalışılmamış, ham, ondan sonra ve hiç bir gün sonrayı öngörmeyen kanunlar yapıyoruz, kanun teklifleriyle, kanun tasarılarıyla bu milletin veya işte bu Meclisin önüne çıkıyoruz, daha sonra da milletin önüne çıkıyoruz. Bunların kabul edilebilir, doğru şeyler olduğunu düşünmüyorum.

Eziyete bir miktar devam edeceğim. Burada geçici bütçe kanununu... Şimdi, siz tabii sadece bu maddeyi değil Sayın Bakanım, diğer maddeler de var, bu biraz size brifing oluyor geneli anlamda çünkü siz genelinde yoktunuz, diğer bakanlarımız vardı, her bakana bir anlatma yükümlülüğümüz olduğu için.

Şimdi, burada 10 Aralıkta -ben özür diliyorum Komisyondaki arkadaşlardan ama dediğim gibi, sizin de suçu da... Sizin bu olup bitenlere seyirci kalmanız arkadaşlar- Maliye Bakanına demiştim ki: "Sayın Bakanım, geçici bütçe yasası getirilmiş, geçici bütçe yasasında -tutanaklardan okuyorum- asgari ücret konusunda bir devlet katkısı olacak mı olmayacak mı, bu konuda bizim de kamuoyunun da bir fikir sahibi olması lazım." Bakın, bu uygulama 1 Ocak itibarıyla başlayacak, aynen söylediğim şeyler bu. Şu anda bilmiyoruz, belki Hükümet de bilmiyor. Ama Hükümetin bununla ilgili kararını bir an evvel verip buraya bugün bu bilgiyle gelmesi lazım. Daha sonra geneli görüşülürken tekrar bunları sormuşum. "Asgari ücretten kaynaklanan bir kısım yükün devlet tarafından üstlenilmesine ilişkin bir varsayım var mı? Esas asgari ücret artışından kaynaklanan yükün tamamı işverenin üzerinde mi bırakılacak? Bunların devlet tarafından bir kısmının üstlenmesine ilişkin bir şey var mı yok mu? Bunu merak ediyorum ve bunu Sayın Bakana soruyorum." demişim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 22

Burada biz konuşmuşuz ama hiç kimse dinlememiş, hiç buna cevap bile verilmemiş. Yani, normalde, Naci Bey'in buna ilişkin bir fikrinin olmuş olması lazım. Bu, belli ki ya Hükûmette konuşulmadı, ya söylemek istemedi ama nihayetinde burada bu konuları da bilen, isterse bilmesin, bir milletvekili bu konuyu soruyor. Buna azıcık, kıyısından köşesinden bir cevap verilmesi lazım yani tamamen bizi yok varsaydılar yani yanlış cevap verebilirsin kabulümüzdür. İşte, başka bir şey söylersin kabulümüzdür ama yok sayılmak kötü. O yüzden gitmişiz Genel Kurulda bir daha sormuşum, demişim ki: "Şimdi, ben soruyorum, asgari ücret bu bütçeye nasıl yansıtıldı, işverenlerin üzerindeki bu yükün bir kısmını devlet üstlenecek mi, üstlenmeyecek mi? Bu konuda bize bilgi verilmesi gerekir." Şimdi, hiçbiri verilmiyor. İkaz etmişiz, "1 Ocak geliyor, bakın." demişiz, ondan sonra 1 Ocak gelmiş, 30 Aralıkta bir başka kanun görüşülürken Sayın Bakan, İç Tüzük'e de aykırı bir şekilde, o kanunun yerine bu, işte, işverenin bir miktar yükünü hafifletmeye yönelik bir önerge koyulmaya çalışılıyor ve orada kabul görmüyor. Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak hani her şeye rağmen, "tamam" demişiz ama demek zorunda da değil esasında çünkü devlet yönetimi öngörü üzerine olur. Hadi sen düşünmedin, burada birisi sana, bir milletvekili on gün, yirmi gün öncesinden soruyor, "Var mı kardeşim bu?" Bak, bu önünüze gelecek, bunun kararının verilmesi lazım. Hükûmet bunu tartışması lazım." diyor. Siz onu "ignore" ediyorsunuz, yok varsayıyorsunuz ondan sonra da getiriyorsun gecenin bir yarısında, ondan sonra gruptan da İç Tüzük'e aykırı bir şekilde bu önergeyi kabul etmesini bekliyorsunuz, ondan sonra diyorsunuz ki: "Ben devlet yönetiyorum." Üstelik bir de buna ilişkin benim yazdığım ve MHP Grubundaki arkadaşlarımızla birlikte imzaladığımız bir önergemiz olmuş bizim. Yani, hadi buralarda yapamadık bunu diye. Bu tam sizin formüle ettiğiniz gibi değil ama bir şekilde, başka bir şekilde formüle edilmiş. Ondan sonra orada da Meclis Başkanlık Divanı bizim önergeyi de Meclis İç Tüzük'üne aykırı diye kabul etmedi, Mehmet Bey de bunun şahididir. Yani, şimdi, bunun neresinden tutalım da neresinin şeyi var yani sizin açınızdan, Hükûmetin tavrı açısından makul bir yanı var onu ben bilmiyorum. Şimdi, dolayısıyla, Sayın Bakanım, sadece bu şimdi, fazla diğer örnekleri yine de hani şeyle ilgili çok da uzatmak istemiyorum ama ben istirham ediyorum, torba kanun arada bir olsun, bazı meselelerimizi çözelim yani işleri hızlandırmak için ama 5 tane gelen tekliften 4'ü torba olmasın. Torba oluyorsa da buranın muhatapları kim olacaksa sayın bakan olarak, tabii... Hükûmeti yine temsil açısından elbette sizin bulunmanız -yani Sayın Bakanla da bizi ayrı dostluğumuz da var- ayrı bir şey ama şu anda devlet işi yapıyoruz. Şimdi, burada da yani hiç olmazsa şu kanun tasarısında, teklifinde, hakikaten, maddeleri olan bir bakanımız olursa yani bu işimizi daha da rahatlatır, sizin işinizi de rahatlatır. Ben burada bir ümitte, yine, işte, belki, bu, Bakanlar Kurulunda gündeme getirilir de bundan sonra bunlarla karşılaşmayız diye biraz ısrar ettim bu konularda. Dolayısıyla, bu maddeyle ilgili bu önergenin bir defa hiçbir şekilde kabul edilir yanının olmadığını düşünüyorum. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığı meselesinde yani bu millet de, bu devlet de rencide olur böyle bir şeyden. Bunun sebeplerine inmek lazım. Sebepleri bir araştırılsın, neden bu insanlar vatandaşlıktan çıkıyor, çıkmıyor. Veri toplayalım, anket yapalım, ondan sonra oturuşun, bu işi çözecek şekilde bir düzenlemeyle bu işin yapılması en sağlıklı yol olacaktır diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Usta.

Dışişleri Bakanlığı Konsolosluk İşleri Genel Müdür Yardımcımız Sayın Erkul burada.

Sayın Erkul, söz konusu düzenlemeyi biliyorsunuz, Dışişleri Bakanlığımızın da bu yönde Hükûmete ve Millî Savunma Bakanlığımıza vermiş olduğu bir görüş var. Bu konuda Dışişleri Bakanlığının görüşünü rica ediyoruz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkan, yani oraya bizim önerge gitti mi? Onlar tasarıyı biliyor olabilirler. Siz isterseniz önergeyi de tazeleyin.

BAŞKAN – Efendim, üç tane önerge var, aykırılık sırasına göre okutayım istiyorsanız.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Dışişlerinin bu önergeden haberi var mı diye sordum sadece. Kapsamın genişlediğini hanımefendiye söylediniz mi? Onu soruyorum.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI GÜLSUN ERKUL – Onu, efendim, ben Meclise sunulduğu hâliyle biliyorum yani aralardaki...

BAŞKAN – Şöyle, bir önerge söz konusu, bu önerge Meclise sunulduğu şekliyle...

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ IŞIK (Kocaeli) – Sayın Başkan, teknik olarak, buraya gelen bürokrat arkadaş kendisine sorulan soruyla ilgili bilgi vermek durumunda, yorum yapmak durumunda değil.

BAŞKAN – Tabii, tabii.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ IŞIK (Kocaeli) – Siyasi irade burada.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 23

Şimdi, arkadaşımız bize, Sayın Kuşoğlu'nun özellikle istediği bu raporla ilgili teknik bilgi sunacak. Dolayısıyla, arkadaşımızı biz o noktada dinliyoruz. Tasarının içeriğiyle ilgili yorum yapma konusu siyasi iradenin konusudur. O noktada, özellikle, arkadaşlarımızın, Sayın Kuşoğlu'nun istediği Dışişleri Bakanlığının bu konuyla ilgili yazdığı raporla ilgili teknik bilgi verme sorumluluğu var. Ona göre arkadaşımız...

BAŞKAN – Sayın Bakan, tabii ki, hangi bazda bilgi alacağımız konusunda teşekkür ediyorum. Ancak, tabii ki bir de önerge söz konusudur Sayın Bakan. Takdiriniz üzere, bu önerge, evet, sayın bir Komisyon üyemiz, milletvekilimiz tarafından ki özellikle Başkanlık Divanından bir arkadaşımız tarafından imzalanmıştır. Ancak, bu Hükümet kanadının talebi olan bir önerge. Sayın Genel Müdür Yardımcımız da Dışişleri Bakanlığını temsilen burada bulunduğu göre hem tasarı üzerinde hem de söz konusu önerge üzerinde Komisyon üyesi arkadaşlarımızın teknik sorularını cevaplamak mecburiyetinde. Ancak, soruyu bir kez daha yenileyeceğim.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ben de yenileyebilir miyim Başkanım?

BAŞKAN – Tabii ki sırasıyla. Sayın Kuşoğlu'ndan sonra Sayın Günal'a da söz vereceğim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bir şekilde anlaşıldı yani.

BAŞKAN – Evet.

Buyurun Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Erkul, şimdi, biliyorsunuz, 1111 sayılı Askerlik Kanunu'ndaki bir değişikliği görüşüyoruz. Buna gerekçe olarak Dışişleri Bakanlığının bir çalışması gösterildi, yurt dışındaki Türk işçileriyle ilgili, Türk vatandaşlarıyla ilgili olarak. 5 milyon kişinin yaşadığı -sizin bir notunuz, Dışişleri Bakanlığının Millî Savunma Bakanlığına iletilen bir notu- 5 milyon vatandaşımızın olduğu, ağırlıklı olarak Almanya'da bu vatandaşlarımızın yaşadığı, 90 bin vatandaşımızın Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığından çıktığı, vatandaşlarımızın yüzde 95'inin yabancı ülke vatandaşlığını Avrupa'da tercih ettikleri, 650 bin gencimiz olduğu, bunların eğilimlerinin de yüksek oranda yabancı ülke vatandaşlığına geçmek yönünde olduğu, dolayısıyla da böyle bir maddenin getirildiği, 6 bin eurodan bin euroya düşürülme gerekçesi olarak söylendi. Ancak dedik ki: Bu çok önemli bir konu. Madem bu kadar yüksek miktarda bir vatandaşımız yabancı ülke vatandaşlığına geçmiş, çok daha fazlası da -650 bin gencimiz var- geçme durumunda. Önemli bir konu. Bu konuda Dışişleri Bakanlığının görüşü nedir? Sadece 6 bin euroluk askerlik bedelinin bin euroya indirilmesiyle ya da bu kapsamın daha sonraki önergeyle biraz daha genişletilmesiyle bu konu çözülebilecek bir konu mudur? Dışişleri Bakanlığı bu konuda nasıl bir araştırma yapmış, kime yaptırmış, boyutları nedir, başka yapılması gereken neler vardır askerlik haricinde? Neler var yapmamız gereken? Kanun koyucu olarak onu bilelim, gerekçelendirelim. Bir düzenleme yapılması gerekiyorsa da onları da yapalım dedik. Nedir bu çalışma? Dışişleri Bakanlığının raporu nedir, görüşü nedir? Askerlik haricinde yapılması gerekenler var mıdır? Kısaca bu.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI GÜLSUN ERKUL – Tamam.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tabii, bunun daha etraflı olarak da konuşulması lazım. Sonra da soracağım.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Günal, buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Kuşoğlu'na cevap verilsin. Bu farklı farklı yani önce teknik şeyi bir alalım, belki farklı bir gerekçe ortaya çıkabilir. Sorumuzu geri çekebiliriz yani tatmin olursak.

BAŞKAN – Ben de karar verdim, ben aşağıya ineceğim böyle giderse, ben de şuraya oturacağım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Öyle yapsanız iyi olur Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI GÜLSUN ERKUL – Teşekkür ederim efendim. Öncelikle, Dışişleri Bakanlığı olarak Komisyonunuzda görüşlerimize başvurulduğu için teşekkür etmek istiyorum.

Ben Bakanlıkta Konsolosluk İşleri Genel Müdür Yardımcısıyım.

Yurt dışında yaşayan, yaklaşık 6 milyonu bulan vatandaşımızın sorunlarıyla doğrudan ilgili birimde çalışıyorum. Bu çerçevede, biz “6 milyon” derken aslında Türk vatandaşları ve Türk vatandaşlığından çıkmış

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 24

olmakla beraber Türk toplumunu kastediyoruz. Bunun özellikle bu kanun çerçevesinde özel önemi olduğunu düşünüyoruz. Çünkü ağırlıklı olarak Avrupa'da yaşayan vatandaşlarımız biliyorsunuz artık üçüncü, dördüncü nesle geçtiler. Üçüncü, dördüncü nesle geçen kişilerde, çifte vatandaşlığın tanındığı ülkelerde -ki bunlar işte gene vatandaşlarımızın yoğun olduğu Hollanda, Belçika, Fransa gibi ülkelerde- üçüncü, dördüncü nesilde özellikle erkek çocukların nüfusa tescil edilmediğini fark ettik. Bu doğrudan ölçülebilecek bir şey değil çünkü hiç tescil edilmiyor. Nüfusa doğrudan tescil edilmediği için herhangi bir anketle veya belli bir çalışmayla ölçülebilecek bir şey değil ama yaygın olarak tabii, ailelerin konsolosluklarımızla, büyükelçiliklerimizle, Türk toplumuyla olan ilişkilerimizden bunu somut olarak biliyoruz ama Değerli Komisyonumuza rakam olarak kaç tane işte Türk vatandaşı olmaya hakkı olmakla beraber özellikle erkek çocukların ne kadarının, kaçının sayısal olarak Türk vatandaşlığına tescil edilmediğini ölçmek maalesef biraz zor ama bu bir gerçek. Bunun kız çocuklarında olmayıp da erkek çocuklarında olması aslında bu kanun tasarısına olan ihtiyacı açıkça ortaya koyuyor.

ERHAN USTA (Samsun) - Kız çocuklarının sayısına baksanız ondan eksik kalan erkeklerdir çünkü yüzde 50-50 oluyor bu işler genelde, oradan öyle çıkar, bu o kadar zor bir şey değil de.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI GÜLSUN ERKUL - Zaten öyle kaba çalışmalar yapıldı efendim ama hani ben...

ERHAN USTA (Samsun) - Bire bir saymanız gerekmiyor zaten.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI GÜLSUN ERKUL - Yani zaten hani öyle bir şey mümkün değil ama özellikle Avrupa'daki vatandaşlarımızın da maalesef birçok sorunu var. Bu sorunların başında işsizlik geliyor, eğitim olarak çok istediğimiz seviyede henüz değiller, entegrasyon problemleri var. Bütün bunlar bulundukları ülke vatandaşlığını tercih etmelerinin temel sebeplerinden biri oluyor. İlave olarak, dövizle askerlikte, maddi şartları da çok iyi olmadığı için, özellikle birden fazla erkek çocuğu olan ailelerde 12 bin avro, işte 3 çocuklu olanlarda daha fazla, bunu vermek istemiyorlar. Bu, bizim Avrupa'daki Türk toplumuyla olan dış politikamızı, onların Türkiye ile bağını, aidiyet hissini zayıflatan bir unsur diyoruz. Çünkü bu ilerleyen dönemlerde, bundan sonraki nesillerde daha da düşecek diye düşünüyoruz. Çünkü vatandaşlık ne kadar olsa çok ciddi bir bağ tabii. Gelecek, işte biliyorsunuz, artık son zamanlarda Türkiye'deki seçimler için yurt dışında sandık bile açıyoruz, Türkiye'deki seçimler için gidip oy kullanıyorlar, bunlar aidiyeti çok kuvvetlendiren unsurlar. Ama bütün bu haklardan ülkeyle vatandaşlık aidiyetini kurabilmemiz için tabii ki nüfusa kayıt olmaları lazım. Diğer ülke vatandaşlığına biz teşvik ediyoruz, diğer ülke vatandaşlığını da almaları yönünde ama ikisi arasında tercih yaptığında çok kolay Türk vatandaşlığından çıkıyorlar. Bunu önleyebilecek tek sebep olmamakla beraber, özellikle erkek çocuklarda en kuvvetli sebeplerden biri olduğunu düşünüyoruz. Bu yönden çok faydası olacağını...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Düşünüyoruz mu? Bir rapor mu var, bir rapordan bahsedildi bize, bir çalışmadan bahsedildi?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI GÜLSUN ERKUL - Rapor derken efendim bizim Bakanlık olarak yani özel bu husustaki bir çalışma değil ama elimizde bu notta da yer alan veriler var, bunlar konsolosluk kayıtlarımızdan çıkardığımız çalışmalar ama özel bir yere yaptırılmış bir çalışma yok. Dediğim gibi, bunun temel sebebi de nüfusa kaydedilmemiş çocukları ölçmenin mümkün olmadığı.

Bu, sizlere sunulan rakamlardan sonra şöyle bir değişiklikte oldu. Almanya biliyorsunuz bizim 3 milyondan fazla Türk vatandaşının nüfusunun en yoğun olduğu ülke. Almanya opsiyon modeli diye vatandaşlıkta bir model uyguluyordu. Bu modele göre, Türk vatandaşları, 2000'den sonra doğan Türk vatandaşları Alman veya Türk vatandaşlığını seçmek zorundaydılar. Bu noktada, belki askerlik çok önemli bir kriter olmuyordu çünkü başka sebeplerden dolayı da Alman vatandaşlığını tercih ediyordu; orada doğup büyüyen, geleceğini orada gören çocuklar mecbur kaldıkları için Alman vatandaşlığını tercih ediyorlardı. Yalnız, Almanya'da son bir değişiklikle opsiyon modeli kaldırıldı. Opsiyon modeli kaldırılınca artık çocuklar her iki vatandaşlıklarını da koruyabilecekler. Bu noktada, özellikle bu tasarının bu hâliyle, bu hedef önümüzdeki gençliğin Türk vatandaşlığından çıkmasına engel olacağını...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ne zaman kalktı opsiyon modeli?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI GÜLSUN ERKUL - Geçtiğimiz yıl içinde kalktı efendim.

BAŞKAN – 21 Aralık 2014.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 25

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI GÜLSUN ERKUL - Bazı şartlar getirdi ama o şartları bizim hedefimizdeki üçüncü, dördüncü nesil gençler tutturuyorlar, o yüzden, Almanya da işin içine girince yani Hollanda, Belçika, Fransa'nın dışında Almanya da bizim önümüzdeki yeni nesil gençlerimiz için çifte vatandaşlığı tanıyacağından dolayı bu tasarı daha da önem kazanacak diye düşünüyoruz.

Somut olarak, hani rakamsal olarak size o manada cevap veremedim belki ama dediğim gibi bunu ölçmek, tam sayı olarak ölçmek mümkün değil diye düşünüyoruz. Ama bu yani bizim Avrupa'da Türk toplumuyla yaptığımız bütün temaslarımızda bize gelen en büyük şikâyetlerden biri 6 bin avronun yüksekliği.

ERHAN USTA (Samsun) – 10 bine çıkartılırken nasıl oldu bu?

BAŞKAN – Yani, bunun muhatabı Sayın Genel Müdür Yardımcımız değil herhâlde.

Sayın Usta, aramızda o koltuğu en iyi bilen sizsiniz yani.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Evet Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, dünden beri yani Sayın Millî Savunma Bakanlığının açıklamalarından bir çalışmanın olduğu, bir raporun olduğu, o rapora istinaden böyle bir tasarrufta bulunduğu yönünde bir bilgi edinmiştik.

Değerli arkadaşlar, böyle bir çalışma yok, böyle bir rapor yok. Yani gelen kanun maddesinin ya da tasarının bir gerekçesi yok.

Sayın Bakanım, biz dünden beri bir Dışişleri Bakanlığı raporu, çalışmasına istinaden böyle bir tasarının hazırlandığını düşünüyorduk, öyle bir çalışma yok.

BAŞKAN – Otuz yıllık bir çalışma var.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Öyle bir rapor yok yani, böyle bir gerekçe yok. Dolayısıyla, hani biraz önce Erhan Bey ya da Mehmet Bey mi sordu: Neden 6 bin euroydu, neden bir ara 10 bine çıktı, şimdi bine düşüyor? Bir gerekçesi yok, bir şeyi yok, sağlam bir gerekçesi yok, afaki olarak yapıyoruz bütün bunları, hiçbir şeyi yok.

BAŞKAN - Kurumların hafızaları da yok mu Sayın Kuşoğlu, yapmayın yani?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Söz sırası almadan, biz bekliyoruz, siz de bekleyin.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Süreyya Bey, kurumların hafızaları olsa biz 6 bin, 10 bin ya da bin euro arasında böyle gidip gelmezdik. Kurumların hafızaları olsa, bir devlet hafızası olsa, bir devlet akli söz konusu olsa, devlet çalışsa, devlet akli çalışsa böyle olmaz, gerçekten olmaz, yazık. Olması gerekir, tabii ki bir devlet akli olması gerekir, bir devlet hafızası olması gerekir, kurum hafızası olması gerekir ama yok maalesef.

BAŞKAN – Ya, Dışişleri Bakanlığının en azından büyükelçi, konsolosluk kayıtları bile bununla ilgili ciddi bir hafızadır.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Söz sırası size gelmedi Sayın Bilgiç, Başkanlık kürsüsü avantajınız yok.

BAŞKAN – Bu kurumda 650 bin potansiyel vatandaştan bahsediliyor, 650 bin.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Dün yurt dışında 5 milyon vatandaştan bahsedildi, bugün 6 milyon vatandaş. Dün 2 milyon 700 bindi, bugün 3 milyona çıktı yani çok çok farklı şeyler, bu kadar ciddiyetsizlik olur mu ya, olur mu böyle bir şey?

(Oturum Başkanlığına Kâtip Emine Nur Günay geçti)

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu'nun soruları konusunda bir cevabınız var mı Sayın Erkul? Bütün bilgiler paylaşıldı.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yok, Sayın Erkul'a sormadım zaten, onu sıkıştırmak istemem.

BAŞKAN – Yok, hayır, ilerlemek açısından soruyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu, siyasi iktidarın cevaplama gereken bir soru.

BAŞKAN - Eklemek istediğiniz bir şey var mı?

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI GÜLSUN ERKUL – Efendim, müsaade ederseniz, çok kısa bir şey getireyim: Ben “Dışişleri Bakanlığının çalışması yok.” derken yanıltıcı olmayayım. Rakamsal olarak ölçülemeyeceği için onu özel olarak açıklamak istedim. Özellikle nüfusa kaydedilmeyen Türk toplumu mensuplarının ölçülemeyeceği için size “Sayısal, verisel bir çalışma yok.” demiş olarak yanıltmış olmayayım. Ama böyle bir ihtiyaç olduğu konusunu tabii ki biliyoruz ve gerçekten Millî Savunma Bakanlığına bu konuda ciddi raporlar sunmuşluğumuz var. Ama yani ben sizin

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 26

sorunuzu yanlış anlamış olabilirim, o yüzden... “Birisine çalışma yaptırdınız mı?” dediğiniz için “Yok.” dedim ben...

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Soru yanlış oldu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Soru şu, çünkü çok önemli bir konu var: Diyorsunuz ki: 90 bin vatandaşımız vatandaşlıktan çıkmış, Alman vatandaşlığına geçmiş, Almanya’da 90 bin. 125 bin kişinin de böyle bir geçiş potansiyeli söz konusu ya da bu yasadaki yararlanma potansiyeli söz konusu. 650 bin kişilik genç bir nüfus var. Bu kadar önemli bir konu var, bunun çok farklı boyutları var; sosyal, ekonomik, siyasi vesaire, çok fazla boyutu var. Sadece bu konuyla ilgili bir raporun, bir çalışmanın, dört başı mamur bir çalışmanın olması gerekir. Bunlar, cinsiyet, yaş, bu kanundan yararlanabilecek kişi sayısı... Bütün bunları bilmemiz, ona göre de bir çalışma yapmamız lazım. Bir kanun yapıyoruz sonuçta, bu, milyonlarca insanı ilgilendiriyor aileleriyle birlikte. Bir şey yaparken bir ciddiyet içerisinde yapılması lazım. Bu, Hükümet tasarısı yani bir arkadaşımızın “Ya, ben böyle düşünüyorum.” deyip getirdiği bir teklif de değil. Onun için de arkasında bir devlet aklının olması lazım Süreyya Bey’in dediği gibi, bir kurum hafızasının olması lazım, bir bilgilendirme olması lazım, bir rapor olması lazım dün bize bahsedildiği şekilde. Bunların olmadığını görüyoruz, üzülüyoruz tabii ki.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teknik anlamda bir cevabınız var mı?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI GÜLSUN ERKUL - Efendim, teknik olarak şöyle açıklayabilirim: Burada verilen rakamların Almanya üzerinden verilmiş olması şimdiye kadar opsiyon modeli nedeniyle Türk doğan, Türk anne-babadan doğan çocuklar Alman vatandaşlığını alamadığı için kayıtlarımız çok net tutuluyordu, o çocuklar Türk nüfusuna kaydediliyordu. Sırf Almanya rakamlarının verilmiş olmasının sebebi de odur. Çünkü, Almanya’daki rakamları net olarak görebiliyoruz. Ama kanunun kapsayacağı vatandaşlarımız, Belçika, Hollanda, vatandaşlarımızın yoğun olduğu, Fransa, Amerika’daki çocukları da kapsayacağı için, dediğim gibi onlar nüfusa hiç kaydedilmediği için o yüzden net bir ölçüm yansıtmıyor. Buradaki rakamların Almanya olmasının sebebi de Almanya’daki vatandaşlık kanunu nedeniyle hepsi Türk nüfusuna kaydedildiği için ona ilişkin özel bir çalışma yaptık. Yani, burada rakamların Almanya’ya dönük olmasının sebebi de odur.

5-6 milyon konusundaki farklılık da, ben onu ilk anlatmaya çalıştım... Türk toplumu rakamlarımız ile Türk vatandaş rakamlarımız fark ediyor. Çünkü, vatandaşlıktan çıkmış, özellikle Almanya gibi yoğun olan yerlerde, çifte vatandaşlığı tanımadığı için vatandaşlıktan çıkmış Türk toplumu mensuplarımız var. Biz onları da...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 1 milyona yakın mı?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI GÜLSUN ERKUL - Tabii efendim, tabii.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – O zaman çok daha büyük bir sorundan bahsediyoruz. Yani, 90 bin kişi değil, çok daha büyük, 1 milyona yakın kişi vatandaşlıktan çıkmış demektir. 90 bin değil demek ki. 90 bin denildi.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI GÜLSUN ERKUL - Hayır efendim, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımız... Siz “Bir 5 milyon diyorsunuz, bir 6 milyon diyorsunuz.” gibi bir şey sordunuz onu açıklamaya çalışıyorum. Yurt dışında yaşayan...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama diyorsunuz ki: “1 milyona yakın vatandaşımız vatandaşlıktan çıkmış.” Şimdi öyle dediniz değil mi?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI GÜLSUN ERKUL - Öyle demedim efendim. Şimdi, Türk toplumu mensubunun vatandaşlıktan çıkmış olması gerekmiyor. Dediğim gibi, hiç Türk vatandaşlığına kayıt olmamış Türk toplumu mensupları da var. Bunların rakamsal olarak.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – O zaman daha da büyük bir sorun var demektir diyorum ben de işte.

HAMZA DAĞ (İzmir) – O zaman askerlik konusunu aşan bir konu var.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet, askerliği aşan bir konu var, çok önemli bir sorun var.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Efendim, burada görüşlerimizi biz de ifade etmek istiyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bir de, bir şey söyleyeyim Süreyya Bey, siz başlamadan önce bir şey daha sorayım özür dileyerek.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 27

Bunun, 6 bin euronun bin euroya düşürülmesiyle çözülebileceğini düşünüyor musunuz? Ne kadar kişinin etkileneceğini düşünüyorsunuz ya da Dışışleri olarak?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI GÜLSUN ERKUL – Sayı olarak efendim, şu anda bir sayı verebilecek durumda değilim ama erkek nüfusu açısından çözüm yollarından biri olduğunu düşünüyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama hiçbir rakamsal tahmininiz, çalışmanız yok bu konuda.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI GÜLSUN ERKUL – Ama neden olamayacağını anlatıyorum efendim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Nasıl olmasın ki, olması gerekir ama. Nasıl olmaz, altında böyle bir çalışma olacak ki bilelim.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) - Var efendim, 557 binin 357 binini hedefliyoruz.

BAŞKAN - Sayın Erkul'a çok teşekkür ediyoruz.

Teşekkürler Sayın Kuşoğlu.

Buyurun Sayın Günal.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim Başkanım.

Şimdi, Sayın Bilgiç aşağıya indi ama Sayın Erkul'a biz siyasi olarak sormuyoruz. Sayın Bakan da devreye giriyor. Biz sizden daha çok bürokratları koruyoruz, merak etmeyin. Yani, bürokratlara siz bir şey dediğiniz zaman da onları yine koruyoruz.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Günal...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bir saniye Sayın Bilgiç, Başkan değilsin, bir saniye, sıranı bekle. Benim sesim senden daha çok çıkar merak etme.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Mikrofon çalışmıyormuş.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Öyle yok. Mikrofonsuz benimki daha çok çıkıyor. Mikrofonsuz da çıkar. Kapatsın istersen, karşılıklı deneyelim.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Ben sizin aranızda girmeyeyim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yok, yani sıra size gelecek de onun için araya girmesin Sayın Başkan diye.

Sayın Bakan, bakın, şimdi, burada değerli Genel Müdür Yardımcımız söylüyor. Gelen rapora bakıyoruz, sadece Almanya örneği. “Opsiyon modeli kapsamındaki yaklaşık 650 bin genç vatandaşımızın yeni düzenlemeyle çifte vatandaşlık hakkı elde etseler dahi askerlik yükümlülüğü ve dövizle askerlik...” bilmem ne “...bedeller çıkma eğiliminde oldukları bir vakıdır.” Neymiş? Sadece Almanya'da 650 bin var. Almanya'da 650 bin potansiyel var. Şimdi, daha oraya geçmedik çünkü ben bilerek baştan Sayın Bilgiç'e sordum. Bakanlığa tasarı gider. Yani, Bakanlık, Millî Savunma Bakanlığının belki miktarla ilgili önerge hazırlanırken buradaki temsilcisiyle görüşmüş olabilirler. Biz oraya sormadık zaten, soru size geliyor dolaylı olarak. O hanımefendinin haberi olmadığını biliyoruz. Niye? Çünkü, görüş sorulduysa, tasarıyla ilgili görüş sorulmuştur, Bakanlık yazmıştır. Şimdi gelelim turpun büyüğüne, heybedeki kısmına.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Hemen cevabını vereyim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yok, yok. Daha sormadım soruyu, acele etmeyin, durun.

Şimdi, deminkine devam edeceğiz. Bu maddeyi geriye çekin, Millî Savunma Bakanlığıyla, Dışışleri Bakanlığıyla konuşun, bu miktarın olması gerektiğini konuşun. Orada tasarlanmış olan şey sadece 125 bin kişiyi kapsarken Millî Savunma Bakanlığımızın sözcüsünün söylediği 557 bin, burada sadece Almanya'da 650 bin potansiyel, öbür taraftan diğer ülkelerde daha ne olduğu daha henüz belli değilken tutup da bunu burada tartışmayalım diyorum, bir şey söylüyorum.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Bakanımız...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ben Sayın Bakana şunu söylüyorum: Hükûmetin tasarısının olduğu hâliyle korunması ayrı bir şey, onun teknik bilgilerini alacağız ama bunun bir önergeyle tamamının bin euroya düşürülmesinin gerekçesini, ayrıntısını, varsa bir şey daha önce neden çıktığını, 5' ken kaç kişi kaçmış, 10'a çıkınca kaç kişi düşmüş, 6 olunca kaç kişi mağduriyet göstermiş, şu anda bekleyen kaç kişi var, parasını yatırmış olan kaç kişi var? Yani, böyle bir örnek söylüyorum, şu anda onu söylemiyorum. Bize şu cevabı vermeyin, ben sizden şu anda o cevabı istemiyorum: “Burada tartışmayın bunu.” diyorum. Yani daha fazla ne söyleyelim? Sayın Bakanım, bunu bir görüşün, bu önerge doğru mu değil mi? Ya önergeyi koymadan hâliyle oylayın.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Müsaade edin söyleyeyim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 28

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bak şimdi hâlâ söyleyeyim diyorsunuz. Siz daha sabah geldiniz, daha yeni muttali oldunuz tasarıya, önergeyi daha yeni tartışıyoruz. Yani, biz ilgili bakanlık sorumlusuna dahi onu sormuyoruz. Diyoruz ki: Bakın, böyle olduğu zaman -az önce Sayın Usta da söyledi- hem vatandaş rencide ederiz, hem “Sırf parayla bu işlerden kaçıyorlar.” demiş olursunuz, “Parayı düşürsek vatandaşlık tercih yapacak.” demiş olursunuz, askerliği artık alınıp satılan bir şey hâline düşürmüş olursunuz diyorum ya. Yani bunu burada tartışmayalım, lütfen. Siz gidin bir konuşun, anlaşın arkadaşlarla, “Doğru.” diyorlarsa o zaman onlara da bir çift lafımız olur. Yani, söylemeyelim, şimdi Millî Savunma Bakanı geldiğinde onu konuşmayalım. Siz bir konuşun, bakın, neyse, Sayın Başkan da konuşsun ne diyorsa, -o hemen bitirelim, geçirelim diye bekliyor ama- bu hâliyle konuşmayalım, daha vaktimiz var, arkadaşlar konuşsun, bu maddeyi sonra oylarız diyorum, bu kadar.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Bakanım ben de konuşayım ondan sonra siz cevap verirsiniz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Siz karışamazsınız, Başkan bilir.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Biliyorsunuz, konuşma sırasına dâhil olmadan söz isteyebiliyorum herhâlde.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – O Genel Kurulda, burası Komisyon.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bakana sataşmayalım Sayın Bilgiç. Sayın Bilgiç, orada Başkan var.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – İsterseniz ben ek bir açıklama yapayım da.

BAŞKAN – Konuşma sırası Sayın Bilgiç’te ama direkt cevap vermek isterseniz...

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Görüyorsunuz Sayın Bakanım bu da Divan dayanışması.

BAŞKAN – Buyurun, siz direkt cevap verin.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Bir kere şunu çok net ifade edeyim. Ben, gerçekten bu konunun şu anda teknik detayına vâkıf olmasam çok büyük bir samimiyetle şunu söylerim: “Ya, arkadaş ben bunun teknik detayını bilmiyorum.” Çünkü, hakikaten geleceğimizi şekillendiren, etkileyen bir kanun çıkarıyoruz. Bu noktada, burada bu konunun detayını bildiğimi niçin söylüyorum? Bakın, şu anda bizim İbrahim Turhan Bey’in önergesi neyi getiriyor. İbrahim Turhan Bey’in önergesi şu anda 1111 sayılı 21/6/1927 sayılı Askerlik Kanunu’nun 2005 yılında değiştirilen maddesinde... Yani şu anda fiilen yürürlükte olan bir kanun maddesi var. Bu kanun maddesinde İbrahim Turhan’ın getirdiği, yani mevcut kanundaki getirdiği şey 6 bin rakamını -10 bin rakamı bu, daha sonra Bakanlar Kurulu kararıyla 6 bine biliyorsunuz çekildi- 10 bin rakamını bine düşürüyor, mevcut kanundaki... Bakın, tasarımı bir kenara koyun, mevcut kanunda biz değişiklik yapacağız doğru mu? Mevcut kanundaki değişikliği 10 bin rakamını bine çekiyor, bin olduğu için de taksiti kaldıran paragrafı çıkarıyor. Dolayısıyla, bunu anlamamak için, bunun teknik detayına vâkıf olmamak diye bir şey söz konusu değil, çünkü mevcut kanun üzerinde biz bir değişiklik yapacağız, kanun tasarısı üzerinde bir değişiklik yapmıyoruz. Kanundaki değişiklikle de evet, kanun tasarısında bu değişiklikle 1.000’e düşürürken...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Bakan...

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Müsaade edin.

...bazı zorlaştırıcı hükümler koymuş tasarı. Doğru mu? Biz şimdi zorlaştırıcı hükümleri...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Zorlaştırıcı...

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Şimdi, müsaade ederseniz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Belli bir kesime yönelik yapmış tasarımı.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Kanun tasarısı bazı zorlaştırıcı hükümler koymuş. İbrahim Turhan arkadaşımız da diyor ki: “Bu zorlaştırıcı hükümleri de koymayın, zaten bu kanunlaşmadı, mevcut kanundaki 10 bin ibaresini bine çekin, taksiti de kaldırın ve bu iş, bu madde geçsin.” Şimdi, ifade bu. Bunun için teknik detayı bilmeye çok gerek yok. Ha, bu, yüce Meclisin, 2005 yılında, iradesiyle zaten kanunlaşmış. Buradaki tek şey var, rakam değişiyor ve taksit kalkıyor. Dolayısıyla, bunu Bakanın bilmiyor olması... Elbette benim de tercihim, bu konularla ilgili mümkünse ilgili bakanın olmasıdır ki bugün Millî Savunma Bakanımız bir görevi dolayısıyla burada değil. Millî Savunma Bakanımızı da siz yakinen takip ediyorsunuz. Biliyorsunuz, bu noktalarda kesinlikle Komisyona gelmemek gibi bir düşüncesi asla olmaz ve gelir burada her türlü bilgiyi size çok rahatlıkla takdim eder, o konuda hiç sorun olmaz. İlgili bakanın olması elbette prensip olarak hepimizin tercihidir ama takdir edersiniz ki Meclis İç Tüzük’ü, Hükûmet adına bir bakanın burada bulunmasını yeterli görüyor. Bu noktada elbette arzumuz ilgili bakanın olmasıdır ama

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 29

ilgili bakanın olamadığı noktalarda da bir bakanın burada temsil etmesi kesinlikle doğru. Bu açıdan yani şu maddede bizim aslında bu kadar tartışma yaptığımız madde sadece mevcut kanundaki rakamın 10 bin avrodan bin avroya çekilmesi ki uygulamada Bakanlar Kurulunun aldığı yetkiyle 6 bindi.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Bakanım, bize çok haksızlık yapıyorsunuz. Bu söylediğiniz şey anlaşılmayan şey değil. Yani, bu söylediğiniz şey anlaşılmayan bir şey değil.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yok, iyi oldu, çok güzel anlattı Sayın Bakan yani biz anlamamıştık, önergeyi de anlamamıştık.

BAŞKAN – Evet, söz sırasına göre...

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Evet, yani açıklamış olmaktan dolayı memnunum, çok teşekkür ederim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hiç anlayamamıştık yani sayenizde anladık. Ne önergeyi anlayabilmiştik ne tasarını anlayabilmiştik, Allah razı olsun.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Bakanım.

Buyurun Sayın Bilgiç.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben de bütün Komisyonu, Sayın Bakanı ve kıymetli bürokratlarımızı, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – İbrahim Turhan'ı çağır da bir de o anlatsın, ben merak ettim.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Şöyle, önerge üzerinden gidersek, tabii, önergede -şu anki Sayın Turhan tarafından imzalanan önerge- aslında o maddeye baktığımızda 5 fıkradan oluşan bir madde. (4) ve (5)'inci fıkraları tutuyoruz ama (3)'üncü fıkrayı da tamamen gündemden çıkarıyoruz. (3)'üncü fıkrada da 38 yaşla ilgili olan bir düzenleme var. Buradaki bu 38 yaş üstü cezalı duruma düşünlerle ilgili, 10 bin avronun ödenmesiyle ilgili kısım da tamamen kanun metninden çıkarılarak onların da bin euro ödeyerek bu askerlik hizmetini yapmış sayılmalarına ilişkin bir düzenleme.

Şimdi, ben hepinizi, tabii ki bütün konuşmaları hakikaten izliyorum, dinledim, hepsini de saygıyla karşıyorum. Ama, öncelikle ben Sayın Kuşoğlu'nun bakış açısıyla başlamak istiyorum.

Sayın Kuşoğlu son derece haklı. Yani, burada geçlerin bu ülkeye, bu topluma aidiyet hislerini sağlamanın yolunu sadece onların, işte, Türk vatandaşlığından çıkıp çıkmamaları, askerlik hizmetlerini yapip yapmamalarıyla açıklamak mümkün değil. Ben çok etkilenmişim, aslında burada anlatmaktan da hicap duyuyorum ama 2002 yılıydı. Bir Kıbrıs seyahatinde bir sendika başkanının akşam yemeği vardı dar kadroda Kıbrıs Girne'de. Orada, Kıbrıs'ta televizyon sahibi bir iş adamı vatandaş şöyle bir şey söyledi: "Ya, ülke olarak, Türkiye olarak bize senede 300 milyon, 500 milyon para veriyorsunuz da ne getirdiniz? Yani, millî bir politika mı oluşturdunuz? Siz sadece para vermekten başka ne yaptınız? Ben gusül abdesti almayı bilmem, oğlum besmele çekmeyi bilmez." 2002 senesiydi. Bu beni müthiş etkilemişti. Tabii, oradan baktığımda uzun yıllar Türkiye'nin, sadece yurt dışında yaşayan Türk vatandaşları değil ama bütün soydaşlar, Türk dünyası, bunun yanında, din birliği olan İslam dünyasına ilişkin üretmesi gereken hakikaten şuurlu millî politikaları tam olarak üretip üretmediğini iyice tartışmak lazım.

Bugün şöyle bir şey... Tabii, Dışişleri Bakanlığının bakış açısı haklı, diyor ki: "Almanya'da sadece bir opsiyon konusu gündeme geldi. 18-23 yaş arası vatandaşlar da 90 bin kişi ve maalesef, Alman vatandaşlığını tercih etti ve bizim konsolosluk kayıtlarımızdaki vatandaşlarla konsolosluk aracılığıyla, büyükelçiliğimiz aracılığıyla sürekli olarak yapmış olduğumuz çalışmalar, araştırmalar neticesinde bunun temel sebebinin askerlik meselesi olduğunu gördük."

İlk başta Sayın Musa Çam çok güzel onun kronolojik sıralamasını verdi, doğru. Yanlış hatırlamıyorsam 30 bin marka mı başlamıştı? 20 bin marktı, sonra 10 bin marka düştü, arkasından değişti, euroya döndü. Derken işte bu önce otuz güne, sonra yirmi bir güne indirildi, arkasından tamamen kaldırıldı. Bunun karşılığı olarak, tamamen kalkmaya karşılık bari 10 bin euro yapılsın dendi. Belki çok fahiş hataydı ki bunun bir hata olduğunu ve el yordamıyla bu işi öğrendiğimizi de Sayın Millî Savunma Bakanımız dün burada söyledi yani "Biz orada doğru yapmamışız." dedi. Sayıları verdi. İşte, 2015 yılı için Sayın Bakanın verdiği sayı da 6 bin miydi, ben yanlış mı hatırlıyorum? 6 bindi değil mi bedelli askerlikten yararlanan sayısı? Bir önceki yıl 14 bin, ondan önceki yıl 10 bin. 10 bin, 14 bin, üç yılda 30 bin kişiden bahsediyoruz ama sadece Almanya için 650 bin kişilik çifte vatandaşlık potansiyeli olan bir genç nüfustan bahsediyoruz. Şu an 90 bin -Almanya için gene söylüyoruz, veri burada olduğu için- ama bu 650 bine belki iki sene, üç sene, beş sene içerisinde yaş geldikçe, 18 yaş doldukça, askerlik çağı geldikçe oluşacak bir potansiyel den bahsediyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 30

5 milyon, 6 milyon tartışmasını yaşıyoruz, doğrudur. Sadece bu 90 binin Almanya'daki değil, diğer ülkelerde de çifte vatandaşlıkla olanın dışında hakikaten sadece askerlik meselesi değil, diğer saiklerle de değişik zamanlarda Türk vatandaşlığından ayrılmış olan, çıkmış olan ciddi bir kitle söz konusu. Ama, bunlar hâlâ oradaki Türk varlığının, Türk toplumunun içerisinde yaşamaya devam ediyorlar.

Şimdi, burada iki açıdan bakıyoruz. Birincisi: Askerlik hizmetinde çifte vatandaşlık. Bu opsiyon, gençler açısından baktığınızda -ki tasarının geliş şekliyle, işte, 6 bin eurodan bin euroya düşürülmesi- en azından onların tabiiyet seçeneklerinde askerliğin bir zorlayıcı etken olarak önlerinde olmamasıdır. Sadece tek başına -ben de Sayın Kuşoğlu'na katılıyorum- yeterli değil. Bununla ilgili olarak pek çok kurumumuzun, başta Dışişleri Bakanlığı olmak üzere, ilgili pek çok kurumun bunlarla ilgili ciddi manada politikalar üretmesi lazım. Sadece orada yaşayan genç nüfusla ilgili değil, orada yaşayan bütün vatandaşlarımızla ilgili olarak ciddi politikaların üretilmesi ve bunların uygulamaya konulması lazım. Pek çok kurumumuz da bunları yapıyor. Yani, baktığınızda, işte, az önce geldi, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, onların çalışmaları var; Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının çalışmaları var; bilmiyorum Millî Savunmanın kendi içerisinde çalışması var mı yok mu; Dışişleri Bakanlığımız bunda çalışıyor; AB Bakanlığı belki bununla ilgili politikalar üretiyorlar, çalışıyorlar. Ama, bizim burada o çalışmalar... Oradaki gereken birtakım yasal düzenlemeler varsa o, işin başka bir tarafı. Bugün somut olarak bizim burada yapmış olduğumuz, bu askerlikle ilgili düzenlemenin yapılması.

Şimdi, hep eşitlik ilkesinden bahsediyoruz. Biz bir düzenleme yapıyoruz. Orada şu an sadece potansiyel olan 557 bin vatandaş -Murat albayın verdiği rakamlarla gideyim- şu an askerlik hizmeti için bekliyor. 38 yaşını geçmiş, kaçak duruma düşmüş vatandaşlarımız da bu 557 binin içerisinde herhâlde, onlar hariç. Onlar ne kadar?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI KANUNLAR VE KARARLAR DAİRESİ BAŞKANI HÂKİM ALBAY MURAT YAMAN – 38 yaşına kadar şu anda ertelenmiş olan 557 bin.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Peki 38 yaşın üstünde kaçak duruma düşmüş vaziyette olanlar? Yani, onlarla birlikte belki 600 binin üzerinde bir potansiyelden bahsediyoruz. Şimdi 600 binin içerisinde...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Potansiyel daha fazla, şu anda olanı söylüyor.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Bugünkü fiili potansiyeli söylüyorum. Yani, fiili durumdan bahsediyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sadece Almanya'da 650 bin.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Belki bu potansiyel olarak önümüzdeki süreçle ilgili baktığınızda belki işte bu 557 bin-600 bin üzerine bu bir 600 bin daha ilave etmeniz gerekecek, belki 1,2 milyon. Şimdi, bunların içerisinde gelen düzenleme şöyle: Orada doğmuş olmak, belli bir yaşa kadar orada yaşamış olmak vesaire. E, çocuk geliyor Alman vatandaşı değil, 18 yaşında evlilik amacıyla yurt dışına gönderiyorsunuz, yurt dışında evleniyor ve orada hayatını idame ettirmeye başlıyor. Faydalanamıyor. Niye? Çünkü orada rüşet yaşı dolana kadar orada yaşayamamış veya orada doğmamış ama orada çalışmaya başlamış, orada evlenmiş veya orada çocuğu olmuş, sen bu insana diyorsun ki: Yok kardeşim, ben bu düzenlemeyi sadece bunun için yaptım, sen bundan faydalanamazsın. Şimdi, 557 bini tartışırken niye tartışıyoruz? Acaba buradan hakikaten gerçek manada oradaki çalışma, oturma izni olmasına rağmen, gerekli ispatı evrak üzerinde yapmış olmasına rağmen acaba burada bir "fake" var mı? Nedir "fake"? Ya, gitti işte bir Bulgaristan'da ya da Azerbaycan'da ya da babası müteahhit işte Türkmenistan'da evi, işi kurdu da adam orada çalışmaya şey yaptı... Ya, bu insanlar için zaten bin euro, 6 bin euro fark etmiyor, onu göze almış. Bunu 16 bin euro olsa da verecek 26 bin euro olsa da verecek, onun öyle bir sorunu yok. Yani onun için bugünkü hâliyle -ki onu kaldırmıyoruz- şu anki yasal düzenlemede onlar hâlâ 6 bin euro ödeyerek askerlik hizmetinden sıyrılıyorlar, yırtıyorlar, onlar için öyle söylemem lazım. Askerlik hizmetini yapmış sayılıyorlar o insanlar için demem mümkün değil, onlar bu şekilde işin yolunu buldular, askerlikten sıyrılıyorlar. Şimdi, onlar 6 bin euro vererek zaten bugün bunu yapabiliyorlar. Bizim burada konuştuğumuz bu 557 bin kişi gerçek manada, hakikaten yurt dışında bizim, gurbetçi diye tanımladığımız, orada çalışan, orada oturma izni olan belki on yıldır, on beş yıldır, belki yirmi yıldır orada hakikaten devam eden, orada oturmaya çalışan insanlar var. Bir gerçek, eğer böyle bir düzenleme yapıyorsak, bu ülkenin de Sayın Zekeriya Temizel Bakanımız söyledi, ilk başta bu iş çıktığında ihtiyaç fazlası denildi, sonra para tatlı geldi, oradan işte bir kaynak yaratmak denildi, işte bugün farklı bir gerekçe ama bugün gelinen nokta itibarıyla 557 bin vatandaş var, bu 557 bin kişiden ben neticede olguya bakarım. Siz geçen sene sadece 6 bin tanesini ikna etmişiniz askerlik hizmetini yapma noktasında. Ondan önce 14 bin. Sizin bu 557 bini bu şekilde eritmeniz mümkün değil. Dışişleri Bakanı diyor ki: "Vatandaşlıktan kaçışlarda net en önemli

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 31

etkenlerden bir tanesi, biz bunu biliyoruz, bu da 6 bin euronun yüksek gelmesi." Musa Ağabeyim haklı, başında madem 6 bin euro yüksekti de niye 10 bin euro yaptık? O da ayrı bir yanlış. Onu zaten Sayın Bakan söyledi. Ama bugün geline nokta bence doğrusu bu önergede 38 yaş sınırının da kaldırılarak 557 ya da "38 bin de o geliyor." diyorsunuz, 600 bin vatandaşın tamamını bin euro üzerinden yurt dışında çalışan bu gurbetçilere bu imkânı vermek lazım. Onun üzerindeki...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Mustafa Bey'e bir soralım, bini nereden bulmuş, niye 1.500 dememiş, ben onu merak ediyorum.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Şimdi, şöyle, tasarı zaten bin euro olarak gelmedi mi bu zaten? Tasarıda bin euro olarak geldi. İbrahim Bey'in yapmış olduğu yani 38 yaş sınırını kaldırdı.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Olur mu ya tasarıda olan sadece belli şartları taşıyandı.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Taşıyanlar için.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – 150' den 550' ye çıkarıyorsun adam sayısını.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Tabii, taşıyanlar için. O bin euro var.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – 6 bin ama adamlar bine düşüyorlar.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Burada, Sayın Bakan, Sayın Günel beni şuna zorluyor, ben de onun zorladığını yapacağım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bini neye göre getirdin? Niye 500 yapmıyorsun? Vatandaşlık madem öyle niye 500 yapmıyorsun?

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Günel, bak, ben şöyle söyleyeyim, Başkanlık makamına çıkmamış olsaydım, geçen dönemde olsaydık, İbrahim'in değil, onun altında benim imzam olacaktı. Bunun ne olduğuna...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ben de şunu öğrenmek istiyorum... Hiç para almadan yurt dışında yaşayan vatandaştan kaldır o zaman.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Siz çok net olarak bunun bizim değil, bunun...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Niye uğraşıyorsun?

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Arkadaş, dur lafımı bitireyim ya.

Bunun bizim...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, söylediğim mantıklı. İbrahim niye sıfır yazmıyorsun?

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – İbrahim'i bırak Allah' ını seversen. Ben söylüyorum kardeşim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Önerge sahibi sen değilsin.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Ya, Allah Allah. Verin ben de imza atayım, ondan sonra konuşayım önerge üzerinde.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Niye sıfır yapmıyorsun?

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Arkadaş, lafımı bitireyim ya. Hakikaten zor oluyormuş böyle söz kesince.

Millî, teknik olarak biz imzalamış olabiliriz ama bu talep Millî Savunmanın talebidir.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hükûmet önergesi mi?

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Hükûmet önergesi. Tamam, kayda girebilir, önemli değil, Hükûmet teklifi girmiş, o da girsin.

Burada o zaman şuna bakacağız: Geline noktada, şunu tartışalım Sayın Bakan. Madem, bu güzelliği yapıyorsunuz, madem öyle, hakikaten, sıfırlayın, 650 bin, 550 bin yerine 600 bin vatandaşı bir seferde sıfırlayın bitirelim. Yani, o 1.000 euroyla da dün açıklanmak istediği gibi bu millete bir aidiyet hissi oluşturulmaz, yani öyle de mümkün değil, o da mümkün değil ama netice itibarıyla...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Haklıymışız yani biz de onu söylüyoruz.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Ben bir şey söylemiyorum arkadaşlar.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sıfırlarlar diyorum yani.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Efendim, Allah Allah...

Bunun Genel Kurul aşaması da var.

Bak, gene başladım.

Onun için ben teşekkür ederim. Yani burada hepimizin aslında aynı şeyleri söylediğini düşünüyorum. Yani, inşallah, bu bütün gurbetçi vatandaşlarımızın hepsine de bu düzenleme hayırlı olur diyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 32

Ama Sayın Kuşoğlu haklısınız, bizim yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızla ilgili olarak, soydaşlarımızla ilgili olarak, bizim dil, din, kültür, tarih birliğimiz olan İslam dünyasıyla ilgili olarak hakikaten çok daha önemli stratejik politikaları güncelleyerek bizim hayata geçirmemiz gerekiyor.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

(Oturma Başkanlığına Başkan Vekili İbrahim Mustafa Turhan geçti)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Şimdi, Sayın Kuşoğlu, sizin söz talebiniz var herhâlde, size söz veriyorum.

Buyurun.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Yok, Sayın Usta bekliyor.

BAŞKAN – Öyle mi?

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Kuşoğlu, Sayın Usta çoktan beri bekliyor.

BAŞKAN – Peki, müsaade eder misiniz, burada...

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Düğme tek, iki kişi oturduğu için problem.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hiç fark etmez, zaten o da centilmen bir insan ben ona sıramı veririm.

ERHAN USTA (Samsun) – Efendim lütfen, buyurun.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Ben ikinizin de kibar olduğunuzu bildiğin için söyledim.

BAŞKAN - Sayın Usta, buyurun lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, Süreyya Bey hakikaten burada çok hoş yani oradakinden daha iyi burada. Hatta bu tarafa alsak Süreyya Bey'i ciddi katkı verir, yani bu tarafa ben aslında almayı...

BAŞKAN - Sayın Usta, yani hepimiz neticede biliyorsunuz aynı ülkenin milletvekilleriyiz, dolayısıyla hepimiz her yerdeyiz aslında, hiç problem yok.

ERHAN USTA (Samsun) – Tabii, tabii, teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yani oraya oturunca orada demek ki... Onun bir fıkrası var biliyorsunuz, neyse.

Şimdi, Sayın Bakana atfen, dün Sayın Bakan hakikaten öyle bir şey söyledi, o kelimeyi kullanmadı da "Hata yaptık." filan dedi ama Süreyya Bey güzel tecrübe etti, "El yordamıyla bir iş yaptık." dedi.

Şimdi, tekrar el yordamıyla bir iş yapmayalım diye gayret ediyoruz Sayın Bakanım. Yani bütün yapmaya çalıştığımız bu. Bu belli ki el yordamıyla yapıyoruz. Niye? Çünkü dün önümüzde bir tasarı vardı, arkadaşlara bu maddeyi bir anlatın desek o maddeyi anlatacaklardı, şimdi bugün o maddeyi aslında kökten değiştiren bir başka önerge var. Dolayısıyla, bu bile başı başına işin el yordamıyla yapıldığını gösteriyor. Bu çok acil bir şey değil bu on beş gün sonra, bir ay sonra da çıkartılsa, bundan sonra gelecek bir kanun tasarısının içerisinde veya kanun teklifi olarak gelse hiçbir şey olmaz Sayın Bakanım, bunu ben bütün samimiyetimle söylüyorum. Tekrar şimdi el yordamıyla bir iş yapacağız ve bu sefer hakikaten rencide edici olacak. Bu sefer alışılmışın çok dışına çıkacağız. Yani işte 5 bin euroymuş, 10 bin euro olmuş, bunlar neyse ama bin euroya çıkartılması, insanlar vatandaşlıktan kaçıyor, bunları vatandaşlıkta tutalım diye böyle bir şey yapılması yani bunu birisi ciddi olarak aslında felsefi olarak bu işi eleştirebilir. Bunun tabii şeylerine bakalım...

Şimdi, Dışişlerinden gelen değerli genel müdür yardımcısına sormak istiyorum. Siz tabii, kanun tasarısını biliyorsunuz. Bu kanun tasarısının kriterlerini neye göre tespit ettiniz? Kafanızdaki temel çözmeye çalıştığınız şey neydi? Şimdi bu önerge kabul edilirse sizin kafanızdaki o kurgu bozulur mu bozulmaz mı? Ben önce bunun teknik olarak bir cevabını alayım, ondan sonra görüşlerimi ifade etmeye devam edeceğim.

BAŞKAN – Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI GÜLSUN ERKUL - Teşekkür ederim.

Yalnız, önergeyi ben şimdiki konuşmalardan anladım, nasıl bir değişiklik önerildiğini. Benim bu konuda önergenin, tasarının sunulduğu hâliyle şu andaki arasında ilk anda gerçekten üstünde çalışıp kendi içimizde istişare etmemiz gereken bir husus olduğunu düşünüyorum ve şu anda bir görüş bildirebilecek durumda değilim efendim bu konuda.

ERHAN USTA (Samsun) – Peki, o zaman şöyle söyleyeyim: Bu bile benim için yeterli de, belli ki Dışişleri Bakanlığıyla çalışılmamış, en azından bunu anlamış olduk. Peki sizin bu kriterleri -sizin burada bir kabahatiniz yok, kabahat bizde yani kabahat siyasetçilerde- tespit ederken -ki belli ki burada iyi niyetli çalışılmış yani inşallah öyledir, en azından böyle teknik bir sürü şeyler var, işte şu şu kadar olacak, eğitim bu kadar olacak, bilmem ne şeklinde- buradaki yani oradaki temel yaklaşımı bir anlatırsanız, bunlar kaldırıldığında ortaya çıkacak sıkıntıları bir miktar kendimiz belki kestirebiliriz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 33

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI GÜLSUN ERKUL – Efendim, buradaki kriterler Millî Savunma Bakanlığıyla istişare hâlinde zaten çalışılmış kriterler. Buradaki kriterler, benim ilk izahatımda da anlatmaya çalıştığım gibi, hedef 3'üncü, 4'üncü nesil vatandaşlarımızın yani 3'üncü, 4'üncü nesil Türk toplumu mensubu kişilerin Türk vatandaşlığından çıkması için sebep olan unsurlardan birinin kaldırılmasıydı. O yüzden burada kanunun özünde bir değişiklikten çok şartları biraz sıkı tutarak 3'üncü, 4'üncü nesil gençler hedefleniyordu ama yeni önerge hâliyle de, dediğim gibi, incelenmesi lazım. İkisinin de avantajları, dezavantajları konusunda ben şu anda kendimi görüş bildirecek kadar yeterli görmüyorum.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederiz.

Şimdi, Sayın Başkanım, burada hani kişisel bir konu olsa “Gurur yapılacak bir şey yok.” filan denilir ya, bunu devlet işinde nasıl söylemek lazım onu bilmiyorum da, buna bu şekilde bakmayalım. Böyle, inatla bir iş yapıyor durumuna düşmeyelim. Bunun çalışılmasında fayda var. 6 bin avro, bin avro, bunun, mali boyutundan filan da geçtik, kapsam alanı ciddi ölçüde genişliyor. Burada insanlarımızın, devletimizin, milletimizin, Türk vatandaşı olmanın bir kavram olarak rencide edilmesi gibi birtakım hususlar var. Geçmişte yatırmış olanlar var, adaletsizlikler var, şu var, bu var, bunların hepsini düşünerek, bu çalışılması gereken bir konu. Elimizde yeteri kadar veri olmadığı zaten notta söyleniyor. Bunlar ölçülemeyecek şeyler değil, bunların hepsi ölçülebilir. Bakın, bunların -Millî Savunma Bakanlığıyla Dışişleri Bakanlığının- birlikte bu önerge üzerinde çalışmadığı da çok net bir şekilde anlaşılıyor, bunun için kimsenin bir şey söylemesine zaten gerek yok. Dolayısıyla, bu anlamda, bunun geriye çekilip hemen yarın -ve 31/12/2015 bitiyor bilmem ne filan, bu konu değil, bu on beş gün sonra olsa herhâlde bir şey olmaz, yani bir ay sonra olsa bir şey olmaz- biraz daha tartışılıp, yine tekrar el yordamıyla bir iş yapmayalım diye tartışılıp tekrar gelmesinde ben fayda olduğunu düşünüyorum. Ümit ederim Sayın Bakan da bizim bu görüşlerimize katılır ve önerge sahibi... Böyle bir sonuç çıkması bu ülke açısından faydalı bir karar olacaktır diye düşünüyorum. Nihayetinde Komisyonun takdiri dir tabii.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben şu anda oturumu yöneten Başkanlığa vekâlet ettiğim için, tabii, tartışmalara katılmam uygun olmaz. Süreyya Bey geldikten sonra bu önergenin sebebini arzu ediyorsanız arz edebilirim size.

ERHAN USTA (Samsun) – Gerek yok. Siz buraya geçebilirsiniz hemen İbrahim Bey.

BAŞKAN – Şimdi Süreyya Bey gelsin de...

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben Sayın Genel Müdür Yardımcısına rakamlarla ilgili bazı şeyler sordum Sayın Başkan, o konuyu sorarken ne kadar kişinin etkilendiğini vesaire, Erkan Kandemir Arkadaşımız, Değerli Milletvekilimiz “Nereden bilsin?” dedi yani “Çok zorluyorsun.” anlamında. Şimdi kendisi yok burada ama zorlamamız gerekiyor. Biz burada kanun yapıyoruz, ciddi bir iş yapıyoruz. Bunlar binlerce, milyonlarca kişiyi ilgilendiriyor.

Mediste bir ana araştırma yapılmıyor ise, bir gensoru tartışılmıyorsa... Yaptığımız ana iş bu. Kanun maddelerinden gideceğiz, kanun maddeleri de belli bir konuyu çok spesifik, belli bir noktadan ele alır. Biz o konuyu ele alacağız, o kanunu irdelerken konuyu irdedeceğiz, kurumu masaya yatıracağız, ilgili olayları masaya yatıracağız, konunun farklı boyutlarını göreceğiz, ondan sonra doğru bir karar vereceğiz. Yani yaptığımız iş... “Ne zorluyorsun? Uzatma bu işi.” olunca üzülüyorum, üzülüğümü belirtmek için söyledim.

Bakın, bilinmesi de ayrıca gerekir, siz de biliyorsunuzdur, bir Alman Hükûmeti nerede, kaç vatandaşı var, bilir; İngiliz Hükûmeti bilir, Amerikalılar bilir. Tek tek, Türkiye’de siz de rastlamışsınızdır, vatandaşlarına mesaj gönderir, “Şu günlerde şuralara gitmeyin, gidin.” her yerde bunu yapar, tek tek bilir. İyi bir devlet vatandaşını bilir, yaşını bilir, gelirini bilir, iyi bir veri tabanı olur.

Bakın, biraz sonra asgari ücretle ilgili bir kanun maddesini görüşeceğiz. Sadece sigortayla ilgili indirimi, 110 lirayı sigortadan yapıyoruz, vergiden yapamıyoruz. Hâlbuki vergi beyannamesi de alıyoruz, sigorta beyannamesi de alıyoruz, ikisini ortak alamıyoruz biz daha devlet olarak. Ortak veri tabanımız yok. Şirketlerimizi bilmiyoruz, vatandaşımızı bilmiyoruz, kayıt dışılığın en önemli sebebi bu. Bu konuları tabii ki zorlayacağız, zorlamamız gerekir ki daha derli toplu bir devlete, devlet anlayışına, devlet aklına sahip olalım, devlet hafızası olsun, kurumlaşma söz konusu olsun. Bunları böyle yapmazsak yanlış bir iş yapmış oluruz. Onun için, “Nereden bilsin? Çok fazla zorlama.” gibi bir ifadenin doğru olmadığını düşünüyorum. Kanun yapmak bunu gerektirir, önemli bir iş yapıyoruz, yaptığımız işi de küçümsememiz gerekir diye düşünüyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 34

Sonuç olarak da şöyle: Bu konunun da Dışışleri Bakanlığının tespit ettiği şekilde çok önemli boyutları var, çok fazla vatandaşımız hem doğumdan itibaren Türk vatandaşlığına girmiyor hem daha sonra Türk vatandaşlığından çıkıyor ve çıkma potansiyeline de sahip. Bu konunun muhakkak ki başka boyutları var. Şu anda Sayın Erkul onları söylemedi ama askerliğin dışında da boyutları var, onları da görmemiz, bilmemiz, anlamamız gerekirdi, burada bu şekliyle tartışmamız, farklı boyutlarıyla da düzenleme yapmamız gerekirdi. Dolayısıyla eksik kaldığını özellikle belirtmek istiyorum, kayıtlara geçsin istiyorum.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim Sayın Kuşoğlu.

Sayın Tamaylıgil, sizin söz talebiniz var sanırım.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biraz önce Değerli Genel Müdür Yardımcısı Hanımefendinin –Dışışlerinden- değerlendirmelerini dinlerken...

BAŞKAN – Sayın Gülsun Erkul, değil mi hanımefendi, doğru?

DİŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI GÜLSUN ERKUL – Evet efendim.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Sayın Erkul’un Millî Savunma Bakanlığı ve Dışışleri Bakanlığının bir istişaresi sonucunda önümüze gelen tasarı çalışmasının gerçekleştiği ve bu tasarı hâlinde bize kriterlerinin belirlenerek kanun yapma çalışmasının ilk aşamasının tamamlandığını dile getirdiniz. Sözleriniz bu şekildeydi değil mi, yanlış algılamadım, anlamadım?

Ama, siz bu çalışmayı yapıp tasarı hâlinde bize, Meclise geldikten sonraki günlerde, biz de bu teklif nereden geldi, İbrahim Bey bu teklifi nereden nereye, nasıl verdi diye biraz önce konuşurken şöyle bir konuyla ilgili haberlere baktım. Biz aslında galiba burada boşuna da çalışıyoruz, Komisyonunda boşuna burada nefes tüketerek birtakım fikirleri ortaya koyuyoruz. AKP’nin İstanbul Milletvekili, İnsan Hakları Komisyonu Başkanı Mustafa Yeneroğlu... Yani biz tali komisyon başlıkları çalıştıramıyoruz ama farklı komisyon başkanları bizim önümüze gelen bir tasarıyla ilgili fikir beyan edip, ilgili konuyla alakalı olarak Başbakan’a “Bizim verdiğimiz sözleri yapılan tasarı karşılamıyor. Bu tasarıyı değiştirin ve bu tasarı değişmiş hâliyle sözümüz yerine gelir.” diye bir mektup yazıyor ve her ne hikmetse bundan günler önce “Bu tasarı 5 Ocakta Komisyon toplantısında düzeltilecek müjdesini veriyorum.” diye bir beyanda bulunuyor. Yani, biz burada geliyoruz, tasarıyı konuşuyoruz, tasarrının içeriği üzerine çalışıyoruz, “Neler yapılmıştır?” diyoruz. Dışışleri ve Millî Savunma Bakanlıkları bunu konuşuyor ama sonra farklı bir komisyonun başkanı bir değerlendirmeyi ileterek bugün içinde -dün için aslında- müjdesini vererek “Değişecektir.” diye bunu tanımlıyor. Yani, nasıl bir çalışmadır, nasıl bir anlayıştır, buradaki emek sarf edenlere nasıl bir bakış açıdır, çok net karşımızda duruyor diye düşünüyorum aslında.

Bakın, burada yapılan çalışmalar açısından rakamlar, rakamların büyümesi, güven... Biraz önce Süreyya Bey güvenle ilgili çok doğru bulduğunu ve Meclisin ve buradaki komisyonların yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın vatandaşlık veya toplum olarak vatandaşlık noktasında olması gereken gönüllülüğü artırmak için araştırmaların yapılması gerektiğini söyledi de ben size küçücük bir örnek vereyim: 2005 yılında bu Meclis çatısı altında bir komisyon oluştu ve bu komisyon bir rapor yayınladı. Ağırlıklı olarak yurt dışında yaşayan ve parasını belli “holding” adı altındaki şirketlere yatıran vatandaşlarımızın düştüğü mağduriyeti araştırma komisyonuydu bu komisyon ve hem bizim CHP olarak hem de AKP’nin sonradan eklediği teklifiyle beraber araştırma komisyonu kurulmuş bütün bu biraz önce saydığınız vatandaşlıklarının, tercihini sorguladığınız ülkelerde çalışmalar yapılmıştı ve komisyon raporu sonunda AKP ve CHP’li üyelerin kendi ek yorumları olmasına rağmen ortak bir metin çıkmış ve o metin içinde de hukuki düzenlemeler, denetimin genişletilmesi ve takip adı altında bir rapor çıkmıştı; sonuç raporu.

Bundan bir hafta önce, hepiniz gazetelerde okumuşsunuzdur, bir otelin hisselerini satmaktan dolayı adı her zaman siyaset gündemine ve Türkiye gündemine gelmiş olan yine bu holdinglerden birinin sahibi “Jet Fadıl” lakaplı Fadıl Akgündüz ile ilgili gelişme. O raporun içerisinde “Evet, hatalı işlem yapılmıştır, bununla ilgili denetim ve bundan sonraki süreç takibi yapılması gerekir.” diyen AKP’li milletvekilleri de vardı. Bir ülkede bağın ve devamlılığın sağlanması için en önemli konulardan biri de güvendir. İşte, sizin iktidarınız döneminde tespit edilip hiçbir şey yapılmayıp yine mağdurların oluşturulduğu bir sonuca geldiğimiz çok açık bir örneği bu. Yani yurt dışındaki vatandaşlarımızın mağduriyetleri sadece bu konuyla ilgili olmadı tabi ki.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 35

Para sıkıntısı oldu “Gelin para yatırın Merkez Bankasına.” denildi vergilendirmeden dolayı peşlerinde vergi elemanları dolaştı; orada mağdur oldular. Kazançları -korkularıyla beraber- ellerinden alınacak diye sigortayla ilgili pek çok başlıkta sıkıntıları oldu.

O yüzden burada da yapılan düzenlemelerde; bir, altını çizmek istiyorum, Meclisin Komisyonunu, Plan ve Bütçeyi dışa koyarak tali komisyonun bile vakit bulamadığı bir yerde farklı bir komisyon başkanının 5 Ocak için müjde vererek bizim yapacağımız çalışmayı dile getirmesini ben bu Komisyonun hükmi şahsiyetine yapılmış en büyük hakaret olduğunun kayıtlara geçmesini istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Başkan, müdahale etmeniz gerekir yani bu çok önemli bir konu.

BAŞKAN – Teşekkür ederim, sağ olun Sayın Tamaylıgil.

Sayın Dağ, sizin söz talebiniz var sanırım; buyurun.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlar, bu görüşmüş olduğumuz metin, görüşmüş olduğumuz kanun, tasarı ve maddeye eklenen teklif de kamuoyunda dövizle askerlik olarak bildiğimiz ve o şekilde bilinen, bunun şartlarını yeniden düzenleyen bir teklifi içeriyor.

Tabii, burada dövizle askerlik ve yurt dışındaki Türk toplumunun yaşamış olduğu sorunlar, problemler herkesçe dile getirildi. Türk toplumuna baktığımızda şu anda 4’üncü nesil ve bazı yerlerde 5’inci nesil yaşıyor. Tabii ki birçok sorun var ve bu sorunların hepsini en ince ayrıntısına kadar mutlaka tartışmamız da, konuşmamız da gerekiyor. Açıkçası 5’inci nesil belki önümüzde bizim de göreceğimiz veya görmeyeceğimiz bir 10’uncu neslin yaşaması durumunda acaba o bölgede şu anda bulunan 5 milyon nüfus -konuşulan, genelde söylenen rakam olduğu için söylüyorum- yani 10 milyona çıktığında buradaki insanların yine aidiyet bilincinin, dil, kültür, tarih bilincinin aynı şekilde devam edip etmeyeceğini sadece iktidar partisi olarak değil bütün siyasi partiler olarak, bu ülkede siyaset yapan bütün kurumlar olarak, bütün herkes olarak mutlaka değerlendirmemiz gerektiğini ben de düşünüyorum.

Bu konuda, aidiyet bilincini artırma konusunda üzerimize düşen ne varsa, ufacak bir hamle dahi olsa, çok basit görebileceğimiz şeyler dahi olsa, önemli noktadaki hususlar dahi olsa bence hep beraber mutlaka adım atmamız lazım ki yurt dışındaki vatandaşlarımızın, insanlarımızın, Türk toplumunun oy kullanması konusunda yapılan adımlar ve bu oy kullanma konusunda yapılan adımın ötesinde aynı zamanda oy kullanmanın kolaylaştırılması; randevu sisteminin kaldırılması, sürenin uzatılması, bu anlamda bence aidiyet bilincinin artırılması konusunda önemli bir hamle olarak görüyorum. Yeterli mi? Yeterli değil. Birçok kurumun yaptığı çalışma var -Süreyya Bey de bahsetti- Yurtdışı Türkler Başkanlığı bu konuda ciddi çalışma yapıyor, Diyanet İşleri Başkanlığının şu anda çalışmaları var ama özellikle TİKA’nın ciddi çalışmaları, Dışişleri Bakanlığının çalışmaları var, hemen her kurumun bu konuda çalışması var ve STK’lar yıllardır zaten 1960’dan bu yana bölgede, diğer ülkelerde, yabancı devletlerde çalışmalar yapıyor.

Şimdi, yani teklif ve tasarı konusunda tabii, muhalefet milletvekili arkadaşlarımızın eleştirileri oldu. Buna biraz daha şartları yenilemek ve düzenlemek noktasında bakıyoruz ve aynı zamanda teklife baktığımızda, burada şu söylene belki tekrar bir değerlendirme konusunda bir durum hasıl olsun diyeceğim: “Yani burada acaba birilerine bir kıyak çekme...” Zaman zaman muhalefet partisinden böyle eleştiriler de başka teklifler için gelebiliyor ama bakıyorsunuz daha fazla insanın bu işten istifade etmesi için, daha fazla kimsenin bu kolaylıktan istifade etmesi için yapılan bir düzenleme var. Bürokrasi tabii ki çalışacak, işte Dışişleri Bakanlığı, Millî Savunma Bakanlığı bir çalışma yapıyor ama bizler de yani siyasetçiler... Kabahati siyasetçilerde görmek ve siyasetçilere hemen suçu atmak bence işin kolayına kaçmak.

Değerli arkadaşlar, sonuç olarak bizler de belki çok teknik çalışma içinde değiliz ama hepimiz sahada, alanda çalışma yapıyoruz. Yani biz kendi illerimizde çalışma yapıyoruz. Yurt dışında yaşayan, yurt dışında şu anda Türk toplumunun bir üyesi olarak, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak bizim de milletvekilllerimiz var, sizlerin de milletvekilleri var mutlaka, onların yaşadıkları hususlar var. Bu yaşadıkları hususlara göre işte hem bu konuda beyanat vermesi hem de bu kanunun oradaki insanların ihtiyacının ne şekilde giderileceğini iyi bir şekilde etüt etmesi ve oradan bunun arka planını alması, oradaki karşılığını alması ve bunu da öneri olarak getirmesi ve bunu bir milletvekilinin getirmesi, başka birinin değil, dışarıdan bir insanın değil bir milletvekilinin bu konuda hem ifadesi olması hem de bunun takipçisi olması kadar normal bir şey yok. Yani bunu ayıplamayı da çok garipsiyorum açıkçası, bunu çok abes karşılamayı da garipsediğimi söylemek istiyorum ve siyasetçilere her seferinde bizler de...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Anlamadık Hamza. Hangi kısmını anlamadın?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 36

HAMZA DAĞ (İzmir) – Herkes çok iyi anlıyor Mehmet Bey.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkan burada “Hükûmetin önergesi” diye söyledi gitti, sen dinlemedin herhâlde.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Şimdi, benim söylemek istediğim şey çok net Mehmet Bey. Bak, sen de konuştun, bütün muhalefet partileri konuştu.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Anlayamadık.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, karşılıklı konuşmayın isterseniz.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Daha ayrıntılı bir şekilde anlatayım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – O zaman şöyle yapacaksın...

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Kimin ne söylediğini söyleyeceksin o zaman.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Şimdi, o zaman da satışmadan söz alıyorsunuz, saatlerce bir de sizi dinliyoruz tekrar yani.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ama onu söyleyen ben değilim.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Gerekeni söyleyeceğiz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – “Hükûmet önergesi” diye söyleyen biz değiliz.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Hükûmet önergesi noktasında demiyorum bakın.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, onu açıkça söyleyin.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Şimdi, bir milletvekili arkadaşımız ve bu milletvekili arkadaşımız...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Herkes önerge verebilir.

BAŞKAN – Önergede benim imzam var Sayın Günel.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Önerge için demedim, önergeyle ilgisi yok.

Bir milletvekili arkadaşımızın bu önergeyle ilgili basında bir açıklaması var biraz önce Sayın Tamaylıgil söyledi. Bu milletvekili arkadaşımız yurt dışında yaşayan, yıllardır orada olan ve oradan İstanbul Milletvekili olarak, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan bir milletvekili arkadaşımız ve bir milletvekili olarak ben, İzmir Milletvekili olarak ve Türkiye’deki birçok ile gittiğim zaman oranın meselesi ne, sorunu ne, belki bürokrasi daha farklı bakacak ama ben bir milletvekili olarak daha farklı açıdan bakıyorum. Bürokrasi getirmiş tasarıyı, bu şekilde Bakanlar Kurulu getirmiş ve ben bir milletvekili olarak...

ERHAN USTA (Samsun) – Hükûmet getiriyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hükûmet, Hükûmet...

HAMZA DAĞ (İzmir) – Bürokrasi veya Hükûmet; tamam yani orası da siyasetçi. Tasarı Hükûmet tarafından gelmiş ben bir milletvekili olarak burada diyorum ki “Ben burada yaşıyorum ve bana göre bu sorunun çözümünde bu yeterli değil, bunun şu şekilde düzenlenmesi lazım.” ve bunu bir milletvekili olarak, bir teknik o sahibinden ziyade bir milletvekili olarak, 550 kişiden 1 kişi olarak dile getiriyorum. Bundan daha doğal bir şey yok.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Komisyonunda dile getirmesi gerekir.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Bu normal bir şey, istediği yerde dile getirebilir.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Buraya gelsin, burada konuşması gerekir.

HAMZA DAĞ (İzmir) - Yani milletvekili konuşmayacak mı?

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Burada konuşsun! O zaman buranın anlamı ne?

HAMZA DAĞ (İzmir) - Yani dolayısıyla burada bu yaklaşımı, siyasetçinin siyasetçiye bu yaklaşımını ben yadırgıyorum; bunu da dile getirmek istedim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani siz yaptığınız işi küçümsüyorsunuz bu şekilde.

HAMZA DAĞ (İzmir) - Aynı zamanda değerli arkadaşlar, şimdi, ısrarla bundan önceki kanun, görüşlerimiz... Geçici bütçeyi görüştük ve 31/12/2015’e kadar olan kanunları görüştük mümkün olduğunca hızlanması gereken.

Şimdi, biz buraya gelen her teklifi, her kanun tasarısını nasıl olsa zaman sıkıntısı yok bunu geri gönderelim, tekrar bir değerlendirsınler diye, eğer tekrar geri göndereceksek buradan hiçbir kanun geçiremeyiz, tasarı geçiremeyiz. Bunun zaten bir çalışması olmuş burada, gördüğünüz gibi çalışıyoruz. Yani, bu sadece sizlerin söylemiş olduğu, muhalefetin söylemiş olduğu sözlerin doğru olduğu anlamına veya biz bunlarda görüş ifade etmiyorsak, şu anda farklı düşündüğümüz veya sizin gibi düşündüğümüz anlamına gelmiyor. Biz bunun bu şekilde olması gerektiği kanaatindeyiz ve bunun da eğer siyasal olarak ödeneceği gereken bir bedeli varsa bu bedel de mutlaka siyasal olarak ödenecekse ödenir ama biz biliyoruz ki, sahada

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 37

almış olduğumuz izlenimden ve sonuçlardan bunun olumlu bir karşılığı bizim insanlarımızda beklentisi söz konusu ve onun için de böyle bir düzenlemenin yapılması gerektiği kanaatindeyiz. Öncelikle burada, yine Genel Kurulda mutlaka tekrar tartışılır ve bu sonuca göre de inşallah bu şekilde yasalasacağını düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Dağ.

Sayın Kuşoğlu... Sayın Temizel...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Çok konuşmayın diyorsunuz yani kısaca öyle mi?

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – İstedğimiz kadar konuşuruz.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Ya, bundan böyle mi anlıyorsunuz yani benim söylediğimden bunu mu anlıyorsunuz Geri çekmeye gerek yok dedim yani.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Öyle söylemediniz.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Yok, ben konuşmayın anlamında...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Önergeyi geri çek dedik Hamza, maddeyi değil yani önergeyi geri çek, sonra bakarız.

BAŞKAN – Sayın Temizel, buyurun lütfen.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Aslında konuşup konuşmama konusunda ciddi tereddüt geçirerek, son defa olarak böyle bir uyarıyı yapma sorumluluğu hissettiğim için konuşuyorum.

Değerli arkadaşlar, buraya gelen Hükûmet tasarısı, biraz önce Dışişleri Bakanlığı temsilcisinin de daha ayrıntılı bir şekilde açıkladığı gibi özellikle Almanya'da opsiyon uygulaması nedeniyle daha önceden Alman vatandaşlığını tercih etmiş, fakat şimdi bu uygulamanın kalkmasından sonra çifte vatandaşlık alabilecek olan, annesi-babası Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan insanların, hiç değilse askerlik korkusu nedeniyle Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığını da almalarını teşvik etme amacını taşıyor; bu gerçeği göz ardı etmeyin. Tasarıda o nedenle çok ayrıntılı bir şekilde oturup yazmışlar fıkralar hâlinde. Bu şartların hepsini sağlayabiliyorsa opsiyon uygulaması daha sonradan da gelen yasal düzenlemeden yararlansın diyorlar ve bu tasarı, şu anda Bedelli Askerlik Yasası'nı değiştiriyor, bir ek madde getiriyor. Bu ek maddede diyor ki: "Bu koşulları sağlamış olan insanların önündeki askerlik engelini kaldıralım." Bu yanlış bir şey değil, bu doğru bir şey. Böyle bir tercih getirilebilir. Buraya parasal bir sınır koymak suretiyle bu olayın rengini değiştiriyorsunuz, yapısını değiştiriyorsunuz. Burada şu denilebilir: Bu koşulları taşıyan yani şurada "a, b, c, d" diye dört şart hâlinde sıralanmış olan koşulları sağlayan insanlara "Tamam kardeşim, siz askerlikten muafsiniz." denilebilir, bunu sağlıyorsanız. Olay bundan ibaret, buna bir karşılık olmaz, bu bir fiilî durumdur. Burada herhangi bir şey yok. Bu yasa geldiği zaman da zaten bu şekilde değerlendirildi. Ya, bunun değerini koymaya falan gerek yok. Nitekim verdiğimiz önergede buna değer koymaya gerek yok. Bu durumda olan insanları eğer vatandaşlığa kazanmak istiyorsanız, bundan sonra bu duruma gelecek olan insanları da vatandaşlığa kazanmak istiyorsanız bu düzenlemeyi yapın. Bunun millî savunma açısından da bir sorun olmadığı anlaşılıyor, Dışişleri Bakanlığının bunu önerdiği anlaşılıyor. Yurt dışı vatandaşlık veya yurt dışı soydaşlarla ilgili olan müsteşarlıkların veya - neyse- birimlerin de aynı şeyi tasarladığı anlaşılıyor; olay bu. Fakat şimdi bu madde geri çekiliyor, onun yerine mevcut olan maddedeki genel olarak bedelli askerlik uygulaması birdenbire bin liraya düşürülerek genişletilerek uygulanmaya kalkılıyor; doğru olmayan bu. Birinci kısma kimsenin itirazı yok, en azından benim yok. Bu gerekiyor çünkü bu insanların bu durumlarda önüne askerlik engellerini koyup da tercihlerini öbür tarafla eşit koşullarda yapmasını sağlamaya çalışıyorsunuz; bundan doğal daha ne olabilir? Vatandaşınızı korumak istiyorsunuz, vatandaşlıktan kopmasını istemiyorsunuz; kanun tasarısı bu değerli arkadaşlar, kanun tasarısı bu.

Şimdi bu madde çekiliyor, onun yerine birdenbire "Bedelli askerlik bin liraya düşürülmüştür." diye içerisinde af hükümleri de içeren af kanunu getiriyorsunuz. Bu yükümlülüğü yerine getirmeme nedeniyle cezalı duruma düşecek olan insanları da affetmiyor musunuz? Ediyorsunuz. Şöyle bir kanun geliyor...

(Oturma Başkanlığına Başkan Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Af değil. Yani idari para cezası ödemesi gereken, idari para cezası varsa bunu tabii ki ödeyecek ama bin euro ödeyerek askerliğini yapmış sayılmasına imkân verecek bir düzenleme Sayın Bakanım.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yani, kaldırdığınız hükümlerle ilgili olarak ne çıkacağını bilmiyoruz ama...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Geçmişten gelen borcu olanların...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Üçüncü fıkra...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 38

BAŞKAN – Geçmişten kalan bir...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – İzninizle bitireyim, daha da zaten konuşmayı düşünmüyorum çünkü bir anlamı falan da olmadığı için söylüyorum bunu.

Dolayısıyla bu getirilen iki düzenlemeyi ayrı ayrı kanunlar hâlinde getirebilirsiniz, sorun değil; getirin, tartışın ne yapıyorsanız yapın.

Sonuç olarak burada biz toplumun tercihini kullanmış veya toplumun tercihini bilen insanlar olarak deyip eller kalktığı zaman bu olay bitiyor. Ama bu şekilde yapılmış olan düzenlemelerin neye mal olacağını zaman gösteriyor. Bu olay doğru değil. Birinci tasarı yani Hükûmetten gelen tasarı yapılması gereken bir olay, bedel konulmasına gerek yok, bedelsiz olarak yapılması gereken bir olay ama ikinci tasarı, yani birdenbire üç yılını dışarıda doldurmuş olan çalışan, iş izni olanların hepsiyle birlikte, var olan bir uygulamanın bedelini birdenbire bu kadar hızlı bir şekilde düşürmeye karar vermek işte o doğru değil. Söylemeye çalışılan olay budur. Bu, yanlıştır. Bu, toplumu rencide eder. Şu anda terörle mücadele eden insanları rencide eder. Bu konuda askerliğini onurla yapmış olan bir sürü insanı rencide eder. Dolayısıyla da bu topluma olan, bu devlete olan güven konusunu da ciddi anlamda sarsar. Söylemeye çalışılan olay budur ama bu ne dereceye kadar algılanır, anlaşılır, onu da artık takdirlerinize bırakıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ERHAN USTA (Samsun) – Çok kısa...

BAŞKAN – Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, siz yokken biz bu arada, Sadi Bey'in ifadesiyle sizin dünkü konuşmalarınızdan, geçen sefer bu paraları artırdık, eksilttik hata yaptık, onu el yordamıyla yaptık...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Vatandaşın talebine göre yaptık.

ERHAN USTA (Samsun) – İşte, el yordamıyla yaptık şeklinde çok güzel bir şekilde ifade etti Sadi Bey, Sayın Başkan. Tekrar el yordamıyla iş yapmayalım diye burada saatlerce uğraşıyoruz. Tabii Sayın Bakanlarımız gidiyor geliyor, değişiyor, işleri var mutlaka. Bu da bir iş ama nasıl oluyorsa bilmiyorum. Her defasında şimdi diğerine anlattığımızı bu tarafa anlatıyoruz, onu anlattığımızı oraya anlatıyoruz.

Şimdi burada belli ki, bakanlıklarımız, kurumlarımız çalışmış, bir tasarı getirmiş. Şimdi, konuştuğça zaten iş tuhaflaşıyor. Sayın Dağ gitti, ben ona sataşayım, o da söz alsın, tekrar bunu bir ifade etsin. “Bürokrasi bir tasarı getirmiş.” dedi. Şimdi bakın, aynen ifade bu “Bürokrasi tasarı getirmiş.” Bu sizin mi, bu bürokrasinin bir tasarısı mı?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Bürokrasi tasarı getiremez. Bürokrasi çalışır siyasi irade karar verir.

ERHAN USTA (Samsun) – Tamam.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Biz de onu söylüyoruz Sayın Bakan.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Devleti idare yürütmez, irade yönetir. Dolayısıyla da diğeri... O söyleyebilir ama yanlış ifadeyi de tekrarlamak, doğruymuş gibi ifade etmek de doğru değildir.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – İyi de, o zaman öbürü doğru kabul edildi Sayın Bakan.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Ancak orada ifade edilen maksadın ne olduğu da aşikâr. Yüzlerce öneri getirilir, siz şimdi hangisini seçerseniz o siyasi iradenin görüşü olur.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Siz dinlemediğiniz için şimdi tepki gösteriyorsunuz da, Sayın Dağ söyledi.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Bakan, sizin yani ben de buna katıldığım için bunun yanlış olduğunu söylüyorum. Şimdi, bir taraftan da bakıyoruz, bu gelen önergeye Hükûmet teklifi deniliyor, yani Hükûmetin aslında istediği bir şey deniliyor. Şimdi bunu Hükûmet mi istedi, kim istedi o belli değil. Bir tane sayın milletvekili arkadaşımız ifade etti, daha önceden bir başka milletvekili bunu gündeme getirmiş. Şimdi Sayın Dağ diyor ki: “Sahada çalışmalarımız var, biz bu çalışmaları yansıtıyoruz.” Sahada çalışmalarınız var, bu çalışmaları kurumlara yansıtırsınız, kurumlar da çalışır... Yani sahada bir tane milletvekilinin çalışması, Dışişleri Bakanlığının, işte Yurtdışı Türkler Başkanlığının, Millî Savunma Bakanlığının, bütün konsolosluklarımızın tartışmalarının hepsinden daha kıymetli, değerli belki olabilir ama bu beklenmez yani eğer devlet yönetiyorsak bunu beklemememiz lazım. Bir tane milletvekilinin çalışması, düşüncesi bütün bu bakanlıkların çalışmalarından -ondan sonra da hani siz yeri gelince söylüyorsunuz ya, bu bakanlıklar hep tartıştık, ettik filan, Bakanlar Kurulunda baktık, bütün bakanlar imzaladı, bütün kabinenin, Sayın Başbakanın

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 39

imzası var- hepsinden daha kıymetli olmaması beklenir. Eğer daha kıymetliyse o arkadaşı da daha iyi değerlendirmek lazım; onu da ifade edeyim. Yani bütün bunlardan daha kıymetliyse... Ben saygı duyuyorum bir milletvekilinin... Yani önergeye, teklife filan karşı olduğumuz için değil ama şimdi yani buraya Hükûmetin, Başbakan ve Bakanlar Kurulunun tamamının imzaladığı bir tasarıdaki bir maddeyi bu kadar kolay harcamamak lazım; bunu ifade etmeye çalışıyorum. “Dünden bugüne ne değişti?” diye soruyoruz. Bu kadar sıkı kriterler varken, Sayın Temizel’in ifade ettiği gibi, çok da... Orada anladığım kadarıyla ihtiyacı karşılayacak bir şey yapılmaya çalışılıyor. Oturmuş, kurumlar çalışmış. Şimdi bunu herkese yaygınlaştırmamızın anlamı nedir? Şimdi bakın, mevzuat olarak da baktığımızda orada normalde bir ek madde var, tasarıdaki değişiklik ek maddeyi değiştirmiyordu, yeni bir ek madde ekliyor, o ek maddede yani o ek maddedeki hükümler devam ediyor, 6 bin avroluk, işte genel üç yıl yurt dışında olan, olmayan neyse o hikâyeler, onlar için devam ediyor, bu çok sınırlı sayıda, ihtiyacı karşılayacak şekilde bir kesim için oradaki bedeli düşürmeye yönelik bir şeydi. Yani, dolayısıyla tekrar bir el yordamıyla iş yapılmasın. Yani bu kadar da kolay... Lütfen, ben olsam Hükûmet yetkilisi olarak buna karşı çıkarım. Hani yeri gelince diyorsunuz ya böyle işte “Bakarak imzalıyoruz bilmem ne yaparak.” Ben geçen burada söyledim, Sayın Bakanın bir tanesi alındı yani bakanlar boş Bakanlar Kurulu kararı imzalıyorlar, altlarına tasarı ekleniyor, sanki bunları biz bilmiyor muyuz? Ya bunu kabul edin ya bunu kabul edin ya da tasarinıza sahip çıkın. Yani kurumlarınıza sahip çıkın. Bak şuradaki insanlara sahip çıkın, bakanlıklara sahip çıkın, burada elli tane bakanlık var bu işle ilgili yani hepsini şimdi bir anda harca veriyoruz “Efendim sahada çalışmalarımız var.” Ne kadar güzel ya! Böyle devlet yönetilmez. Sahada ben de bir çalışma yaptım, bunun üzerine bir de para vermek gerektiğini düşünüyorum ne yapacağız şimdi? Buradaki milletvekilleri yani ben anlamıyorum ki hiç mi yani bir şey ifade etmeyecekler bununla ilgili, bunun sağında veya solunda. Mesela daha iyi yönetilebilir diyorum. Yani bir sürü bana göre gaf yapsa da en azından bir fikrini ifade etti. Yani böyle bir şey olamaz, bu kabul edilemez, el yordamıyla devlet yönetmeyelim Sayın Bakan. Bakın, el yordamıyla yönettiğinizi dün söylediniz, el yordamıyla yapıldığını söylediniz. Siz o ifadeyi kullanmadınız ama...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Dün söylediniz dersiniz doğru söylememiş olursunuz, kullanmadığımı ifade ediyorum.

ERHAN USTA (Samsun) - Peki o zaman, Sayın Komisyon Başkanımızın ve bizim de katıldığımız, onun yorumu oydu yani Komisyon Başkanını suçlamak için söylemiyorum, bence gayet veciz ifade etti bir komisyon üyesi olarak, dün bunun bu şekilde olduğunu ifade etti çünkü yani beş, on, altı, altıdan sonra bire giden bir şey vardı yani kısmen birdi, ondan sonra altı devam ediyordu, şimdi tamamen bire gidiyor, yarın ne getirileceğini bilmiyoruz. Yani tekrar hata yaptık, aldatıldık edebiyatını burada da yapacağız Sayın Bakanım? Yani lütfen şunu... Şimdi Sayın Dağ diyor ki: Biz bunu... Çekin, bir çalışılsın, yine siz çalışın, siz getirin, getirdiğinizi zaten çıkartıyorsunuz. Dedimizi de, “Efendim, buraya gelen her şeyi geriye gönderirsek nasıl iş yapacağız?” falan, böyle bir şey yok ki. Yani biz doğru düzgün bir şey geldi de mi onu gönderin diyoruz. Bakın, şurada, ben buradaki sancıyı bilirim, burada bürokrat olarak çekilen sancının ne olduğunu. Şuradaki insanlar sancı çekiyor. Bu işi bilenlerin hepsi sancı çekiyor Sayın Bakan. Bunu görmek lazım, bu devlete de, kurumlarına da hepsine... Biz hepimiz bir bütünü. Yani çok saygıdeğerdir ama bir tane milletvekili çalıştı beş tane, on tane kurumun yaptığı her şey gitti, Sayın Başbakanın imzası bir tarafa gitti, 30 bakanın, 25 bakanın imzası, hepsinin... Yani bu kadar ucuz değil bunlar, bu kadar ucuz olmamalı.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Turhan.

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakanım; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Öncelikle kusura bakmaysın senimden dolayı, zaten onun için çok fazla konuşamayacağım. Normalde bu konuşmayı da yapmamam gerekiyordu ama önerge sahibi olarak gelen sorulara bir şekilde cevap vermem gerektiği kanaatine vardım.

ERHAN USTA (Samsun) – “Bir milletvekili” derken sizi kastetmemiştim.

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Vallahi bilemiyorum kimi kastettiniz ama ben genel olarak, ben size cevap vermiyorum zaten, ben genel açıklama yapayım müsaade ederseniz.

Değerli milletvekilleri, Allah’a çok şükür Türkiye Cumhuriyeti bir demokrasi. Demokrasinin temel işlevi de egemenliğin millet iradesine dayanması. Biliyorsunuz ki Anayasa’ımız bunu düzenlemiş yasaların ne şekilde yapılacağı, yasamanın ne şekilde çalışacağı hem Anayasa’da hem Meclis İç Tüzük’ün de ayrıntılı bir şekilde tanımlanmış. Kuşkusuz bu yasama işlevini yerine getirirken hem hükûmet tasarılarla hem milletvekilleri

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 40

tekliflerle hem komisyonlarda ya da genel kuruldaki önerelerde çok farklı yerlerde kazanılmış tecrübeler, gözlemler, edinilmiş birikimler buraya katılır ama bütün bunlardan daha önemlisi de yasaların milletvekilleri tarafından yapılmasının sebebi milletvekillerinin temsil ettiği millet iradesinin son sözü söylemesidir. Kuşkusuz Dışişleri Bakanlığımız, Millî Savunma Bakanlığımız bunlar çok değerli çalışmalar yapmışlardır, girdi sağlamışlardır, fikir vermişlerdir. O çerçevede Hükûmet bunu değerlendirdiği zaman bir kanaat hâsıl olmuş ve bu kanaate istinaden de bir tasarı hazırlamış olabilir. Ancak bu hiçbir şekilde... Zaten böyle olsaydı bu komisyonda tartışmaya da, komisyonda önerge verme imkânının hatta genel kurulda önerge verme imkânının... Şimdi bakın bir başka komisyonun başkanıyla ilgili, sayın bir milletvekilimizle ilgili değerlendirmeler yapıldı. Ben tabii şeyi bilmiyorum yani basında Sayın Tamaylıgil'in bahsettiği şeyi ben okumadım ancak müsaade ederseniz şöyle düşünelim...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Göstereyim, okuyun isterseniz, “5 Ocakta geçecek.” diye müjde veriyor.

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Şimdi, bu sayın milletvekilimiz bir milletvekili olarak Genel Kurulda bu yasa görüşülürken önerge verme hakkına, yetkisine sahip midir? El hak sahiptir. Orada verdiği oyla bu önerenin ya da yasanın kabul edilmesine ya da kabul edilmemesine hak sahibi midir? Hak sahibidir. Kuşkusuz böyle bir durumda bu konuyla ilgili bu yaptığı yorumu da ben iyi niyetle bu şekilde yorumlamak gerektiğini düşünürüm. Hepimizin burada çeşitli değerlendirmeleri olabilir. Değerli arkadaşlar, bunu kabul etmezsek yani yapılan çalışmaların dışında milletvekillerinin de bir tek milletvekili bile olsa gerekirse verdiği önergeyle, verdiği oyla burada neticeyi değiştirebilecek bir etki sahibi olacağını kabul etmezsek demokrasinin temeliyle ilgili ciddi bir sıkıntı doğar. O bakımdan, Hükûmet, yapılan, kendisine sunulan çalışmaları ve Bakanlar Kurulumuz yaptığı tartışmalar neticesinde bir kanaat sahibi olmuştur ama ondan sonra geçen zamanda farklı bilgiler, farklı deneyimler ya da toplumdan -Sayın Dağ'ın da ifade ettiği gibi- edinilen farklı beklentilerle bunun zenginleştirilmesinde ben bir yanlışlık görmüyorum. Kaldı ki, yaptığımız şey dikkat edilecek olursa en az üç yıl yurt dışında yaşamış, orada -yine Millî Savunma Bakanlığımızdan çok kıymetli yetkililerimizin, Sayın Albay'ımızın verdiği bilgi de bunu teyit ediyor- oturma veya çalışma izni kazanmış ve işveren ya da işçi statüsüyle orada bu hakkı zaten elde etmiş olan vatandaşlarımızı içeren bir şeydir yoksa böyle bir genelleştirmeden söz etmiyoruz burada. Buradaki rakam ne şekilde belirlendi bu 6 bin oldu, 5 bin oldu, 10 bin oldu, bin lira oldu? Vallahi şimdi, Hazreti Musa'ya on emri Cenab-ı Allah yıldırımla kayalara yazarak göndermiş ama burada yaptığımız şey böyle bir şey değil. Yani “el yordamı” gibi bir ifade kullanıldı yani bu belki...

BAŞKAN – Ben kullandım, el yordamını ben kullandım.

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Ondan sonra da ifade bu tahfif edici bir şey olarak düşünmeyin bunu değerli arkadaşlar. Kalibrasyon diye bir şey vardır yani ekonometrik çalışmaların da, şimdi Mehmet Günel Hocamın yanında bunu söyleyeceğim kusura bakmayın ama...

MEHMET GÜNAL (Antalya) - Sesini boşayoruyorsun, üzülüyorum senin için, sesine yazık oluyor.

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Şimdi, dolayısıyla kalibrasyon dediğimiz şey de bir yerde, hani bunu amiyane ifadeyle ifade edecek olursak el yordamı olarak tabir edilebilir yani yaptığımız şey...

BAŞKAN - Özür dilerim, ben amiyane bir tabir mi kullandım Sayın Turhan?

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Hayır efendim, sizi tenzih ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Yani ben satışma hakkımı, söz hakkımı kullanacağım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) - Şu anda Sayın Turhan'ın hakkını kullanıyorsunuz, lütfen müdahale etmeyiniz.

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Sayın Başkanım, sizi tenzih ediyorum, ben kendi nam ve hesabıma kullandım o ifadeyi.

Dolayısıyla, bakın, burada yapılmaya çalışılan şey şu: Vatandaşımız makul olarak kabul edilecek bir süredir yurt dışında yaşıyor zaten. Orada oturma ve çalışma iznini de edinmiş zaten. Orada ya işçi ya işveren statüsünde zaten. Şimdi bakıyoruz. Bunların büyük bir kısmı 38 yaşına kadar geciktiriyor askerliği. Neden? Çünkü yani hakikaten, özellikle, bakın, bu dün de ifade edildi, 2008'de başlayan krizden sonra, özellikle de Avrupa Birliğinde 2012'de bu avro krizinin yayılmasından sonra gerçekten Avrupa Birliğinde özellikle yaşama ve geçinme imkânları zorlaştı. 6 bin avro orada hele de hani Türkiye'den sonradan gidip oraya yerleşmiş insanların genelde yaptıkları işler düşünüldüğü zaman yüksek bir rakam olarak geliyor. Bu yönde de özellikle yurt dışında çalışan işçilerimizden son derece yoğun talepler geldi. Bu hani böyle bir kişinin, iki kişinin kulaktan dolma ya da tamamen subjektif gözlemleriyle sınırlı bir şey değil.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 41

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ne zaman, tasarı ile teklif arasında mı?

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Hayır efendim, bu uzun süredir geliyor. Ha, Hükûmetimiz bu tasarımı hazırlarken bunu o anda dikkate almamış olabilir, farklı değerlendirmiş olabilir ama bu bizim şayet burada yaşamaya katkıda bulunma hakkımızı elimizden alacaksa yani biz hiçbir şekilde milletvekili olarak bize gelen önerileri, bilgileri değerlendirmeleri, tartışmaları dikkate almayacaksak o zaman burada bu kadar komisyon kurmamızın gereği de olmaz zaten. Dolayısıyla ben bu önergede ifade edilen hususların...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Aynen katılıyorum, o cümlelerin altına imza atıyorum.

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Günal.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Çünkü bizim söylediğimiz zaman dikkate almıyorsunuz.

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Bu önergede yer alan hususların çok önemli bir toplumsal talebi karşılayacağını, insanlarımızın yaşadığı sıkıntıları çözeceğine ve bu anlamda da katkıda bulunacağına inanıyorum. Önergemin de arkasındayım, önergeyi geri çekmeyi de düşünmediğimi ifade etmiş olayım.

Bundan sonra da lütfen, istirham ediyorum, yani hâlimi görüyorsunuz, beni daha fazla konuşmak mecburiyetinde bırakmayacağınıza olan inancım ile hepinize tekrar saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Turhan, tehdit yok.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Böyle bir konuşmayı...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Böyle bir üslup yok!

BAŞKAN – Burada bir tehdit var gibiydi sanki, ben öyle algıladım yani.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sana inme diyor Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Bana inme dedi, ben korktum.

Sayın Usta...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bir soru sorabilir miyim?

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, tartıştığımız konu İbrahim Bey'in ortaya koyduğu konu değil. Yani biz, burada, elbette, ben hele hele bir milletvekili olarak, hele hele bir muhalefet milletvekili olarak, nasıl yani bir milletvekilinin Parlamentodaki yasama sürecine katkı yapmasını, onun önerileri çerçevesinde birtakım değişikliklerin yapılmasının karşısında olabilir miyiz, böyle bir şey olabilir mi?

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Ben öyle bir intiba edindim de.

ERHAN USTA (Samsun) – Ben şunu çok açık bir şekilde söyleyeceğim, İbrahim Bey'i ben Merkez Bankasından filan da biliyorum, ama hakikaten -tabii fikrinize saygı duyuyorum- şu tarzınız bence bir teknisyen, yani bir teknisyen olarak İbrahim Turhan'a, Merkez Bankası Başkan Yardımcılığı yapmış, İMKB Başkan Yardımcılığı yapmış İbrahim Turhan'a yakıştıramadım.

BAŞKAN – Kusura bakmayın, ben de sizin bu söylediklerinizi kabul etmiyorum yani milletvekili olarak yakıştırıyorsunuz, teknisyen olarak yakıştıramıyorsunuz.

Çok özür diliyorum, bu yani...

ERHAN USTA (Samsun) – Yok, yok, hayır, hayır.

BAŞKAN – Bunu bütün Komisyon üyesi arkadaşlara bir hakaret olarak kabul ediyorum.

ERHAN USTA (Samsun) – Peki, yani...

HAMZA DAĞ (İzmir) – “Kabahat siyasetçi” denilse de...

ERHAN USTA (Samsun) – Ben, “taban siyasetçi” lafını tabir edebilmem...

HAMZA DAĞ (İzmir) – Hâlen bürokratsınız.

Biraz önce cevap verdiniz bana, siz kullandınız.

ERHAN USTA (Samsun) – “Taban siyasetçi” mi dedim?

HAMZA DAĞ (İzmir) – Hayır, “Kabahat siyasetçilerde.” dediniz.

ERHAN USTA (Samsun) – Ha, tamam, onu söyledim, ben onlara cevap verdim zaten.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Yanlış!

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Kabahat burada işte, yapmayanda.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Alışmamışsınız siyasete daha!

ERHAN USTA (Samsun) – Hamza Bey, karşı fikirlerinizi söyleyebilirsiniz. Ben de ona ilişkin fikirlerimi söyledim.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Ben şu konu üzerinde söylüyorum.

ERHAN USTA (Samsun) – Neyse...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 42

Şimdi, burada yapılması gereken şey yani konuştuğumuz şey, bir milletvekilinin Parlamentodaki yasa yapım sürecine katılmasını engellemek değil, bunu hafife almak veya bu olmaz anlamında... Asla böyle bir şey olamaz, o keşke olsa. Fakat buradaki problem şu: Zaten burada şimdi bunun Hükûmet teklifi olduğu söylendi yani bunun İbrahim Turhan Bey'in kendi özgün düşüncesi olmadığı burada ifade edildi başkaları tarafından ve sayın bakanlar tarafından da kabul edildi.

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Ben, bakın, çok affedersiniz, sözünüzü kesmek istemiyorum.

ERHAN USTA (Samsun) – Buyurun kesin.

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Herhâlde benim beyanımdır esas olan, değil mi? Ben diyorum ki: Bu önerenin sahibi benim, ben imza attım, önergeyi de savunuyorum. Ha, başka bir milletvekili arkadaşımız bu konuyla ilgili farklı bir değerlendirmede bulunmuş olabilir, ona da saygı duyarım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Tamam. Sorun ne o zaman?

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Ama şunu kastediyorsanız, Hükûmet bizim bu önergemizi değerlendirmek suretiyle Sayın Bakanın da ifade ettikleri gibi bu önergeyi desteklemiş, bu önergedeki katkıyı, bu önergedeki zenginleştirmeyi yerinde ve doğru bulmuş. Tabii ki olabilir.

ERHAN USTA (Samsun) – Şimdi onu göreceğiz, 25 tane, bir Başbakan ve artı 24 tane sayın bakanın sizin bu çok kıymetli görüşlerinizin ne kadar arkasında olacağını ve 25 tane Hükûmet grubundan milletvekili arkadaşımızın, siz hariç 24 kişinin burada ne kadar size katılıp katılmadığını göreceğiz. Bu, bize bu fikri verecektir zaten. Yani bunu beyan etmenize filan gerek yok yani burada az önce ifade edildi -kimin ettiğini söylemiyorum çünkü ondan sonra bu tür malzeme elimize geçmeyecek- yani “Burada bu işlerin nasıl döndüğünü hepimiz biliyoruz.” şeklinde birtakım şeyler de konuşuldu. Siz ne dersiniz deyin bu sizin fikriniz değil. Tek kişinin fikrinin bu kadar çok dominant olması da ayrı bir şey yani ona da ayrıca bir bakmamız lazım. Hakikaten yani İbrahim Bey...

O zaman, çok daha farklı Hükûmetimizin değerlendirmesini ben arz ve talep ediyorum Sayın Başkan yani bu kadar...

BAŞKAN – Benden mi talep ediyorsunuz?

ERHAN USTA (Samsun) – Sizden talep ediyorum, bizim Başkanımız sizsiniz.

O yüzden yani şimdi bunlar olacak işler değil. Buradaki problem şu tekrar: Yanlış doğruyu da artık tartışamaz olduk. Tartıştığımız şey şu: El yordamıyla iş yapmayalım, tekrar çalışıp yapalım. Dünden bugüne ne değişti? Bana birisi Allah aşkına bu sorunun cevabını versin. Dün bunu getirdiniz, dünden bugüne ne değişti? Buna ilişkin daha henüz hiç kimse bir şey söylemedi, sadece “Talepler geldi, sahadan geldi.” Ya, sahadan gelen şeyler yani bir günde mi geldi bu sahadan? Yani saha bu kanun tasarısının ortaya çıkmasını mı bekliyordu? Sahadan böyle talepler...

BAŞKAN – Sayın Usta, şimdi, Sayın İbrahim Turhan'ın beyanı esastır. Bir milletvekili olarak da önergesini verdi. Sayın Bakan tasarı tarafından sorumlu, önergeden dolayı bir sorumlulukları yok. Şimdi önergeleri sırasıyla okutacağım, oylatacağım.

Teşekkür ederim.

Bir soru...

Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, dün önergeyle ilgili olarak siz bilgi verdiniz, Dışişleri Bakanlığının bir raporuna dayandığını söylediniz ama bir rapor yokmuş, bugün Dışişleri Bakanlığı yetkilisi arkadaş geldi, böyle bir rapor...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Rapor yok yani.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bir bilgi notuna istinaden bir rapor...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – “Açıklamasını açıklıyorum.” dedim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bir rapor değil de bir bilgi notuna dayalı... Sonuç olarak konu yurt dışında yaşayan, yıllardan beri orada doğup büyüyen ya da uzun yıllar orada yaşayan ya da askerlik çağına gelip de yaşının yarısını en az orada tamamlamış olan vatandaşlarımızla ilgili sadece askerlik değil, onların Türk vatandaşlığından çıkmayla ilgili bir sorunu vardı. Bu konuyla ilgili olarak bir düzenleme yapıyoruz demiştiniz, değil mi? Konu böyleydi.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Doğru, doğru.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 43

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama bugün farklı boyutları olduğunu öğrendik. Sayın Turhan'ın verdiği önergede de yurt dışında yaşayan ya da orada doğup büyüyen, çalışan vatandaşlarımız değil de Türk vatandaşlarından en az üç yıllığına yurt dışında bulunanların da kapsama alınması söz konusu oldu yani olay değişti. Dışişleri Bakanlığının size gönderdiği not, işte rapor, her neyse, o çalışmanın dışına çıktı konu, konu çok genişledi. Bunun gerekçesi nedir?

Şimdi, o zaman bir kısım vatandaşlarımızı işin içine katmış oluyoruz. Sayısının ne kadar olduğunu da bilmiyoruz. Öyle bir sayı da verilemedi.

BAŞKAN – Komisyon daha iradesini ortaya koymadı ama, belki reddedecek.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tabii ki reddedebilir ama neden böyle bir şey icap etti, durup dururken konuyu buradan çıkardık da farklı bir boyuta getirdik, sizin gerekçeniz nedir? Neden yurt dışında yaşayan vatandaşlarımız değil de Türk vatandaşlarından yurt dışında üç sene kalmış olanlar ilave olarak geldi ve sayı nedir, biliyor musunuz, bununla ilgili bir çalışmamız var mı?

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Çok farklı bir hâle geldi çünkü olay.

BAŞKAN – Sayın Turhan, buyurun.

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) - Efendim, şimdi, yurt dışında işçi ya da işveren statüsüyle sürekli olarak bulunan, orada oturma ve çalışma izni edinmiş vatandaşlarımızın Türkiye'ye gelip askerlik hizmetini yerine getirmelerinde ciddi sıkıntılar var. Zaten bu amaçla bu vatandaşlarımıza ilişkin geçmişte de çok sayıda düzenleme yapıldı fakat tabii Dışişleri Bakanlığımızın bu konuyla ilgili yaptığı çalışmadaki perspektifi başka. Onlar, sizin de çok isabetle ifade ettiğiniz gibi, vatandaşlıktan çıkmalarda son yıllarda gözlenen artışı nazarıdikkate alarak “Neden Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının bir kısmı ya da vatandaşlık hakkını koruyabilecekken Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığından çıkıyorlar?” diye bir çalışma yapmışlar. Rapor deyin, çalışma deyin, ne dersiniz deyin ama bir hazırlık yapılmış, bu bir bilgi notu hâline dönüştürülmüş ve bu konuyla ilgili de askerlik ve bu askerlikle ilgili ödenen rakamın yüksekliğinin önemli bir etken olduğunu tespit etmişler kendilerince ve bu konuda bir düzenleme yapılmasını istemişler. Hükûmet de buna uymuş ve bu çerçevede bir tasarı hazırlamış. Ancak biz tabii konuya biraz daha farklı bir gözle baktık. Dedik ki yani sadece şu anda hâlihazırda çifte vatandaşlık hakkı kazanmış olan yani yurt dışında doğmuş ya da işte anne ya da babasının vatandaşlığı dolayısıyla bu hakkı kazanmış olanlar değil ama şu anda orada oturma ve çalışma izni kazanmış ve işçi ya da işveren statüsüyle orada bulunan vatandaşlarımızı da görüyoruz ve biliyoruz ki 38 yaşına kadar bu işi erteliyorlar, önemli bir kısmı da daha sonra asker kaçığı durumuna düşüyor. Yani bu imkân olmasına rağmen bu haktan istifade etmiyorlar ve bu durumda da bir süre sonra onların da, benim bildiğim kadarıyla vatandaşlıktan çıkarılmaları söz konusu oluyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Oturma ve çalışma izninden hiç bahsetmediniz.

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Hayır, hayır, şeyde yapılan düzenleme o. Üç yıl orada kalmış, işçi ya da işveren statüsü kazanmış vatandaşlarla ilgili. Yani mevcut...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sizin önergeniz öyle değil ama.

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Hayır, kanunun mevcut hâli öyle, onu arz etmeye çalışıyorum.

BAŞKAN – O sizin önergenizi soruyor efendim, “Neden genişlettiniz?” diyor Sayın Turhan. Bir de sayıları sordu “Toplam kaç kişi faydalananacak?” diye.

Hızlı bir şekilde alırsak cevabı...

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Dolayısıyla burada son yıllarda, demin de ifade etmeye çalıştığım gibi, Avrupa Birliğinde yaşanan kriz dolayısıyla oraya giden vatandaşlarımız bu parayı ödemekte zorluk çekiyorlar ve şu anda olmasa bile önümüzdeki dönem bunu hissediyoruz ki bu vatandaşlarımız da vatandaşlıktan çıkacaklar, vatandaşlık haklarını kaybedecekler. Dolayısıyla, burada aslında bir önleyici tedbirdir bu. Yani bu iş olmaya başladıktan sonra... Çünkü bakın, Dışişleri Bakanlığı bu çalışmayı ne zaman yapmış? Yaklaşık 90 bin değil mi? Yanlış hatırlamıyorum rakamı. 90 bin vatandaşımız vatandaşlıktan çıktıktan sonra yapmış. Bunun önlenmesine yönelik bir tekliftir bu ve bu kanunda tanımlanmış şartları yerine getiren bütün vatandaşlarımızın istifade etmesini sağlayacaktır.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İbrahim Bey, sizin teklifinizde sizin veya benim çocuğum, şu anda göndersek yurt dışına veya Kıbrıs'a, Türk cumhuriyetlerine, Avrupa'ya, üç sene kalsa bundan istifade edecek, sizin teklifinizde öyle. Yani bunun gerekçesi nedir? Bu yurt dışında bulunan, oturma izni kazanmış olanlar zaten vardı, onlar ayrı.

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Hayır, onlarda da, bakın, bu...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 44

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Siz veya ben oğlumuzu gönderip üç sene yurt dışında tutsak bundan istifade edecek. Bu çok kapsamı genişletti, çok anormal bir hâle getirdi. Bunun, bilmiyorum, Millî Savunma Bakanımız ne diyecek ama bu çok farklı bir şey oldu. Burada bir rakam olması lazım.

BAŞKAN – Sayın Turhan, devam edecek misiniz, tamam mıdır?

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Yo, benim açıklamam tamam Sayın Başkan.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sorun bu ama İbrahim Bey.

BAŞKAN – Tamam mısınız Sayın Kuşoğlu?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Siz buna “Evet.” diyor musunuz Sayın Bakanım?

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, bir dakika, soracağım Sayın Bakana, daha sormadım, müsaade ederseniz.

Değerli arkadaşlar, üç adet önerge vardır. Demin geliş sırasına göre okutmuştum ancak buna itiraz geldi Sayın Temizel Bakanımızdan.

Şimdi, aykırılık sırasına göre önergeleri okutup işleme alacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/414) esas numaralı Askerlik Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın çerçeve 1’inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

İbrahim Mustafa Turhan
İzmir

Madde 1 – 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu’nun Ek 1’inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, üçüncü fıkrası madde metninden çıkarılmıştır.

“Oturma veya çalışma iznine sahip olarak işçi, işveren sıfatıyla veya bir meslek ya da sanatı icra ederek, yurt içinde geçirilen süreler hariç olmak üzere, toplam en az üç yıl süre ile fiilen yabancı ülkelerde bulunan bu Kanun ile 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanununa tâbi yükümlüler, 38 yaşını tamamladıkları yılın sonuna kadar durumlarını ispata yarayan belgelerle birlikte bağlı bulundukları Türk konsoloslukları aracılığı ile askerlik şubelerine başvurmaları, 1.000 Avro veya karşılığı kadar yönetmelikte belirtilecek yabancı ülke parasını, başvuru tarihinden itibaren başvuru tarihini defaten ödemeleri halinde muvazzaf askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılırlar.”

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Önergeye katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/414) esas numaralı Askerlik Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın çerçeve 1’inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Zekeriya Temizel

İzmir

Musa Çam

İzmir

Bihlun Tamaylıgil

İstanbul

Bülent Kuşoğlu

Ankara

Madde 1 – 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu’na aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Ek Madde 10 – Türk vatandaşlarından aşağıdaki şartların tümünü taşıyanlar bağlı bulundukları yurt dışı temsilcilerimiz aracılığıyla bu durumlarını belgeleriyle koşuluyla askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılırlar:

a) Yurt dışında doğarak veya kanuni rüşt yaşına kadar ikamet amacıyla yabancı bir ülkeye giderek oturma ve/veya çalışma izni ile yurt dışında yaşıyor olmak ya da kanuni rüşt yaşına kadar Türk vatandaşlığının yanında başka bir ülkenin vatandaşlığını da kazanmış olmak.

b) Başvuru sırasında bulunan yaşın en az yarısı kadar süre ile yabancı ülkede ikamet etmiş olmak.

c) Kanuni rüşt yaşına kadar alınan eğitimin en az beş yıllık bölümünü yabancı ülkede tamamlamış olmak.

ç) Başvuru tarihi itibarıyla hâlen yurt dışında yaşıyor olmak.”

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

Sayın Çam, önerge üzerinde...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 45

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Muhalefet partisi milletvekilleri olarak bu konudaki düşüncelerimizi söylüyoruz ama hayret ediyorum, iktidar partisi milletvekili arkadaşlarımızın son derece doğru, son derece makul önerilerimizin ve görüşlerimizin yadığıyla ilgili bir tutum ve davranışla karşı karşıya kaldığımızı görüyorum. Sanki bizler yurt dışında yaşayan 5,5 milyona yakın insan ve hatta bundan faydalanacak olan 600 bine yakın insanımızın, genç kardeşlerimizin bu bedelli askerlikten faydalanmaması gibi bir konuma itilmeye çalışılıyor ki bu doğru bir şey değil.

Bizim itirazımız ve isyanımızın özellikle on üç yıldır iktidarda olan AKP iktidarının ve Hükûmetinin bu süre içerisindeki zikzakları, gelgitleri. Yani iktidara geliyorsunuz, 2011 yılında bir değişiklik yapıyorsunuz, 5.112 euro olan bedelli askerliği 10 bin euroya çıkartıyorsunuz, sonra yirmi bir günlük olan askerliği de kaldırılıyorsunuz, ayrı bir konu. Yani kısasa kısas gibi, “Ben bunu yükseltiyorum ama bak bunu da indiriyorum, bunu da kaldırıyorum.” gibi insanları parayla terbiye eden, sanki parayla satın alan konumuna düşüren, insan onurunu inciten ve rencide eden bir duruma sokuluyor. Bunun belki böyle olmadığını söyleyebilirsiniz, öyle de düşünebilirsiniz ama sonuç itibarıyla bir alışveriş söz konusu, parayla ölçülen bir durum söz konusu. Bizim itirazımız ve isyanımız da budur.

Yoksa gurbette bulunan vatandaşlarımızın ne kadar zor ve güç koşullar altında çalıştıklarını, para kazandıklarını, bir ailede birden fazla yetişkin olduğunu, askerlik yapmak için o paraları ne kadar zor ve güç koşullar altında biriktirdiklerini, hepsini biliyoruz. Ailelerimizden insanlar var orada yani, çocuklarımız, yakınlarımız, hemşehrilerimiz, dostlarımız, arkadaşlarımız var. Bizler de tabii ki o insanların bundan faydalanmasını, bundan yararlanmasını çok arzuluyoruz. Ama bunun bir oyuncak hâline getirilmesini, kaldırmak, indirmek, kısa süre getirmek, şunu yapmak, bunu yapmak insan onurunu tabii ki kırıyor. Bizim itirazımız ve isyanımızın en önemli tarafı bu.

İkincisi: Bunların yasalara uygun, Anayasa'ya uygun, bizim geleneklerimize uygun bir şekilde yapılmasını arzuluyoruz ve istiyoruz.

Şunu söylemek lazım: Tabii ki siyasi partiler seçim dönemlerinde çeşitli vaatlerde bulunabilirler, normaldir bunlar. Yani sizler de şu anda yurt dışında ikamet eden vatandaşlarımızdan en yüksek oy alan bir siyasi partisiniz. Bundan dolayı da milletvekili sayınız da ondan kaynaklanarak artmış da olabilir. Ha, buna karşılık şimdi, yurt dışından gelen bu talepler üzerine... Bize de geldi bu talepler, diğer partilere de geliyor bu talepler.

Bunun yüksek olduğu ve bunun düşürülmesiyle ilgili herhangi bir sorun yok. Yoksa o zaman 6 bin eurodan bin euroya neden düşürülüyor, neden tamamen kaldırılmıyor, niçin sıfırlanmıyor? Ne olur bunda yani, niye orada illa bin euro koyuyoruz? Bunun karşılığı nedir? Nereye varılmak isteniyor burada? Ha, o zaman görülüyor ki, acaba önümüzdeki 2016 yılının, bu yılın ortalarında bir anayasa referandumu olacak, başkanlık sistemine giden bir yolda biz taşları şimdiden döşeyelim. İşte yurt dışında ikamet eden insanlarımız, seçmenlerimize daha şirin gözükelim “Bak, biz 6 bin eurodan bin euroya düşürdük.” gibi. Eğer böyle bir, taviz gibi bir düzenleme ise bu gerçekten insanların onurlarını çok kırıcı ve çok rencide edici bir durumdur. Bu verdiğimiz önergeyle birlikte bunun sıfırlanması gerektiğini söylüyoruz. Bunu da bir popülizm olsun diye değil... Yani 1.000 euroyla 0 euro arasında değişen çok fazla bir şey yok. Türkiye Cumhuriyeti devleti büyük bir devlet, kaynakları olan bir devlet. Doğru kullanılırsa, israf edilmezse, oraya buraya peşkeş çekilmezse... Yani yurt dışında bulunan 500-600 bin insanı da toptan 600 bin euro yani Türkiye Cumhuriyeti devleti 600 bin euroyla ne fakirleşir ne de zengin olur, bunu sıfırlayabiliriz. Dolayısıyla, vermiş olduğumuz önergede yurt dışında bulunan kardeşlerimizin, gençlerimizin mutlaka ve mutlaka sıfır ücretle askerliğini yapması ama bunların ülkeyle olan bağlarının kuvvetlendirilmesi ve genişletilmesi ve güçlendirilmesi lazım. Türkiye’de karda kışta askerlik yapan, hayatını, canını veren, her gün gazetelerde ve televizyonlarda açtığımızda da şehit olan o insanlarımızın, o yavrularımızın, o kardeşlerimizin, o cenazeleri başında ağlayan annelerin, babaların, evlatların ruhlarını da incitmeyecek bir düzenlemenin yapılması gerekirken maalesef bu düzenlemeler yapılmadan yine bir seçim öncesi veyahut da bir referandum öncesi, muhtemel referandum öncesi yine yurt dışındaki kardeşlerimize verilen bir armağan gibi geliyor. O arkadaşlarımızın da o kardeşlerimizin de burada sahipsiz olmadığının altını bir kez daha çiziyoruz ve sıfır bedelli bir askerliği öneriyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Çam, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, Sayın Çam’ın açıklamalarından sonra tutumunuzda bir değişiklik var mı?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Yok.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 46

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki.

Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Bir önerge daha vardır, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Komisyonumuzda görüşülmekte olan tasarının 1 inci maddesinde yer alan “kanuni rüşt yaşına kadar alınan eğitimin en az beş yıllık bölümünü yabancı ülkede tamamlamış olmak” bölümünün çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Garo
Paylan
İstanbul

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Bu maddeyle yalnızca varlıklı ailelerin çocuklarını yurt dışında okutmalarını teşvik etmiş oluruz. Bu hâliyle geçerse kamu vicdanını yaralarız.

BAŞKAN – Zaten madde değişmişti.

Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2.- 1111 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 53- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce dövizli askerlik hizmetinden yararlanmak üzere başvuranlardan, ek 10 uncu maddede belirtilen şartları taşıyanlar, 1.000 Avro veya karşılığı kadar yönetmelikte belirtilen yabancı ülke parasını ödemiş olmak kaydıyla askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılır. Bunların fazladan yapmış oldukları ödeme tutarları iade edilmez."

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi var mı?

Buyurun Sayın Çam.

MUSA ÇAM (İzmir) – Şimdi, burada yine bir adaletsizlik söz konusu. Yani yurt dışında bulunan vatandaşlarımız bir şekilde çalışmışlar, emek vermişler, ülkelerine döviz göndermişler, en zor ve en güç dönemlerinde ülkeye döviz kazandırmışlar. Ama konjonktür değişiyor, 5 bin euro 10 bin euro oluyor, 10 bin euro 6 bin euro oluyor, 6 bin euro şimdi bin euroya düşürülüyor. Şimdi de diyoruz ki: Bu düzenlemeyle birlikte geriye ödenmez. Şimdi, bu adalet midir, hak mıdır arkadaşlar yani? 6 bin euro ödemiş, bir evde 2-3 kişi varsa 12-18 bin euro ödemiş. Şimdi, getiriyoruz bunu bin euroya düşürüyoruz, tamam, eyvallah. Şimdi, peki, 6 bin euro ödeyen, 10 bin euro ödeyen insanların günahı neydi? 5 bin euro öderken 10 bin euroya birden çıkardınız, arada insanlar ceplerinden 5 bin euro daha fazla ödedi. Şimdi, 6 bin euroydu, bin euroya düşürüyorsunuz. Hiç olmazsa deyin ki: “Ya, biz geçmişte böyle bir eksiklik yaptık, böyle bir hata da yaptık ama bunun tamamını belki bizim telafi etmemiz mümkün değil ama şu tarihle şu tarihler arasında olan -2011-2013 veyahut da 2013 ile 2016 yılları arasında olan- vatandaşlarımız 6 bin euro ödemişler, hiç olmazsa bunların paralarını biz de taksit olarak geri ödeyeceğiz.” Bir şey yapın yani o insanlara karşı da. Hiçbir şey yapmadan... Yani “Ödeyen ödediğiyle kalsın, bundan sonra da böyle olsun.” gibi bir anlayışı kabul etmekteyiz. Dolayısıyla, geriye dönük olarak fazla ödemiş olan bu vatandaşlarımızın –bin euroya mademki düşürülüyor- geriye kalan kısmının uygun bir takvim ölçeğinde geriye ödenmesini talep ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

(Oturma Başkanlığına Başkan Vekili İbrahim Mustafa Turhan geçti)

BAŞKAN – Başka söz isteyen var mı?

ERHAN USTA (Samsun) – Söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 47

Şimdi, bu tasarının genelinde hep adaletsizlik olduğunu vurgularken argümanlarımdan bir tanesi buydu zaten. Yani madem birilerininkini düşürdük, daha önceden daha yüksek para vermiş olanlarınkini de o zaman iade etmemiz lazım, onları da düşürmemiz lazım. Yani “Bunlar iade edilmez.” diye bir hükmü... Hele hele şu kabul edilebilir mi? Yani daha askerliğini falan da yapmamış, müracaatını yapmış –öyle anlaşıyor, ben yanıyorsam düzeltsinler lütfen arkadaşlar beni- işte taksitli ödedi veya peşin ödedi, tam şu sırada bu şeyi düşürüyorsunuz, ona diyorsunuz ki: “Siz 6 bin avro vereceksiniz.” Yeni gelenlere yani bir gün sonra müracaat edene “Bin avro verecek.” diyoruz ve bu parayı da eğer aldıysam ben iade etmem diyorum. Bu çok yanlış, adalet duygusunu rencide eden bir şeydir. Bunların iade edilmesi gerekir. Bunların, eğer kayıtları varsa... Devlet budur, bakın devlet budur işte, böyle bir karar alınca... “Ben şimdi konjonktürel olarak böyle bir yapayım, yarın bir gün burası bir geçsin, bir oylama olur, şu olur, seçim olur, sandık olur, bilmem ne.” Ondan sonra tekrar, nasıl olsa alıştık biz, “6 bine çıkartırım, 10 bine düşürürüm, 5 bine çıkartırım, gelirim orada değiştiririm, burada değiştiririm, falan filan yaparım.” Bu değil, bu, devlet yönetimi değil Sayın Bakan. Devlet yönetimi ne biliyor musun? “Kardeşim, ben geriye doğru gidiyorum o zaman, bunun hepsini, ne kadar kaydı varsa, bin avronun üzerinde olanları iade ediyorum.” demeniz lazım. Bu kadar adaletsizlik olmaz. Hele hele şurada şimdi adam yani parayı yatırmış da askerliğe gitmemiş, belki şey yapamamış, yani işlemleri bitmemiş. Zaten askere gitme olmayacak da yani onlarınki bile iade edilmeyecek diyoruz veya yani bir gün önce olanları iade etmeyeceğiz diyoruz. Böyle bir adaletsizlik olabilir mi? Yanlış mı anlıyorum ben bunu? Değil mi, o şekilde herhâlde? Yani henüz daha işlemi bitmemiş fakat parasını ödemiş olanların parasını iade etmem diyoruz. Var yok, önemli değil. Bakın, hukukta bir kişi haklıysa hakkı vardır -yani isterse kaç tanesi suçlu olursa olsun- hukuk derslerimizde bize ilk bunu öğretiler. O yüzden yani bu devletin... Yani hükûmet edebiliriz ama devlet hükûmetin üstünde bir şeydir. Bu devlete karşı insanlarımızın düşüncelerini lütfen yanlış yönlere sevk edebilecek uygulamalardan kaçınalım. Devlete karşı güveni, devlete karşı sadakati zedeleyecek şeylerden kaçalım. Eğer biz iddia ettiğimiz gibi büyük devletsek, eğer siz de iddia ettiğiniz gibi büyük Hükûmetseniz bunu geriye doğru çıkartın. En azından kendi hükûmetiniz döneminde olanları, “Benim sorumluluğum buraya kadar arkadaş, ben yanlış yapmışım, bugüne kadar 6 bin avro almışım, 10 bin avro almışım bunların hepsini iade edeceğim.” diye bir kanunu buraya yazalım Sayın Bakan.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Usta.

Maddeyle ilgili söz isteyen başka sayın milletvekilimiz yok gördüğüm kadarıyla. Dolayısıyla maddeyle ilgili verilmiş önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/414) esas numaralı Kanun Tasarısının çerçeve 2 nci maddesiyle 1111 sayılı Kanuna eklenen geçici 53 üncü madde yer alan “ek 10 uncu maddede” ibaresinin “ek 1 inci maddede” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İbrahim Mustafa Turhan
İzmir

BAŞKAN – Sayın Bakanım, katılıyor musunuz önergeye?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Gerekçeyi okur musunuz lütfen?

Gerekçe:

Önergeyle, tasarının 1 inci maddesinde yapılan değişikliğin madde metnine işlenmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katıldığı önergeyi değerlendireceğiz fakat arkadaşlar, bir beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.49

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 48

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.56

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (İsparta)

BAŞKAN VEKİLİ: İbrahim Mustafa TURHAN (İzmir)

SÖZCÜ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

(Oturum, Başkan Vekili İbrahim Mustafa Turhan tarafından açıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Komisyonumuzun 6'ncı Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Görüşmelerini tamamladığımız önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Karar yeter sayınız var mı Başkan?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – 10 kişisiniz.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Karar yeter sayısı 8 kişi biliyorsunuz. Toplantı yeter sayısı derseniz olur. O da ilk açılışta gerekiyor.

BAŞKAN – Evet, önerge kabul edilmiştir.

Önergeyle yapılan değişiklikle maddenin tamamını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Teşekkür ederim.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yalnız, tutanak tutuluyor, biliyorsunuz. Tutanaklar değerlendirilecek ve bu karar yeter sayısının olmadığı ortaya çıkacak, aldığınız bu madde yürürlüğe giremeyecek. Beş dakika daha ara verin de çağırın, gelsinler.

BAŞKAN – Evet, tamam. Yani, bu, karar yeter sayısı ile ilgili bir sorun olmadığı konusunda mutabıkız.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Karar yeter sayısı kaç kişi arkadaşlar?

MUSA ÇAM (İzmir) – 14.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Var mı burada?

BAŞKAN – İlk açılışta 14 kişi, toplantı yeter sayısı.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – O toplantı sayısı.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – 2 kişi kalsak diyelim, herkes gitti, 2 kişiyiz Komisyonunda. 2 kişi el kaldırıncaya olacak mı bu iş?

MUSA ÇAM (İzmir) – Ama siz toplantıyı zaten kapattınız, yeni açıyorsunuz şimdi, 14 yok.

BAŞKAN – Hayır, toplantıyı açmıyorum, oturum açıyorum efendim.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Oturumu açtınız, karar için ayrıdır ama. Karar yeter sayısı kaç kişidir Sayın Başkan?

BAŞKAN – Karar yeter sayısı... Arkadaşlarla da tekrar baktık, inceledik...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Kaç? Rakam söyler misiniz?

BAŞKAN – Şu anda böyle bir şey yok. Toplantının açılması için toplantı yeter sayısı sağlanmış, toplantı açılmış, ondan sonra da "...toplantıya katılanların çoğunluğuyla karar verir." diyor. Dolayısıyla, çoğunlukla karar verdik, herhangi bir sıkıntı yok.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Siz bunu tutanağa geçirin de...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Komisyonlarda hüküm yoksa Genel Kurul hükmü uygulanır. Genel Kurulda karar yeter sayısı nedir?

BAŞKAN – Genel Kurulda...

MUSA ÇAM (İzmir) – 184.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Oransal olarak nedir karar yeter sayısı?

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı 184, ondan sonra da toplantıya katılanların çoğunluğuyla karar verir.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Olur mu ya!

BAŞKAN – Evet.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Lütfen siz okur musunuz şeyi İç Tüzük'ten.

TBMM BÜTÇE BAŞKANI LEVENT KOÇAK – Okuyorum Başkanım:

"Komisyon başkanı, toplantı ve karar yeter sayısı

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 49

MADDE 27- Komisyonlar, başkanlarının yönetiminde çalışır. Başkan bulunmadığı zaman başkanvekili, o da yoksa sözcü, komisyona başkanlık eder.

Komisyonlar, üye tamsayısının üçte biri ile toplanır ve hazır bulunan üyelerin salt çoğunluğu ile karar verir."

BAŞKAN – Evet, yani Komisyon...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Üçte 1'in altına düşemez demektir bu.

BAŞKAN – Üçte 1'ile toplanır. Bakın, o 367 kararı gibi yapacaksınız bunu da. Aynı şeyi bir daha yaşamayalım isterseniz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Çarpıtma Sayın Başkan, çarpıtma.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Zaten üçte 1' den fazla yani.

BAŞKAN – Yani, şu anda da zaten hem toplantı yeter sayımız var...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hayır, bu mantığın sonu, 2 kişi oturursun, 2 kişi karar alır demektir ya. Böyle bir mantık olur mu? 3 kişiyiz, 2 kişi karar verdi, Komisyon kararı...

BAŞKAN – Karar usulüne uygun alınmıştır efendim.

Teşekkür ediyorum.

Şimdi, biliyorsunuz, bir tasarı, bir teklif vardı değerli arkadaşlar, dün de konuştuk ve bunların birleştirilmesi çerçevesinde teklifte yer alan bir maddenin kanun tasarısına eklenmesini teklif ediyoruz, bir madde ihdası teklifi var.

Okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/414 esas numaralı Kanun Tasarısına aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

İbrahim Mustafa Turhan

İzmir

MADDE- 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 39- Bu Kanunun kadrosuzluktan emeklilik hükümlerine tabi olmak kaydıyla, 29 Şubat 2016 tarihine kadar emekliye ayrılma talebinde bulunan albaylardan, 30 Ağustos 2016 tarihi itibarıyla subaylıkta;

a) 30 uncu fiilî hizmet süresini tamamlayacak olanlara, emekliliğe esas aylık tutarının 5,5 katı,

b) 29 uncu fiilî hizmet süresini tamamlayacak olanlara, emekliliğe esas aylık tutarının 11 katı,

c) 28 inci fiilî hizmet süresini tamamlayacak olanlara, emekliliğe esas aylık tutarının 16 katı,

herhangi bir vergiye tabi olmaksızın Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından emekli ikramiyesi olarak ayrıca ödenerek 50 nci maddenin (a) bendine göre 30 Ağustos 2016 tarihi itibarıyla kadrosuzluktan emekliye sevk edilirler. Bunlardan, 30 Ağustos 2016 tarihi itibarıyla bir üst rütbeye terfi ettirilenler hakkında talepleri halinde emeklilik uygulanmaz. Fiilî hizmet sürelerinin hesaplanmasında, 14 üncü ve 109 uncu maddeleri gereğince subay nasbedilenler ile Harp Okulu öğrenim süresinden yıl olarak fazla okuyarak fakülte ve yüksekokulları bitirenler işlem gördükleri emsali harp okulu mezunları ile birlikte değerlendirilmeye tabi tutulur.

Bu durumdaki personel, istedikleri sürece ve azami emsallerinin 31 inci fiilî hizmet yılını tamamladıkları yılın 30 Ağustos tarihine kadar, emekliye ayrıldıkları rütbe ve kıdem üzerinden 3/1/1961 tarihli ve 205 sayılı Ordu Yardımlaşma Kurumu Kanununa göre hesaplanacak aidat her ay düzenli olarak kendileri tarafından ödenmek kaydıyla Ordu Yardımlaşma Kurumu üyeliklerini devam ettirebilirler."

BAŞKAN – Önergeyi görüşmeye açıyorum. Söz isteyen...

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkan, maddeyi.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Maddeyi, maddeyi.

BAŞKAN – Affedersiniz.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Maddeyi bir konuşalım, maddeyi konuştuktan sonra önerge varsa...

BAŞKAN – Madde değil efendim bu, teklifteki maddeyi tasarıya ekliyoruz, yeni madde ihdasıdır.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ama sonuçta maddeye eklenmiştir.

BAŞKAN – Dolayısıyla doğrudan...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Az önce madde değil miydi bu, bizi genellikle madde olarak geliyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 50

BAŞKAN – Tasarıda değildi efendim, bu sonradan ekleniyor. Birleştirme suretiyle teklifteki maddeyi tasarıya ekliyoruz. Yani yeni bir madde ihdasıdır bu, tasarı üzerinden görüşüyoruz bildiğiniz gibi, yeni bir madde ihdasıdır. Görüşmeye açıyoruz yani dolayısıyla maddeyi.

Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, tabii, bu şey net, burada söylememiz gerekiyor, bu sadece parasal bir konu değildir, bunun Millî Savunma Komisyonunda görüşülmeden buraya gelmesi son derece yanlış. Bu belli ki yapısal bir sorun, yapısal sorun da böyle pansuman tedbirlerle birikti. Bu birikti de bu insanlara devlet bir yatırım yaptı. Bu insanlar ağaç kovuğundan çıkmadı, bu insanlara yatırım yapıldı, bunlar da devlete, millete yeteri kadar, öngörülen şartlarda hizmet etmesi gerekiyor.

Şimdi, ne bileyim ben, orada geçen söyledik, bekleme sürelerinden kaynaklanan veya başka şeylerden kaynaklanan hata, bunların ne olduğunu bilmiyorum, ben bu konunun uzmanı değilim. Ama bu konunun uzmanı olabilecek kişilerin konuşacağı yerde ve komisyonda görüşülmeden önümüze geliyor ve bu meseleyi bu şekilde çözelim diyoruz.

Şimdi, bu sorun yapısal olarak çözülmeden, efendim, işte, hemen şu söylenebilir: “Biz bunu yapısal olarak çözecek bir paketi de şu anda görüşüyoruz, efendim, getireceğiz.” Bugüne kadar niye getirmediğiniz, 13 yıldır iktidardasınız? 2008’de benim tespitlerime göre, o soruyu da sorup belki bir teknik bilgi almak lazım.

Aslında, belki Sayın Başkan onu yapalım ondan sonra mı konuşalım? Yani bize teknik olarak... Buradaki sebep nedir, bu yığılmanın nedenleri nedir, burada kaç kişi vardır?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Önce bir bilgi alalım.

ERHAN USTA (Samsun) - Bunun mali boyutu nedir? Bunlara ilişkin bir kapsamlı bilgi verilsin, bu işin esas itibarıyla nasıl çözülmesi lazım, bunun temelinde yatan sıkıntılar nelerdir, bunlar bize bir söylensin, biz olmazsa o çerçevede konuşalım, olur mu? Teknik bir bilgi alalım Sayın Bakandan veya bakanlık yetkililerinden.

BAŞKAN – Sayın Usta, tabii, dün bu kanunun daha doğrusu tasarının tamamı üzerinde görüşülürken bu konuyla ilgili sorulmuş sorular vardı, o sorulara Sayın Bakan da cevap verdiler ama biz tekrar görüş isteyelim.

ERHAN USTA (Samsun) – Tatminkâr değiliz, Sayın Bakanın verdiği cevapları hatırlıyorum ben.

BAŞKAN – Peki, efendim.

ERHAN USTA (Samsun) – Sadece Genel kurmayın veya bakanlığın bir çalışması olduğunu söyledi.

BAŞKAN – O zaman, ben müsaadenizle Sayın Bakana söz veriyorum.

Buyurun Sayın Bakan.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu’nda bir değişiklik yapmak istiyoruz. Bu değişiklikle, kadrosuzluktan emekliliğe hak kazanmış albaylara istekleri hâlinde, talep etmesi hâlinde, bir defaya mahsus olmak üzere ek emekli ikramiyesi ödenmek kaydıyla Türk Silahlı Kuvvetlerinden ayrılma imkânı tanınacaktır.

Bu kapsamda, 30 Ağustos 2016 tarihi itibarıyla, subaylıkta, 30’uncu fiilî hizmet süresini tamamlayacak olanlara, normalde 2017 yılında emekli olacaklar ve bunlar 1986 neşetli albaylar, emekliliğe esas aylık tutarının 5,5 katı, yani 19 bin TL; 29’uncu fiilî hizmet süresini tamamlayacak olanlara, normalde 2018 yılında emekli olacaklardı bunlar, bunlar 1987 neşetli albaylar, emekliliğe esas aylık tutarının 11 katı, 38 bin TL.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ne zaman olacak dediniz Sayın Bakan?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Efendim, şimdi, 30’uncu hizmet yılı olanlar 2017’de olacaklar; 29’uncu hizmet...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – YAŞ kararları... 30 Ağustos itibarıyla mı?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Tabii, tabii, bütün ayrılmalar 30 Ağustos tarihi itibarıyla.

29’uncu fiilî hizmet süresinde olanlar 2018 yılında emekli olacaklardı; 28’inci fiilî hizmet süresinde olanlar da 2019 yılında emekli olacaklardı. Dolayısıyla ikramiye ödenerek..

ERHAN USTA (Samsun) – Tamamını söyler misiniz Sayın Bakan?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Tabii.

30 Ağustos 2016 tarihi itibarıyla subaylıkta 30’uncu fiilî hizmet süresini tamamlayacak olanlara, normalde bunlar 2017 yılında emekli olacaklar ve bunların Silahlı Kuvvetlere katılış tarihi 1986, emekliliğe esas aylık tutarının 5,5 katı.

ERHAN USTA (Samsun) – Rakam ne kadar?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 51

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – 19 bin TL.

ERHAN USTA (Samsun) – Potansiyel ne kadar?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Şimdi onu söyleyeceğim efendim. 29'uncu fiilî hizmet süresini tamamlayacak olanlar, normalde 2018 yılında emekli olacaklardı.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, usulle ilgili söz istiyorum.

BAŞKAN – Şu anda maddeyi görüşüyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Usulle ilgili...

BAŞKAN – Maddeyi görüşmeye geçtik yalnız.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Olsun.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – 1987 neşetli albaylar bunlar da, emekli aylık tutarının 11 katı, 38 bin TL.

28'inci fiilî hizmet süresini tamamlayacak olanlar, ki bunlar normalde 2019 yılında emekli olacaklardı, 1988 neşetli albaylar, emekliye aylık esas tutarının 16 katı, yani 57 bin TL ikramiye olarak ödenecek ve bu personeller 30 Ağustos 2016 tarihi itibarıyla kadrosuzluktan emekliye sevk edileceklerdir.

Türk Silahlı Kuvvetlerinde hâlen albay rütbesinde 6.102 albay görev yapmaktadır. Bu rakam toplam personel sayısının yüzde 16'sına tekabül etmektedir. Arkadaşlar bir çalışma yapmışlar, ideal oran yüzde 8'dir. Mesela Fransa'da 7, Amerika'da 6'ya yakın, İngiltere'de 4 gibi ama Türkiye'de yüzde 8 gibi bir rakam uygun olur diye belirlenmiş. Bu düzenlemeden, 30'uncu, 29'uncu ve 28'inci fiilî hizmet süresini tamamlayanların hepsi yararlanırsa 1.071 personel yararlanacak olup bu 1.071 personelden 1986 yılı girişi olanlar 308 kişi, 1987 olanlar 346 kişi, 1988 girişliler de 421 kişi; bunlardan Hava Kuvvetleriyle ilgili söylüyorum, Hava Kuvvetlerindeki sayıları da 27, 27 ve 29. Genelde Deniz Kuvvetlerinde de az, 28, 24 ve 55. Ancak Kara Kuvvetlerinde 1986 yılında girenler 213, 1987 neşetliler 269, 1988 neşetliler 283, toplam 1.071 adet.

Düzenlemeden dolayı da, tümünün emekliliği talep etmesi hâlinde bütçeye getireceği yük 50 milyon TL olarak hesaplanmıştır. Biz bunu düşünüyoruz ama hiç kimse de -çünkü "Talepleri hâlinde." diyor, zorla da bir şey yok- talep etmeyebilir, dolayısıyla talep etmezse bu kanunun da bir uygulama durumu söz konusu olmayacaktır.

Kuvvet komutanlıkları tarafından mart ayı başı itibarıyla atama planlamaları tamamlanacak. Dolayısıyla da o süreden önce bu kanun yasalarsa bizim kuvvet komutanlıklarının da kendi personelini uygun yerlere görevlendirme imkânı doğacak. Maliye Bakanlığıyla zaten mutabakata varıldığından bu Plan ve Bütçe Komisyonuna getirilmiştir, özü budur.

Arz ederim Sayın Başkanım.

ERHAN USTA (Samsun) – Yapısal sorun kısmına yönelik...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Yapısal sorun var, burada da Silahlı Kuvvetlerimizin bir reformu var, yani yeniden yapılanma var, birliklerin birleştirilmesi talebi var yani kendi iç çalışması da var. Dolayısıyla, gerek birliklerin birleştirilmesi gerekse de Silahlı Kuvvetlerin reformu gerçekleştirildiğinde bu albay sayılarını ideal olan sayıya düşüreceğiz.

ERHAN USTA (Samsun) – Ne zaman olacak o reform Sayın Bakan?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Üzerinde çalışma devam ediyor ama Yüksek Askerî Şûra'da bununla ilgili 2017'den itibaren karar alınacak yani bu değil de bundan sonraki Yüksek Askerî Şûra'da.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Usulle ilgili söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Usta konuşuyordu, bir dakika, sözlerini tamamlasın.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Usulle ilgili söz istiyorum.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Usul esastan öncedir.

BAŞKAN – Efendim, Sayın Usta'ya söz verdim, o konuşuyordu, bir soru sordu, izahı yapıldı, ondan sonra size söz vereceğim.

ERHAN USTA (Samsun) – Usulle ilgili şey verecekse ben bekleyebilirim, usul daha önceden olacaksa yani.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 52

BAŞKAN – Efendim, maddeyi görüşmeye başladık, maddeyi müzakereye başladık. Siz söz istediniz, size söz verdim, siz konuşmaya başladınız, sonra bilgi istediniz, Sayın Bakan bilgi verdi, siz konuşmaya devam ederseniz lütfen devam edin.

ERHAN USTA (Samsun) – Peki, teşekkür ederim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yanlış yaptınız Sayın Başkan, usulle ilgili söz istedim, bana söz vermek durumundaydınız, Erhan Bey doğru söyledi.

BAŞKAN – Vereceğim efendim, size de söz vereceğim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Usul esastan önce geliyor.

BAŞKAN – Maddeyi görüşmeye başlamadan önce olsaydı kuşkusuz haklıydınız, maddeyi görüşmeye başladık.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Her an olur Sayın Başkan.

BAŞKAN – Efendim, veririm.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yanlış yaptınız Sayın Başkan, yanlış yaptınız.

BAŞKAN – Tamam efendim, size de söz vereceğim.

ERHAN USTA (Samsun) – Yani, benim bir itirazım yok benden önce söz verilirse Sayın Kuşoğlu'na ama "Konuş." diyorsunuz, aksi takdirde benim hakkım da yanacak, ben konuşayım bari.

Sayın Bakanım, şimdi, tabii rakamları aldık. Bu hesap da herhâlde, işte emekli olursa onun emekli maaşı ile çalışırkenki maaşı farkından kaynaklanan bir şey. Siz söylemediniz ama muhtemelen öyle bir şeydir, onun tam rakamları elimde yok, ona göre yapılmış olduğu anlaşıyor. Ama, ben bunu yine... Şimdi, bakın, burada bir yıllık bir Hükûmetin bir kanun tasarısı veya kanun teklifi olsaydı bu anlaşılabilirdi. Yani, Hükûmet derdi ki: "Ya, bizden öncekiler -işte bizde modadır ya, kendisinden öncekileri karalarız, böyle bir yapımız var- işte böyle böyle yapmışlar, onlar çok kötü çalışmışlar fakat biz bunları şimdi yapısal olarak düzelterek ancak bunun öncesinde birikmiş bir sıkıntı var, o sıkıntıyı da bu şekilde, çok doğru değil ama çözelim." şeklinde bu gelebilirdi. Şimdi, on üç yıllık iktidardan sonra hiç kimse bana "Reform yapacağım efendim, ben bunu 2017'de görüşeceğim, 2018'de, 2019'da..." Bu denilebilir tabii de yani bu ne kadar kredibil olur, bunu sizlerin takdirine ben arz ediyorum. Daha önceden de yapılmış nitekim yani bunları daha önceden düşünmek lazım.

BAŞKAN – Çok affedersiniz. Dışişleri Bakanlığından gelen arkadaşımız ayrılmak istiyor. İlave soracağımız herhangi bir soru yoksa, müsaade ederseniz, kendisine izin vereceğim.

ERHAN USTA (Samsun) – Keşke bu soruyu tam hızımızı almışken yani ben konuşmamı bitirdikten sonra arkadaşımıza müsaade isteseydiniz.

BAŞKAN – Çok haklısınız, çok haklısınız Sayın Usta, affedersiniz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Madde içinde varsa bekleyecek, yoksa...

BAŞKAN – Hayır, ben size soruyorum, sizin sormak istediğiniz...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bu maddede bir soru yok, başka maddelerde gelirse sorarız, bilmiyoruz yani şimdi.

BAŞKAN – O zaman tekrar çağırırız, tamam.

Çok affedersiniz, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Yani, on üç yıllık iktidardan sonra böyle bir şey çok şık olmuyor, çok kabul edilebilir değil, yapısal bir sorun. Kaldı ki hani bazen şu da olur: Ya, hakikaten atlanmış olur, "Hiç farkında değildik." olabilir yani bu, kurumun işleyişiyle ilgili bir husustur, kurum da size bildirmemiştir, siyasi irade böyle bir şeyin farkında olmamıştır. Ama, işte el yordamı burada da yine hüküm sürüyor Sayın Bakan. Bu daha önceden yapılmış, bir defa karşılaşılmış, o zaman niye siyasi iktidar sormamış efendim? Bu sorunu biz şimdi kalıcı mı çözüyoruz? Muhtemelen burada birileri, yine Komisyonun bu tarafı feryat etmiştir "Bak, yanlış yapılıyor, şimdi yapısal bir sorunu böyle günlük, günübirlik şeylerle çözmeye çalışıyoruz..."

İnsan unsuru, bakın, en kıymetli şeyin insan olduğunu hepimiz biliyoruz ve büyük emeklerle yetiştiriliyor bu insanlar, albay rütbesine kadar getiriliyor. Onlara tabii gerektiği gibi iş verilemiyor, onların da pozisyonlarına uygun bir şey verilemediği için orada yığılma olmuş, ondan sonra "Bunları emekli edelim, erken emekli edelim. Erken emekliliğe teşvik etmek için de üstüne biraz para verelim." gibi bir noktaya geliyoruz. Bunlar son derece yanlış şeyler. Yani, bunun için çok büyük bir uzman olmak filan gerekmiyor. Şu hesabı verin bana, ben arkadaşlarla çalışayım, size bunun hesabını bir akşamda yapar veririm ben; nerede, ne kadar bekleme süresi... Bir optimizasyon meselesidir bu, bu çok rahat yapılabilir bir şey. Siyasi iktidar, askerle ilgili olan her şeye yani bir kısım Balyoz davası, Ergenekon davası, bilmem ne olunca her şeye sahip çıkıyor, "Savcısıyım ben bu işin." filan diyor. Yani, bu işte de bizim tabii muhatabımız siyasi iktidardır,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 53

Hükûmettir, bu başarısızlığın muhatabı; o kendi işini, hesabını ayrıca Genelkurmay'a, Millî Savunma Bakanlığına, kime soracaksa kendisi sorsun. Yani, bu başlı başına büyük bir başarısızlıktır, bu başlı başına bana göre büyük bir ayıptır Sayın Bakanım. On üç yıllık iktidardan sonra insanları böyle patır patır, patır patır getireceksiniz oraya, ondan sonra "Ya, pardon, burada bir yığılma olmuş. Hadi bunları bir gönderelim, üstüne biraz para verelim." filan. Yani, bunu neyle izah edeceksiniz, ben bilmiyorum, son derece yanlış bir şey. Yani, tabii sorun oluşuktan sonra mecburen "İşte, artık çözülsün." filan diyorsunuz ama bunların niye tedbirlerini önceden almıyoruz? Bakın, başından beri söylediğim bir şey o. Şurada kanunu yaparken de yaşıyoruz bunu, devleti yönetirken de yaşıyoruz bunu. Yani, niye bunlar bir gün öncesinden, üç gün öncesinden, yirmi yıl öncesinden, on beş yıl öncesinden, her neyse, işin durumuna göre düşünülüyor?

Şimdi, sosyal güvenliği konuşuyoruz. Şimdi, aktüeryal hesaplarda, bakın, biz Kalkınma Bakanlığında 2075 tahminleriyle çalışıyoruz. Ben Genelkurmayın da bunları yaptığını tahmin ediyorum çünkü onlar hakikaten çok disiplinli çalışıyorlar ama büyük ihtimal ya bunlara siyaseten kulak tıkandı veya orada da başka bir arıza var, onu da bilemiyorum. Ama, sosyal güvenlik 2075'i konuşuyorsunuz yani 2075 analizleri yapıyoruz. O yüzden feryat ediyoruz, bazı alınan kararların yanlış olduğunu, ben bunu uzman olarak, Planlamada bir genel müdür olarak, müsteşar yardımcısı olarak çok söyledim; hakikaten yanlış kararlar alıyoruz. "Bakın, bunlar bizden sonra gelecek nesilleri, iki nesil sonra, üç nesil sonra ciddi sıkıntıya sokacak işlerdir." diye dilimizin döndüğü kadar izah etmeye çalışıyoruz fakat "Siyaseti niye suçluyorsunuz?" diyor. Şu anda ben ne yapacağım? Ben şimdi buradaki albayı mı suçlayacağım? Siyaseti suçlayacağım tabii. Yani, nihayetinde yeri gelince "Muhatab biziz." deniliyor, ondan sonra siyasetçiyi suçladığınız zaman da... Ben Hükûmet edeni, kim Hükûmet ediyorsa onu suçlarım.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Biz de "Doğru." diyoruz.

ERHAN USTA (Samsun) – "Doğru." diyorsunuz, Allah'tan "Doğru." diyorsunuz, yoksa iş daha kötü olacak yani iş daha fazla sürüp gidecek. "Doğru." diyoruz da Sayın Bakanım, "Bunları düzeltelim." diyoruz, "Bunları niye daha önceden düzeltmedik?" diyoruz. Şimdi "Ben yeni Millî Savunma Bakanım." filan demeyin, siz de Millî Savunma Bakanlığında bayağı bir kıdemlendiniz yani. Devlette bir de süreklilik esastır yani kendi partiniz nihayetinde iktidardaydı. Dolayısıyla, burada bu temel yanlışın ivedilikle düzelmesi lazım. Bunlar Komisyonda olsaydı, belki buraya bir önerge verilecekti. Ya, şu şeyi beklemeyle, 2017'de... 2017'de -bakın- daha Yüksek Askerî Şûra'da görüşülecek, ondan sonra bunun uygulamaya geçmesi, şu, bu filan, o zamana kadar zaten bir büyütme daha olacak, merak etmeyin siz, tekrar bu tür işleri yapacağız ama öbür tarafta belki de hizmet aksayacak. Yani, yeteri kadar, işte teğmenlikte üç yıl bekleme süresinden dolayı, belki yeteri kadar teğmen olmadığı için orada bir hizmet aksaması olacak çünkü aşağıda çalıştırıyorsunuz yani yukarıya vekâlet ettiriyorsunuz da üsttekini alt tarafa baktırtmıyorsunuz çünkü devlet hiyerarşisine uygun değil, gene askerin hiyerarşisine de uygun değil. Yani, bu tür yanlışlıklar var, bunları düzeltmek lazım. Bunların düzeltilmesi için de şu kanunları gelin, kaliteli yapalım diyoruz, diyoruz ama tabii hiçbir sonuç alamıyoruz. Bunlar Komisyonda görüşülsün diyoruz, bize böyle formalite şeyler geliyor; efendim, komisyona sorulmuş, komisyon "İş yoğunluğundan -veya neyse- toplanamayacağız, zamanında yetiştiremeyeceğiz." diye üzerine yatıyor. O zaman, Plan Bütçe Komisyonu olarak bizim bir itiraz etmemiz lazım, bizim isyan etmemiz lazım. Biz kendi üzerimize vazife olmayan bir konuyu bile saatlerce tartışıyoruz. Şu işle ilgili sadece ben yaptığım şeyi biliyorum, sadece ben yarım saat konuştum şu maddeyle ilgili değişik şekillerde. Ya, bu, bu insanlara da eziyet, bana da eziyet ama bunu konuşacağız çünkü Ulaştırma Bakanı geliyor, siz geliyorsunuz, öbür bakana ayrı anlatıyoruz, her bakana ayrı ayrı anlatacağız bunu. Çünkü, nihayetinde diyorsunuz ki: "Biz Hükûmetiz, Hükûmeti temsil ediyoruz." Bütün Hükûmet yetkililerinin de haberi olsun olaylardan diye bunları söylemek durumunda kalıyoruz. O yüzden Sayın Bakanım, yani, burada... Tabii, şimdi, ben bu olsun, olmasın şeklinde bir şeyi söylemeyi bile... Şimdi, durum o kadar vahim ki, problem o kadar büyük ki yani buna ha olumlu demişsin, ha olumsuz demişsin. Şu sivrisineklerle uğraşmayalım, gelin şu bataklığı kurutalım, şu işlerin üzerine eğilinsin diyoruz ama on üç yıllık bir iktidar kalkıyor, işte bu... Şimdi bile değil, 2017'nin Yüksek Askerî Şûrasında konuşulacak. O gün başka bir şey çıkar da konuşulamazsa ne zamanın Askerî Şûrasına kalır, onu bilmiyorum. Yani, bu nasıl olacak? Mesela, burada belki şu soruyu da sormak lazım: Yani, diyelim ki bu 1.071 kişinin tamamı Sayın Bakanım, "Ben ayrılmak istiyorum." dedi. Şimdi, burada idarenin bir inisiyatifi yok anladığım kadarıyla, bu sefer hizmette bir aksama olacak mı? Mesela, ona ilişkin bize bir bilgi verilsin. Yani, "Burada hizmette aksama olmayacak." dediyse, zaten iyice cinnet geçireceğim. Yani, 1.071 tane albay bir günde şeyi terk edip gidecek, bu ülkede hizmette hiçbir aksama olmayacak ve biz buraya oturacağız, "Ben Hükûmetim." diyeceğiz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 54

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, usulle ilgili önce şöyle bir bilgi vereyim: İç Tüzük'ümüzün 63'üncü maddesine göre "Görüşmeye yer olup olmaması, Başkanı gündeme veya Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışma usullerine uymaya davet, bir konuyu öne alma veya geriye bırakma gibi usule ait konular diğer işlerden önce konuşulur." Hepsinden önceliği var. Yani maddenin görüşülmesi sırasında da usulle ilgili söz isteyebiliriz. Daha sonra bunun tartışmaya açılması, oylama yapılması, vesaire, sizin tutumunuzla ilgili bir görüşme açılması da bu madde kapsamında.

Şunu söyleyeyim. Şu nedenle usulle ilgili söz istedim değerli arkadaşlarım: Bakın, Sayın Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı Bilgiç'in imzasıyla bize bir yazı geldi, diyor ki: "Şu gün, şu saatte Plan ve Bütçe Komisyonunun 518 numaralı odasında aşağıdaki gündemi görüşmek üzere toplanacağız."

Gündemde bir, Askerlik Kanunu ve Bazı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı var. Başladık görüşmeye. İkinci, Isparta Milletvekili Bilgiç ve Grup Başkan Vekili Bülent Turan ve 35 milletvekilinin Bazı kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi var. İkisi birlikte. Gündemimiz bu.

Biz görüşmeye başladık. Geneli üzerinde görüştük, maddelerine geçtik.

BAŞKAN – Tasarının.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet.

"Tasarı üzerinden gidiyoruz." dediniz. Bu ikisi de gündemde. Şimdi geldi, biraz önce "Bir madde ihdası" deyince şaşırдық. Şimdi madde ihdası ama bu teklifte yer alan bir madde. Aynı şekilde gelmiş, değil mi? Teklifte yer alan bir madde bu.

BAŞKAN – Evet.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Peki, bu gündemimizde var zaten. Yani neden madde ihdası oluyor? Usulle ilgili olarak bu yanlış değil mi? Nasıl yapıyoruz bunu?

BAŞKAN – Efendim, tasarıda olmayan...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bunu teklif olarak gündeme almışsınız ama yeniden ayrı bir şekilde gündeme alınmasını istiyorsunuz. Oluyor mu böyle?

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, Sayın Başkan, dün sizlere de bilgi vermek suretiyle bu teklifle tasarının birleşeceğini ve tasarıda yer almayan teklifte yer alan maddelerin oradan madde ihdası şeklinde tasarıya ekleneceğini ifade etmişti.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Birleşirse madde ihdası olmaz ama herhâlde değil mi? Nasıl olacak?

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Uygulama bu şekilde Bülent Bey. Hep böyle yaptık zaten, hatırlarsanız.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – O zaman teklifi dikkate almamış oluyoruz tümüyle.

BAŞKAN- Tabii, zaten teklife gerek kalmayacak.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teklifi tümüyle gündemden çıkarıyoruz.

BAŞKAN – Yani tasarı oylanır, bitirse teklif tümüyle gündemden çıkmış olacak.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – O zaman kayıtlara öyle geçsin. Tümüyle teklifi gündemden çıkaralım o zaman.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Teklifi nasıl? Tasarının çıkarılması lazım, teklif değil ki. Hükûmetin tasarısı...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Ben sizin söylediğinize katılıyorum aynen. "Zaten teklifte var ve ikisini birleştirdik, dolayısıyla ikisi gündemimize girdi." diyorsunuz. Bekleme şeklinde değil.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet. Gerek yok o zaman diyoruz.

BAŞKAN – Efendim, şimdi şöyle: İç Tüzük'ün 35'inci maddesi... Arkadaşlar bilgi verdiler de. Şöyle: Şimdi, dün, Sayın Başkan, bu konuyu tartıştık bir hayli. Bu usulle ilgili bir hayli tartışma yaptık.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu konuyu tartışmadık ama.

BAŞKAN – Hayır, tasarıyla teklifi birleştireceğimizi, teklifte, tasarıda yer almayan maddelerin tasarıya ekleneceğini ve bu şekilde görüşmenin tamamlanacağını söylemişti Sayın Başkan.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – O zaman madde ihdası olmaz. Birleştirelim, tamam. Madde ihdası olmasın. Ayrı bir önergeye gerek yok o zaman. Madde ihdası olmaz o zaman. Madde ihdası hiç gündemde

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 55

olmayan konularla ilgili. O zaman madde ihdası olmaz. O zaman birleştiriyorsak madde ihdası yapmıyoruz demektir. Zaten teklifte gündemde olan maddeler bunlar, değil mi?

BAŞKAN – Yani onun sırasını belirleme bir yerde. Öyle diyelim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama o farklı bir şey. Yani usulüne göre yapmamız lazım. Hukukla ilgili uğraşıyoruz. Bunlar önemli.

BAŞKAN – Yani sekreteryadan arkadaşlar, yani yasama uzmanlarımız bu şekilde yapılmasının uygun olacağı konusunda bizi bilgilendirdiler. Sizin bir itirazınız varsa...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sonuç değişmiyor ama yanlış oluyor. Madde ihdası olarak getirilmesin o zaman, teklif ve tasarinin birleştirilmesiyle ilgili bir çalışma yapılsın, onun üzerinden gidelim. Madde ihdasları olmasın o zaman çünkü o zaman teklifi dikkate almıyorsunuz demektir.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – İkisi aynı yere çıkıyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Aynı yere çıkıyor ama bu usuldür. Siz hukukçusunuz.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Tasarı üzerinden devamı konusunda bir oylama yapmıştık. Şimdi, böyle bir durum olduğunda bu maddenin görüşmelerini nerede yapacağız? Yani mutlaka maddeyle ilgili bir görüşme yapacağız.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Birleştiriyoruz ya.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Şimdi biz tasarı üzerinden devam ediyoruz. Tasarı üzerinden devam edeceğimize dair de bir karar aldık. Neticesinde bu maddeyle ilgili de bir görüşme yapmamız lazım. Bu görüşmeyi tasarıyla ilgili maddeler bittikten sonra mı yapacağız ki böyle olması mümkün değil. Çünkü birbiriyle benzeşen hükümler var.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Birleştirilmesi dedik ya.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Dolayısıyla birbiriyle benzeşen hükümler olduğu için birleştiriyoruz zaten. Onun için, şu ana kadar teknik olarak da bu şekilde uygulandığı için sıkıntı yok.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Arkadaşlar, daha kestirmesini yapalım o zaman. Hatta aksatmayıp Millî Savunma Bakanı buradayken aynı maddeleri görüşmek istedik deyin de kapatalım. Boşuna ne tartışırıyorsunuz ya Allah Allah! Sıralamasını sonra Komisyon yapıyor.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Benim öyle bir bilgim yok. Siz çok güzel beyin okuyorsunuz, zihin okuyorsunuz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yok, hayır. Şu anda bu işin özü burada.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Yani beyin arkasında farklı düşünceler var ki sizin bizim de öyle zannediyorsunuz. Herkesi kendiniz gibi zannediyorsunuz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, tamam.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Oluru böyle, olur. Biz, yani söylediğimiz şeyi alt komisyon kurul saydı orada yapıyorduk, buraya getiriyorduk. Kurulmadığı için bunun doğası budur. Sayın Bakan buradayken ilgili madde normalde biter tasarı, arkasından da teklifte kalan maddeleri görüşürüz. Bülent Bey doğru söylüyor. Ama şimdi böyle yaptık. Niye? Bakan buradayken sorumuzu soralım, askerlerle ilgili kısmı bitirelim, nüfusa geçince adamlar gitsin diye. Uzatmanın bir âlemi yok ya! Allah Allah! Özü bu işte. Nasıl yaptığın önemli değil. Biz onu yapıyoruz. Sadece Komisyon sıralamayı kanun tekniğine uygun olarak yasama uzmanlarına sorup yapabilir. 3'ü 5'e alarak altına ekleyebilir. Önemli olan bizim için içeriği. Böyle söylerseniz Bülent Bey de "Tamam." diyecek. Şimdi ihdas değil bu, doğru söylüyor. Ama ne yaptık? Öyle aldık...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Birleştirilir, ona göre gideriz. Yani siz buradayken sizinle ilgili olanları da görüşürüz. Bir mahzuru yok. Tabii mantıklı olan da odur. Niye olmasın? Tabii ki. Ama bunun birleştirilerek yapılması lazım.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Esasa müteallik bir husus değil, öyle de olur, böyle de olur ama ben sizin dediğinizi tercih ederim. Bilgilerinize.

BAŞKAN – Evet efendim, herhâlde mutabıkız değil mi netice itibarıyla, yaptığımız şeyle ilgili?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hayır, mutabık değiliz. Bakın, bu hukuki bir konu. Birleştirilsin, arkadaşlarımız teklif ve tasarıyı birleştirsin, sayın bakanların da ilgili konuları bir araya getirilsin, onun üzerinden gidelim. Doğrusu o.

BAŞKAN – Efendim, uygulamada bu şekilde yapılabilir. Burada herhangi bir sakınca yok. Yani hukuken bir sakınca yok. Sizin farklı bir tercihiniz var anladığım kadarıyla ama hukuken bir sakınca yok.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hayır, benim farklı bir tercihim yok ama sizin Grup Başkan Vekiliniz "Bizim neden teklifimiz dikkate alınmamış" derse ne diyeceksiniz bilmiyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 56

BAŞKAN – Tamam, ben ona gerekli cevabı veririm. Siz endişe etmeyiniz efendim.

Buyurun Sayın Günal.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben usulden ziyade esasıyla ilgili bir şeyler söyleyeceğim. Usul olarak da doğru. Yani normalde biter, dediğim gibi arkasından görüşürüz, sonra onları arkadaşlar kanun tekniğine göre sıralarlar. Hatta onların yaptığında bile bir şey olursa Kanunlar Kararlar onu da aşağıda bunlara söyler, bir şekil de değiştirirler. O sorun olmaz.

Ama benim söylediğim şey şu: Bunların içerisinde 6.102 kişi dedik. Merak ediyorum, yani devletin her yerinde bir norm kadro çalışması var. Maliyeciler burada bakıyor. Kaç tane, nereye kadro verecek. Bir taneyi bile artıramıyorsun, yani olmadığı zaman boşluğun alamıyor. Bunlar yapılırken hangi kuvvette kaç tane ihtiyacı olduğu belirleniyor mu, belirlenmiyor mu? Bir. Ki belirleniyor. Belirleniyor mu derken belirlendiğini bilerek söylüyorum. Sorduğum sorularda arkadaşlar her seferinde bir şey söylüyorlar. Peki, bu belirleniyorsa bu birikme nasıl oluyor? Bunların içerisinde Ergenekon'dan, Balyoz'dan dolayı terfi ettirilmeyen, bekletilenler var mı? Hangi kuvvette? Demin söylediğiniz yararlanabilecek olan 1.075 kişi büyük çoğunlukla Kara Kuvvetlerinde görünüyor. Peki, buradaki ideal albay kadrosu yok mudur? Yani bekleme olduğu zaman bunların birikmesi kaç senede oluyor? Demin söylediniz, 1987-1988 mezunu, aşağı yukarı bizim fakülte itibarıyla bakarsak hepsi devre arkadaşlarımız olmuş, bir sene sonra, bir sene önce, bir sene arkasından. Biz de askerlik görevimizi yaparken baktık. Sayın Bakanım, her yerde kadrolar var, yani eğitim-öğretim başkanlığına baktığımız zaman albay sayısı belli, öğretmen albay sayısı belli, şube müdürü belli, yarbayımız belli, albayımız belli, okul komutanı belli. Ona ikinci bir adam ekleme şansımız yok orada. Bunlar belliyken nasıl terfi edecek? Şimdi orada görevli olan albay da olsa çalışmaya topçu okulunda devam ediyor. Ben daha somut bir örnek vereyim size. Demin Erhan Bey'in söylediği yarın kadro yetersizliği olacak mı diye. Biz Medise geldiğimizden beri, sol tarafınızda oturan Albay Yaman bizimle beraber çalışır. Başka bir bakan geldi, terfi ettirmede, kaldı, bekleme süresi doldu. Bütün kanunları, sizin yaptığınız kanunların hepsini, bizim buradaki Kanunlar Kararlar uzmanları kadar yakından takip ediyor. Bilmiyorum adli müşavir, tuğgeneral mi oluyor, korgeneral mi oluyor? Terfi edilmedi, paşa olamadı. Ne olacak? Murat gitti. Kim takip edecek bu kanunları? Tamam, arkasından biri var ama. On senelik bir tecrübe gitmiş olmayacak mı? Canı sıkıldı, sizinle çalışmak istemiyor, bekleme süresinden sonra Murat albay dedi ki: "Önüme para da geldi, ben de emekli olayım. Ne yapayım ya? Mehmet Günal'ı mı dinleyeceğim gidip orada? Ben de emekli olayım." Ne olacak? Yeniden bir süreç başlayacak. Somuta indirgiyorum ki yani... O kendisini sevdiğimizi biliyor. Onun için kendisine yönelik olmadığını ama. Önümüzde duran bir örneği söylüyorum. Teknik konular var.

Bunları biraz daha, sizin dediğiniz gibi, geniş şeylerle olması... Belki maddi haklarını şimdi bütçeye koymazsak yapamayacağız diyeceksiniz ama yani bu hakikaten yetecek mi, sonra çıkardığımız kanunda yetecek mi? Bizim sorduklarımıza arkadaşlar, hemen bir an önce bitirelim diye bakıyor ama kafamızı kurcalıyor. En azından az önce Sayın Usta'nın dediği gibi, devlet bürokrasisinden geldik. Rakamların ne olduğunu, personelin ne olduğunu biraz biliyoruz Sayın Bakan. Sadece burada milletvekili olarak öğrenmiyoruz.

O nedenle de, bakıyoruz, kafamıza yatmıyor yani. Açıkçası bu ülkenin ileri gitmesini istiyorsak ve az önce de konuştuğumuz, bedellide söylediğimiz de onunla ilgiliydi. Biz orduya peygamber ocağı gözüyle bakıyoruz. Yani Atatürk'ün bomba sırtı vakasını anlatırken ki haletiruhiyesini askerlerimizin, hepimiz biliyoruz. Şimdi, böyle bir şeyi kalkıp burada... Yani bunun parasal kısmını tartışarak birtakım şeylere bakarak yani konuşmak, tartışmak istemiyoruz. Derdimiz o. Bunlar tam gelsin, biz de aynen demin dediğiniz gibi, bu askeriyeden gelmiştir bunun tartışılacak bir şeyi yok, indirelim kaldıralım gitsin. Ama şimdi bakıyoruz, daha önümüzdekini hazmetmeden bir önerge geliyor, öteki geliyor, bu geliyor, bu sefer başlıyoruz... Kafamız karışıyor. Yoksa, oturulur, tartışılır, dediğiniz gibi ilgili birimler de kanaatini söyler, tamam kardeşim böyle bir sorun var, çözeceğiz. Bize de gelirler arkadaşlar bir brifing... Anlatıyorlar bir şey olduğu zaman. Tamam, o zaman bu makul bir şey sorun var ama çözülmesi gerekiyor, çözelim diyoruz. Bizim kaygımız ondan. Yoksa, lazım olanları yapacağız hangi konuda olursa olsun. Burada zaruret ne zaman oldu, kim yaptı, beşi ona niye çıkardık, onu beşe niye indirdik diye sorarken yine yanlış yapıyor olmayalım diye soruyoruz yani. Ona çıkarırken de siz vardınız, beşe düştüğünde de. Onun tartışılacak bir tarafı yok. Ama şimdi niye diyorum? Ya bire dedik ama o zaman sıfırlayalım eğer sorunu çözecekse, bir daha tartışın diyoruz. Bize burada gereksiz yere tartıştırmayın. Siz onu teknik olarak konuşun, Maliyeyle parasal durumunu konuşun, sorun olmayacaksa,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 57

askerî ihtiyaç açısından, vatandaşlık açısından, o zaman bin lira da almayalım yani. Bunu parayla ölçmenin bir anlamı yok.

Bunun gibi şimdi burada da diyor ki, kadroya bakalım hakikaten yapılması gereken bir şey varsa kökten bunu çözelim. Kanunun içerisinde sizin dediğiniz gibi gelirse, orada da yine böyle olmasın lütfen. Madem bir yeniden yapılanma geliyor. Muhtemelen Millî Savunma Komisyonuna gider ama yine parasal olursa, yine buraya da gelecektir, özlük haklarıyla ilgili olursa, emeklilikle ilgili olursa doğal olarak. Onun için, şimdiden uyarıyoruz ki bunları kökten çözelim, bir daha bir daha biz böyle pansuman tedbirlerle veya torbaların içerisine koymayalım diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Temizel, buyurun lütfen.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bir hususu bütün arkadaşların dikkatine sunmak istiyorum. Şu anda görüştüğünüz teklif, şu elimde tuttuğum İbrahim Mustafa Turhan imzalı bir teklif. Oturum açıldığında, daha önceki tartışmalar çerçevesinde tasarı üzerinden görüşmeler yapacağımızı, teklifi de bununla birleştireceğimizi söyledik. Oyladınız, birleştirdiniz. O andan itibaren daha önce görüşülen maddelerin çıkartılması, yeni maddelerin nereye gireceği konusunun konuşulması, tasarının buna göre birleştirilen teklifle birlikte değerlendirilmesi gerekiyor idi. Olmadı ve birdenbire 3'üncü maddeye sıra geldiği zaman "Görüşülmekte olan şu sayılı kanun tasarısına aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz." Hangi madde olarak eklenmesi? Belli değil. Niye getirip buraya ekleniyor? O da belli değil ve doğrudan doğruya görüşmesine başladık.

Bu usul değildir. Böyle kanun görüşmesi olmaz, olması da mümkün değildir. Ha, yaptık oldu. Oluyor zaten. Yaptık olduyla gerçekten olmaz bunlar. Burada daha önceden verilmiş bir teklif var. Aynısıyla, kelimesi kelimesine aynı, virgülleri de aynı olan bir şey zaten. Biz bunu birleştirdik. Şimdi yeniden bir tane daha verdik. Olacak şey mi bu? Dolayısıyla usul açısından böyle bir eksiklik var denildiği zaman, yaptık oldu konusuyla geçiştirmek mümkün değil. Sayın Bakanın da katıldığı, buradaki insanların özellikle dikkat çektiği, bunun doğru dürüst sıraya dizilerek usulüne göre yapılmasında kimsenin bir çıkarı yok ki ilave. Sadece yaptığınız iş düzgün olsun diye çırpınıyorsunuz başka bir şey değil.

Konuyla ilgili olarak aslında pek fazla tartışılacak konu görmüyorum. Biraz önce değerli arkadaşlarımız konuyu gerçekten gündeme getirdiler. Sürekli olarak sorun biriktirip de birikmiş sorunları sırtına yüklenen insanları ödüllendirerek kamudan ayırmak asla bir iş değildir. Bunun ne bir mantığı vardır ne de savunulacak bir yanı vardır. Ne yapıyorsunuz? Emeklilik süresine bir yıl kalana 5,5 veya 30 Ağustosta emekli olanlara, iki yıl kalana 11, üç yıl kalana da 16 kat maaşlarını peşin olarak ödüyorsunuz.

Şimdi, Sayın Bakan, sormak istiyorum gerçekten. Maaşlar nasıl olsa peşin olarak ödeniyor. Yani bu insanlara, bu kadar yetişmiş nitelikli insanlara bu süre içerisinde hem çalışmalarına olanak tanıyarak maaş vermek bundan daha zararlı bir olay mı, sonuç doğurur?

Bu Askerî Şûranın bir konusudur. Bunu Askerî Şûraya çekeler, orada bunun kararlarını verirler ve üstelik isteyene de bağlı olmaz. Askerlikte herkes istediği zaman şunu yapacak bunu yapacak diye bir şey olmaz. Zaten koymuşsunuz hükmü "Terfi ettirilenler bu haktan yararlanamaz" diye. Niye yararlanamaz? Eşitlik ilkesine aykırı. Terfi etmem falan benim umurumda bile değil, ben de gidiyorum, ben de istiyorum 16 kat ikramiye denildiği zaman, nasıl durduracaksınız onu? Kanunda hüküm olduğu için durduracaksınız. Eşitlik ilkesine aykırı. Yapamazsınız. Yaparsınız da, yapmamanız gerekir bu koşullar altında.

Dolayısıyla bununla ilgili çözüm, inanılmaz derecede yetkilendirilmiş ve bu konuda düzenlemeler yaptıkları zaman da kimsenin pek fazla itirazının olmadığı bir şûramız var. Çözün. Çözülün. Eğer yetki verilecekse verilsin.

Şurada bir ifadeye daha takıldım: "Herhangi bir vergiye tabi olmaksızın..." Sosyal güvenlik kurumları tarafından ödenen ikramiyeler herhangi bir vergiye zaten tabi değil. Bunun özellikle altının çizilmesi, herhangi bir vergiye tabi olmaksızın ifadesi, herhangi bir yasanın içerisinde böyle sıradan bir cümleymiş gibi yer alamaz. Herhangi bir vergiye tabi olmaksızın ne demektir? Ne demek herhangi bir vergi? Kaldı ki Anayasa Mahkemesinin şimdiye kadar çıkarmış olduğu bir sürü kararda, vergiyle ilgili düzenlemelerin sadece ve sadece vergi kanunlarında yapılacağı hükmü vardır. Bu da bir gelenektir. Onu da atlamış vaziyeteyiz.

O nedenle, bu konudaki düzenleme bir soruna çözüm oluyormuş gibi görünüyor ama bu, gelecekte benzer uygulamaların çok farklı şekilde yorumlanacak ve farklı sonuçlar doğuracakları da doğurması olasılığının olduğuna dikkat çekmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 58

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Temizel.

Sayın Çam, buyurun.

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Yine parayla ilgili teşvik ve özendirici bir madde. Türk Silahlı Kuvvetlerinde görev yapan albaylarımızdan yaklaşık olarak 1.071 albayın sayısal olarak fazla olması nedeniyle yaşta değil de özendirilerek, bir prim esası getirilerek, gönüllü temelinde rızayla emekliye sevk etme ve böylelikle -Sayın Bakanın da söylediği gibi- diğer Avrupa Birliği üyesi ülkelerdeki sayıya yüzde 6'lara, yüzde 5'lere çekmek gibi bir murat var. Bu, 1980 ila 90'lı yıllarda Avrupa'da, Fransa'da, Almanya'da, Avusturya'da, birçok ülkede yabancı göçmen işçilere yapılan bir muameleyi hatırlattı bana. Özellikle Almanya'da, Fransa'da, Avusturya'da Türkler, Fransa'da daha çok Afrikalılar, Cezayirli ve Tunuslulara, yabancıların ülkelerini terk etmeleri için bir özendirme primi koydular. Oralarda çalışan yabancıların ülkelerini terk etmeleri için 20 bin mark, 40 bin Fransız frangı, bilmem ne kadar Avusturya şilini gibi birtakım düzenlemeler yaptılar ve o ülkelerde, yıllarca o ülkelerin ekonomisine katkı yapan, o ülkelerin sanayileşmesine ve gelişmesinde büyük rol oynayan ve büyük bedeller ödeyen, canlarını ortaya koyan yabancıların o ülkelerini terk etmeleri için getirmiş oldukları bir prim sistemi vardı. Şimdi, bana bir anda böyle bir özendirme gelince onu anımsattı bana. Yani çok böyle ekonomiyle, parayla ilgili böyle bir düzenleme sanki Türk Silahlı Kuvvetlerimizde önemli görev yapan bu komutanlarımıza belki çok cazip de gelebilir. Ekonomik koşullar nedeniyle cazip gelip hakikaten 1.071 albayın 1.071'i de hemen emeklilik dilekçesini yarın sıraya girip verebilirler de yani bunu bilemiyoruz. Ama on üç yıldır iktidarda olan AKP Hükûmetinin liselerden, askerî liselerden başlayarak harp okullarına varıncaya kadar bu kadar süre içerisinde on üç yılda bunu fark edememiş olması, bununla ilgili düzenleme yapamamış olması enteresan geliyor bana.

Geçtiğimiz son altı, yedi yıl içerisinde Türkiye'de çok talihsiz olaylar yaşandı. Ülkemizde yapılan kamuoyu araştırmalarında en güvendiğiniz kurum dediğinizde hemen birincisi yüzde 90, 95, yüzde 100'e varan kurum Türk Silahlı Kuvvetleri olarak gelip geçirdi. Bugün de aşağı yukarı böyle bir kamuoyu araştırması yapılsa, birçok olumsuzluklar, darbe mağdurları olarak bizler yaşamış olsak bile yine en güvendiğimiz kurumların başında yine Türk Silahlı Kuvvetlerinin geleceğinden hiçbir endişemiz ve hiçbir kuşumuz yok. Ama son yedi, sekiz yıl içerisinde Türkiye'de farklı olaylar yaşandı. Örneğin, Ergenekon olayı, örneğin Balyoz olayı, örneğin casusluk olayı gibi Türkiye'de enteresan olaylar yaşandı. Bu davaların takipçisiydik, izleyicisiydik. Zaman zaman bu olaylardan dolayı tutuklu olan kimi komutanları cezaevlerinde, Silivri'de, İzmir'de ve çeşitli cezaevlerinde ziyaret ettik, dinledik. Bunların her birisi denizde, karada, havada çok önemli görevler yapan, Türk Silahlı Kuvvetlerinin en gözde komutanlarıydı. Ama paralel yapı denen ve geçmişte son on üç yıl içerisinde bugünün Cumhurbaşkanı, geçmişin Başbakanı "Ne istediler de vermedik?" dedikleri o paralel yapıyla birlikte oldular ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin yetiştirmiş olduğu en gözde komutanları, en gözde subayları -denizde, havada ve karada o subayları- cezaevlerine atıldılar, bu ülkenin Genelkurmay Başkanı bile tutuklandı. Mevcut Cumhurbaşkanıyla, önceki Başbakanla birlikte görev yapan, Millî Güvenlik Kurulunda bulunan ve kararlar alan Genelkurmay Başkanı bile bu ülkede tutuklandı arkadaşlar.

Dolayısıyla, şimdi, ister istemez iyi niyetle belki getirilen bu maddede -düşünüyorum- AKP devletin tüm kurum ve kuruluşlarına nüktetti; kendi adliyesini, kendi kurumlarını oluşturdu, şimdi de AKP kendi ordusunu mu oluşturuyor görüşünü ister istemez insanın aklına getiriyor. E, şimdi, bu zamana kadar, bunlar belli, neyin ne olduğu belli. Yaşadığımız bu Ergenekon, Balyoz, casusluk olayında yeteri kadar operasyonlar yapıldı ama yetmez, biraz daha fazlasını mı, biraz daha fazlasını mı gibi bir fikri de aklımıza gelmiyor değil.

Dolayısıyla bir defa bu işlerin ekonomiyle, parayla insanların terbiye edilecek şekilde, parayla ikna edilecek, parayla özendirilecek şeklindeki düzenlemelerin ben insan onuruna çok yakışmadığını ve bana yıllar önce, işte, Fransa'da, Almanya'da ve diğer Avrupa ülkelerinde çalışan yabancı göçmen işçilerinin parayla o ülkeleri terk etmeleri gerektiği düşüncesini bir kez daha hatırlattı. Bu, buna benzer bir şeydir. Ümit ederim, umarım ki, böyle bir niyet değildir. Türk Silahlı Kuvvetlerinin askerî liselerden başlayıp akademilere kadar giden bu süreçte yanlış planlama nedeniyle daha fazla albayın yukarı çıkması ama Sayın Temizel'in de dediği gibi, bunların akçeli işlerle, parayla düzenlemek yerine Yüksek Askerî Şûra'da daha kuralına uygun bir şekilde düzenleme yapılması ve oradan emekli edileceklerin ve oradan devam edeceklerin, albayların belirlenmesinin çok daha onurluca bir tutum ve davranış olduğunu düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çam.

Sayın Erdoğdu...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 59

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Bakan, daha önce bu Türk Silahlı Kuvvetleri geleneğinde bu şekilde erken emekliliklere bir teşvik edilmesi söz konusu olmuş mu? Nedir o, ne zaman?

BAŞKAN – Sayın Bakan cevap versin mi?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Evet, lütfen.

BAŞKAN – Tamam.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Daha önce böyle bir uygulama var.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ne zaman olmuş efendim?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – 60 dönemlerinde... Yani arkadaşlar detaylı örneğini... Daha önce böyle bir uygulama yapıldığı söylenildi. Belki bu arada ilave bir bilgi de...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, şöyle, müsaade ederseniz...

Sayın Erdoğan, siz sorularınızı sorun isterseniz, Bakan Bey nasıl olsa hepsine cevap verecek.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, cevaba göre tabii ki...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Yani daha önce yapılmış.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli üyeler; bir kurumun gelenekleri kurumun gücünü, kalitesini, niteliğini belirler. Türk Silahlı Kuvvetlerinin tarihimiz içinde çok önemli görevleri olmuştur. Benim kişisel bir sürü demokratik eleştirim vardır ama bir ülkenin iki gücü vardır. Biri sert gücü, diğeri yumuşak gücü. Sert gücü ordusunun gücüyle ölçülür. Yani bugün dünyadaki birçok yerdeki nükleer güç tartışması işte o sert güç tartışmalarıdır. Ordunuz ne kadar güçlüyse dünyada o kadar güçlü oluyorsunuz.

İkincisi yumuşak güçtür. Devletin kalitesi, ekonominin büyüklüğü ve diğer şeylerle ölçülür. Şimdi, bu kadar önemliyse, bizim bütün varlığımızla bu kadar önemli bir kurum için bu tip istisnai düzenlemelerin kural olmasından korkarım ben. 1960'lı yıllar biliyorsunuz birkaç devresi olmayan yıllardır. 1960 darbesi, işte o dönemdeki harp okullarının o işe girişi, birkaç devrenin işten çıkarılması. Şimdi, elbette ki özlük hakları çok önemlidir ve bu özlük hakları verildiği takdirde, insanlar, bu özlük haklarına göre karar vereceklerdir albaylar da eminim ki.

Birinci sorun şu: Üç ay önce emekli olan albayların gönlü kırılacak bu durumda çünkü kendilerine böyle bir hak verilmemiş olacak veya bu kapsama girmeyen diğer albayların da gönlü kırılmış olacak ve bu tıpkı özelleştirilen kurumlardaki uygulamalara benziyor emekliliğin özendirilmesi ama Türk Silahlı Kuvvetlerinde yerleşik bir alışkanlık hâline gelebilir ve Türk Silahlı Kuvvetleriyle alakalı bu kadar gelenekleri değerli bir kurumun... Çünkü sonuçta bu gerektiğinde ölmeyi emreden bir kurumdur Türk Silahlı Kuvvetleri. Onun için, bu Türk Silahlı Kuvvetleriyle ilgili yapılacak düzenlemelerin bu şekilde, 10 maaş, 11 maaş, 16 maaş... Zaten daha önce açılmış davalar yani Ergenekon, Balyoz, Oda TV, işte, askerî casusluk davaları ve dört yıllık bir süreç boyunca kamuoyu tartışmalarıyla son derece yıpratılmış bir kurum hâline geldi. Ne yazık ki iktidarınızda belirli bir dönem varlığını Türk Silahlı Kuvvetleriyle mücadele üzerinden tanımlar bir hava yaratıldı Türkiye'de ve bu dönemsel olarak Türk Silahlı Kuvvetlerinin de Türkiye içerisindeki itibarında çok ciddi yıpratmalar doğurdu. Şimdi, bu yeni düzenlemelerle, özlük haklarıyla, maaş düzenlemeleriyle bu kurumsal geleneğinin güçlü olması gereken kurumun çok yıpratılabileceğini düşünüyorum ben.

Bir diğer mesele, Türk Silahlı Kuvvetlerinin bir sürü güncel olayın içerisine çekilmesini de tehlikeli buluyorum. Bu, özlük hakkı olabilir, diğer meseleler olabilir. Bildiğim kadarıyla da son dönemde geniş ikramiyeler veriliyor Sayın Bakan, bilmiyorum, siz, özellikle bu güneydoğudaki operasyonlar dolayısıyla hem polislere hem askerlere maaş ikramiyesinin verildiği yönünde bilgi var. Bu bilgi doğru mudur, bunu teyit edebilir misiniz? Veriliyorsa ne kadar veriliyor ve biz kendi memleketimizde, kendi şeyimizdeki bu tip bir şey için ikramiye verilmesi de beni üzüyor çünkü bir sürü güvenlik görevlimizin canı tehdit altında, sivil halkın canı tehdit altında. Bu tip bir can tehlikesini siyaseten çözebilme varken, bunu ikramiyelerle ödüllendirmek veya özendirmeye çalışmayı da doğru bulmuyorum. Bu ikramiyeler konusunda gerek askere gerek polise son operasyonlar dolayısıyla verilen ikramiyeler konusunda bilgi verebilir misiniz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Erdoğan.

Sayın Bakana söz vereceğim.

Sayın Bakanım, buyurun lütfen.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, öncelikle yığılma oldu, bunun birçok sebebi vardır. Bu sebeplerden bir tanesi bu daha önceki dönemde, işte, kaç yılında diyelim, bu 80'li yıllarda alınanlarda daha önceki dönemde -işte kaç yılında diyelim- bu 80'li yıllarda, 1985-1990 arası harp okullarına daha fazla öğrenci alınması bu dönemdeki bir

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 60

yiğilmayı doğurdu. Artı, eskiden her yüksek lisans için bir ilave kıdem veriliyordu, bu biraz daha ileri adım atılmasına ve üstte yiğilmaya... Üstün başarı nedeniyle yine ilave kıdemler veriliyordu. Burada, şimdi, bir oransal azaltma yapılıyor. Dolayısıyla, birçok şey araya girince böyle bir yığılma oldu. Sayın Bakan da söylemişti, en son, Yüksek Askerî Şûra'nın kış şûrasında -kasımın sonunda yapıldı aralık şûrası- böyle bir yasal düzenlemeyle emekliliğe özendirilirse uygun olur diye bir karar alındı. YAŞ'ta karar alınarak resen emekliye ayırma imkânı vardı ancak kurumsal vefa kapsamında bu şekilde bir yöntemin daha uygun olacağı söylendi. Buradaki sadece bir cümle olabilir. O hâlde geçen yıl 30 Ağustosta emekli olanlar biraz mağdur olmuş hissetmeyecek mi? Bu soru her zaman sorulabilir diye düşünüyorum.

Yine bir başka arkadaşımız dedi ki: "Sayın Başkanım, peki, bin kişi gidiyor da bunların yerleri boşalmayacak mı, bir zafiyet olmayacak mı?" Bu yıl, yaklaşık yirmi üç yıllık tecrübeye sahip 800 yarbay albay rütbesine gelecek. Dolayısıyla, mart ayında bunun planlamaları yapılır, hizmette bir aksama söz konusu olmaz diye düşünüyorum.

Yine bir başka husus da "Acaba kaç seçer?" Silahlı Kuvvetlerimiz daha önce kurum içerisinde bir anket yaptırmış gerek Kara Kuvvetlerinde gerek Deniz Kuvvetlerinde. Her ikisinde de üç aşağı beş yukarı yüzde... "Böyle bir öneri gelse, böyle bir kanun teklifi yasalassa sizin tutumunuz ne olur?" diye bir anket yapılmış. O ankette ise ortalama yüzde 50 gibi, Kara Kuvvetlerinde de Deniz Kuvvetlerinde de -birinde biraz daha fazla ama- yüzde 50 gibi "Biz böyle tercih edip emekli olabiliriz." şeklinde bir görüş bildirmişler ama kanun çıktıktan sonra -yasalaşırsa- gerçek reaksiyonları, tepkileri ne olacak o zaman görülecektir diyorum.

Komisyonunuza saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Sayın Erdoğan, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bir ek soru da şu: Bu güvenlik riski analizleri muhakkak yapılmaktadır Genelkurmay tarafından veya Bakanlığınız tarafından. Son dönemde Arabistan ile İran arasındaki bu gerginliğin artmasının Rusya ile Türkiye arasındaki ilişkilerdeki gerginliğin yükselmesi güvenlik riskini de yükselttiği herhâlde düşünülüyordur. Bu güvenlik riskine paralel olarak normalde bir azalmaya... Çünkü, Allah göstermesin, öyle bir şey başımıza geldiğinde, herhâlde seferberlik görev emriyle bir sürü insan göreve çağrılacak. Mevcut abayları bu güvenlik riski dolayısıyla korumak gerekirken, acaba bu güvenlik riski analizi yapıldı mı Bakanlığınız veya Genelkurmay tarafından?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Sayın Başkanım, yaklaşık 40 bine yakın subayımız var. Dolayısıyla da, bin subayımızın eksik olmasıyla Silahlı Kuvvetlerimizin güvenlik planlamasında bir zafiyet olmayacaktır. Bunu çok net şekilde söyleyeyim.

Yine bir açıklama oldu "Partinizin Silahlı Kuvvetlere duruşuyla tanımlanır." şeklinde diye. Biz hep şunu söyledik: Silahlı Kuvvetler ülkemizin göz bebeğidir ve her kurumun, her partinin ortak değeridir. "Siyaset yapılacaksa, bu kurumun dışında başka konular yok mu -başka eksikler, hatalar, fazlalıklar- o konular üzerinde siyaset yapalım." denildi. Biz bunu savunuyoruz. Bu herkesin ordusudur. İşte bak onu çok net söyledik; DEAŞ Irak'a girdiyse, Lübnan'a saldırdıysa, Suudi Arabistan'a saldırdıysa ama Türkiye sınırında durduysa -biraz önce "yumuşak güç, sert güç" dediniz- bu Türkiye'nin gücünden dolayıdır, yoksa harita üzerinde bir çizgiyi farz edip de "Ya, bundan öteye ben adım atmayayım." dememiştir, işte bu Türkiye'nin gücünden dolayıdır. Türkiye'nin gücünün işte o en somut göstergelerinden biri de Türk Silahlı Kuvvetlerinin birlik, bütünlüğü ve buna bütün milletin sahip çıkmasıdır çünkü o da moral gücü oluyor. Eğer birisi eleştirirse o da Silahlı Kuvvetlerin motivasyonunu azaltır. Muhakkak ki eleştiriler, yapıcı eleştiriler böyle yapılırsa daha iyi olur, böyle olursa ordumuz daha güçlü olur. Böyle olursa, ordusu güçlü olan Türkiye daha güçlü olur diye bir eleştiriye de her zaman açığız.

Sayın Başkanım, belki bir de, bu en son "Terörle mücadele doğrultusunda Silahlı Kuvvetler mensuplarına ilave bir ödeme yapıldı mı, bir ikramiye verildi mi?" gibi... Operasyonlara katılan personele toplu olarak bir ikramiye verilmesi uygulaması olmadı.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Polisler için mi?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Yani, bildiğim, olmadı.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim Sayın Bakan.

Sayın Tamaylıgil, buyurun.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Sayın Bakanım, ben bir şey sormak istiyorum: Biraz önce 60'lı yıllarla ilgili böyle bir yasa olduğu söylendi ama benim de tam sonuca varamadığım ama 1961-1962 girişleriyle

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 61

ilgili bir yasa böyle yine promo edilerek çıktı ve Anayasa Mahkemesi tarafından da bunun iptal edildiği şeklinde. Onun gerekçeli kararına bakmaya çalışıyordum ama böyle bir şey var mı yok mu? Eğer arkadaşlar hukuk birimi de araştırırsa aynı paralelde bir sonuç var mı yok mu?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Olur.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Bir de bir şey sormak istiyorum: Yasayı geçirdik oylarınızla ama bu hedefte, neticede “Vatandaşlık bağıını artırma düşüncesiyle bin avroya indirdik.” dendi ama oradan gelecek olanla -hedeflenen 500 küsur bin kişi yeni önergeyle beraber- bir gelir kalemi oluşacak. Bu gelir kaleminin... Bundan önce yurt içinde bedelli askerlik olduğu zaman bunun kullanımıyla ilgili öncelikler ortaya çıkarılmıştı. Peki, gerek tasarı gerekse sonradan gelen önergeyle genişleyen bu rakamda hedef arttığında ne olacaktır, böyle bir öncelikler kaleminiz var mı?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Sayın Başkanım, bedelli askerlikle ilgili, orada Savunma Sanayi Fonu’na gider eğer kanunda aksi belirtilmedikçe. En son çıkan bedelli askerlikte, bu Savunma Sanayi Fonu’na değil de, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı kapsamında yoksul Mehmetçiklerin ailelerinin, şehit ve gazilerin yakınları için kullanılması kararlaştırılmış. Ancak, dövizli askerlik Savunma Sanayi Fonu’na da gelmez, Millî Savunma Bakanlığına da gelmez, doğrudan Merkez Bankası hesabından Maliye Bakanlığının gelir kalemine eklenir.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Tamam da, siz bunu değerlendirmek üzere mevcut Bakanlar Kurulundasınız neticede. Maliye Bakanlığıyla böyle bir şey olamaz mı?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Efendim, siz de destek verirsiniz, bir kanuni düzenleme gerekli. Bu kanuni düzenleme biz Savunma Sanayi Fonu’na bunun aktarılmasını... Miktarı önemli değil ama sonuçta bir vatan görevidir.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Savunma sanayi ötesinde, belki -biraz önce dediğiniz gibi- şehitler için olabilir, farklı bir alan için olabilir yani Maliyenin bütçe açığını kapatmak için yapılmış bir düzenlemeden öteye gitmesi de herhâlde daha bir anlam ifade eder diye düşünüyorum.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Evet, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, önerge üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katıldığı önergeyi -madde ihdası şeklinde- oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 4- 21/2/1963 tarihli ve 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanununa ekli "Değerli Kağıtlar Tablosu"nun (6) numaralı sırası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"6.a) Nüfus cüzdanları

8

Kanuni bildirim süresi dışında doğum nedeniyle düzenlenen Türkiye

15

Cumhuriyeti kimlik kartı

Değiştirme nedeniyle düzenlenen Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı

15

Kayıp nedeniyle düzenlenen Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı

50"

BAŞKAN – Buyurun Sayın Çam.

MUSA ÇAM (İzmir) – Konuyla ilgili bir bilgi alalım.

BAŞKAN – Arkadaşlar, İçişleri Bakanlığımızdan kim bilgi verecek konuyla ilgili?

Buyurun.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Tüm Komisyon üyelerimizi saygıyla selamlıyorum, yeni dönemin de hayırlara ve güzelliklere vesile olmasını diliyorum.

Sayın Başkanım -müsade ederseniz- bu tasarı içerisinde Nüfus Kanunu’nu ilgilendiren 10 tane madde var, bu 10’una da ışık tutacak şekilde, çünkü genel görüşmelerde ifade edilen hususları da esas alarak kısa bazı hususları açıklamayı talep ediyorum uygun görülürse takdirde.

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Kaç madde var?

MUSA ÇAM (İzmir) – İçişleri Bakanlığını ilgilendiren 10 madde var.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Kimlik kartıyla alakalı ve ona yönelik.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Metinleri birleştirme hususunda mı görüştünüz Sayın Başkanım?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 62

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, dün görüşmeler sırasında değerli milletvekillerimizin soruları oldu. Sayın Genel Müdürümüz bunların tamamını içerecek şekilde, çünkü görüşmelerde ifade edilen soruları da içerecek şekilde ayrıntılı bilgi verecek müsaade ederseniz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Elimizde bir ortak metin olsa biz de biliriz sırasını.

BAŞKAN – Tabii efendim. Elimizde tasarı metni var. Şimdi, müsaade ederseniz Sayın Genel Müdürü dinleyelim ve hepimiz aydınlanacağız sanıyorum.

Buyurun Sayın Genel Müdür.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Sağ olun efendim.

Şimdi, efendim, kimlik bilgileri ve doğum, ölüm, boşanma, evlenme, evlat edinme gibi nüfus olaylarının tutulduğu malum nüfus aile kütüklerimiz var. Bu aile kütüklerimiz 1904 yılında oluşturulmuş, 2000’li yıllara kadar bunların hepsi kâğıt ortamında tutulmuş, 2000 yılından sonra, malumunuz, kamuoyunda MERNİS olarak bilinen Merkezî Nüfus İdaresi Sistemi’yle birlikte bu aile kütüklerinde yer alan veriler elektronik ortama aktarılmış, ortak bir veri tabanı oluşturulmuş ve 2005 yılından sonra da bu veriler kamu kurum ve kuruluşlarıyla da paylaşılar hâle gelmiştir.

Tabii, çünkü genel görüşmelerde haklı olarak sayın milletvekillerimiz böyle önemli, hassas bir veri tabanından bahsederken bu veri tabanı ile alakalı olarak sistem güvenliği ve buna bağlı olarak da kişisel verilerin mahremiyeti, gizliliği ve korunması hakkındaki bir dizi çekincelerini ve endişelerini dile getirmişlerdir. Şimdi, her şeyden önce, sistem güvenliği Genel Müdürlük olarak da bizim çok önem verdiğimiz bir husus. Merkezî veri tabanı ile ilçe nüfus müdürlerinin de network olarak bağlı olduğu bu sistem kapalı bir network’tür, kapalı bir ağıdır. Yani nüfus hizmetlerinin yürütülmüş olduğu taşradaki bilgisayarlar da dâhil olmak üzere, hiçbirisi İnternet’e açık değildir, sadece bize ait bir intranet ağı üzerinde hizmet vermektedir. Bununla da kalmıyoruz, yılda aşağı yukarı, en az 3-4 defa bağımsız güvenlik şirketlerine, piyasada “hacker” denilen yapılar içerisinde dışarıdan saldırılar düzenleterek sistemde herhangi bir güvenlik açığının olup olmadığıyla alakalı olarak da güvenlik testleri yapıyoruz, bunu her yıl en az 3-4 defa tekrarlıyoruz ve aşağı yukarı on iki on üç yıldır çalışan bu veri tabanımızda, şükür, bugüne kadar bu bağlamda ciddi bir güvenlik açığına rastlanılmamıştır.

Diğer bir husus...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hiç mi rastlanılmadı, ciddi mi rastlanılmadı?

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Yani bir güvenlik açığına, dışarıdan birinin ulaşarak veri alabileceği bir güvenlik açığına rastlanılmamıştır Sayın Vekilim.

Diğer bir husus, yine bununla bağlantılı olarak, kişisel verilerin mahremiyeti ve özellikle dün dile getirilen... Kişisel verilerin korunmasıyla alakalı, kanun tasarısıyla paralelliğiyle alakalı bazı hususlar dile getirilmişti, malum, yine Komisyonumuzda. Şimdi, Nüfus Hizmetleri Kanunu 2006 yılında yasalaşan bir kanun. Bu kanun yasalaşırken özellikle Meclis’in gündemine gelen ve Avrupa Birliği’nin de uygulamalarda esas aldığı bu kişisel verilerin korunması, paylaşılması, mahremiyetiyle alakalı ilkelerde referans alınan 108 sayılı kişisel verilerin korunmasıyla alakalı bir sözleşme var Türkiye’nin de taraf olduğu. Bu sözleşme ve buna bağlı olarak Avrupa Birliği’nin çıkarmış olduğu tüm direktifler göz önünde tutulduğu için, zaten Nüfus Hizmetleri Kanunu’na baktığımız zaman bu verilerin tutulması, depolanması, paylaşılmasıyla alakalı olarak tüm esaslar göz önünde tutulduğu için çok ciddi esaslar bu kanunumuza zaten dercedilmiş ve bu mevcut kanun çıkmadan önce onun tedbiri alınmış durumdadır.

Bu çerçevede baktığımız zaman, mesela Nüfus Hizmetleri Kanunu’nun 9’uncu maddesinde bu verilerin gizli olduğu, nüfus memurları ve müfettişlerin dışında hiç kimsenin incelemesine açılmayacağı açık, amir hüküm olarak yer almaktadır. Hatta bazen biz akademik çalışma yapan öğretim görevlileriyle bile karşı karşıya geliyoruz çünkü onlar bazen belli alanlarla ilgili demografik çalışma yapmak veya şehitlerle alakalı çalışma yapmak istedikleri zaman bile biz kendilerine “Kusura bakmayınız, şu andaki mevcut kanun itibarıyla bakacağınız verilerin hepsi kişisel veri olduğu için kişilerin rızası olmadan böyle bir veriye bakamazsınız.” diye reddediyoruz.

Şimdi, bu kanuna doğru geldiğimiz zaman, genelden özele doğru sıraladıkça bizim bu güvenli yapı içerisinde aslında en sıkıntılı noktamız, tabiri caizse sistemin zayıf karnı mevcut nüfus cüzdanlarımızın güvenliğidir. Şu andaki mevcut nüfus cüzdanlarımızda, maalesef, fotoğraf üzerindeki soğuk damganın dışında herhangi bir güvenlik unsuru mevcut değildir. Dolayısıyla, bu itibarla çok rahat bir şekilde taklit ve tahrife, kimlik sahteciliğine ve kimlik sahteciliğinden hareketle bir sürü vatandaşımızın mağduriyetine yol açabilecek bir alan mevcut. Malumunuz, hepimizin de bildiği gibi, aslında kimlik kartları kişinin kimliğini direkt

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 63

belirlemeye yarayan temel belgeler olduğu için; pasaporttur, tapudur, sürücü belgesidir, hepsi bu nüfus cüzdanları üzerinden yapıldığı için buradaki bir açık bahsetmiş olduğumuz tüm kamu hizmetlerinin sunumunda ciddi bir problemi de beraberinde getirmekteydi. Bu tasarı sizlerin de tensipleriyle yasalaştığı takdirde kimlik kartlarıyla alakalı olarak da bahsetmiş olduğum alandaki güvenlik problemleri ortadan kalkacaktır.

Bu çalışma yeni bir çalışma değildir, aşağı yukarı 2007 yılından beri TÜBİTAK'la beraber ortak çalışılan ve 2008-2011 yılları arasında Bolu'da pilot çalışması yapılan, pilot çalışma kapsamında 220 bin kişiye dağıtılan, sosyal güvenlik alanında test edilen ve bu bağlamda da aşağı yukarı 13.500 civarında provizyon işlemi yapılarak test edilen bir karttan bahsediyoruz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yazılım Türkiye'ye mi ait?

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Ona da geleceğim efendim. Hatta burada hemen onu rahatlıkla söyleyeyim.

Şimdi, normalde dünya uygulamalarındaki kimlik kartlarına baktığımız zaman, genellikle ülkeler bu alandaki dünya devi bir firmadan bu kartı alırken baskı makineleriyle birlikte paket yazılımları da alır ve her şeyiyle toptan bir alım yapar ve dolayısıyla bu makinelerin üzerinde çalışan işletim sistemi de tamamen o firmaya aittir. Biz burada bir farklılık gösterdik, bir hassasiyet gösterdik ve dedik ki: "Biz sizden sadece makineleri alıyoruz." Bunun üzerinde çalışacak olan işletim sistemi TÜBİTAK tarafından geliştirilmiştir ve üzerinde çalışan şu anda sadece kimlik kartı değil, MERNİS üzerinde çalışan tüm yazılımların tamamı yerlidir ve Türk mühendislerimize aittir ve kaynak kodlarının tamamı da bizdedir.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Kaynak kodları bizde.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Bizdedir efendim, bunu da çok rahatlıkla söyleyebilirim.

Bu çerçevede bu bilgileri arz ettikten sonra maddeye gelecek olursak, maddede aslında bakarsanız...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Özür dilerim...

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Buyurun efendim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Kimlik kartı basımını şeyini özel sektör firması mı...

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Pardon efendim, onu da arz edeyim, aslında o atladığım bir konu.

Kimlik kartlarının tamamı, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü bünyesinde bir bina yaptık, bu "TEMPEST kriterleri" dediğimiz, tamamen güvenli, çok yüksek güvenlik standartlarına sahip bir bina; dışarıdan içeriye, içeriden dışarıya veri sızmasına da kontrollü bir bina, orada bizzat kendimiz tarafından kişiselleştirilecektir. Biz piyasadan sadece ham kartı yani boş kartları tedarik edeceğiz. Burada da bir hassasiyet gösterdik. Bir önceki ihaleimizde de 2 milyon kart almış idik. Burada da hassasiyetimiz şu idi: Şu anda Türkiye'de 4 tane firmamızın hem VISA hem MasterCard yeterliliği olduğu için biz ihaleyi özellikle de dış firmalara kapattık, tamamen tedariki de Türkiye'den, yerli firmalardan temin edeceğiz.

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – Darphanede niye basmıyorsunuz?

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Darphane çok güzel bir soru efendim yine, bu da çok tartıştığımız bir konu. Darphanenin şu andaki yetkinliği ve elindeki donanım itibarıyla baktığımız zaman, bu kartları biz üç yıl içinde aşağı yukarı 75 milyon 80 milyon, hatta yurt dışındaki Türk vatandaşlarımızı da düşündüğümüz zaman 80 milyonun üzerindeki vatandaşımıza dağıtacağımız için Darphanenin bununla alakalı çok ciddi bir yatırım yapması lazımdı ama akabinde üç yıl sonra da bu yaptığı yatırım atıl hâle gelecekti. Biz bunun yerine, zaten şu anda özel sektörün yaptığı ciddi bir yatırım var, mevcudu oradan temin edip... Zaten üç yıldan sonra her yıl bizim 7-8 milyon gibi doğum, kayıp ve değiştirmeden dolayı bir sirkülasyon söz konusu olacağı için bu genel değişikliği, 80 milyonun değişimini müteakip bu arada Darphane eksikliklerini giderecek ve devamı, tedariklerin tamamı Darphane üzerinden alınmaya devam edilecektir.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Özel sektör firmalarını nasıl belirlediniz, kriterler nasıl?

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Özel firma, Sayın Vekilim, biraz önce de ifade ettiğim gibi bu konuda iki tane standart vardır; bir, VISA; iki, MasterCard. Buna yönelik uluslararası yetkinlik belgesi veriliyor, bu yetkinliğe sahip olan firmalar. Biz burada a, b, c demiyoruz; sadece biz diyoruz ki...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Kaç tanedir Sayın Genel Müdürüm?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 64

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Şu anda benim bildiğim, e-kart, plus card, Mapikart ve T-Kart şeklindeki 4 tane firmanın bu bağlamda yetkinliği var, sertifikalarının olduğunu biliyorum.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bankalara kart veren firmalar aslında.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Şu anda aşağı yukarı kredi kartlarını, bankalar ve benzeri alandaki akıllı kartları veren firmalar zaten bunlar.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Efendim, siz konuşmanızın başında “Bizim kanunumuzda var.” derken, bu...

BAŞKAN – Arkadaşlar, affedersiniz. Tutanaklar için, müsaade ederseniz yani işaret ederseniz, mikrofonu açarım, arkadaşlar da tutanaklara daha rahat kaydederler. Kusura bakmayın.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Öyle sorulduğu için ben de öyle devam ettim.

BAŞKAN - Buyurun.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Teşekkür ediyorum.

Konuşmanızın başında “Bizim zaten kanunumuzda var.” demiştiniz. “Avrupa Konseyinin sözleşmesine biz daha henüz geçmedik ama kanunumuzda var.” derken hazırlanan tasarıda mı var, hangi kanun, onu anlayamadım da.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Hayır efendim. Şu anda yürürlükte olan 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu’nda veri güvenliği ve kişisel verilere yönelik usul ve esasların olduğunu arz ettim efendim.

LALE KARABIYIK (Bursa) – O zaman bu yeni tasarıya ihtiyaç yok mu, tasarının kanunlaşmasına? Yani o Kişisel Verileri Koruma Kanunu Tasarınız var ya 2014’e kadar gelmiş ama henüz yapılmamış.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Yok, o geliyor, ayrıca.

LALE KARABIYIK (Bursa) – O da geliyor. Yani ikisini birleştirilmiş...

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Yok, hayır efendim. Dün genel görüşmeler esnasında “Önce kişisel verilerin korunması hakkında kanun çıksaydı, ondan sonra bu kanunu görüşseydik.” şeklinde bir tespit yapıldığı için, onunla alakalı düşüncelerimi arz ettim Sayın Vekilim.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Demek ki o yeterli değil ki öbürüne ihtiyaç var ve gelecek.

BAŞKAN – Affedersiniz, müsaade eder misiniz. Benim gerçi Başkan olarak müzakerelere katılmam uygun değil ama sizin sualinize cevap olsun diye söylüyorum.

Şimdi, sadece nüfusla ilgili bilgileri kapsamıyor tabii gelecek olan bu kanun. “Kişisel bilgiler” deyince çok daha genel. Dolayısıyla, hani İnternet üzerinden yaptığınız tıklamalar vesaire, bunların hepsi de kişisel bilgi olarak görüldüğü için, gelecek kanun çok daha geniş kapsamlı ama mevcut hâldeki Nüfus Ve Vatandaşlık İşleri Kanunu kişinin özlüğüyle ilgili yani kendisiyle ilgili, kimliğiyle ilgili bilgilerin gizliliğini, muhafazasını temin ediyor.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Biliyorum yani çabuklaştırılmasının önemli olduğunu vurgulamak istedim.

BAŞKAN – Doğru, çok haklısınız.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Kişisel veriler sağlık bilgileri; kişisel veriler bankadaki bilgiler; kişisel veriler tapudaki bilgiler; kişisel veriler işte nüfustaki bilgiler; kişisel veriler adli sabıkayla ilgili bilgiler. Dolayısıyla, birçok kamu kuruluşunun edinmiş olduğu bilgilerin tamamı ve daha fazlası denebilir.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Bu kimlik kartlarımız, Sayın Bakanım, on yıl geçerli olacak. Şu anda dayanıklılık testini geçen sadece “polikarbonat” denen bir madde var materyal olarak ve buna dayanıklılık testi yaptırılmıştır ve on yıl süreyle problemsiz olarak kullanılabileceği test edilmiştir.

Aynı zamanda, üzerindeki temaslı ve temassız çip sayesinde seyahat belgesi olarak da kullanılabilecek bir kimlik kartıdır, o özelliği de mevcuttur.

Malumunuz, temel kamu hizmetlerinin önemli bir kısmı artık elektronik ortamda sunulur hâle geldi. Buradaki çoğu hizmette bir şekilde kişi doğrulamada problem olduğu için hizmet sunulurken kamu kurum ve kuruluşlarına gitme ihtiyacı doğuyor. Vatandaşın burada bir opsiyonu var; bu kimlik kartlarımızda e-imza sertifikası altyapısı mevcut olacak, isteyen vatandaşlarımız elektronik imza sertifikasını da kimlik kartlarımıza yükletebilecekler ve dolayısıyla ikinci bir elektronik imza, sayısal imza aparatına ihtiyaç kalmadan kimlik

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 65

kartıyla bu tip işlemlerini elektronik ortamda, İnternet üzerinden de güvenli kimlik doğrulama yaparak hizmet alma imkânını da bu altyapıyla sağlamış oluyoruz.

Bir de önemli bir husus, atlamadan söyleyeyim. Malumunuz, mevcut nüfus cüzdanlarımızı mavi ve pembe şekilde iki ayrı renkte, erkek ve bayanlara ayrı ayrı renklerde veriyoruz. Bu yeni uygulamamızla bu uygulamayı kaldırıyoruz ve tüm vatandaşlarımıza tek renk kimlik kartı vereceğiz. Bunu da arz edeyim efendim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Çok uygun, iyi bir şey.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Eşitlik sağlanıyor.

MUSA ÇAM (İzmir) – Eşitlik sağlanıyor kimlikte.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Aslına bakarsanız bu 10 madde dedim ama 10 maddenin zaten önemli bir kısmı bu kanunda yazılı nüfus cüzdanına yönelik ifade ve ibareler ile ona yönelik düzenlemelerin kimlik kartına dönüştürülmesiyle alakalı hükümler. Sadece yeni olarak ne geliyor? Bir biyometrik veri geliyor çünkü biyometrik veri güvenli kimlik doğrulamanın olmazsa olmazı, biraz önce bahsettiğim gibi taklit ve sahteciliğin önüne geçmenin en önemli unsuru ve şu anda Almanya, İsveç, İtalya, Portekiz, Belçika, Finlandiya gibi Avrupa ülkelerinin tamamında biyometrik veriye sahip kimlik kartları kullanılmaktadır. Avrupa Birliği de vatandaşlarımız açısından vizesiz seyahat, dolaşım özgürlüğüyle alakalı olarak 2016 Ekim ayına kadar bizlere de biyometrik veriyi haiz pasaport ve kimlik bilgilerini ön şart olarak koymuştur. Bu açıdan da önemli.

Şimdi bu anlamda maddeye gelince, Değerli Kağıtlar Kanunu'nda aslında bir değişiklik yaparken yaptığımız, burada değerli kâğıtlar arasında kimlik kartı olmadığı için kimlik kartını ekliyoruz. Zaten mevcut nüfus cüzdanları değerlendirme oranıyla birlikte 8 liraya çıkıyor 2016 itibarıyla.

2'nci maddede "Kanuni bildirim süresi dışında doğum nedeniyle düzenlenen Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı." diyoruz. Bunun anlamı şu: Normal şartlarda doğum, malum, otuz gün içerisinde bildirilmesi ve nüfus müdürlüklerince tescil edilmesi gereken bir husustur ve eğer bir vatandaşımız yeni doğan bebeğini otuz gün içerisinde, süresi içerisinde tescil ettirirse kimlik kartından bedel almıyoruz ama otuz günlük süre geçtikten sonra tescil ettirirse o zaman normal kimlik kartları için öngörmüş olduğumuz bedel 15 liradır ve 15 lirayı alıyoruz. Zaten (c) şıkkı onu karşılıyor.

(d)'de ise kayıp nedeniyle düzenlenen Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartlarına da 50 lira öngörüyoruz. Şu anda mevcut uygulamada nüfus cüzdanını bir kişi kaybettiği takdirde kayıptan dolayı müracaat ettiği zaman 93 lira idari para cezası ödüyor. Kanunun ilerleyen maddelerinde, taslahta göreceğimiz gibi idari para cezasını artık kaldırıyoruz, bunun yerine, "Kaybederse yenisini alırken biraz daha pahalı bir şekilde alacak." bunu da bu şekilde karşılıyoruz.

Bu arada dün de gündeme gelmişti, özellikle arz etmekte fayda mülhaza ediyorum.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yani 50 lira. Ne gereği var?

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Şu anda benzeri kimlik kartlarına diğer ülkelerde de bakacak olursak, Almanya'da 28 euro, Portekiz'de 15 euro, İsveç'te 47 euro, İspanya'da 18 euro, Estonya'da 16 euro, Finlandiya'da 53 euro, Belçika'da 12 euro, İtalya'da 45 euro.

MUSA ÇAM (İzmir) – Oradaki asgari ücretleri bir söyleyebilir misin.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Yani siz gayrisafi millî hasılayla çok oranlı olmadığı...

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Ben burada bir...

MUSA ÇAM (İzmir) – Oradaki asgari ücreti de bir söyler misiniz.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Gayrisafi millî hasıla ile kişi başıyla bu rakamı bir oranlar mısınız.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Şunu da arz etmek istiyorum; ben sadece bunu Komisyonunuza bir bilgi mahiyetinde arz ediyorum, takdir sizlerin.

Şu anda Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartının, hakikaten 8 tane güvenlik özelliği olan ve teknolojik olarak çok yüksek bir niteliğe sahip olan bu kimlik kartlarının devlete çıplak maliyeti -bindirilmiş maliyetlerden bahsetmiyorum- yaklaşık 18 TL. Biz burada da yine 3 lira daha da aşağıya çekerek 15 lira öngördük. Yani, dolayısıyla...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yaklaşık kart maliyeti mi bu kadar?

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Kart maliyeti ve kargo bedeli Sayın Vekilim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ya, banka kartları bile 5 lira, nasıl oluyor bu iş? 5 liraya banka kart veriyor ya.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 66

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Pvc.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Çelikten mi sizinki?

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Efendim, polikarbonat, üzerinde 2 tane çip. Sadece 2 tane çipin maliyeti 1 euronun üzerinde. Hologramı var.

BAŞKAN – Evet, çok teşekkür ediyoruz Sayın Genel Müdüre.

MUSA ÇAM (İzmir) – İki küçük soru sorabilir miyim?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bir şey söyleyebilir miyim Sayın Başkan?

BAŞKAN – Bir dakika. Yani, müsaade ederseniz arkadaşlar, normal çalışma usulüne dönecek olursak söz istedi sanırım Sayın Usta, değil mi?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ben bastım.

BAŞKAN – Ona söz vereyim, size de söz vereyim daha sonra.

Buyurun Sayın Günel.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Genel Müdür bazı teknik bilgiler verdi ama geçmiş dönemden beri süreklilik hâlinde kendisi orada olduğu için, geçen dönem de bu konu gündeme geldiği zaman sorular sormuştum, Sayın Bakan başkasıydı. Birçok da tartışmalı şeyler oldu.

Şimdi, biz, bir taraftan teknik olarak, evet, yapılan işlerin ayrıntısını, bilgi güvenliğiyle ilgili şeyleri sorarken sadece sizin aldığınız teknik önlemleri sormuyoruz. Açtığınız zaman bu ihaleye kim girecek? Yani, daha önce yapılan... Ben şimdi özellikle önce konuşmadım ki sizi dinleyeyim diye, Aykut Bey de kibarca bazı şeyler söyledi ama daha önce TÜBİTAK bununla ilgili devredeydi. Sonra...

BAŞKAN – Aykut Bey her zaman çok kibar bir beyefendi.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yok işte, gerisini söylemedi. Bizim bürokratik nezaketimiz gereği baş tarafını sorup sonra açıklamayı bekliyoruz ki baştan bir şeyler söylemeyelim diye.

Burada, bunun içerisinde yapılacak çalışmalar, sizin yaptığınız kısmı, diğer kısımlar, o kart oluşurken herhangi bir şey var mı? Sadece sizin kaydı tutmanız ayrı bir şey. O kartın basımı, üzerindeki güvenliği, bunu kim yapacak? Darphane kendi başına sadece kimliği mi yapacak? Yani, basmak ayrı bir şey, o verinin güvenliğini sağlamak ayrı bir şey. Biliyorum ki siz bunun başından beri birçok şekilde içindesiniz. Daha önce, ilk başladığımızda MERNİS'le başlayan, kapanan, açılan ihalelerde sözleşme şartları yerine gelmeyen birçok süreçlerden geçti. Siz de yaparak öğrenme süreciyle çok şey öğrendiniz Genel Müdürlük olarak. O açıkları bildiğinizi de biliyorum ama şimdi küçücük bir şeyde... Sayın Bakan burada işte, Rusya'yla yaşanan krizde askerî boyutunu o biliyor ama arkasından bir siber saldırının başladığı ortamda... Yani, askerî kısmını sormadığımız için, işin güvenlik kısmı var, biyometrik veriler var dedik.

Sayın Genel Müdür bize dün sohbetimizde de söyledi, bunu alacağız ama biz şimdi bu gibi şeylerde işin içine ihale girdi mi, yabancı firma girdi mi alarına geçiyoruz Sayın Genel Müdürüm. “AB’yle yeniden görüşme yapacağız.” diyorsunuz, bir sürü şeyler yapılıyor; efendim, “Fasıllar açılacak.” deniliyor. Burada Kamu İhalelerden arkadaşlarımız var, Maliyeden arkadaşlarımız var. Bir ihale açtığınız zaman “Şunu, şunu almayacağım.” deme şansınız yok, değil mi? Yani, teklifleri verenlere göre de değerlendireceksiniz. Ben daha net bir şekilde sormuştum, o zaman konuşuluyordu. Mesela en büyük taliplisinin Fransız devlet şirketi Gemalto firması olduğunu ben size resmî olarak da sormuştum. Şimdi, yarın böyle olduğu zaman bu verilerin güvenliğini... Yani, siz tamam “Biz burada protokol yapacağız.” diyorsunuz da biz bundan açıkçası endişe ediyoruz. Bunu sormamızdan daha doğal da bir şey yok.

Evet, yeni teknolojiler geliyor, bununla ilgili yazılımlar geliyor ama kullanacağımız yazılıma varıncaya kadar sürekli olarak insanların inisiyatifine, iyi niyetine bırakırsak bu işten zararlı çıkarız. Daha önce de söyledim, şu anda tam olarak TÜBİTAK bu işin neresinde? Önceki çalışmalar ne oldu? Son aşamada sadece İçişleri Bakanlığı ve sizin Genel Müdürlüğünüz bünyesinde mi yoksa bu işin ortakları var mı yani yaptığınız çözüm ortaklıklarınız kimler? Bunlarla ilgili bir şey var mı? Biz açıkçası bunlarla ilgili de biraz daha Sayın Başkanım, bilgi istiyoruz.

Teknik kısmı tamam, onu anladık ama bu güvenlikle ilgili de açıktan ziyade benim yarın olabilecek birtakım millî güvenlik açısından, sakıncalar açısından bazı tereddütlerim var. O konuda da bizi biraz aydınlatabilirseniz sorunun geri kısmını daha doğru sorabilirim diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Sayın Günel, bitirdiniz sanırım, değil mi?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Evet, bununla ilgili daha önce bir süreç vardı yani tersine döndü mü? Sayın Genel Müdür bir şey söylerse sonra konuşacağım ama belki bilgilerim eski olduğu için yeni önlemler

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 67

alınmış olabilir, farklı bir modele geçilmiş olabilir. Onun için ben tekrar şu durumu... Ya, olabilir, nasıl istiyorsanız.

BAŞKAN – Anladım. Müsaade ederseniz şöyle yapalım: Başka söz isteyen arkadaşlarımız da var, onlar da sorularını sorsunlar çünkü Sayın Genel Müdür genel bir açıklama yaptı. Ondan sonra hepsine birden cevap verir.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Olabilir veya belki arkadaşlar da onun üstüne farklı konuşabilirler, bilemiyorum, nasıl takdir ederseniz.

BAŞKAN – Ben sadece bir hususu bilgilerinize arz edeyim Sayın Günal, siz yoktunuz Sayın Genel Müdür bilgi verirken.

Kullanılacak yazılımın bizim mühendislerimiz tarafından geliştirilmiş, kaynak kodları ve telif hakları tamamen bize ait bir yazılım olduğuyla ilgili bilgi verdi Sayın Genel Müdür.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır yani şeyi anladım ama Darphanenin sadece kendisi alıp kimliği basması ayrı bir şey -o zaman bizim söylediğimiz de oydu- ama başka bir boyutunda var mı? Teknik danışmanlık, herhangi bir şey var mı? diye onu sormak için istedim. Yani, herhangi bir yerinde varlar mı? Çünkü süreç farklılaştığı için yeni durumda ne olduğunu bilmiyoruz, daha öncekini biliyoruz.

BAŞKAN – Tamam, çok teşekkürler, sağ olun.

Sayın Erdoğan söz istemişti ama yok sanırım.

MUSA ÇAM (İzmir) – Ben bir soru sormak istiyorum.

BAŞKAN – Bir dakika.

Sayın Mahmut Tanal, buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, bu kimliklerin içerisinde hangi bilgiler yüklenmiş olacak? Yani, bunların ayrıntısı vesaire... Kimliklere yüklenen veriler neler? Bunların güvenliğini nasıl sağlamış olacağız, bu ayrıntılar önemli.

Bir de şu husus var: Benim şu anda taşıdığı olduğum milletvekili kimliğim, avukat olarak taşıdığım kimliğim, ehliyet olarak taşıdığım kimliğim ve ruhsatlı silah kimlik kartlarım var. Aynı şekilde, avukat olan bir kadın arkadaşımızla tüm kimliklerimiz aynı. Ancak ve ancak sadece nüfus cüzdanımızın renkleri farklı. Bu eşitlik ilkesine aykırılık teşkil ediyor dedik. Bunun 24'üncü Dönem kanun teklifini verdik. O dönem tabii bu reddedilmişti siyasi iktidar tarafından. İnşallah -ben tabii daha yeni baktım- bu eşitsizliği gideriyor muyuz bu konuda? Bu ayrımcılığı gidermek lazım. Bu Türkiye'nin bir ayıbı gerçekten.

Teşekkür ediyorum.

Saygılarımı sunarım.

BAŞKAN – Sayın Tanal, ben de müsaade ederseniz bilgi arz edeyim.

Siz katılmadan önce Sayın Genel Müdür o hususa açıklık kazandırdı. Dağıtılacak bu yeni elektronik kimlik kartlarında hiçbir surette erkek ve kadın vatandaşlarımız arasında bir fark olmayacağını bildirdi.

Buyurun Sayın Çam.

MUSA ÇAM (İzmir) – Bu yeni kimliklerin arkasında veya önünde yine dinle ilgili ibare olacak mıdır, mezheple ilgili bir ibare olacak mıdır olmayacak mıdır, onu da öğrenmek isteriz.

BAŞKAN – Şu anda başka söz isteyen...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Çok özür dilerim, çok önemli...

BAŞKAN – Estağfurullah, buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Bakanım, bir önceki dönemlerde boşanmış olan eşlerde yok “boşanmış” ibaresi yazıyordu, yok “dul” ibaresi yazıyordu. Bunlar da var mı yok mu? Yani -inşallah- insanların onurunu kırıcı vaziyette bu ibarelerin olmamasını umuyorum. Eğer bu konuda bilgi verirsiniz de çok iyi olur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sanırım söz isteyen başka sayın değerli milletvekilimiz yok.

O zaman ben Sayın Genel Müdürümüze müsaade ederseniz söz veriyorum, o cevapsın.

Buyurun Sayın Genel Müdür.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Sağ olun efendim.

Şimdi, sayın vekilimizin özellikle ihaleyle alakalı endişelerini anlıyorum. Malumunuz, bildiğiniz gibi, açık ihalelerde yurt dışı firmalarına ihaleyi kapatma gibi bir şansımız yok. Fakat biz şartnamemizde üretim yapmış olduğu yerle alakalı olarak firmanın faaliyet gösterdiği nitelikli güvenlik sertifikası şartını koyuyoruz. Nitelikli güvenlik sertifikası sadece Türkiye'de faaliyet gösteren ve Türk firmalarına verilen bir sertifika

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 68

olduğu için aslına bakarsanız otomatik olarak kanunu bir şekilde o anlamda şey yapıp sadece Türk firmalarının şartnameye teklif vermesinin önünü açıyoruz.

TÜBİTAK'la alakalı çalışmaya gelince. Biraz önce de arz ettiğim gibi 2007 yılından itibaren bu çalışmalar tamamen TÜBİTAK'la beraber ortaklaşa yürütülmüştür ve hâlâ da TÜBİTAK'la beraber devam ediyoruz. Hatta şu anda bizim Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü bünyesinde oluşturmuş olduğumuz binanın bir katında da TÜBİTAK, bu kartlara yükleyecek olduğu bu kamu sertifikasıyla alakalı... Nitekim bu Elektronik İmza Kanunu'ndaki değişiklik de ona yönelik olarak yapılıyor, TÜBİTAK'ın iş ve işlemlerine yönelik bir düzenleme o. TÜBİTAK'la beraber çalışıyoruz ve bu güvenlik unsurlarının, kart üzerindeki güvenlik unsurlarının belirlenmesinden teknik şartnamenin ve teknik şartnamedeki kart özelliklerinin belirlenmesine kadar her türlü konuda TÜBİTAK'la ortak çalışıyoruz ve çalışmalarımız aynı birliktelik içerisinde devam ediyor ve şu anda, biraz önce de arz ettiğim gibi işletim sistemi, kart üzerindeki ve çip üzerindeki işletim sistemi tamamen TÜBİTAK'a ait, Ulusal Kart İşletim Sistemi ve AKİS veya UKİS diye nitelediğimiz kimlik kartı.

Hatta daha ileri bir adım da söyleyeyim burada, zaten TÜBİTAK'tan da herhâlde arkadaşlarımız vardır. TÜBİTAK'ın şu anda bir çalışması daha var. Millî çip anlamında, şu anda bu kimlik kartlarımıza getirilen temaslı tarafındaki çiplerle alakalı da iş dizaynı tamamen TÜBİTAK tarafından geliştirilmiş bir çalışma da var ve bu kimlik kartlarında da kullanılmaya başlanacaktır. Arz ederim.

Diğer bir konu, kimlik bilgilerinde hangi verilerin yer alacağıyla alakalı Sayın Tanal'ın bir sorusuydu. Şu anda nüfus cüzdanında yer alan verilerin dışında herhangi bir veriye yer verilmeyecek. Fakat, ebatları küçüleceği için fizikî olarak sadece yeni kimlik kartlarının üzerinde Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı, kişinin adı soyadı, anne adı, baba adı, doğum yeri ve bir ilave -tek karta düştüğü için- cinsiyeti ve geçerlilik tarihi ve veren makam bilgileri olacak. Diğer nüfusa kayıtlı olduğu yer ve benzeri nüfus cüzdanında yer alan özellikle arka yüzündeki veriler çipte yer alacak. Biz tamamen, sayın vekilimize orada aynı şekilde katılıyoruz ve vatandaşımızın talebine göre "evli" veya "bekar" ifadelerini kullanıyoruz. Onun dışındaki ifadelere yeni düzenlemede yer vermiyoruz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Dinle ilgili konu çipte mi olacak?

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Dinle alakalı konu, malumunuz Sayın Vekilim, Nüfus Hizmetleri Kanunu'nda yapılan düzenlemeyle din bilgisinin yer alması tamamen kişinin özgür iradesine bırakılmış bir husustur.

MUSA ÇAM (İzmir) – Orada bir hane olacak yani?

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Yani çip üzerinde, kişi talep ettiği takdirde dinî bilgisi tutulmaya devam edilecektir.

BAŞKAN – Yani kimlik kartı fizikî olarak onun üzerinde olmayacak, çipte vatandaşın istemesi, talep etmesi hâlinde.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Evet efendim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Çipte olacak herhâlde, onu okutunca görülecek.

BAŞKAN – Vatandaş istiyorsa, talep etmişse, "Benim dinimle ilgili bilgi çipte yer alsın." diye. Ama çip sadece okunduğu mahalde tabii ki görülecek yoksa fizikî olarak yani her bakanın görmesi diye bir şey söz konusu olmayacak.

Evet, Sayın Erdoğan, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Birincisi, bu işteki en önemli şey veri, verinin de güvenliği. Bu MERNİS sistemi kaç yerde depolanıyor? Yani bir binadan bahsediyoruz, bu bina yandı mesela. Yani birincisi, bunun kaç yerde depolandığı. Bir de güvenlik uzmanı var mı burada, getirdiniz mi bilmiyorum ama şimdi siz dediniz ki, ağa bağlı yani mesela ilçe nüfus idareleri merkez şeye bağlı. "İnternet'e bağlı değil." diyorsunuz ama o çok teknik kavramlar, çok detayına girmeyeyim. Zaten hack'lemek şöyle olur mesela: Bir tane Rus gelir, kendini Tavşanlı Nüfus İdaresi olarak tanıtır, o Tavşanlı Nüfus İdaresi olarak tanıttığı zaman da gelir oraya bağlanır. Onun muhakkak önlemleri vardır, çok teknik detaylara girmek istemiyorum ama hani hırsızlık gibidir. Nasıl hırsızlık da şekil değiştiriyor ya takma sakal takıyor, takma saç takıyor veya işte IP'sini manipüle ediyor, bir anda sarışın oluyor, bir anda esmer oluyor veya bir anda Kamboçya'da bir IP numarası alıyor. Yani yüzlerce güvenlik sorunu var, onun da yüzlerce kontrol mekanizması var. Buna zaten "Böyle bir güvenlik açığı yok." demek en büyük güvenlik açığıdır. Çünkü, güvenlik açığının ne kadar olacağı belli olmaz. Kontrol mekanizmaları... Ona bir güven aralığı verilir ve onun uzmanları var. Eminim TÜBİTAK'ta bunun şeyleri

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 69

vardır ama bir ulusun bütün verilerinin bir anda el değiştirmesi... Yani ben kötü niyetli biri olsaydım milyarlarca dolar para verirdim bunun için, yani bir memleketin bu verisini alabilmek için.

İkincisi, seçimler dâhil birçok şeyi etkileyebilecek kadar önemli bu sistem, yani nüfus bilgileri sistemi, bunun güvenliğinin sağlanması meselesi. Onun için, bu güvenlik konusunda kişisel veri güvenliği olmadan, bunun yasal altyapısı, kurumsal mekanizmaları, fiilen de sahada uygulamaları olmadan bu tip bir elektronik sisteme geçiş son derece tehlikelidir. Hele böyle millî güvenlik meselesi olabilecek alanlarda.

Diğer bir mesele, bu TÜBİTAK ve yazılım meselesi. Bunu hani komisyonu da bilgilendirmek için söylüyorum, hep ülkemizde inovasyon eksikliğinden bahsediyoruz. Şimdi, mesela ben bir şey keşfettim, şu bardak şöyle havada kalabiliyor, yer çekimini sıfırladım. Bunun hiçbir inovatif değeri yoktur. İnovasyon değerinin ticarileşmesi, faydalı bir şey hâline gelebilmesi gerekiyor. Bir inovasyonun devam edebilmesi için de pazarının oluşması, şuyunun buyunun oluşması gibi bir sürü... Yani yenilik iktisadî dediğimiz alanın temel başlıkları var. Bir başlık -parantez içi bilgi vereyim- onun için araba yapmanın inovasyon anlamında bir faydası yoktur ama yazılım -gelecek yazılımın çağıdır- faydalıdır.

Burada kamuya çok büyük bir görev düşüyor. İlk alıcısının kamu olması, büyük pazarı kamunun yaratması, işte TÜBİTAK'ın bu çipi hazırlamasında İçişleri Bakanlığının alıcı olması TÜBİTAK'a şu avantajı sağlar: Yarın bir gün Özbekistan da buna şey yaptığında artık Türkiye bunda bir sağlayıcı hâline gelmiş olur. Tıpkı bir lokomotif yapmak gibi. Lokomotifin ilk inovasyon masrafları çok büyüktür, ilk hataları olabilir ama diyelim ki Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları ona alıcı olursa onun ilk maliyetleri karşılanır, bir süre sonra işte atıyorum Sudan'a lokomotif ihraç ediyor olursunuz. Birçok ülkede de bu böyle yapılmıştır. Bu yüzden TÜBİTAK'ın özellikle kaynak kodlarına sahip olarak bunu yapması önemli ama yine söylüyorum, buradaki veri güvenliği meselesinin ben halledildiğini düşünmüyorum.

Diğer bir mesele -yani kanun koyucu, ilk kanun koyucu, sizden önce konulmuş- din hanesinin yazılmasının faydası nedir? Yani ne tip bir toplumsal fayda umuyoruz? Bu konuda eski gerekçeye de bakarak Bakanlık bir şey söyleyebilirse. Olmasa zararı ne olur yani böyle bir karşılaştırma yapılmış mı? Çünkü mesela diyelim ki bir Hristiyan yurttaşımız, orada hani toplumdaki herkes şey değil, baskı gördüğünü düşünebilir veya bir Müslüman yurttaşımız da bunu hissedebilir yani bu tamamıyla inançla alakalı bir şey, iç dünyayla alakalı bir şey. Bir sürü insanı yalan söyletmek durumunda da kalabilirsiniz. Yani insanlar toplumsal baskıdan korktuğu için bunu yazıyor olabilir. Yani ulus olarak, halk olarak bundan ne tip fayda görülmüş ki böyle bir şey konulmuş? Kaldırılırsa ne olur? Hiç o konuda bir analiz yaptınız mı? Bu konuları açıklarsanız sevinirim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Erdoğan.

Sayın Günel, buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim.

Tabii, burada veri güvenliği deyince sadece depolama güvenliğinden bahsetmiyoruz Sayın Erdoğan'ın dediği gibi. Burada kullandığınız yazılımı hangi sistem üzerinde taşıyacaksınız? Kullandığınız yazılım dili hangisi? Yani o uygulamayı siz sağdan soldan veri toplayacaksınız, arayüzünüz kendi geliştirdiğiniz arayüz olabilir ama kullanacağınız işletim sistemi hangisi? Unix tabanlı mı çalıştıracaksınız, Windows tabanlı mı çalıştıracaksınız? Windows tabanlı çalıştırdığınız zaman bunu nereye... Yani fazla teknik sormadık yani arkadaşlar varsa bilgi versinler, TÜBİTAK derken onu kastediyorum. Veri güvenliği açısından Millî Savunma Bakanlığı içerisinde Unix tabanlı farklı sistemler var, o ayrı. Ne kadar Türkçe işletim sistemi de yapsanız, veri girişleri, toparlaması, o sisteme erişebilen kişiler bir network üzerinden buna ulaşacağına göre bunun güvenliği nasıl olacak? Size hizmet sağlayan kurum kim? Tamam onun verisini sağlıyorsunuz da bu "network" sistemini bir şey üzerinden geçireceksiniz. Yani, veri girişi yaptığınız zaman yerel ağ içerisindeki yetkiler, buralardan ulaşabilecek olanlar, bir sürü ayrıntısı var, birinci kısmı bu. Yani, sizin almış olduğunuz önlemler mevcut teknik şey içerisinde alınır. TÜBİTAK da bunlarla ilgili çalışıyor, onu da biliyoruz ama TÜBİTAK deyince başka bir şey aklıma geldi. Belki bunu Sayın Bakan daha çok siyasi olabilir diye söylüyorum. Bir taraftan "TÜBİTAK bunun hepsini yapsın." diyoruz, bir taraftan TÜBİTAK'ın yaptığı bazı çalışmaları, raporları "Daha önce bunlar bizi kandırmış, paralelci." diye şimdiki Sayın Cumhurbaşkanı, eski Başbakan tu kaka etti, bir sürü adam görevden alındı. E, şimdi, hâlâ orada çalışan bu tür adam kaldı mı kalmadı mı veya başka biri başka bir amaçla o verileri başka bir yere götürür mü? Yani, benim bunları sorma mecburiyetim var. Çünkü, defalarcılar "Bizi aldatmışlar, bizi kandırmışlar." diyen bir Hükümet var ve bu da çok önemli bir konu. Tamam, yabancı firma girdi, bir şekilde baktık ettik, aldık, darphaneye bastırttık, doğrudan, ihale açmadan yaptık, gerekirse özel düzenleme yaptık diyelim. E, peki, şimdi bu yazılımı yazarken konulan bir şeyle -teknoloji garip bir şey- sadece bir makinenin içerisine ta imalatında koyacağınız bir şeyle, size verdikleri makineyle, yazılımın tamamı

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 70

sizin olsa bile o çipi imal ederken koyacakları bir tane casus şeyle tamamına erişme imkânları var. Hani, teknik olan arkadaşlarımız varsa burada bize anlatabilir. Ben biraz fazla ilgili olduğum için pimpirikliyim Sayın Bakanım. Yani, bu genel bir millî güvenlik sorunu, o anlamda da Millî Savunma Bakanlığını da siber suçlar anlamında ilgilendiriyor olması gerekiyor ama bu konuda çok farklı kaynak okuduğum için meraklıyım. Hem yazılımıyla ilgili hem donanımıyla ilgili çok dikkatli olmak gerekiyor. Bütün kurumlarımıza tabii ki itimat ediyoruz ama o projede biraz daha dikkatli olunması gerekiyor. ASELSAN'da hangi projelerde kimleri, nasıl kaybettiğimizi siz de biliyoruz, biz de biliyoruz, çok fazla hani şeye gerek yok. Biraz daha bu konularda hassasiyetimizin ve soruşturmamızın nedeni budur. Hem "hardware" ile ilgili hem "software" ile ilgili gerekli şeyleri almamız gerekiyor çünkü her şeyi oraya yüklüyoruz. Bir milletin en önemli şeyleri bunlar. Vatandaşlarımız üzerinden neler yapılabileceğini, algı operasyonlarının insanların bu tip özellikleri üzerinden yapılabileceğini, sadece kredi kartları üzerinden alışveriş davranışlarımıza bakarak insanların farklı ticari ve siyasi stratejiler izlediğini düşünürsek bu bilgilerin çok... Yani, bizim derdimiz bireysel olarak, tek tek birinin bilgisinin ulaşılması değildir, yapılacak analizlerde ülkemizin, vatandaşlarımızın bilgisinin başka emelleri haiz olan birilerinin eline geçmesini önlemektir. Sizin de hassas olduğunuzu biliyoruz ama netice itibarıyla eğer bu önlemleri zamanında doğru almazsak, kanunu çıkarırken de boşluk bırakırsak yarın birileri bu boşluklardan girer diye kaygı duyuyoruz. Onun için, biraz daha bu konularda dikkatli olalım. "Açığımız varsa?" diye soruşturmamızın nedeni budur. Eksikliğimiz varsa siz onu tamamlayın veya kanunda eksiklerimiz varsa hep beraber tamamlayalım ama sonra orada bir sızıntı olmasın, gayretimiz bundan dolayıdır. İnşallah onu da, soru işaretlerimizi de giderirsiniz diye düşünüyoruz.

(Oturma Başkanlığına Başkan Süreyya Sadi Bilgi geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Günel.

Sayın Karabıyık, buyurun lütfen.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu konuda iki şey sormak istiyorum, atlamış da olabilirim ama ben orayı pek duyamadım. Şimdi, nüfus müdürlüklerinde personel sisteminde yapılacak düzenlemelere bu konuda ihtiyaç var mı ya da yeterli görüyor musunuz? Bu konuda bir bilgi almak istiyorum.

Bir de, hakkında veri toplanan kişinin kişilik haklarının korunması çerçevesinde dediniz ki: "Evet, kişilerle ilgili bilgilerin elektronik ortamda işlenmesiyle ilgili esas ve usullerle ilgili tasarı hazırlanıyor ama işte şu andaki kanun buna yeterli." Peki, bu düzenlemelere uymayanlar hakkında ceza ve yaptırımlar da bu kapsam dâhilinde mi? Bir bunu sormak istiyorum.

Bir de, bu nüfus müdürlüklerinde personel sisteminde bir düzenlemeye ihtiyaç var mı? Hemen, hâlihazırda belki bir eğitim ya da direkt geçiş için zemin hazır mı?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Karabıyık.

Sayın Erdoğdu...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, bu maddede bir 50 lira ücret öngörülüyor şey için de. Şimdi, bir kere bu karar verildikten sonra bu 50 lira olarak uygulanacak. Yani, bir asgari ücretli için, bir yoksul için 50 lira çok büyük para. Düşürmeyi düşünüyor musunuz, bilmiyorum ama bu 50 lira anladığım kadarıyla hani, kaybetmesin, onu engellemek amacıyla öngörülmüş bir şey ama kimse zaten kimliğini isteyerek kaybetmez. Bir de zaten bir sürü bürokratik durumla karşılaşacağı için caydırıcılık zaten bürokratik engeller, nüfus idaresine git, başvuru yap, bilmem ne. Yazık olur, yoksul için 50 lira çok büyük para, bir de gelire göre de ayıramadığımız için bunun daha makul bir seviyeye çekilmesinde fayda var.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Erdoğdu, o da belirtti ama kaybolması hâlinde 50 lirayla bir de şunu düşünmek lazım Sayın Bakanım, Sayın Genel Müdürüm; hatırlarsanız Gölçük'te deprem olduğu zaman o dönemde gerçekten vatandaşlar nüfus cüzdanlarını alamadılar, toplayamadılar ve ücretle vatandaş nüfus cüzdanlarını aldı; parası yok, vesairesi yok bayağı mağdur.

Yani, sizden benim istihmamı: Burada mücbir sebep kavramı konulamaz mı, istisna durumu yaratılmaz mı bundan muaf edilmek için?

Ayrıca, evet, nüfus cüzdanları değişecek ama benim bildiğim kadarıyla idare hukukunda bir kamu hizmetinin asıl olması, ücretsiz olmasıdır. Netice itibarıyla, vatandaşın devlet çatısının altına girmesindeki asıl

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 71

amaç, devlet vatandaşına her türlü hizmetinde ancak ve ancak meccanilik ilkesi uyarınca parayla ölçülebilir bir ilke getirir. Yani, iktisadi kâr getirir amacıyla böyle bir rakamın düzenlenmemesi lazım. Baktığımız kadarıyla burada nüfus cüzdanları 8 TL, işte devam ediyor, 15, 50, vesaire devam ediyor. Yani, burada sanki bütçede bir sıkıntı var, bu bütçe açığını vatandaşa vergi artırma yerine “Bu tür nüfus cüzdanlarını değiştirerek para nasıl kazanabiliriz?” diye iktisadi kâr getirir amacına yönelik bir düzenleme gözüme çarpıyor. Çünkü şu anda vatandaşın kaynaklanan bir kusur değil, tamamen bir değişiklik yapılıyor. Bunu komple ilk başta ücretsiz verelim vatandaşımıza, sonradan da meccanilik ilkesi uyarınca maliyetini karşılayabilecek bir bedel konulabilir. Yoksa, iktisadi kâr amacıyla koymamız bence sosyal devlet ilkesiyle, çağdaş devlet ilkesiyle bağdaşan bir husus değil.

Teşekkür ediyorum, saygılarımı sunarım.

BAŞKAN – Sayın Akkaya, buyurun lütfen.

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Müdürümüz açıklamasında özellikle ihaleyle ilgili Türk firmalarına bu işi vereceğini söylemişti. Yalnız, Türkiye’de bu işi yapan firmalara baktığımız zaman, bu firmaların çoğunluğunun yabancı sermayeli, hatta yüzde 100 yabancı sermayeli firmalar olduğunu biliyoruz. O hâlde kafalara şu soru işareti geliyor: Acaba verilmesi planlanan bir şirket var mı? Çünkü Türkiye’de bu konuyla ilgili her ihalede şaibe olduğu için ve yolsuzluk endeksinde de ülkemiz ne yazık ki çok gerilerde olduğu için böyle bir izlenim veriyor.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Akkaya, teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ahmet Bey, Sayın Genel Müdürüm; demin bu maddelerle ilgili açıklama yaparken güzel bir tablodan bahsettiniz; her şeyin elektronik ortamda, manyetik ortamda olduğundan, çağımıza uygun olduğundan, 1904’ten sonra yeni bir sisteme geçtiğimizden bahsettiniz, yani bu önemli bir konu tabii ki. Fakat şurada bizim teklifin 16’ncı maddesi, 5490 sayılı Kanun’un da 68’inci maddesinde diyorsunuz ki: “Evlenme olayını bildirme yükümlülüğünü süresi içinde yerine getirmeyenlere şu kadar...” Yahu, bu evlenme olayı zaten belediyeler tarafından yapılıyor, bir kamu kuruluşu. Bu kadar elektronik ortama geçiliyor, her şey bilgisayarda yürüyor, bunların hâlâ bildirilmesine gerek var mı, bunlara para cezası falan vermeye gerek var mı? Otomatikman veri tabanı oluşturmuşsunuz, bunlar otomatikman ilgili kişilerin bilgileriyle veri tabanlarına dâhil edilemez mi? Niye hâlâ eski usulde devam ediyoruz? Bir yazılım meselesi, çok basit bir şekilde halledilebilir, değil mi Sayın Bakanım? Yani bu hem de aynı bakanlık içerisinde olduğu için çok rahat halledilebilecek bir konu. Hani, adres değişikliğini anlayabilirim, o da aslında otomatikman ilgili veri tabanına girer ama onu anlayabiliyorum, ne olur ne olmaz ama evlenme olayını bildirme bir resmî olay, yurt dışında da yapılsa resmî kurumlar tarafından yapılıyor, yurt içinde de. Yani, bunlara, böyle bir maddeye gerek var mı?

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kuşoğlu.

Sayın Karabıyık...

LALE KARABIYIK (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben az önce bir soru sormuştum, ona bir ilave yapmak istiyorum, bir de aklıma geldi ayrı bir şey soracağım.

Şimdi, az önce ben personel sisteminde yapılacak düzenlemelere ihtiyaç var mı derken... Bir madde tartışılırken ben uygulamacıların fikirlerini çok merak ediyorum, çünkü onlar bire bir yaşıyorlar diye. Öyle, tesadüfi birkaç nüfus müdürüyle görüşüm de onların böyle bir ihtiyaçtan bahsetmesi üzerine ben bu soruyu size sordum, uygulamacıların görüşleri olarak.

İkinci sorum da şu olacak: Suriyelilere kimlik verilmesi de bu kapsam içerisinde mi?

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Karabıyık.

Sayın Çam...

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Öncelikle Sayın Genel Müdüre teşekkür ediyoruz; geniş, kapsayıcı bir açıklamada bulundular, çok teşekkür ederiz, sağ olun.

Ama benim söyleyeceğim, esas... Düünden beri, Sayın Bakan, bazı bölümlerine sizin de iştirak ettiğiniz, geneli üzerinde, Sayın Genel Müdür de konuşmasında belirtti; bu ilk madde ama, yaklaşık olarak, bu tasarıda

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 72

21 maddenin 10'u İçişleri veyahut da Adalet Komisyonunu ilgilendiren konular. Bunun, bu 10 maddenin özellikle, ilgili komisyonda görüşülmesi gerekiyor.

Şimdi, düşünün, kimliklerle ilgili kişisel bilgilerle ilgili, kişisel verilerin korunmasıyla ilgili ve kimlik kartlarıyla ilgili bir konu İçişleri Komisyonunda, Adalet Komisyonunda görüşülmesi gerekirken Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülüyor ve görüşülmeye devam edilecek, yaklaşık 10 madde. Dün siz veyahut da sizden sonra gelen sayın bakanlardan biri de söyledi, dedi ki: "Evet, bu doğrudur, böyle yapılması gerekiyor." Zaten sizin 26/12/2014 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine vermiş olduğunuz Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı var, burada. Fakat, aradan bir yıl geçti, tam koskocaman bir yıl geçti. Bu bir yıllık süre içerisinde, bu Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı taslağına tali komisyon olarak Anayasa, Avrupa Birliği Uyum Komisyonu, İnsan Haklarını İnceleme, Plan ve Bütçe Komisyonu belirlenmiş, esas komisyon da Adalet Komisyonu olarak belirlenmiş ama bir yıllık süre geçmiş olmasına rağmen üzerinden, ne yazık ki bu tasarı ilgili tali komisyonlarda ve ana komisyonlarda görüşülmemiş.

Şimdi, yine bölük pörçük bir şekilde, bu kimimize göre torba, kimimize göre bohça, kimimize göre çuval, ne varsa bunun içerisine giydirilmiş, konulmuş, getirilmiş buraya. Hiç, belki konunun uzmanı değiliz bizler -bu konuyla ilgili- ama orada görüşülmesi gerekenler ne yazık ki buraya getirilip görüştürülmeye çalışılıyor ve bunun arkasında 9-10 madde daha var. Şimdi sizden rica ediyoruz. Kimlik dâhil olmak üzere geride kalan 9-10 maddeyi de geriye çekin, ilgili komisyona gitsin. Dün siz veyahut da sizin yerinize gelen bakan arkadaşlardan bir tanesi dedi ki: "Bakanlar Kurulunda Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nı imzaya açtık." Pazartesi günü -herhâlde- Bakanlar Kurulu toplandı. Bu kişisel verilerin korunmasıyla ilgili kanun tasarısı Bakanlar Kurulunda imzaya açıldı.

Sayın Bakanım ya, gözünüzü seveyim ya, ne var bunda şimdi, yangından mal kaçırır gibi. Bir hafta sonra Bakanlar Kurulu imzaları tamamlasa, Meclis Başkanlığına verilse, ilgili tali komisyonlarda ve ana komisyonda görüşülse ve doğru bir iş yapmış olsak ne olur? Yani, şimdi, yine, bu 10 maddeyi saatlerce burada birbirimizi yorarak, birbirimizi kırarak dökerek burada görüşmeye mecbur muyuz? Çekin şu 10 maddeyi. İlgili komisyonda kanun taslağı da geldikten sonra onunla beraber görüşülmeye devam etsin ve böylelikle daha sağlıklı ve verimli bir kanun tasarısını da buradan geçirmiş olalım.

Sayın Genel Müdür dedi ki: "Kimlik bilgilerinin arkasına din hanesi kişiye mahsus olmak üzere isterse işletilir isterse işletilmez." Yani, fena değil, yazılmaktansa yazılmaması, çipte bulunması faydalı bir iştir.

Dün burada, yine, diğer muhalefet partisi HDP den arkadaşım Garo Paylan bu konudaki hassasiyetlerini, çekincelerini çok açık ve net bir şekilde burada dile getirdi. Zaman zaman bununla karşılaşyoruz. Din hanesinde yazan ibareyle ilgili konularda, zaman zaman uluslararası arenaya gittiğimizde, "Neden böyle yazılıyor?" gibi eleştirilerle karşı karşıya kalıyoruz. Bu Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'ndaki Avrupa Birliğiyle ilgili standartlar da dâhil olmak üzere genel gerekçede bunlar çok açık ve net bir şekilde belirtilmektedir. Ona rağmen bu hassasiyetimizi bildiriyoruz.

Şimdi, biraz önce, yurt dışında çalışan arkadaşlarımız, yurttaşlarımızla ilgili olarak bedelli askerliği 6 bin eurodan bin euroya düşürdük, yani bir indirime gidildi, oradaki arkadaşlarımızın mali durumları, evdeki askerlik yapacak insanların sayıları göz önünde tutularak bir indirime gidildi. Baktığımızda fena bir fikir değil, 5 bin euro bir tasarrufta bulunuyorlar. Oradaki arkadaşlarımıza böyle bir imkân tanırken, şimdi kendi ülkemizde zorunlu olarak diyoruz ki: Bu kimlikler değiştirilecek ve buna karşılık da yeni doğandan 15, değiştirilme nedeniyle 15, kaybedenlerden de 50 lira alacağız. Bu önemli bir külfet. Düşünün ki 4 kişilik, 5 kişilik ailelerde, 6 kişilik, 7 kişilik ailelerde bunu çarptığınızda bir rakam tutuyor.

Şimdi, Sayın Genel Müdür Avrupa Birliği üyesi ülkelerdeki kimlik değiştirmeye ilgili rakamları verirken oradaki asgari ücreti de söylemedi. Burada asgari ücretle geçinen, asgari ücretle çalışan insanların 4-5 nüfus değiştirdiklerindeki maliyeti de göz önüne almamız gerektiğini düşünüyorum ve bu nedenle bu rakamların dışarıda, yurt dışında bulunanlara tanınan haklar gibi... Albaylara "Emekli olun, sizlere 5,5; 11 kat, 16 kat maaş vereceğiz." deyip onları teşvik ederken, şimdi kendi yurttaşlarımız zorunlu olarak kimlikleri değiştirirken onlara bu 15'er liralara dağıtmanın, 50'er liralara dağıtmanın çok insani gelmediğini düşünüyorum. Ama esas şey bu 10 maddenin geri çekilmesi ve Bakanlar Kurulunda imzaya açılan Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'yla birlikte topluca görüşülmesinin çok daha sağlıklı ve verimli olacağını düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Usta...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 73

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben öncelikle Sayın Genel Müdürün sunumunun baş tarafında bulunamadığım için, belki tekrarlanan hususları soracaksam cevap verilmeyebilir bile. Çünkü, kimsenin hakkını almak istemem ama birkaç arkadaşla sordum, onlar da bunu tam olarak anlayamamışlar.

O yüzden, bir defa, en temel olarak burada biz neyi amaçlıyoruz? Yani, ben orayı herhâlde kaçırdım, onu öğrenmek istiyorum. Bu yapılan işin dünyada örnekleri nelerdir? Yani, gelişmiş ülkelerde veya az gelişmişlerde filan, biraz dünya örneklerinden bahsedilmesinde fayda var. Çünkü, şimdi eğer yönetemeyeceğimiz, iyi yönetemeyeceğimiz, iyi kullanamayacağımız... Biz şimdi bilgiyi depoluyoruz da buna göre konuşmuyorum, başka şeylerden... Bizim, bir defa, Türkiye'nin sicili şu konuda çok kötü. Yani, biz bu işlere, böyle, bilgi depolama, bu "software" ve onun işte etrafında dönen "hardware" işlerine çok para harcayıp hiçbir şey yapamayan bir yönetimiz. Ben size mesela sosyal güvenlik sistemiyle ilgili bütün sıkıntılardan bahsedebilirim yani oranın bilgi altyapısıyla ilgili. Yani, ne kadar kötü olduğunu burada ne kadar konuşsak azdır, bir defa öyle. Çünkü, bilgiyi işlemeyi bilmiyoruz, bilgiyi işleyecek adamları alıp çalıştırmayı bilmiyoruz. Ama siz bilgiyi bir yere depolarsınız, siz işleyemezsiniz de -işte bu güvenlik konusunu konuşuyoruz da- birisinin eline geçerse onlar gayet iyi işliyorlar o bilgiyi. O yüzden, biz neyi amaçlıyoruz? Bizim yapmak istediğimiz şey nedir? Bu bilgi nasıl işlenecek? Ne tür analizler yapacağız? Yani, bunun sonucunda ortaya çıkacak olan ne? Onlarla ilgili biraz ben bilgi istiyorum.

Mesela sağlık bilgileri olacak mı diye arkadaşlarla sordum ben, herhâlde çok net anlaşılmamış. Belki buna cevap vermiş olabilirsiniz, bu temel bir konu. Mesela, ben bunları biraz da şunun için söylüyorum: Bundan yaklaşık bir on yıl öncesiydi. Kalkınma Bakanlığından bizim oraya yatırım projesi için başlangıçta geldiğinde ciddi endişeler oluştu ve sonradan bu işten vazgeçilmişti. Yani, hakikaten o zaman çok kapsamlıydı bu. Şimdi o kadar kapsamlı mı, onu kaçırdığım için tam bir şey söyleyemiyorum ama orada her türlü bilgi olacaktı. Yani, bu toplumun genetik kodlarından bilmem neyine kadar her şeyini oralarda derleyeceksin, fakat analiz edecek 2 tane adamımız olmayacak -biraz amiyane tabirle söyleyeyim- elin oğlanının eline geçince de onu öyle bir analiz edecek ki senin bütün detaylarına kadar analizini yapacak, seninle ilgili her şeye hâkim olacak. Yani, öyle bir riskle karşı karşıya mıyız, ben onu öğrenmek istiyorum.

Bir de diğer sistemlerle, benzer sistemlerle bunun entegrasyonu nasıl olacak?

Teşekkür ederim

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Tanal, buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Genel Müdürüm, burada, 67'nci maddede "gerçek dışı beyan" var. "Gerçek dışı beyan" da diyor ki: "Herhangi bir işlem sebebiyle nüfus müdürlüğüne gerçek dışı beyanda bulunanlar ve bunlara tanıklık edenler altı aydan dört yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır." Alt sınır, üst sınır, makas çok açık. Yani, ceza hukukunda hâkime bu kadar takdir yetkisini verebilecek makası bu kadar açmamız doğru olmaz. Şunu yapabiliriz: Yani, bunu engellemek için, cezayı caydırıcı hâle getirmek için tecil ve erteleme kapsamının üstüne getirebiliriz o alt sınırı çünkü altı ay da verebilir, dört yıl da verebilir. Ceza hukuku açısından bu kabul edilebilir bir durum değil. Mevcut olan 5237 sayılı Ceza Kanunu' muza baktığınız zaman, hiçbir maddesinde alt sınırı altı ay olup üst sınırı dört yıl olan bir ceza maddesi de yok. Bu bir istisna olacak, bunu tekrar gözden geçirmenizi istirham ediyorum.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, önce size, sonra da Sayın Genel Müdüre söz vereyim.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Sayın Başkanım, sadece Lale Hanım'ın bu "Kişisel verilerin korunmasına ilişkin kanunla bir koruma sistemi getirilecek. O koruma sistemi getirildikten sonra bu yasa onu takiben çıksa daha uygun olur..." Musa Bey de sanki ona eklendi.

MUSA ÇAM (İzmir) – Doğrudur.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Şimdi, kişisel verilerin korunmasına ilişkin 2014'te Meclise sunulan tasarının "Müeyyideler, Suçlar" bölümünde bu kanunla ilgili "İhlal hâlinde Türk Ceza Kanunu'nun ilgili hükümleri gereğince cezalandırılır." hükmü var. Şu anda mevcut Türk Ceza Kanunu'nda 135'inci madde: "Hukuka aykırı olarak kişisel verileri kaydeden kimseye bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası verilir. Kişilerin siyasi, felsefi veya dinî görüşlerine, ırkı kökenlerine; hukuka aykırı olarak ahlaki eğilimlerine,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 74

cinsel yaşamlarına, sağlık durumlarına veya sendikal bağlantılarına ilişkin bilgileri kişisel veri olarak kaydeden kimse, yukarıdaki fıkra hükmüne göre cezalandırılır.”

Yine, “Verileri Hukuka Aykırı Olarak Verme veya Ele Geçirme”. Bu da 136; mevcut şu anda, yaşamızda, cari. “Kişisel verileri hukuka aykırı olarak bir başkasına veren, yayan veya ele geçiren kişi iki yıldan dört yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır.” Eğer bunu bir kamu görevlisi kamu görevinin verdiği yetkiye dayanarak yapıyorsa veya belli bir meslek veya sanatın sağladığı kolaylıktan yararlanarak yapıyorsa, bu hâlde de ağırlaştırıcı sebep, ceza yarı oranında artırılıyor. Yine, kanunun belirlediği sürelerin geçmiş olmasına karşın verileri sistem içerisinde yok etmekle görevli olanlara görevlerini yerine getirmediüklerinden dolayı bir yıldan iki yıla kadar hapis cezası verilir. Doyasıyla, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu’yla getirilen “Hukuki Müeyyideler Koruma Sistemi” mevcut Ceza Kanunu’nda var. Dolayısıyla, yeni bir koruma ile yeni bir müeyyide değil, atıf suretiyle bir yeknesaklık sağlanıyor.

Yine, Sayın Başkanım, bir milletvekilimiz “Almanya’da, işte, kart bedeli –Sayın Genel Müdürümüze- 28 euro...” Peki, kişi başına düşen gelir? “İşte, 44 bin dolar.” Bizde kişi başına düşen gelir 10 bin dolar veya biraz daha aşağıdır. Bizde ne kadar? 15 TL. Yaklaşık, işte, 4,5 avroya denk geliyor gibi. Eğer ona oranlarsak bizim bu bedel Almanya’dan daha ucuz gibime geliyor çünkü bizim gelirimizin 4,4 katı. Dolayısıyla da bu belirlenen bedel, 15 bedeli 4,4 katla çarptığımızda bu 28 avrodan daha az oluyor diye düşünüyorum.

Ve, Ahmet Bey de diğer sorulan sorulara cevap verecek Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Evet, Sayın Genel Müdür...

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Evet efendim.

Şimdi, haklı olarak, MERNİS’le alakalı olarak, özellikle yedeklenmesiyle alakalı sayın vekilimizin bir sorusu oldu. Biz kamuda ilk defa olarak 2007 yılından bu tarafa aktif-aktif çalışan iki sistem kurduk: Birisi Ankara’da, diğer bir veri tabanı Konya’da. Şu anda iki sistem aktif-aktif çalışıyor. Bunun bize sağladığı ne?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) - “Real time-on-line” diyorlar.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – “Real time-on-line” olarak, evet, teknik olarak, aynen. Kamuda ilktir bu ve üstelik şey anlamında, bu kadar mesafe, coğrafi anlamda bu kadar aşağı yukarı bir 280-300 kilometre mesafede olarak dünya üzerinde sayılı projelerden birisidir. Bu aşağı yukarı 2007’den itibaren şu anda var olan bir yapı efendim. Ve bu hem verinin yedeklenmesi anlamında hem de herhangi bir sebepten dolayı şu anda bizim diğer kurum ve kuruluşlardan farklı bir yanımız var. Şu anlamda: Çünkü bazı kurum ve kuruluşların elektronik ortamdaki hizmetlerinde bir aksama olduğu zaman o sadece o kurumun hizmetleriyle sınırlı kalır fakat özellikle kimlik paylaşım sistemiyle birlikte biz bunu diğer kurum ve kuruluşların da paylaşımına açtığımız ve tüm kimlik doğrulamaları -ehliyetler, pasaporttur, bankacılık işlemleridir, tapu hizmetleridir, tamamının- bizim sistem üzerinden yapıldığı için bizim sistemde olası bir arıza tüm kamudaki hizmetlerin aksamasına da yol açacağından dolayı, bunun da tedbiri olarak Ankara’daki sistemde problem olduğu takdirde iç hizmette de aksama olmadan tüm kurum ve kuruluşlar ve bizim kendi nüfus müdürlüklerimiz Konya üzerinden de hizmet vermeye devam ediyorlar.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Manuel kayıt devam ediyor mu bu arada?

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Aynı zamanda hem kâğıt ortamında hem de elektronik ortamda kayıt tutmaya devam ediyoruz. Yani, şu andaki mevcut nüfus kütüklerimizi kâğıt ortamında da tutmaya devam ediyoruz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – “Real time-on-line” olmayan bir şey de var mı, ayrıca bir depo? Bilmemize gerek yok ama...

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Yani, kendi içerisinde de, iki yerde de sistemin ilave yedekleri de var efendim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bir kısa örnek vereyim, bunu bize derste vermişlerdi: Bir tane tırın arkasına miknatıs bağlayıp da binanızın önünden geçtiler mi hepsini silerler de o yüzden. Hani, beş dakika önemli değil, beş gün de önemli değil, en azından milletimizin nüfus kaydı bir yerde var, değil mi?

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Evet, yani o anlamda gerekli tedbirlerimizi aldık. Mutlaka, elektronik ortamda ben biraz önce arz ederken “Yüzde 100 güvenli.” diye bir ifade zaten kullanmadım, zaten böyle bir ifade... Bu işi bilenler arasından baktığınız zaman -sanal alemden bahsediyoruz- en azından teknik anlamda, donanımsal anlamda tedbirler alsanız bile aslında bu tip sistemlerdeki, malum, en büyük tehdit iç kullanıcılarıdır. Dolayısıyla, orada benim arz ettiğim, bugüne kadar biz bu veri tabanını... Yeni değil -yani burada bir açmak da fayda var- biz sadece bu veri tabanına ilave biyometrik veri ekliyoruz; zaten şu andaki mevcut diğer kimlik bilgilerinin tamamı on iki- on üç yıldır bu veri

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 75

tabanı üzerinden işletilmektedir ve bugüne kadar ciddi anlamda bu bağlamda dışarıdan ulaşılarak bir veri alınmasına yönelik bir tespitimiz olmadı, onu arz etmek istemiştım.

Nüfus personelinin buna yönelik eğitimiyle alakalı Sayın Milletvekilimiz Karabıyık'ın bir sorusu olmuştu. Evet, bu bağlamda kimlik kartında görevlendirmeyi düşündüğümüz tüm personelimiz geçen yılın içerisinde bu sistemle alakalı olarak eğitimden geçirilmiştir ve bu yıl da, yine, tekrar 2016 yılı içerisinde de bu eğitimlere devam edilecektir.

Bu 50 TL meselesi... Aslında, bakarsanız, şu anda, Sayın Erdoğan, mevcut nüfus cüzdanını kaybeden bir kişiye verilen ceza 93 lira artı 8 lira da nüfus cüzdanını koyduğumuz zaman 101 lira. Şu anda uygulanan 101 lira. Biz bunu aslında 50 liraya çekiyoruz ama bir taraftan da caydırıcılık anlamında da bunun önemli olduğunu düşünüyoruz.

BAŞKAN – 93 lira ceza mı vardı şu an yani?

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Evet efendim.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – İdari ceza.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Şu andaki, mevcutta idari para cezası vardı.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yani, bir asgari ücretli şeyi kaybetse 3 öğün yevmiyesini verecek, cüzdan alacak.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Evlendirme memurlarıyla alakalı olarak, sisteme entegre edilmesiyle alakalı olarak şu anda bununla alakalı da bir projemiz var fakat, malumunuz, evlendirme memurluğu bizde geniş bir alan, tüm muhtarlıklar, belediye memurları, nüfus memurları da -nüfus memurları açısından bir problem yok ama muhtarlıklar ve belediye memurlukları var- ve bunun dışında yurt dışında yabancı makamlar önünde de, CIEC Uluslararası Ahvali Şahsiye Örgütü var bizim de üye olduğumuz, oradaki örgütün şeyi kapsamında yapılan evlendirmeler de var. Dolayısıyla, bu bağlamda bu maddenin mevcut hâliyle devam etmesinin, o cezai maddenin devam etmesinin sebebi bu. Ama bizim bir taraftan da mevcut evlendirmelerin otomatik olarak -hatta Adalet Bakanlığıyla da çalışıyoruz- bu boşanma kararları olsun, onların da anlık olarak, hiç kâğıt ortamında bildirilmeden elektronik ortamda bildirilmesiyle alakalı projemiz de devam ediyor. Bizim tarafımız...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bir daha söyler misiniz Ahmet Bey, anlamadım o ne örgütünden evlendirme...

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Hayır, hayır, efendim. Şimdi, bu çok vatandaşlığa sahip çok sayıda vatandaşımız var malumunuz ve farklı ülkelerde yaşıyorlar. Çok dilli malum belgelerimiz de var, onun için düzenlenmiştir o belgeler. Atıyorum, mesela Fransa'yı düşünün. Bir Türk vatandaşı Fransa'da bir Fransız bayanla veya erkekle onların evlendirmeye yetkili memurları önünde bir evlilik yaptığı zaman uluslararası sözleşmeye uygun bir şekilde, bu bizim hukukumuz açısından da geçerli bir evliliktir. Onu arz etmeye çalıştım.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İşte, oradaki süre az Sayın Genel Müdürüm.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Onu konsoloslara bildirir, o da...

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – İşte, bildirme mecburiyeti olmazsa Fransız resmî makamları bildirmez otomatik olarak.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama o zaman onları söyleyelim yani her şey yine niye herkesi kapsıyor ki, bu ceza?

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Bu zaten şu anda mevcut olan, meri kanunda var olan bir hüküm. Yeni bir hüküm ihdas etmiyoruz burada. Ama buna yönelik olarak da biraz önce arz ettiğim gibi...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İşte, tamam ama madem on-line'a geçiyoruz, bunu çıkaralım artık. Herkesi niye kapsasın? Herkese bu yükümlülüğü getirmeyelim, orada binde 1'i var zaten bu tür evliliklerin.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Takdir ayrı efendim, şu anda o meri bir mevzuat zaten.

BAŞKAN – Evet, Sayın Genel Müdür, tamam mıdır?

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Sayın Erhan Usta Milletvekilimizin de bazı soruları vardı.

Zaten bu dünya örnekleriyle alakalı kısmını daha önce arz etmişim, veri tabanıyla alakalı kısmını da arz etmişim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 76

Bu diğer konuyla alakalı olarak zaten özellikle bu kimlik kartları gündeme geldiği zaman farklı kurumlardan farklı bilgilerin de bu kimlik kartının içerisinde yer almasıyla alakalı talepler geldi. Biz bu taleplerin hepsine karşı çıktık. Biz veri sahipliği kapsamında hangi kurum hangi veriyi tutuyorsa bunu kendi bünyesinde tutmasının doğru olacağını ve bu kimlik kartları kişinin kimliğini ispata yarayan bir belge olduğu için bu kart üzerinde sadece kişinin kimliğini ispata yarayan verilerin dışında farklı verilerin yer almasının doğru olmayacağını ifade ettik.

ERHAN USTA (Samsun) – Kimlik üzerinde de, sistemde de...

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Evet, evet. Şu anda sadece, biraz önce de arz ettiğimiz gibi, mevcut nüfus cüzdanında yer alan bilgilerin dışında yeni kimlik kartında da ilave bilgilere yer verilmeyecek.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Örnek var mı elinizde?

ERHAN USTA (Samsun) – Dünya uygulamaları nasıl? Yani dünya uygulamalarını rakamlara ilişkin verdiniz herhâlde. Yani, sistemlerin entegrasyonu açısından soruyorum.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Sistem entegrasyonu ile alakalı da bir şey sordunuz. Zaten biz, dediğim gibi, 2005 yılında Kimlik Paylaşım Sistemi diye bir sistem kurduk ve şu anda tüm kurum ve kuruluşlarla onların yasadan kaynaklı ihtiyaçlarını karşılayacak ölçüde veri paylaşıyoruz.

ERHAN USTA (Samsun) – Sizdeki bilgiyi onlara veriyorsunuz, değil mi?

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Evet, evet.

BAŞKAN – Yasal çerçevede.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Şu anda tek taraflı bir veri aktarımı var.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdür.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Benim sorum cevapsız kaldı Sayın Başkan. Bu ceza alt sınırı altı ay, üst sınırı dört yıl. Sayın Bakanın biraz önce okuduğu veri olayında alt sınır iki yıl, üst sınır dört yıldır. Yani, o makas gittikçe açılıyor.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Sayın Vekilim, bu bahsetmiş olduğunuz, okumuş olduğunuz 67'nci madde şu anda 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu'nda yer alan ve yasama organınca yasalaşmış bir hüküm yani bu yeni tasarıyla ona yönelik herhangi bir düzenlememiz yok burada. O bir takdirdir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Orada dört yıl geçmiyor, "altı ay" diyor. Hakikate aykırı beyanlarda bulunmadır o. O nedir mesela? O muhtarlıkta kayıtlı olmadığı hâlde muhtarlıkta kayıtlıymış gibi görünüyor, gidip nüfus müdürüne diyor ki: "Ben buradayım." Veyahut da kalkıyor nüfus müdürlüğüne çocuğunu gerçekten okula kaydettirmek için -o okula kaydettiremiyor- o mahallede gösteriyor. Yani, netice itibarıyla o 67'nci maddede hakikate aykırı beyanda bulunma... Yani, bu makas çok yüksek.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Anladım, anladım.

BAŞKAN – Sayın Tanal, teşekkür ediyorum.

Yalnız, bir uyarı yapayım: Bizde tam tutanak var. Tam tutanak tutulduğu için söz almadan şey yaptığınızda tutanaklara geçmiyor, stenograf arkadaşlar zorlanıyorlar.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Özür dilerim Sayın Başkan. İsterseniz tekrarlayayım.

BAŞKAN – Yok, mikrofonu açtım, aldılar bilgiyi ama zorlanıyorlar.

Evet, Sayın Genel Müdür...

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Bu 67 ve 68'inci maddeyi birbirinden ayırtırmamız lazım efendim. 67'nci madde aslına bakarsanız orada bu konuyla alakalı olarak, özellikle adresle alakalı, adres beyanlarıyla alakalı cezalar idari kapsamda değerlendiriliyor ve dolayısıyla 67 kapsamında değil, bunların 68'inci madde kapsamında değerlendirileceğiyle alakalı da ciddi şekilde mahkeme kararları var. Dolayısıyla, buradaki adresle alakalı geç bildirim veya gerçeğe aykırı bildirimlerin tamamı 68'inci madde kapsamında değerlendiriliyor ve o kapsamda cezai müeyyide uyguluyoruz, idari para cezası uyguluyoruz ama 67 kapsamında bir uygulamamız yok.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Örnek bir kimlik kartı var mı diye sordum.

BAŞKAN – Kart var mı elinizde örnek?

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Var.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 77

BAŞKAN – Tamam. Arkadaşlar, kimlik kartını bir arkadaş Sayın Genel Müdürden alsın, Sayın Erdoğan'ya göstereyim.

Evet, değerli arkadaşlar, madde üzerinde konuşmalar tamamlanmıştır.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

20.20'ye kadar birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.15

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 78

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.25

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: İbrahim Mustafa TURHAN (İzmir)

SÖZCÜ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 6'ncı Birleşimin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

5, 6 ve 7'nci maddeler tasarı metninden çıkarılmıştı.

8'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 8- 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b), (e) ve (f) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"b) Nitelikli sertifika verdiği kişilerin kimliğini resmî belgelere göre veya Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı vasıtasıyla karta erişim parolası ya da şifresi ile biyometrik doğrulama yönteminin birlikte kullanılması suretiyle güvenilir bir biçimde tespit etmekle,"

"e) Kanunlarda öngörülen sınırlamalar saklı kalmak üzere sertifikanın kullanımına ilişkin özellikler, uyumsuzlukların çözüm yolları ile ilgili şartlar ve güvenli elektronik imzanın elle atılan imza ile eşdeğer olduğu hakkında talep eden kişiyi sertifikanın tesliminden önce bilgilendirmekle,

f) Sertifikada bulunan imza doğrulama verisine karşılık gelen imza oluşturma verisini başkasına kullandırmaması konusunda, sertifika sahibini bilgilendirmekle,"

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bu maddeye ilişkin Sayın Genel Müdürden bir açıklama alalım.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Evet, TÜBİTAK yetkilisi gelsin.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Sayın Başkanım, bu TÜBİTAK'la alakalı bir konu olduğu için, uygun görürseniz TÜBİTAK temsilcisi bilgi versin.

BAŞKAN – TÜBİTAK temsilcisinden bilgi alalım.

TÜBİTAK BİLGEM BAŞKANI HACI ALİ MANTAR – Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Güvenlikle ilgili birkaç konuya değinmek istiyorum.

Sayın Genel Müdürümüz bahsetti "2007'den beri beraber çalışıyoruz." dedi. Aslında, biz 2005'ten beri bu işte çalışıyoruz, 2007'den beri Nüfus ve Vatandaşlık Genel Müdürlüğüyle beraber çalışıyoruz.

Güvenlik konusunda, biz, oldukça detaylı araştırma yaptık ve güvenlik konusunda AKİS işletim sistemini geliştirdik, çipi biz kendimiz geliştiriyoruz ve onun üzerindeki uygulamaları da yine biz geliştiriyoruz. Dolayısıyla, açık kaynak kodlu ve birimlerimizde de test edilmekte. Bu açıdan, dünya standartlarını da göz önünde bulundurduğumuzda, herhangi bir güvenlik açığının olmadığını düşünüyoruz ve çalışmalarımız bittiği hâlde biz hâlâ araştırmalarımıza devam ediyoruz. Bu konuda yeni açıklar çıktığında, biz anında müdahale edip gerekli sistem iyileştirmelerini yapıyoruz.

BAŞKAN – Maddeyle ne yapıyorsunuz? Düzenlemeyle ne yapıyorsunuz?

TÜBİTAK BİLGEM BAŞKANI HACI ALİ MANTAR – Bu konuyla ilgili arkadaşımız bilgi versin isterseniz.

BAŞKAN – Buyurun.

TÜBİTAK KAMU SERTİFİKASYON MERKEZİ TEMSİLCİSİ MEHMET DOĞAN – Sayın Başkan, ben de yönetimde görev alan bir kişiyim.

Daha önce 5070 sayılı Kanun'da elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı olarak Kamu Sertifikasyon Merkezi görev alıyor. Bu 10'uncu maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişiklikle kimlik doğrulama işleminde daha önce nüfus müdürlüğünün verdiği e-kimlikle birlikte orada parola ve şifreyle doğrulama gerekiyor. Bu erişim parolası ve şifreli biyometrik doğrulama yöntemi kullanılarak tespit edilmesi bu süreçte de bir hızlilik sağlayacak.

Ayrıca, yine aynı şekilde Kamu Sertifikasyon Merkezi olarak kullanıcıya bilgilendirme yapılması gerekiyor, bu da süreci ayrıca uzatıyor, yazılı bir bilgilendirme gerekiyor burada. Bu bilgilendirme için de sertifikanın kullanımına ilişkin özelliklerin ve uyumsuzlukların çözüm yolları ve ilgili şartların ve kanunlarda öngörülen sınırlamalarla saklı kalmak üzere güvenlik elektronik imzanın aynı ıslak imza derecesinde hukuki

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 79

geçerliliği olduğunu bizim yazılı olarak bildirmemiz gerekiyor. Bu da yine süreci uzatıyor. Bunun yerine elektronik ortamda bilgilendirme yapılmasının daha uygun olduğu kanaatindeyiz.

Ayrıca, (f) fıkrasında, daha önceden geçen “yazılı olarak uyararak...” kısmının madde metninden çıkarılması tasarıda şu anda gündemde. Bu da aynı şekilde süreci hızlandıracak düşüncesindeyiz.

Bilmiyorum, açıklama yeterli oldu mu? Soru olursa yardımcı olmak isterim.

BAŞKAN – Peki.

Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şimdi, bir kanun maddesi düzenliyoruz, kanun maddesinde değişiklik yapıyoruz.

Bakın, buradaki (b) fıkrasında diyor ki: “Nitelikli sertifika verdiği kişilerin kimliğini resmî belgelere göre veya Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı vasıtasıyla karta erişim parolası ya da şifresi ile biyometrik doğrulama yönteminin birlikte kullanılması suretiyle güvenilir bir biçimde tespit etmekle.”

Güvenilir bir biçimde tespit etmekle yetinmemiz gerekmiyor mu? Bu sonuçta kanun maddesi, bunun teknolojisini yazmaya gerek var mı? Yani bu zaman içerisinde değişir, başka bir yöntem kullanılır, neden bu kadar teknik bir hukuk maddesi, bir şey kanun metninde yer alıyor? Bunu siz mi yazdınız? Bu kim tarafından önerildi? Yani bu kadar teknik olmasına gerek var mı? Bir anlamı var mı bunun? Yani teknoloji ne gerektiriyorsa öyle yapılacaktır. Önemli olan güvenilir bir şekilde tespit etmek.

TÜBİTAK KAMU SERTİFİKASYON MERKEZİ TEMSİLCİSİ MEHMET DOĞAN – Anlıyorum, çok doğru diyorsunuz.

Şöyle: Şu andaki uygulamada bu elektronik sertifikaları token cihazlarına yüklüyoruz, ayrı bir çipin içine yüklüyoruz ve USB’de kullanımı gerçekleşiyor. Ayrı bir kart okuyucuya gerek kalmadan, zaten dağıtılan e-kimlikler olacak, onlar içinde çipler olacak, biz bunları...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tamam, onlar yönetmelikle düzenlenir, teknoloji neyi gerektiriyorsa öyle yapılır ama burada kanun maddesine bunu yazarsak, sonradan bunun teknolojisi hızlı değişiyor, değişmesi durumunda her zaman böyle hızlı kanun çıkmaz, sıkıntıya girersiniz, sadece güvenilir bir şekilde tespit etmek.

TÜBİTAK KAMU SERTİFİKASYON MERKEZİ TEMSİLCİSİ MEHMET DOĞAN – Şimdi, kanunda farklı şekilde sınırlamalar olabiliyor ama Nüfus ve Vatandaşlık Müdürlüğü’nün verdiği e-kimliklere parola ve şifre koyarak daha doğru ve daha kısa yöntemli bir şekilde kimlik doğrulaması alınacak.

Ayrıca, ek olarak burada önemli olan biyometrik doğrulama da olacak, ondan dolayı kanun içinde bulunmasında gerek görülüyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tabii, biyometrik doğrulama başka yerlerde tanımlanıyor, zaten onları kullanacaksınız. Bu sonradan sıkıntı yaratır.

TÜBİTAK KAMU SERTİFİKASYON MERKEZİ TEMSİLCİSİ MEHMET DOĞAN – Şöyle, biyometrik doğrulama ve parola olduğu takdirde daha güvenilir olduğu kanaatindeyim aslında.

BAŞKAN – Yani burada şöyle, şu an maddenin mevcut hâlinde nitelikli sertifika verdiği kişilerin kimliğini resmî belgelere güvenilir bir biçimde tespit etmekle bir yükümlülük var.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet, bu yeterli.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu da bu burada dururken, neden illa buraya kendinizi kart erişim parolası ya da şifresi... Karta erişim parolası ya da şifresi yerine belki başka bir şeyle biyometrik bir doğrulama yapacaksınız. Neden böyle bir kısıtlama...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – Yani kendinizi sınırlıyorsunuz diyorsunuz.

TÜBİTAK BİLGEM BAŞKANI HACI ALİ MANTAR – Şimdi, “Güvenilir bir şekilde teslim edilir.” deyince, güvenliğin belli bir seviyesi yok. Bir başkası normal bir şifreyle de güvenli diyebilir, ama “biyometrik güvenlik” deyince güvenliğin en uç noktası, en güvenli bir şekilde... Biyometriyi biz onun için buraya koyuyoruz.

BAŞKAN – Sayın Başkan, bunu yönetmelikle yapamıyor musunuz?

Siz yönetmelikle yapacağınız şeyleri burada kanuna dercettiriyorsunuz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bugün için böyle, yarın için bu değildir.

BAŞKAN – Yapamaz mısınız yönetmelikle?

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Yapar.

TÜBİTAK BİLGEM BAŞKANI HACI ALİ MANTAR – Yapılabilir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 80

BAŞKAN – Niye o zaman yapabileceğiniz bir şeyi de buraya getiriyorsunuz? Hem burada kendinizi belli bir alanın içerisinde sınırlıyorsunuz hem de yönetmelikle yapılacak bir şeyi burada yasa hâline getiriyorsunuz. Yani bunu anlamak mümkün değil ki.

Sonra "...sertifikanın kullanımına ilişkin özellikler, uyumsuzlukların çözüm yolları ile ilgili şartlar ve güvenli elektronik imzanın elle atılan imza ile eş değer olduğu hakkında talep eden kişiyi sertifikanın tesliminden önce yazılı bilgilendirmek" gerekiyordu, "yazılı"yı kaldırıyorunuz, sadece "bilgilendirme"yi bırakıyorsunuz, ama başında diyorsunuz ki: "Kanunlarda öngörülen sınırlamalar saklı kalmak üzere." Zaten bu sınırlamalar saklıdır burada kanunda bununla ilgili bir düzenleme varsa, bunu buraya dercetmenin ne anlamı var? Zaten eğer başka bir kanunda siz bununla ilgili bir sınırlama getiriyorsanız...

TÜBİTAK BİLGEM BAŞKANI HACI ALİ MANTAR – Haklısınız.

BAŞKAN – Haklıysak o zaman niye yapıyoruz yani? Yazılı olarak uyarmaktan niye vazgeçiyorsunuz madem bu kadar önemli bir konu?

TÜBİTAK BİLGEM BAŞKANI HACI ALİ MANTAR – Süreci hızlandırıyoruz bu şekilde.

ERHAN USTA (Samsun) – O zaman da bilgilendirmenin...

BAŞKAN – Nasıl bilgilendirme? Yani şifahi olarak mı bilgilendirecek? Nasıl bilgilendirecek, şifahi olarak mı söyleyecek?

ERHAN USTA (Samsun) – Kanıtı nerede bilgilendirmenin?

BAŞKAN – Yani bilgilendirdiğini nereden bilecek? Bu bir kayda girmiyorsa, yazılı değilse, bilgilendirip bilgilendirmediği konusu muvazaadır.

TÜBİTAK BİLGEM BAŞKANI HACI ALİ MANTAR – Hayır efendim.

Elektronik kimlikle, biyometrik veriyle ve şifreyle kişi giriyor, orayı okuduktan sonra tıkladığında, merkezde "Bu kişi okumuştur." diye bizim elimizde veri oluyor, bu şekilde kişinin bunu okuduğundan emin olmuş oluyoruz.

BAŞKAN – Tamam.

Siz yönetmelikle bütün bunları, buradaki kuralları belirleyebilirsiniz, neden bunları burada...

TÜBİTAK BİLGEM BAŞKANI HACI ALİ MANTAR – Evet, belki yönetmelikle yapılabilirdi.

ERHAN USTA (Samsun) – Aslında yönetmeliğe konulması gerekeni kanuna koydukları için, şimdi bu "yazılı"yı çıkarmak için kanun çıkarmak gerekecek.

BAŞKAN – Tamam, "yazılı"yı çıkaralım da öbürüne gerek yok üstat yani.

"Kanunlarda öngörülen sınırlamalar saklı kalmak üzere." Zaten eğer kanun bir sınırlama getiriyorsa, sınırlama zaten var demektir yani, onun kanundaki sınırlamanın saklı kalmak üzere diye...

Bilmiyorum, Sayın Bakanım, siz daha bu konularda...

Sayın Temizel, buyurun.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sadece özel bir açıklama.

Şimdi, bu konuların değerlendirmesini yaparken, önce Anayasa'nın 20'nci maddesine bir atıfta bulunmakta büyük yarar var.

2010 yılında eklenen fıkra, "Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir." diyor Anayasa'da.

Şimdi, kanunla ne düzenlenir, kanunla yönetmeliklere hangi konularda atıfta bulunulur noktasına gelinir burada. Dolayısıyla, bütün düzenlemelerin hepsini bir "checklist" hâlinde döktükten sonra, kanuna hangilerinin hangi çerçevede yönetmelikle düzenleneceğini açıkça yazarsınız, geri kalan kısımlarını olduğu gibi yönetmeliğe bırakırsınız. Yönetmeliğe bıraktığınız konuların mutlaka kanunda yer alması gerekiyor Anayasa'nın 20'nci maddesine göre, eğer böyle bir atıf var ise.

Dolayısıyla, bununla ilgili özel çalışma derken kastettiğimiz olay tamamen buydu. Yani Anayasa özel hayatın gizliliği ilkesine bağlı olarak, bu biyometrik verilerin ne şekilde kullanılması gerektiği konusunda alınabilecek her türlü önlemin ve kişilerin haklarının koruma altına alınması için yasal bir düzenleme yapmış, hüküm getirmiş, "Kanunla yapın bunu." demiş, ama kanunla yaptığınız andan itibaren hangi konularda yönetmeliğe atıfta bulunacağınız, hangi detayların yönetmelikle yapılacağını belirlemeniz de yine kanun çalışması sırasında ortaya konulacak. Yani girift bir olay, birbirinden net olarak ayıramıyorsunuz.

O nedenle de bu maddeyle ilgili olarak oturup bir çalışma yapmak gerekir, hatta bu çalışmanın örneğini isterseniz yarın -nasıl olsa devam ediyoruz- bunu atlayıp bununla ilgili olarak getirilecek olan maddeyi getirsinler, onun üzerinde çalışıp gereken düzeltmelerde veya önerilerde bulunarak daha sağlıklı bir yöntem ortaya koyabiliriz diye düşünüyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 81

TÜBİTAK KAMU SERTİFİKASYON MERKEZİ TEMSİLCİSİ MEHMET DOĞAN – Sayın Başkan, bir ekleme daha yapmak istiyorum.

Öncelikle teşekkür ederim.

Bu 10'uncu maddenin (b) şıkkında bizi kısıtlayan yer, resmî belgelere göre güvenilir bir biçimde tespit etmek. Hani bir resmî belgeye göre tespit edilmesi gerektiği kısım sanki bizi kısıtlıyor.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Nüfus kimliği de resmî belge, dolayısıyla da yine bir şekilde...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Madde başlığı şu: “Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısının yükümlülükleri.

Madde 10- Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı,

a) Personel istihdam etmekle,

b) Nitelikli sertifika verdiği kişilerin kimliğini resmî belgelere göre güvenilir bir biçimde tespit etmekle...”

BAŞKAN – Bu elektronik sertifikaya hizmet sağlayıcıları kimlerdir, bir onunla ilgili bilgi versenize bize.

TÜBİTAK KAMU SERTİFİKASYON MERKEZİ TEMSİLCİSİ MEHMET DOĞAN – Şimdi, Kamu Sertifikasyon Merkezi, Türkiye’de kamu kurumlarına elektronik sertifika sağlamada tek yetkili kişi, özellikle tek kamu kurumlarına, yani tüm bakanlıklar, herkesin Kamu Sertifikasyon Merkezinden sertifika alması gerekiyor, e-imza dediğimiz...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – TÜBİTAK Kamu Sertifikasyon Merkezi.

TÜBİTAK KAMU SERTİFİKASYON MERKEZİ TEMSİLCİSİ MEHMET DOĞAN – Evet.

Burada elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı olarak aslında TÜBİTAK’ı kastediyor, TÜBİTAK Kamu SM’yi kastediyor.

ERHAN USTA (Samsun) – Nitelikli sertifika verdiği kişiler kim?

TÜBİTAK KAMU SERTİFİKASYON MERKEZİ TEMSİLCİSİ MEHMET DOĞAN – Bunlar kamu kurumu çalışanı.

ERHAN USTA (Samsun) – Bunların sayısı kabaca ne kadardır?

TÜBİTAK KAMU SERTİFİKASYON MERKEZİ TEMSİLCİSİ MEHMET DOĞAN – İşte, tüm kamu kurumu çalışanları olarak düşünün, ama bu kanunun değişmesiyle birlikte e-kimlik verilen...

ERHAN USTA (Samsun) – Herkese mi verilecek bu?

TÜBİTAK KAMU SERTİFİKASYON MERKEZİ TEMSİLCİSİ MEHMET DOĞAN – Herkese verebileceğiz.

TÜBİTAK BİLGEM BAŞKANI HACI ALİ MANTAR – Evet, herkese verebiliyoruz, yani elektronik imza kullanmak isteyen herkese bu sertifikayı verebiliyoruz.

Sertifika aslında bu kişinin bu kişi olduğunu ispattıran bir şeydir. Siz, şimdi diyelim ki bir elektronik imza atacaksınız, sertifika bu kişinin siz olup olmadığını kontrol ediyor.

ERHAN USTA (Samsun) – Tabii, zaman zaman onun güncelleme şeyleri filan geliyor bakanlıkta çalışırken, değil mi o bahsettiğiniz şey o, o zaman?

TÜBİTAK BİLGEM BAŞKANI HACI ALİ MANTAR – Evet ve bunu sadece TÜBİTAK yapıyor şu anda.

BAŞKAN – Peki, bu düzenlemeye neden ihtiyaç hissettiniz yani sizin işinizi yapmanızı engelleyen ne vardı?

TÜBİTAK KAMU SERTİFİKASYON MERKEZİ TEMSİLCİSİ MEHMET DOĞAN – Şu anda, biz bu bilgilendirmeyi yaparken kullanıcılardan bir taahhütname alıyoruz. Bu taahhütname vesilesiyle hem bilgilendirmiş oluyoruz ve bunun kanıtı olarak bu taahhütname bize ulaşıyor, ıslak imzalı olarak bize gelmesi gerekiyor ki biz o sertifikayı üretebilelim. Bunun kullanıcıdan bize gelmesi biraz vakit alıyor. Bunun daha çok kısaltılması... Mesela bu kanun eğer geçerse biz bir günde, hatta iki günde hemen sertifikayı üretip kullanıcıya verebileceğiz, hani uzaktan sertifika yükleyebileceğiz o içindeki çipin içine. Bu da çoğu işimizi, bütün kamunun işini, bütün kullanıcıların işini kolaylaştıracak.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, ben şunu soruyorum: Neden böyle bir düzenleme ihtiyacı olduğunu anlamaya çalışıyoruz, neden böyle bir yasal düzenleme ihtiyacı hissettiniz? Bir ihtiyaca binaen bu düzenleme yapılır.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Sayın Başkanım, bir önceki değil ama buradaki esas amaç şu: “Yazılı bildirmek bana zaman kaybına neden oluyor, karşı tarafın bana taahhüt

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 82

vermesini ben zaten onun bilgilendirilmiş olduğu şeklinde anlayacağım ve dolayısıyla da hemen sertifika düzenleyeceğim." diyor. Doğru mudur?

TÜBİTAK KAMU SERTİFİKASYON MERKEZİ TEMSİLCİSİ MEHMET DOĞAN – Çok doğru Sayın Bakanım.

BAŞKAN – Tamam, bunu kaldıralım, yazılı bilgilendirmeyi.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Yani, yazılı bildirimi kaldırırsak arkadaşların ihtiyacı, o sürat, o çabukluk yerine gelmiş olacak.

BAŞKAN – Peki, öbürünü niye üste koydunuz, eklediniz bu biyometrik meselesini?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – O da şu an geldiğimiz durumu gösteriyor. Ne demek? Türkiye Cumhuriyeti'nde şu anda TÜBİTAK biyometrik doğrulama yöntemini kullanabiliyor, şifre ve parolayı kullanabiliyor. Bunu gösteriyor efendim.

BAŞKAN – Anladım, peki.

Sayın Çam, buyurun.

MUSA ÇAM (İzmir) – Şimdi, tabii ki bürokrat arkadaşlarımıza söyleyecek bir sözümüz yok ama iki gündür söylüyoruz, diyoruz ki: Bu kanunun şu 10 maddesinin buradan çekilmesi gerekiyor. Yarım yamalak yapılan işlerin sonucunda bürokrat arkadaşlarımız da haklı olarak burada çok zor durumda kalıyorlar. Bunun böyle olmaması gerekiyor, bunun bir bütün hâlinde, Bakanlar Kuruluna imzaya açılan kanunların birleştirilerek tam teşekküllü bir şekilde, gerçekten herkesin anlayabileceği, Komisyonun ve Parlamentonun yeteri kadar enforme edeceği bir şekilde dönüştürülmesi gerekiyor. Görüyoruz, bürokrat arkadaşlarımız da çok zor durumda kalıyorlar. Elleri verilmiş olan bu kanun tasarı ve teklifleriyle ilgili yeteri kadar bir altyapı çalışmasının olmadığını görüyoruz. Onların da kusurları değil. Yani, bunu çok daha iyi bir şekilde dönüştürüp buradan geçirme şansımız olabilir. Burada birbirimizi zorlamanın hiçbir anlamı da yok.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Bu maddeyi atlıyorum, bu madde üzerinde yarına kadar çalışılsın. Net olarak, gerçek ve doğru gerekçelerle gelin, yoksa maddeyi kanun metninden çıkaracağız.

Evet, müteakip maddeyi okutuyorum:

MADDE 9- 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (h) ve (r) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

"h) Değerli kâğıtlar: Kimlik kartı, uluslararası aile cüzdanını ve mavi kartı,"

"r) Kimlik kartı: Kişinin Türk vatandaşı olduğunu ve aile kütüğüne kayıtlı bulunduğunu gösteren Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartını,"

"ff) Biyometrik veri: Elektronik sistemler aracılığı ile kimlik tespit ve kimlik doğrulama işlemlerinin gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla alınan parmak izi, damar izi ve el ayası gibi karakteristiklerden elde edilen kişiye özgü verileri,"

BAŞKAN – Evet, madde üzerinde bir açıklama alalım.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Sayın Başkanım, mevcut 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu'ndaki tanımlara ilaveler yapıyoruz. Değerli kâğıtlarda yeni Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartını ekliyoruz, kimlik kartını tanımlıyoruz ve biyometrik veriyi yeniden tanımlıyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde Sayın Temizel...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sadece birkaç soru...

Bunların değişmeden önceki hâli, (h) fıkrası, (r) fıkrası ne durumdaydı, ne vardı orada da şimdi buna kimlik kartı, uluslararası aile cüzdanı ve mavi kartı ekledik?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Değerli kâğıtlarda nüfus cüzdanı vardı. Şimdi onu çıkarıyoruz, onun yerine kimlik kartı giriyor.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – İşlenmiş metin diye bir şey var ama dağıtmadıkları için...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Evet, dediği gibi, önümde o var da Sayın Bakanım, sizde de olsa bu soruya belki de...

Diğerinde de yani (r)'de de kanıtlayan resmî belge yerine -nüfus cüzdanı yerine- Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı geliyor. Ama, bir eklenen kısım, biyometrik veri yeni ekleniyor.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Peki, Değerli Kağıtlar Kanunu'nda da bu değişiklik yapılmış vaziyette mi?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 83

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Bir önceki maddede eklenmiş durumda olduğu ifade ediliyor.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Hayır, Değerli Kağıtlar Kanunu'nda... Bizim Değerli Kağıtlar Kanunu'muz vardır bir tane, biliyorsunuz, eğer yürürlükten kalkmadıysa.

MALİYE BAKANLIĞI MUHASEBAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAİRE BAŞKANI RECAİ KÜÇÜKYAĞCI – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

MALİYE BAKANLIĞI MUHASEBAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAİRE BAŞKANI RECAİ KÜÇÜKYAĞCI – Saygılar sunuyorum.

Sayın Başkanım, Değerli Kağıtlar Kanunu'nda 1'inci maddede “Bu Kanuna bağlı tabloda yazılı kağıtlar ve belgeler ‘değerli kâğıt’ sayılır.” diye bir ifade var. Orada sayılan “değerli kâğıtlar” ibaresine daha önceki oturumda yapılan değişiklikle 6'ncı sıraya 4 alt bent şeklinde ekleniyor. Dolayısıyla, mevcut tabloda 6'ncı sırada yer alan nüfus cüzdanı yerine o 6'ncı sıraya (a), (b), (c), (d) şeklinde 4 bent hâlinde yeni belgeler ekleniyor. Dolayısıyla, bu kanun çıktıktan sonra Değerli Kağıtlar Kanunu değişmiş oluyor, ayrıca bir değişiklik yapmaya gerek kalmıyor.

BAŞKAN – 4'üncü maddede 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanunu'nda gerekli düzenlemeyi yapmış olduk.

MALİYE BAKANLIĞI MUHASEBAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAİRE BAŞKANI RECAİ KÜÇÜKYAĞCI – Evet.

ERHAN USTA (Samsun) – O zaman “nüfus cüzdanı” ibaresi hâlâ var yeni yaptığımız şeyde.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Şimdi onu da sordum. Muhterem Başkanım, tabii ikisinin de kalkması... Ancak, nüfus cüzdanı da belli bir süre değişim süreci içinde dahi bile olsa ikisi bir arada olacak ama bütün kâğıtlar değiştikten sonra da belli ki ileride de buradaki nüfus cüzdanını, doğrudur, kaldırmak lazım. Ama, şu anda belli bir süre içerisinde ikisi de geçerli olacak, hem nüfus cüzdanı hem kimlik kartı.

BAŞKAN – Değişim tamamlanana kadar.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Evet, değişiklik tamamlanana kadar, doğrudur.

BAŞKAN – Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben acaba burada pratik bir yol, mesela bu değerli kâğıtlarda da olur, bir başka yerde de buralara “nüfus cüzdanı” şeklinde atıf şeyler mutlaka...

BAŞKAN – İleride hepsi düzeltiliyor zaten. Kalan diğer 10 maddenin hepsi o şekilde kanunlardaki düzeltme...

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır, tek tek yapmak yerine burada “İşte, şu, şu, şu kanunlardaki ‘nüfus cüzdanı’ ibareleri...”

BAŞKAN – Yapamıyoruz.

ERHAN USTA (Samsun) – “...‘kimlik kartı’ olarak değiştirilmiştir.” diye genel bir şey yapsak daha uygun olmaz mı?

BAŞKAN – Atıf var mı? Var.

ERHAN USTA (Samsun) – Atıf varsa niye bunları tek tek değiştiriyoruz o zaman?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Madde 11’de toplu bir şey var ama her kanuna değil galiba.

BAŞKAN – Diğer mevzuatta “nüfus cüzdanı”, “hüviyet cüzdanı”, “nüfus hüviyet cüzdanı”, “hüviyet varakası” falan diye sayıyor.

ERHAN USTA (Samsun) – Ya, şimdi Değerli Kağıtlar’da tanımda... Yani, burada atıfla hallolabilir. Kimlik kartı... Orada yaptığımız sadece nüfus cüzdanı meselesi. Gerçi sonra bir de mavi kart eklemiştir. Yok, mavi kart var zaten. Niye o eklenmiş gibi duruyor? Eklenmiş mi? O eskisinde var mı?

BAŞKAN – Bu konuda Bütçe Başkanlığı olarak biz bir açıklama yapalım müsaade ederseniz.

Remzi Bey, buyurun.

TBMM BÜTÇE BAŞKAN YARDIMCISI REMZİ ÇİFTEPINAR – Efendim, şimdi ilgili kanun bu: Nüfus Hizmetleri Kanunu. Bu tanımların burada yapılması lazım ki diğer mevzuatta yapılan atıflar... İşte, bir tane vergi kanununda “nüfus cüzdanı” diyor, o nüfus cüzdanına yapılan atıf kimlik kartına yapılmış sayılsın, kimlik kartının tanımı da burada yer alacak. Dolayısıyla, burada yapılması gerekiyor bu tanım değişikliklerinin.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 84

ERHAN USTA (Samsun) – O atıf maddesi var mı burada?

BAŞKAN – 17'nci madde, evet.

ERHAN USTA (Samsun) – Ama burada yapılması lazım diyorsunuz, öyle mi?

TBMM BÜTÇE BAŞKAN YARDIMCISI REMZİ ÇİFTEPİNAR – Tabii, tabii. İlgili kanun bu olduğu için.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

10'uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 10- 5490 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiş ve aynı fıkranın son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir,

"h) Biyometrik verisi.

(a), (g), (ğ) ve (h) bentlerinde belirtilen kayıtlar sadece elektronik ortamda tutulur."

BAŞKAN – Madde üzerinde bir bilgi alalım lütfen.

Sayın Genel Müdür, buyurun.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Efendim, aile kütüklerinde tutulması gereken verilere biyometrik veriyi ekliyoruz. İlave olarak da bu verinin kâğıt ortamında, kütüklerle değil, sadece elektronik ortamda tutulacağını öngörüyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

11'inci maddeyi okutuyorum:

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Özür dilerim Başkanım.

BAŞKAN – Pardon...

Geçmeden, Sayın Temizel, buyurunuz.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Evet, şu geçti ama şimdi bir kanun maddesi düzenleniyor ayrıntısıyla, ilk defa da böyle bir şey yapılıyor, biyometrik veri tanımlı. "Biyometrik veri kimlik tespit ve kimlik doğrulama işlemlerinin gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla alınan parmak izi, damar izi ve el ayası" ve "gibi" geliyor ondan sonra. "Gibi" si ne burada, "gibi" ne?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Retina olabilir Sayın Bakanım, retina olabilir, teknoloji, belki ileride...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – O zaman eklenmesi gerekiyor efendim, bu kanun çünkü.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – ...Bülent Bey'in dediği gibi, belki teknoloji gelişir bir başka şey gelir. Herhâlde teknolojinin bize imkân tanıdığı ama...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Ama yasada bu kadar ayrıntıya giriyorsanız "gibi" olmaz Sayın Bakanım, olmaz. Ne ekliyorsanız biyometrik veri olarak onu yasaya yazmak zorundasınız.

BAŞKAN – Olasılıkları yani seçeneklerin hepsinin aslında burada yazılı olması lazım hangisini kullanıyor ise.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Ya da daha sonradan sürekli değişiklik yapıp yapıp ekleyeceksiniz buraya. "Gibi" diye böyle çok genel bir kavramla...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Kafatası koyarlar mesela yarın öbür gün...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – 40'lı yıllarda yapılmış ama.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – "Gibi" olmaz. Böyle bir yasada "gibi" diye bir genel tanımla bu maddeyi geçiştirmek doğru olmaz.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdür, ne diyorsunuz buna?

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Efendim, biraz önce Sayın Bakanımızın da belirttiği gibi, bizim buradaki tamamen kastımız ileride işte retina gibi gelebilecek yeni...

BAŞKAN – "Gibi" ne? Yani işte retina, bir, başka?

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Yüz biyometrisi.

BAŞKAN – Yazalım, başka?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Yüz tanıma.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Eğer arzu buyurulursa "gibi"yi çıkarabiliriz, bizim açımızdan bir engel yok.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 85

BAŞKAN – Retina ve yüz tanımayı koyalım istiyorsanız.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Yani biz şu anda 3'ünü kullanmayı planlıyoruz, parmak izi, parmak damar izi ve el ayası.

BAŞKAN – O zaman biz bir genel redaksiyon yetkisi alacağız, bu “gibi” ifadesini redaksiyon yetkisiyle oradan çıkartalım.

ERHAN USTA (Samsun) – Pardon... Sayın Başkan...

BAŞKAN – Pardon... Görmedim.

ERHAN USTA (Samsun) – Sadece kayıtlara geçmesi açısından...

Eğer redaksiyon yetkisiyle oluyorsa orada da yapalım. Mesela, burada şimdi maddeler sayılırken “Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası.” Nokta, bir cümlemin sonuna konulur. Yani burada imla açısından ciddi bir hata var bu maddenin tamamında. Mesela ne demiş? Hiç böyle bir şey gördünüz mü? “Dini.” nokta, “Medeni hâli.” nokta. Böyle şey olmaz. Türkçe açısından uygun bir şey değil. Bunun için ne yapılabilir, bilmiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Erdoğdu...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Bakana ve idareye bir soru sormuştum. Bu “dini” hanesinin yazılmasından beklenen muradımız nedir diye.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Efendim, şu anda mevcut kanunumuzda aile kütüklerinde tutulması gereken bilgilere yer verilmiş, tatat olarak sayılmış. Bu sayılanların içerisinde bir de din hanesi mevcut.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yani muhakkak da mesela, saç rengi de yazabilirdi ama şunu söylemek istiyorum: Bir faydası varsa bize nüfus anlamında, şu anlamda, diğer anlamlarda, evet, kalması lazım ama yoksa bir sürü sıkıntıya, eleştiriye de yol açıyor. Yani ben bir Müslümanım, ben bunu... Ama diyelim, bir Hristiyan için, başka bir dine mensup olan biri için, başka insanlar için aynı zamanda bu bir yerde bir fişleme gibi algılanıyor. Yani eğer bunun bir şeyi yoksa önemli bir adım olur bence. Bunu anlamaya çalışıyorum. Bir de şunu söylüyorum, samimiyetle söylüyorum: Öyle bir baskı oluşturuluyor ki mesela şeyin üzerinde, bunu söylediğiniz an sanki... Ben sadece şunu söylüyorum: Bu tip bir şeye gerek yoksa hane olarak kalmasında fayda yok çünkü Garo Bey zararlarını anlattı bir Hristiyan yurttaşımız olarak. Onun anlattıklarından esinlenerek söyledim ben bunu, o yüzden dedim bir şeyi var mıdır bunun diye.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

11'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 11- 5490 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "nüfus cüzdanı" ibaresi "kimlik kartı" ve "nüfus cüzdanlarını" ibaresi "kimlik kartlarını"; 18 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "nüfus cüzdanlarını" ibaresi "kimlik kartlarını" ve dördüncü fıkrasında yer alan "nüfus cüzdanı" ibaresi "kimlik kartı" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdür, maddeyle ilgili, yapılan düzenlemeyle ilgili...

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Efendim, tamamen mevcut nüfus cüzdanları kavram şekline göre “kimlik kartı” veya “kimlik katlarını” şeklinde dönüştürülmüştür.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ERHAN USTA (Samsun) – Çözmüştük efendim bunu. Atıfla burası çözülmüyor mu?

BAŞKAN – Hayır, burada kanunda tanımlıyoruz, diğer mevzuatların tamamına da 17'nci maddede atıfta bulunuyoruz.

ERHAN USTA (Samsun) – Bu kanunda her tarafı değiştiriyor muyuz tek tek?

BAŞKAN – Mecburen.

ERHAN USTA (Samsun) – Bu kanunu da atıfla değiştirelim. Diğer kanunlardaki şeylerle...

TBMM BÜTÇE BAŞKAN YARDIMCISI REMZİ ÇİFTEPİNAR – Aynı kanunun dışında aynı kanuna atıf yaparak değiştirmeyi yasama tekniği açısından çok uygun bulmuyoruz.

BAŞKAN – Yani bu daha yasallaşmadığı için... Yasalaşmış olsa sonra bir başka düzenleme yapıyor olsak bu kanunda atıfla düzenleme yapabiliyoruz ama bunun içinde yapamıyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 86

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Erhan Bey, yani diğer kanunlar, şimdi, 17'nci maddede, diğer mevzuatta fakat kendi kanununda kendisine, bir önceki maddeye ve bir sonrakine atıftan kaçınmış, bu kanunda olanların hepsini değiştirme yapmış ama diğer mevzuatta olanları hep atıfla... 17'de şöyle: "Diğer mevzuatta 'nüfus cüzdanı', 'hüviyet cüzdanı', 'nüfus hüviyet cüzdanı', 'hüviyet varakası', 'nüfus kâğıdı' ibarelerine yapılan atıflar 'Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Kartı'na yapılmış sayılır."

BAŞKAN – Sayın Bakan, yasama tekniği açısından zaten mümkün değil, yapamıyoruz yani. Belki yanlış ama bugün için yasama tekniği açısından bu böyle maalesef.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Değerli kâğıtlar, kimlik kartı, uluslararası aile cüzdanı ve mavi kart şeklinde değiştiriliyor ama nüfus cüzdanını devam ettiriyoruz.

BAŞKAN – O şöyle, devam ettirmiyoruz, değişim tamamlanana kadar her ikisi bir arada kullanılacağı için muhafaza ediliyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama tanımlarda değerli kâğıt olarak tanımladık, Değerli Kâğıtlar Kanunu'nda da var.

BAŞKAN – Değişim tamamen tanımlandıktan sonra çıkartılacak.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Buradan niye çıkarıyoruz?

BAŞKAN – Şu an ikisi beraber kullanılacağı için.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama burada çıkarıyoruz, değerli kâğıt değil diyoruz burada, aynı paralelde burada da çıkarmak gerek.

ERHAN USTA (Samsun) – O ilk yaptığımız, o 8 lira yaptığımız şeyi geçici maddeyle yapmak lazım. O geçici bir hüküm, o oraya konulmaz.

Sayın Başkan, gerçi sizin her şeye verecek bir cevabınız var maşallah da yani hiçbir şey olmasa uluslararası literatürden bir şeyler...

BAŞKAN – Beceririz, orada sıkıntı yok biliyorsunuz Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Bu olmaz. Yani bu hakikaten geçici bir şey. Belirli bir süre için yapılacak bir şey için geçici maddeye almak lazım. Yanlış bir şey yapılıyor.

BİR TEMSİLCİ – Şu anda kâğıt üzerinde nüfus cüzdanı satışı devam ediyor. 1 Ocak itibarıyla...

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır, anladım da işte o geçici bir şey ama onu geçici maddeye alacağız. Hepsi tamamlanıncaya kadar veya şu vakte kadar bir süre öngörmüşsünüzdür, "Bilmem ne nüfus cüzdanı olarak da alınır, bu değerli kâğıt sayılır." diye geçici madde... Geçici maddenin mantığı nedir başka? Aynı şey içerisinde hem geçici madde var hem kimlik kartı var. Bir de diyoruz, atıflar var, bilmem ne var. Bence iş karışıyor. Bakın ama yani nihayetinde kullanıcı açısından, şey açısından...

BAŞKAN – Sayın Usta'nın söylediği şey doğru, yapılabilir. Bir tekriri müzakereyle onu da çözebiliriz.

ERHAN USTA (Samsun) – Yani yoksa arkadaşlar yarın şey yapılır. Yani düzgün yapalım yoksa yarın bir gün bir başka...

BAŞKAN – Tamam, biz devam edelim, bunun hazırlığını yapalım, sizin dediğiniz, söylediğiniz doğrultuda geçici madde olarak o düzenlemeyi yapalım. Doğru bir uyarıdır.

Teşekkür ediyoruz.

12'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 12- 5490 sayılı Kanunun Beşinci Kısım başlığı "Kimlik Kartı, Uluslararası Aile Cüzdanı ve Mavi Kart" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Evet, Sayın Genel Müdür...

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Efendim, tamamen, yine biraz önce arz ettiğim şekilde nüfus cüzdanından kimlik kartına geçiş çerçevesinde yapılmış bir düzenleme.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

13'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 13- 5490 sayılı Kanunun 41 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. "MADDE 41- (1) Kimlik kartında yer alacak bilgiler ile kartın tasarımı, temini, - basımı, dağıtım ve teslim yöntemi ile üretim ve kişiselleştirilmesinde kullanılacak sistemi belirlemeye Bakanlık yetkilidir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 87

Kimlik kartında yer alacak biyometrik verinin türü, niteliği ve alınma yaşı Bakanlıkça belirlenir.

Biyometrik verisi alınacak kişilerin şahsen müracaatı esastır. Biyometrik verisi alınmayacak çocukların kimlik kartı müracaatı veli veya vasileri ile 15 inci ve 17 nci maddelerde yer alan bildirim yükümlülüğü bulunan kişiler tarafından yapılır.

Merkezî veri tabanında tutulan biyometrik veriler kimlik doğrulama işlemleri dışında kullanılamaz.

Kişi, müracaat sırasında yazılı muvafakati ile kimlik kartını teslim alacak kişiyi belirleyebilir.

Kimlik kartı talebinde bulunan kişi ile nüfus kütüklerinde kayıtlı kişinin aynı kişi olup olmadığı hususunda tereddüte düşülmesi halinde mülki idare amirinin emri ile kolluk kuvvetlerine araştırma yaptırılır.

Kimlik kartının kaybı veya değiştirilmesi nedeniyle yapılacak müracaatlarda, yenisi verilinceye kadar geçerli olmak üzere, usul ve esasları Bakanlıkça belirlenen geçici bir belge verilebilir.

(8) Kimlik kartına bu Kanunda öngörülenler dışında kayıt ve işaret konulamaz. Kimlik kartı hiçbir kişi veya kurum tarafından alıkonulamaz.

(9) Evlenme işlemi tamamlandıktan sonra, çiftlere uluslararası aile cüzdanı verilir.

Uluslararası aile cüzdanı ve mavi kart Bakanlıkça belirlenen tasarım ve sayıda Maliye Bakanlığınca bastırılır. Aile cüzdanları ve mavi kartlar Maliye Bakanlığınca yurt içinde nüfus müdürlüklerine ve evlendirme memurluklarına verilmek üzere maliye yetkililerine, yurt dışında ise dış temsilciliklere verilmek üzere Dışişleri Bakanlığınca gönderilir. Uluslararası aile cüzdanları ve mavi kartların en fazla üçbin adedi, bedeli sonradan ödenmek üzere, müteakiben üçbin adetlik partiler halinde peşin para karşılığında nüfus müdürlüğüne verilir.

Kimlik kartı, uluslararası aile cüzdanı ve mavi kart bedeli müracaat sırasında tahsil edilir. Doğum bildiriminin kanunî süresi içinde yapılması halinde ve 2828 sayılı Kanun kapsamında düzenlenecek kimlik kartlarından değerli kâğıt bedeli alınmaz.

Hatalı yazım nedeniyle iade edilen uluslararası aile cüzdanları ve mavi kartlar değerli kâğıt bedelinden düşülür. Hatalı üretim ya da yazım nedeniyle kimlik kartlarının değiştirilmesi halinde kimlik kartı bedeli alınmaz.

Genel Müdürlük, nüfus müdürlükleri ile dış temsilcilikler, kimlik kartı, uluslararası aile cüzdanı ve mavi kart bedeli açısından 2/6/1934 tarihli ve 2489 sayılı Kefalet Kanunu hükümlerine tabi değildir.

Kimlik kartı bedellerinin Hazine veznelerine yatırılmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık ve Maliye Bakanlığınca müştereken belirlenir."

(Oturma Başkanlığına Kâtip Emine Nur Günay geçti)

BAŞKAN – Madde üzerinde açıklama alabilir miyiz?

Buyurun.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Efendim, 13'üncü maddeyle, kimlik kartının verilmesine ilişkin usul ve esasları ve bununla birlikte, mavi kart ve aile cüzdanlarının verilmesine ilişkin usul ve esasları düzenliyoruz.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sayın Başkan, maddeyle ilgili söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurun.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teknik olarak 10'uncu fıkra, aslında daha önceden Değerli Kâğıtlar Kanunu'nda bu değerli kâğıtların ne şekilde dağıtılacağı, nasıl teslim edileceği, bedelinin nasıl tahsil edileceği gibi ayrıntılar orada vardı ve Muhasebat Genel Müdürlüğünün tebliğleriyle de açıklığa kavuşturuldu zaten bu. Şimdi, o Değerli Kâğıtlar Kanunu'ndaki bu hükmü getirip de, buraya koyup da "...en fazla üçbin adedi, bedeli sonradan ödenmek üzere, müteakiben üçbin adetlik partiler halinde peşin para karşılığında nüfus müdürlüğüne verilir." diye kanun maddesi düzenlenmesi gerçekten bu kanunların değerlerini yerlere kadar indiriyor; bu olmaz. Muhasebat Genel Müdürlüğüne söyleyin, tebliğlerini birisine koysun, belki de vardır bununla ilgili düzenlemeler zaten. Böyle bir kanunun içerisinde oturup da "...üçbin adetlik partiler halinde peşin para karşılığında nüfus müdürlüğüne verilir." olayı Muhasebat Genel Müdürlüğünün görevidir. Oradan dağıtacak, dağıtması gerekir zaten.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Buyurun Sayın Bakanım.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Sayın Başkanım, aslına bakınca Sayın Bakanın dediğine aynen ben de katılıyorum. Normalde kanunda "3 bin adet, 4 bin adet yapılır." yerine "yeteri kadar", "gereği kadar" denilebilir yani sayı belirtilmesi doğru değil, ben de ona katılıyorum veya ihtiyaç fazla olur, bu sefer "Kanunda bu kadar yazıyor, vermeyeceğim" mi olabilir? Ancak işin ilginç veya iyisi veya kötüsü, bir şekilde bir önceki kanunda da yani Nüfus Hizmetleri Kanunu'nda, çıkanda da "Muhasebe

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 88

yetkilisince nüfus müdürlüklerinin ihtiyacı göz önünde tutularak, kadın ve erkek nüfus cüzdanlarının her biri ile uluslararası aile cüzdanlarının en fazla üçerbin adedi, bedeli sonradan ödenmek üzere, müteakiben üçerbin adetlik partiler halinde peşin para karşılığında verilir.” diye bir hüküm var, orada da bir 3 bin var.

Muhterem Bakanım, ben de katılıyorum. Muhtemelen bunu alırken de -bu 2006’da çıkmış- o da bir önceki yasadan böyle bir kopyalama olmuş.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yok, daha öncekinde yoktu böyle şeyler.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Bürokraside ben de uzun çalıştım efendim. Dolayısıyla, muhtemelen bir öncekinde kolaylığı almışlardır diye düşünüyorum, yoksa “3 bin adet” doğru değil, “yeteri kadar”, “ihtiyacı kadar” yani orada sayıdan ziyade belirtilse daha uygun olur diye düşünüyorum.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yani, buradaki düzenlemede “Bu tür değerli kâğıtların Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından ne şekilde dağıtacağı bir yönetmelikle belirlenir.” demekten başka bir çözümü yoktur, en basiti ve en doğrusudur.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Sayın Başkanım, Genel Müdürün ilave bir açıklaması olacak.

BAŞKAN – Buyurun.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Sayın Bakanım, Sayın Bakanımızın da ifade ettiği gibi, aslında burada sadece biz birinci öncelik olarak ilgili maddedeki “nüfus cüzdanı” ifadesini çıkardık, diğer kısmı aynen kaldı. Buradaki sayının konma nedeni de şu: Özellikle büyük şehirlerdeki ilçe nüfus müdürlüklerinde en az o kadar sayıda elimizde, daha önce nüfus cüzdanı, yeni şekilde de mavi kart ve aile cüzdanı bulunsun ki vatandaşın müracaatı hâlinde “Elimizde kalmadı, gidip tekrar alalım, temin edelim.” şeklinde bir sıkıntı yaşanmasın diye bu Maliye Bakanlığıyla müştereken anlaşarak konulmuş bir hüküm, bir problem yaşanmaması için.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Mesela iş yerine sabah dokuzda gelmelerini de yazalım. Kanun metni, kanun soyuttur.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Daha genel.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederiz.

Buyurun Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Bu mevzu nasıl halledilebilir, bu önemli konu. Ben şeyi soracağım, bu mavi kartın tanımını ben bir yerde bulamadım, tanımlarda filan var mı, atladım mı ben acaba? Tanımlarda mavi kart yok, her şeyi yazmışsınız da.

TBMM BÜTÇE BAŞKAN YARDIMCISI REMZİ ÇİFTEPINAR – Var efendim, var.

ERHAN USTA (Samsun) – Var mı? Nerede? Ben eski kanundan mı bakıyorum? Kaçınıcı şeyde?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 12’de geçiyor ama tanımlanmamış.

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır, geçiyor. Mesela, şu 3’üncü maddeye bakıyorum ben, tanımlar maddesine, her şeyi tanımlıyoruz, mavi kartın da bir tanıma ihtiyacı var çünkü kanuna yeni giriyor, değil mi? Kimlik kartı tanımın içerisine soktuk, bilmem neyi soktuk, mavi kartı sokuyoruz... Tanımlarda mavi kart var mı arkadaşlar?

BAŞKAN – Genel Müdürümüzden bir tanım alabilir miyiz?

ERHAN USTA (Samsun) – İnternet’te benim bulduğum şeyde, Nüfus ve Vatandaşlığın buradaki kanunu son kanun değilse bilmiyorum, ama bu şeyde, burada tanımlarda göremedim. Hayır, unutmayalım diye söylüyorum yani onu da yapmak lazım.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Sayın Vekilim, haklısınız, bu nüfus mevzuatıyla alakalı mevcut kanunun daha bir dizi değişiklikleri de var, şu anda Başbakanlığa intikal ettirdiğimiz, onun içerisinde o var. Burada sadece kimlik kartıyla alakalı kısımlar buraya geldiği için buradaki düzenlemede sadece kimlik kartına yönelik tanımlar yer almış durumda.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Nedir bu mavi kart?

SALİH CORA (Trabzon) – 5490 sayılı Kanun’un 3’üncü maddesinin (m) fıkrasında mavi kart, doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve bunların 29/5/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 28 inci maddesinde belirtilen altsoylarına verilen ve söz konusu maddede belirtilen haklardan faydalanabileceklerini gösteren resmi belgeyi ifade etmektedir.

ERHAN USTA (Samsun) – Tamam, teşekkür ederim.

Ben, orada değişiklik maddesi var, hep gözümün önüne o geldiği için orayı atlamışım ekranda, tamam.

BAŞKAN – Teşekkürler.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 89

Önergeyi okuyoruz...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ben de söz istedim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu maddenin 5'inci fıkrası “Kişi, müracaat sırasında yazılı muvafakati ile kimlik kartını teslim alacak kişiyi belirleyebilir.” Bu zaten genel hukuk kuralıdır, buraya dercetmeye gerek var mı? “Kimlik kartı talebinde bulunan kişi ile nüfus kütüklerinde kayıtlı kişinin aynı kişi olup olmadığı hususunda tereddüde düşülmesi halinde mülkî idare amirinin emri ile kolluk kuvvetlerine araştırma yaptırılır.” Böyle kanun maddesi olmaz ama bunun yönetmelikle düzenlenmesi gerek bir şekilde. “Hatalı yazım nedeniyle iade edilen uluslararası aile cüzdanları ve mavi kartlar değerli kâğıt bedelinden düşülür. Hatalı üretim ya da yazım nedeniyle kimlik kartlarının değiştirilmesi halinde kimlik kartı bedeli alınmaz.” Bu da yönetmelikle olur.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Zaten yönetmelik hükmüydü bunlar daha önce de.

BAŞKAN – Evet, bir açıklama alabilir miyiz?

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Efendim, aslında öncelikli olarak bir yenilik yapıyoruz. Normalde şu anda mevcut nüfus cüzdanını herkesin kendisinin alması esası var. Yani, nüfus memuru, eşinizin nüfus cüzdanını bile size vermeyebilir mevcut düzenlemeye. Biz bunu kaldırarak müracaat anında kişiyi beyan etmek şartıyla istediği kişinin kendisine ait kimlik kartını almasının önünü açıyoruz.

Diğer konu, diğer husus, özellikle güvenlik güçleriyle alakalı konularda kanunla bir yetki verilmediği takdirde, özellikle güvenlik güçleri bu tip işleri yapmaktan imtina edebiliyorlar. Kanun olarak bize böyle bir görev verilmediği için.

Diğer bir husus ise -bu önemli bir konu- bizim nüfus memurlarımızın büyük sıkıntı yaşadığı konulardan birisi bu: Malum, değerli kâğıtlar muhasebe yetkilisinden belli bir sayı karşılığında alınıyor ve onun karşılığında da belli bir ücret öngörülüyor. Eğer orada “Bu yazım hatası ve benzeri şeylerden dolayı para ödenmez.” şeklinde bir hüküm koymaz isek o zaman orada olası kayıplar karşısında ilgili nüfus memuru mutlaka muhasebe yetkilisine o belgenin değerli kâğıt bedelini ödemek zorunda kalır.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Siz kaymakamlıktan mı geliyorsunuz?

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Evet.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bakın, (6)'ncı fıkra: “Kimlik kartı talebinde bulunan kişi ile nüfus kütüklerinde kayıtlı kişinin aynı kişi olup olmadığı hususunda tereddüde düşülmesi halinde...” Kim düşecek? Memur, nüfus memuru. “...mülkî idare amirinin emri ile kolluk kuvvetlerine araştırma yaptırılır.” Bunun ne kadar bir prosedür gerektirdiğini biliyorsunuz o zaman. Yani bu ne kadar, kaç gün gerektirir, nasıl bir prosedür? Yaz, çiz, talimat verilecek yani epey bir...

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Bu, şu anda uygulamada olan bir hüküm efendim ve hiçbir problem yaşamıyoruz bunda ve şu anda meri olarak uyguluyoruz bunu zaten alanda.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Neye istinaden uyguluyorsunuz? Yönetmeliğe istinaden.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Kanuna...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Kanunda yok bu.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Var.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu, yeni düzenlenmiş tümüyle.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Bu 41'inci maddenin çoğu hükümleri aslında mevcut kanunda var, yenilendi.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hangi kanunda var?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – 60'ncı madde var, bu Nüfus Hizmetleri Kanunu'nda.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – O zaman işlenmemiş bunlar. Bakıyoruz, bu yeni düzenlenmiş tümüyle.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – “Nüfus olayları ile ilgili beyanlarda şüpheye düşülmesi halinde mülkî idare amirinin emri ile kolluk makamları tarafından gerekli soruşturma ve incelemeler yapılarak nüfus müdürlüğüne bildirilir.” Dediği gibi bir farklı şey yapılmış.

ERHAN USTA (Samsun) – Yeni gibi işlenmiş.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 90

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Aynen öyle, yeni gibi işlenmiş, çok doğru, haklısınız.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu yeni işlenmiş. Yani işlenmeye bakıyoruz, yeni.

Ama siz de biliyorsunuz prosedürü, bu çok uzar, sıkıntı olur. Kanun hükmü hâline gelirse daha da büyük sıkıntı olur.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Mevcutta var.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Kuşoğlu.

Buyurun Sayın Karabıyık.

LALİ KARABIYIK (Bursa) – Teşekkür ederim.

Ben dün de gündeme getirmiştım. Burada ya bu ayrıntıda gizli ya da bir eksiklik olabilir mi bilmiyorum ama “...şahsen müracaatı esastır.” diyor ya (3)’üncü fıkrada. “Biyometrik verisi alınacak kişilerin şahsen müracaatı esastır.” Burada, tabii, engelliler veya işte gelememe durumu olanlar... (5)’inci fıkraya baktığımızda da “Kişi, müracaat sırasında yazılı muvafakatı ile kimlik kartını teslim alacak kişiyi belirleyebilir.” diyor. Yani sonuçta kişinin oraya gelmesi zorunlu bir hâlde. Bunlar için belki bir ilave ya da bir ayrıntı, açıklama...

Teşekkürler.

BAŞKAN – Buyurun.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Sayın Vekilim, dün de ifade ettiğim gibi özellikli olarak, özellikle yaşlı, özürü ve engelli olup da nüfus müdürlüğümüze gelemeyecek kişiler için mobil kayıt cihazı ürettik ve onların özellikle evlerine gidilip evlerinde kayıtları, müracaatları alınacak. Tabii, burada müracaatın, şahsen müracaatın esas alınması şudur: Çünkü biyometrik veri alınacağı için mutlaka kişi olacak ki biyometrik verisi alınsın. Şu anda mevcut nüfus cüzdanında vekâletle de nüfus cüzdanı alınabiliyor ama burada biyometrik veri alınacağı için kişinin burada müracaatının, şahsen müracaatının temel kaide olarak konulmasının sebebi bu.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz.

Önergeyi okutuyorum:

5/1/2016

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Komisyonunda görüşülmekte olan tasarinin 13’üncü maddesinde yer alan ifadelere “Kimlik kartında din hanesi yer almaz.” cümlesinin eklenmesini arz ve teklif ederim.

Garo
Paylan
İstanbul

BAŞKAN – Önergeye katılıyor musunuz Sayın Bakanım?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Katılmıyorsunuz, peki.

Gerekçe yok.

O zaman önergeyi oylayalım: Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Şimdi, aslında böyle bir önergenin okunması da, önergenin oylanması da burada alınacak bir kararla ilgili değil. Laik bir devlette, laik bir cumhuriyette zaten bu tür ayrımların yer alması otomatik olarak olmaması gereken bir şeydir. “Herkesin dini de, inancı da, her şeyi kendisinedir.” diyor muyuz? Diyoruz. Bu koşullar altında bununla ilgili önerge vererek yazdıramayacağınız gibi önerge vererek sildiremezsiniz de. Bu, doğası gereğidir, cumhuriyetin doğası gereğidir, laikliğin doğası gereğidir. O nedenle de insanların bunu yazabilir konumda olmuş olmaları, demek ki bu olay nedeniyle ciddi bir sıkıntıya düştükleri anlamına geliyor ki bizim öncelikle önlememiz gereken husus budur. İnsanların böyle bir konuda, böyle bir talepte bulunmayacak hâlde olması gerekir Türkiye Cumhuriyeti’nde. O nedenle de böyle bir önerge verilmiş olması üzüntüldür, bunun için oy kullanmak da, karşı çıkmak da gerekli değildir zaten. Yani böyle bir tercih yapma konumunda değiliz biz. Tercihimiz farklı olduğu zaman laiklik ilkemizi değiştirecek miyiz? O nedenle de eğer buradan bir milletvekili arkadaşımız böyle bir önergeyi verme gereğini duyabilirdiye, bunun farklı bir şekilde konuşulup buraya gerek kalmadan, buralarda yeniden önergelerle düzeltilmeden çözülmesi gereklidir. Bunu çözmemiz lazım bizim. Bu bizim vebalimizdir. Bunun kararını “Katılıyorum.” veya “Katılmıyorum.” diyerek bir bakan da vermemelidir, veremez. Bu, bizim temel ilkelerimize göre, Anayasa’mıza göre böyle böyle düzenlenmesi gerekir diye buraya gelmesi gerekir otomatik olarak. O gelmediği zaman buradan hiç kimsenin kalkıp da “Bunun da eklenmesi gerekir.” diye önerge veremeyeceği gibi “Böyle geldiği için bu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 91

çıkartılsın.” diye de önerge verilmemesi gerekir. Yoksa, Anayasa’ya göre işlem yapan bir komisyonun Anayasa’yı hiçe sayması anlamına gelir bu.

Değerli arkadaşlar, bu konuyu gerçekten geçirtilirilecek bir olay olarak görmeyin. Bu bizim geleceğimiz, cumhuriyetimizin geleceği, birlikte, bir arada yaşamamızın gereği.

SALİH CORA (Trabzon) – Önerge sahibi burada değil.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yani önerge adına konuşmuyorum zaten, kendi adıma konuşuyorum, önerge üstüne de konuşmuyorum, oylamadan sonra onun için özellikle söz aldım. Yani savunmak veya savunmama gibi bir olayımızın olmaması gereken bir konu var burada, onu anlatmaya çalışıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Temizel.

Önerge reddedilmiştir.

Şimdi madde 13’ü oyluyoruz: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde 13 kabul edilmiştir.

14’üncü maddeye geçiyoruz.

MADDE 14- 5490 sayılı Kanunun 42 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Talep belgesi

MADDE 42- (1) Kimlik kartı ve uluslararası aile cüzdanlarının verilebilmesi için şekli ve kapsamı Bakanlıkça belirlenen ve bastırılan talep belgeleri kullanılır. Doğum tutanaklarına dayanılarak kimlik kartı düzenlenmesinde talep belgesi aranmaz.

(2) Talep belgelerini uygulamaya koymaya veya uygulamadan kaldırmaya ve bunların saklama sürelerini belirlemeye Bakanlık yetkilidir."

BAŞKAN – Sayın Bakanım, maddeyle ilgili görüşünüz...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Efendim, burada sadece “nüfus” kelimesi çıkıyor, nüfus ve cüzdan; onun yerine “kimlik kartı” giriyor. Teknik bir husus.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Temizel.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) - Muhasebat Genel Müdürlüğünde görevli arkadaşımız geldi.

Bu değerli kâğıtların dağıtılması, bedellerinin tahsili, talebiyle ilgili olarak bizim bir yönetmeliğimizin olması lazım, Maliye Bakanlığının.

MALİYE BAKANLIĞI MUHASEBAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAİRE BAŞKANI RECAİ KÜÇÜKYAĞCI – Sayın Bakanım, bunu biz tebliğle, her yıl fiyatlarını güncelleme şeklinde tebliğle...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – İşte, söylemeye çalıştığım olay bu.

Bu görev Maliye Bakanlığının. Değerli kâğıtların bastırılması, dağıtılması, tahsilatı, bütün konuları Maliye Bakanlığının. Maliye Bakanlığı kendi iç sistemi içerisinde bunu düzenliyor zaten. Bizim gençliğimizdeki kabusumuz vidalı yönetmeliğimiz; sürekli değişirdi tebliğleri, itinayla onları işlerdik. Saymanlıklarda ve saymanlıklardan sonra sayman mutemetlerinde sorumlulukları belliydi, kime ne kadar verileceği belliydi, onların nasıl teslim edileceği belliydi ve bunlar hâlâ yürürlükte. Var olan bir düzenlemenin yerine oturup da -ki o işliyor zaten- Maliye Bakanlığının tamamen dışında böyle bir düzenlemenin yapılmasının gerçekten anlamsız olduğunu bir düşünmeniz gerekiyor. Gerek yok bunlara, bunların hepsi var, gerçekten var. Zaten oradan alınmış, ifadeler hiç yabancı gelmiyor, oradan alındığı belli.

BAŞKAN – Evet, bir açıklama var mı acaba?

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Var efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Efendim, biraz önce de arz ettiğim gibi, şu anda yeni hiçbir düzenleme bu konuda yapmıyoruz. Mevcut 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu’ndaki ve Maliye Bakanlığının da görüşü alınarak zaten geçmişte de konulmuş ve yasa koyucunun koyduğu hükümler, yeni bir madde ihdas etmiyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

SALİH CORA (Trabzon) – Efendim, özür dilerim, söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Tabii, buyurun.

SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Genel Müdürüm, milletvekilliğinden önce avukatlık yaptığım için, karşılaştığımız nüfus davalarında önemli sorunlardan birisi de şudur: Şimdi, burada, kanun maddesinde talep belgesine de müsaade ediliyor, doğum tutanağıyla beraber kimlik kartı düzenlenmesine yol açılıyor, Yalnız

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 92

şöyle bir durum var: Talep belgesi çok soyut bir durum oluyor. Yani, kişinin müracaatı hâlinde, talebi doğrultusunda, herhangi bir araştırma yapılmadan çocuğunun kaydının doğum yerini veya doğum tarihini farklı bir şekilde belirtabiliyor. İlerleyen zamanlarda bu çocuk büyüdüğü zaman nüfusta doğduğu yeri ve doğum tarihiyle alakalı olarak hastane kaydını öğrendikten sonra dava açma durumu oluşuyor. Yani, burada düzenlemede çok ayrıntı göremedim. Çünkü, bu, ilerleyen zamanlarda farklı sonuçlara da yol açabiliyor, yanıltıcı durumlarla karşılaşılabilir. Yani, kişi bizzat nüfus müdürlüğüne müracaat ettiğinde hastanede doğumu konusunda gerekli tetkikler yapılmıyor. Şu anda mevcut doğum olaylarının birçoğu, daha doğrusu hemen hemen yüzde 100'e yakını hastanelerde gerçekleşmektedir ama kişi bunu farklı sebeplerden dolayı taleple beraber değiştirebiliyor. Bu da o çocuğun hakkını ihlal etme durumuyla karşı karşıya kalınabiliyor. İleride bundan dolayı birçok nüfus davası da oluşuyor. Bu da aslında yargı yüküyle alakalı bir durumdur.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Bir açıklama var mı?

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Efendim, şu an Sayın Vekilimiz haklı ama 5490 sayılı mevcut meri Kanun'da "...doğumu gösteren resmî belgeye dayanılarak yapılacağı gibi sözlü beyana dayalı olarak da yapılabilir." şeklinde bir hüküm var, bu hüküm şu anda meri.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz.

Maddeyle ilgili başka görüş bildirmek isteyen? Yok.

Peki, maddenin oylamasına geçiyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde 14 kabul edilmiştir.

Madde 15'i okutuyorum:

MADDE 15- 5490 sayılı Kanunun 67 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Gerçeğe aykırı yerleşim yeri veya cüzdan talep belgesi veren köy ve mahalle muhtarları ile herhangi" ibaresi "Herhangi" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Evet, maddeyle ilgili bir açıklama var mı?

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Var efendim.

BAŞKAN – Buyurun Genel Müdürüm.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Efendim, 67'nci maddede muhtarlarla alakalı bir düzenleme var. Zaten yeni uygulamamızda muhtarlar ikamet belgesini adres tutmayacakları için ve eski ikamet yeni yerleşim yeri belgesini sistem üzerinden üretecekleri için, muhtarların zaten böyle bir belgeyi üretme imkânı kalmadığı için muhtarlarla alakalı kısmı çıkarılmıştır. Yani, suçu ortaya çıkaracak, üretecek belge ortadan kalktığı için.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Peki, bu olay nedeniyle yargılanmakta olan muhtarların durumu ne olacak?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Suç ortadan kalkarsa dava da düşer.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yani, bir af kanunu gibi.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Tabii. Yani suç ortadan kalkarsa dava da düşer. 67'nci madde iki çeşit suç öngörüyor; bir, muhtarlar... 67'nci madde (a)+(b) şeklinde "ile"yle bağlıyor. "Gerçeğe aykırı yerleşim yeri veya cüzdan talep belgesi veren köy veya mahalle muhtarları ile..." Bu, birinci bölüm. İkinci bölüm de "herhangi bir işlem sebebiyle nüfus müdürlüğüne gerçek dışı beyanda bulunanlar altı aydan dört yıla kadar..." şeklinde. Şimdi, muhtarlar bölümü çıkıyor ancak ikinci bölüm herhangi bir işlem sebebiyle kalıyor. Dolayısıyla da bir muhtar bundan dolayı yargılanıyorsa 67'nci maddeye göre, kaldırıldığından dolayı da dava düşecektir. Ceza da olmadığından bir af da söz konusu değil. Ceza alsaydı af olurdu. Ha, içeride bundan dolayı ceza almış olan varsa, o da dışarı çıkacaktır, işte o da af olacaktır, doğrudur.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Dolayısıyla, eğer bu bir af kanunuysa görüşülmesi belki de farklıdır. Burada bunun bu şekilde kabul edilmesi mümkün değildir, Anayasa'ya aykırıdır. Birinci tespitimiz.

İkinci tespitimiz...

BAŞKAN – Pardon...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Buyurun.

BAŞKAN – Söz bekleyen milletvekillerimiz vardı.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Olur Hanımefendi, biz konuşmayız zaten.

BAŞKAN – Estağfurullah, o anlamda söylemiyorum, burada sırada olan Sayın Çaturoğlu var, sonra milletvekilimiz Erhan Usta var.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 93

Buyurun Sayın Çaturoğlu.

FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Ben de tam bu hususu soracaktım. Yani, bu ibareler kalktıktan sonra geçmişte bu işlerle ilgili parasal veya herhangi bir şekilde ceza yiyenler, hüküm yiyenler affa uğrayacak mı diye soracaktım, cevabını bulmuş oldum bu şekilde.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz.

Buyurun Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Benim sorum da şu: Hemen geçilecek mi buna? Yani, bu kanun çıkar çıkmaz muhtarların herhangi bir şeyi o gün kalkıyor mu? Yani, yine orada belli bir süre muhtarların böyle bir süre kart verme, nüfus cüzdanı verme filan gibi bir şeyi olacaksa, eski nüfus cüzdanı devam filan devam etme gibi... Yani orada şey olmasın. O arada gerçeğe aykırı işlem yapabilirse cezasız kalsın.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Efendim, şu anda zaten yerleşim yeri veya eski şeyiyle ikamet belgeleri zaten şu anda muhtarlar tarafından artık sistemden üretiliyor. Kendisi ayrı belge üretiliyor.

ERHAN USTA (Samsun) – Tamam, orada hile yaparsa?

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Hile yapamaz, sistem alıyor, çıktı alıyor. Yaptığı sadece çıktı almak.

ERHAN USTA (Samsun) – Öyle demeyin, sistemden almaz, yani onun aynısını yazmak zor filan değil. Bir şeyi yazar, altına imzayı atar verirse ne olacak? Yani, zaten düzgün iş yapılan işlemde hile olmaz. Şimdi, dolayısıyla, bunu cezasız mı bırakıyoruz? Yanlış mı anladım ben?

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Sayın Vekilim, devamında dikkat ederseniz zaten, şeyi unutuyoruz ama yine herhangi bir nedenle muhtar da olsa –orada şey yapmıyoruz- herhangi bir işlem sebebiyle nüfus müdürlüğüne gerçek dışı beyanda bulunanlar ve bunlara tanıklık edenler için zaten yine ceza devam ediyor.

ERHAN USTA (Samsun) – Tamam, o ayrı ama, onlar beyanda bulunuyor. “Ben burada kalıyorum, işte buradayım.” diye yanlış beyanda bulundu veya tanıklıkta bulundu -herhâlde tanıklık durumu oluyor anlaşılan- o ayrı bir şey ama muhtarların durumundan ayrı. Muhtar der ki “Verene ceza yok, beyan edene ceza var, bilmem neye ceza var.” filan gibi... Ben bilmiyorum, bir aksama olabilir gibi geldi bana da onun için, yoksa...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Olmaz, olmaz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Sayın Usta, şu bakımdan olmaz: Aslında, yukarıda muhtarlar çıkıyor ama herhangi bir işlem sebebiyle nüfus müdürlüğüne gerçek dışında beyanda bulunanlar kapsamına muhtar da girdiğinden, dolayısıyla burada yine aynı ceza geçerli.

ERHAN USTA (Samsun) – O zaman şu soru sorulur: Geçmişte bu niye yazıldı?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Muhtarların özel bir yetkisi vardı, görevini özenle yap gibi ayrı bir müeyyide konulmuştur, ondandır.

ERHAN USTA (Samsun) – Muhtarların yetkisini nerede kaldırdık?

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – 5490’da yapılan 2006’daki değişiklikle daha önce Kimlik Bildirme Kanunu’na göre, muhtarlarımızın mahallelerinde veya köylerinde bulunan kişilerin bilgilerini tutma görevi var idi, adres düzenlemesiyle birlikte bu yetkiler nüfus müdürlüklerine devredildi.

ERHAN USTA (Samsun) – Şu anda muhtarlar yerleşim yeri kâğıdı veriyor ama. Vermiyor mu?

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Nüfustan veriliyor.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bu konuda yürüyen dava var mı peki?

ERHAN USTA (Samsun) – 2006’dan beri böyleyse bu niye değiştirilmedi o zaman ya? Bence eksik bir bilgi var burada.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, bu hüküm geldiğinde bu bir af kanunu niteliği taşır mı, bu konuda yürüyen dava var mı, yargılanan kaç tane muhtar var, niye yargılanıyor? Çünkü, bu, çıktığı zaman... Ceza hükümlerinde şüpheden sanık istifade eder. Yani, eğer yürüyen dava varsa bu bir af meselesi hâline gelecektir.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Efendim, bu konuda Adalet Bakanlığından detaylı bir bilgi talep edelim, yazılı olarak da Sayın Vekilimize iletelim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 94

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ama bu madde eğer bu hâliyle geçerse o bilgi geldiğinde esasta bir değişiklik olabilir. Olmazsa, maddenin görüşülmesini sonraya bırakalım.

BAŞKAN – O zaman, bilgiyi alalım Adalet Bakanlığından, yarın tekrar görüşelim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Evet, zaten görüşülecek kısmı konuşuldu.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Bu İçişleri Komisyonunda görüşülmedi mi? 24' üncü Dönemde İç Güvenlik Yasası'nın içerisinde görüşüldü bu.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Çaturoğlu.

FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Sayın Başkan, ben bir de şeyi öğrenmek istiyorum Sayın Genel Müdür buradayken, madem Adalet Bakanlığından da görüş alacağız; bu muhtarlar cezalarını yırtacak, vatandaşlar da ceza yiyor bu konuda. Onlarla ilgili bir düzenleme var mı?

BAŞKAN – Bu konuda da bilgi alalım, yarın görüşelim.

FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Yani yoksa onu da koyalım düzenlemeye. Muhtarlar affa uğruyorsa bundan ceza yiyen vatandaşların da bu afftan yararlanması lazım diye düşünüyorum.

BAŞKAN – O konuda da bilgi alacağız.

Teşekkür ederim.

Ekrandaki sıraya göre söz veriyorum. Sayın Temizel'e sıra geldi ama kendisi burada yok.

Madde 15'le ilgili başka görüş bildirmek isteyen var mı?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Madde 15'i zaten görüşmesini bırakacağımız için oylamayacağız herhâlde?

BAŞKAN – Yok.

Şu anda başka görüş bildirmek isteyen var mı? Yok. Oylamıyoruz, tamam onu yarın bilgiyle birlikte tekrar gündeme alacağız.

MADDE 16- 5490 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri yürürlükten kaldırılmıştır.

"b) Evlenme olayını bildirme yükümlülüğünü süresi içinde yerine getirmeyenlere yurt içinde nüfus müdürlüklerince, yurt dışında ise dış temsilciliklerce 80 Türk Lirası idarî para cezası verilir.

c) Adres değişikliğini bildirme yükümlülüğünü süresi içinde yerine getirmeyenlere 80 Türk Lirası, gerçeğe aykırı beyanda bulunanlara 500 Türk Lirası idarî para cezası, yurt içinde mülkî idare amirlerince, yurt dışında ise dış temsilciliklerce verilir."

BAŞKAN – Madde 16'yla ilgili açıklama var mı?

Buyurun Genel Müdürüm.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Sayın Başkanım, (b) fıkrasında daha önce nüfus ve aile cüzdanlarını kaybedenlerle alakalı bir ceza öngörmüş idik. Bunu Değerli Kağıtlar Kanunu'nda kayıp hâlinde bedelini yükselterek kaldırdığımız için dolayısıyla burada sadece evlenmeyle alakalı, evlenme cüzdanlarıyla alakalı kısım kaldı.

(c) fıkrasında ise mevcut şu anda, süresi içerisinde, bir kişi bir adres değişikliği yaptığı zaman yirmi iş günü içerisinde nüfus müdürlüğüne beyanda bulunması lazım. Eğer bu zaman dilimi içerisinde beyanda bulunmazsa yeni değerlendirme oranlarıyla birlikte 516 lira ceza alıyoruz. Bu cezayı 50 liraya çekiyoruz ve gerçeğe aykırı beyanda da 1.016 liraya çıktı, onu da 500 liraya çekiyoruz.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Başkanım, söz alabilir miyim?

(Oturma Başkanlığına Başkan Süreyya Sadı Bilgi geçti)

BAŞKAN – Tabii ki.

Buyurun Sayın Erdinç.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Şimdi, evlenme olaylarıyla ilgili bildirim yükümlülüğü var burada. Evlenme olaylarını belediyeler bildirmiyor mu veya evlenme memurlukları bildirmiyor mu nüfus müdürlüklerine?

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – On gün içerisinde bildirmesi lazım Sayın Vekilim. Gecikme olduğu takdirde bunu düzenliyor zaten kanun.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Bu, belediyelerle mi ilgili, kişilerle mi ilgili?

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Bu, aslında hem kamu görevlilerini hem de yabancı makamlar nezdinde bir evlenme yaptıysa kişiyi de ilgilendiriyor.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Burada genel bir ifade var "evlenme olayını bildirmeyenlerle ilgili" diyor. Şimdi, burada hem vatandaş kapsıyordur hem de şeyi. Normalde kamu idareleri bir evlenme

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 95

olayını gerçekleştiriyorsa bunu bildirmekle yükümlü. Bu belediye olabilir, evlendirme memurlukları olabilir. Eğer bunu bildirmiyorsa buradaki sorumluluğu vatandaşa yüklemek ne kadar doğru?

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Buradaki şey tamamen, yurt içinde herhangi bir evlendirme memurluğu önünde evlenme işlemi yapılmış ise burada vatandaşın bunu nüfus müdürlüğüne bildirme gibi bir yükümlülüğü yok. Zaten yükümlülük evlendirme memurluklarına ait bir yükümlülük. Dolayısıyla, yükümlülük onlara ait olduğu için olası ceza da tamamen onlarla ilgili bir ceza. Vatandaşın öyle bir yükümlülüğü yok zaten.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Daha önce bu tartışma olmuş “yükümlülüğü” diye koymuşlar, şimdi yükümlülüğü meselesi ama hukukta bildiğim kadarıyla... Ben bir hukukçuyum...

BAŞKAN – Sayın Erdoğan, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yani mesela “Adam öldürene ceza verilir.” denir. Bu adamı kim öldürüyorsa... Burada da “Evlenme olayını bildirme süresi içerisinde yerine getirmeyenler...” Kim ki bu yükümlülüğe sahipse, herhâlde, sanıyorum ki evlenme memurluğu dışında yurt dışı bilmem ne olduğu için eylem üzerinden faili tanımlama gibi bir şey sizin dediğiniz. Daha önce öyleymiş zaten. Nüfus olaylarını, evlenme olaylarını bildirme yükümlülüğü olup bu yükümlülüğünü bu kanunda belirtilen süresi içinde... O yükümlülükleri çizmişler zaten. Çizmeseler sizin dediğiniz sıkıntı da olmuyor ama demek ki bir ihtiyaçtan çizmişlerdir diye düşünüyorum ben.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Burada sanki vatandaş da sorumluluk altına giriyor.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Erdoğan.

Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, ben bunu sordum hatırlıyorsanız. “Vatandaşın sorunu, bunu belediyeler yapıyor.” diye. Siz de dediniz ki: “Bir de yurt dışında evlenenler var, onun için biz bunu getirdik.” Yurt dışında evlenen bir... Mesela Fransa örneğini verdiniz: “Fransa’da bir Fransız’la evlenir, Türk makamlarının haberi olmaz, onu bildirme yükümlülüğü var.” Ben de dedim ki: “O da çok istisnai bir durum, bütün herkese bu yükümlülüğü neden devam ettiriyoruz?” “Ama gerekiyor.” dediniz. Şimdi diyorsunuz ki: “Kişilere, evlenenlere değil bu evliliği yapan kurumlara getiriyoruz bunu.” Değil mi?

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Kişilerin de yükümlülüğü vardır.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Demin öyle dendi ama şimdi farklı bir şey söylendi.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, buyurunuz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama kurumlar varsa kamu kurumlarına ceza mı verilecek? Kamu kamu kurumlarına mı ceza verecek?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Efendim, mevcut kanunun 50’nci maddesinde bildirim yükümlülüğü düzenlenmiş. Buna göre deniyor ki: “(1) İl özel idareleri ve belediyeler bu Kanun uyarınca belirlenen standartlardaki adres bilgileri ile adres oluşumuna altyapı oluşturan yapı belgelerini, belgelerin oluşturulması ile eş zamanlı olarak ulusal adres veri tabanına işlemekle yükümlüdür.

(2) Yerleşim yeri adreslerinin tutulmasında kişilerin yazılı beyanı esas alınır. Bildirim, nüfus müdürlüklerine ve dış temsilciliklerimize adres beyan formuyla yapılır. Yerleşim yeri adresi aynı konut olan ailenin ergin fertleri birbirlerinin yerine adres beyanında bulunabilirler.

(3) Noterden verilen temsil yetkisini ve bunun kapsamını belirten yazılı belgeyi ibraz edenler kişilerin adresleri ile ilgili beyanda bulunabilirler.

(4) Çocukların ve kısıtlıların adresleri veli, vasi, kayyım, bunların bulunmaması halinde, çocuğun büyük ana, büyük baba veya ergin olan kardeşleri ya da çocuğu yanında bulunduranlar tarafından bildirilir.

(5) Huzur evi, yetiştirme yurdu, cezaevi, öğrenci yurdu gibi yerlerde kalanların adreslerinin bildirimleri ilgili kurum yetkililerince, bildirim yapamayacak durumda olan kimsesizlerin bildirimleri ise muhtarlar tarafından yapılır.

(6) Vesayet altındakilerin yerleşim yeri adresleri, bağlı bulundukları vesayet makamınca bildirilir.

(7) Adres bildirimi şahsen, posta veya elektronik posta ile yapılabilir.”

Bu maddede de nüfus olaylarını bildirme yükümlülüğünü süresi içinde yerine getirmeyenler...

BAŞKAN – Sayın Erdinç...

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Sayın Bakanım, orada sıkıntı yok. Atladım mı bilmiyorum da veya okuduğunuzdan atladım mı? Evlenme olayıyla ilgili ben sordum sadece. Nüfus adres değişikliğiyle ilgili

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 96

bir şey sormadım ben. Evlenme olayıyla ilgili farklı bir durum var burada. İki hususu düzenliyoruz, biri evlenmeyle ilgili, diğeri de adres değişikliğiyle ilgili.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Burada adres değişikliğini yazıyor.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Tamam adres değişikliğinde var ama evlenmeyle ilgili bir bildirim yükümlülüğünü duymadım. Kaçırılmış da olabilirim, bilmiyorum.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Nikâh memurları nüfus memurluğuna bildirecek diye... Belediyeler bildiriyorlar.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – İşte, normalde öyle de efendim...

SALİH CORA (Trabzon) – Soyadı değişikliği için zaten mecburen...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Otomatikman bildiriyor.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Bildirmek zorundalar da -hukuk yorumu dayalıdır- buradaki ifadeden herkese bu yükümlülüğün getirildiği anlamı çıkabiliyor.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Yok, öyle çıkmaz. Yükümlülüğü olanlara getiriliyor. Yükümlülüğü kimlere var ona bakmak lazım.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Biz o yükümlülük bölümlerini çıkarmışız maddeden. İfade şöyle değişmiş: “Evlenme olayını bildirme yükümlülüğü.”

BAŞKAN – Sayın Genel Müdür, Sayın Erdinç’in...

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Şimdi, bizim açımızdan efendim, biz baktığımız zaman, evlendirme işlemini bildirme yükümlülüğü, Türkiye’de ve dış temsilciliklerde yapılmış ise ilgili yetkili memur tarafından yapılması gereken bir bildirim. Yani evlenen kişilerin evlenmeyi bildirme gibi bir yükümlülüğü yok. Dolayısıyla buradaki yükümlülük, evlendirme memurlarına ait bir yükümlülük olduğu için buradaki kastımız o. Sadece Sayın Vekilimizin sorduğu benim de biraz önce ifade etmeye çalıştığım husus şu: Kişi, bizim meri Medeni Kanun veya Nüfus Hizmetleri Kanunu’nda tanımlı evlendirme memurluklarının dışında herhangi bir yabancı ülke makamları önünde bir evlendirme yapmış ise...

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Hayır, onu sormuyorum ben.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Sayın Vekilin öyle bir sorusu var da onu ifade etmeye çalışıyorum.

...orada bildirecek bir resmî Türk görevli olmadığı için orada kişinin gelip onu nüfus kayıtlarına tescil ettirme zorunluluğu var. Fakat normal şartlarda Türkiye’de veya dış temsilciliklerde yapılmış olan bir evliliğin evlendirme işlemini bildirme yükümlülüğü evlendirme memurluklarına aittir. Biz, buradan hareketle de bu sorumluluğun da o yükümlülüğe sahip olan memurların üzerinde olduğunu değerlendiriyoruz, ona göre düzenleme yaptık.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Bence ifade eksik, bir.

İkincisi: Az önce sizin bahsettiğiniz yabancı temsilcilikler önünde yapılan evlendirmelerin Türkiye’de geçerli olabilmesi için tanıma veya tenfiz işlemleri gibi bir işlemlerin de...

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Hayır, hayır, mahkeme kararları o.

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Sayın Başkanım, mevcut kanunun 23’üncü maddesi “Evlenmenin bildirilmesi.” diyor. Evlendirme işlemini yapanlar –kim yapıyor, işte konsolosluklar veya belediye memurlukları veya nüfus memurlukları- evlenmenin yapıldığı tarihten itibaren on gün içinde düzenlenecek evlenme bildirimini nüfus müdürlüğüne göndermekle nüfus müdürlüğü de tescil etmekle yükümlüdür. Dolayısıyla evlenme işlemini yapanların bildirme yükümlülüğü var.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Sayın Başkan, müsaade eder misiniz bir şey sormak istiyorum Sayın Bakana?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yurt dışında ise dış temsilciliklerde 80 lira idari para cezası verilir. Kime verilecek bu ceza?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Orada da dış temsilciye, o da bellidir. Dış temsilciliklerce yapılan evlenmeler, evlenmenin yapıldığı tarihten itibaren otuz gün içerisinde...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Dış temsilcilikler mi verecek, nasıl olacak?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Evet efendim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 97

Orada da süreyi uzatmış herhâlde dışarıdan... Dış temsilciliklerce yapılan evlenmeler, evlenmenin yapıldığı tarihten itibaren otuz gün içerisinde nüfus müdürlüklerine bildirilir. Kim bildirir? Evlenmeyi yapan makam bildirecek. Evlenmeyi yapan makam kimdir? Evlendirme memuru, belediye bulunan yerlerde belediye başkanı veya bu işle görevlendireceği memur, köylerde muhtardır. “Bakanlık, il nüfus ve vatandaşlık müdürlüklerine, nüfus müdürlüklerine ve dış temsilciliklere evlendirme memurluğu yetkisi ve görevi verebilir.” diyerek kime evlendirme yetkisi verileceği, sonra da bu yetkiyle evlendirecek kişilerin evlendirdiği kişileri nüfus müdürlüğüne bildirme yükümlülüğü veriliyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şimdi, bir dış temsilcilikte, bir konsoloslukta konsolosluk, evliliği gerçekleştirdi, bildirmeyi unuttu, kırk gün sonra bildirdi, kendi kendisine ceza mı verecek Sayın Bakanım? Uygulamada var mı böyle bir ceza? Yoktur.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkanım, bir şey de ben söyleyebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Erdoğan.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, değerli arkadaşlar, kamu görevlilerine bir sürü sorumluluklar verilir, bu sorumluluklar karşısında da ceza yazılmaz. Mesela işe zamanında geleceksin, işte şunu yapacaksın, bunu yapacaksın. Burada niye özel bir cezayı öngördünüz, onu bilmiyorum çünkü Türk Ceza Kanunu’na göre görevini yerine getirmemenin bir sürü şeyleri var. Yani burada 80 lira kamu görevlisine ceza... Yani bir sebebi var mıdır? Yoksa hani bunu çıkarsanız, zaten konsolos bunu bildirmekle yükümlü olsa “Bildirmekle yükümlüdür.” diye zaten öbür kanunda hüküm var. Onu yerine getirmediği zaman Türk Ceza Kanunu’nda bir sürü hüküm var; hafifleri için, ağırları için, kamu zararı oluşmuş, oluşmamış gibi. Yani niye 80 lira bir ceza, onun mantığını çok anlayamadım ben. Mesela “İlmühaber düzenlenir.” diyor. İlmühaber düzenlenir, düzenlenemezse sorumluluğu var ama sahte düzenlerse onun da Türk Ceza Kanunu’nda yeri var. Onun için hani bir ceza kanunu elde varken bu 80 lira çok anlamsız bir ceza geldi, daha ağır cezalar Türk Ceza Kanunu’nda fiile göre var çünkü.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdür...

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Sayın Başkanım, bu idari para cezası kamu görevlilerine nüfus mevzuatıyla alakalı yükümlülüklerini yerine getirmeme hususu aşağı yukarı 1974’ten beri uygulanan bir husus.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – 1974’ten beri kimse oraya gitmedi falan diye.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Hayır, efendim, uygulamada da çok sayıda örneği mevcut.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ben anlıyorum, 1974’ten beri hata da yapılıyor olabilir. Ben şunu söylüyorum: Şu madde Türkiye mevzuatında olmasa ne olur? Yine, onun öyle bir yükümlülüğü var, yerine getirmediği takdirde Türk Ceza Kanunu’na göre yine işlem görülecek. “80 lira para cezası verilir.” yani varlığıyla yokluğu bence fark etmeyen bir hükümdür. Madde metninden çıksa evlendirme sisteminde bir değişiklik olmayacağı gibi, mevzuatımız da sadeleşmiş olur gibime geliyor. Yani aşağıdaki için mesela adres değişikliğini bildirme yeni bir mükellefiyet getiriyor, bir vatandaşa getiriyor, Türk Ceza Kanunu’nda böyle bir şey yok, onun için bir şey diyebilirsiniz. Bu hafif bir cezadır üstelik. Mesela şey deseydiniz, adres değişikliğinin bildirilmesi gerekmektedir. O zaman Türk Ceza Kanunu’na göre işte “Usulüne göre verilen emir ve talimatlara uymamak.” diye bir suç var bildiğim kadarıyla, hukukçular daha iyi bilir ama.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Bu işlemi yapan kimseye özel bir özel yükümlülük getiriyor. Ancak bunun dışında bir de şahsen buradaki belirtilen idari para cezasına mahkûm ediliyorsun, ödemek zorunda kalırsın, idari ceza. Mesela özel yükümlülüğü getiriyor, bir de süreci hızlandırıyor. Aman bunu unutmayın, bunun süresini de kaçırmayın, bu ceza idari para cezası. Sayın Genel Müdür de “Vatandaşın böylelikle mağduriyeti de önlenmiş olur.” diyor.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ben de son olarak şunu söyleyeyim: Efendim, biz bürokraside çok çalıştık, bazen bakanlıklar böyle diğer bakanlıklara ayar verirler işte 80 lira ceza ödersin falan filan diye. Şu madde hükmü metinden çıkarılsa Türkiye’nin uygulamasında hiçbir fark olmayacağı gibi bir paragraf da mevzuatımız kısalır diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

17’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 17- 5490 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 98

"Atıflar

Ek Madde 1- (1) Diğer mevzuatta "nüfus cüzdanı", "hüviyet cüzdanı", "nüfus hüviyet cüzdanı", "hüviyet varakası", "nüfus kâğıdı" ibarelerine yapılan atıflar "Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı"na yapılmış sayılır."

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bir dakika bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Erdoğan.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, biz burada "atıf" diye şey yapıyoruz ama çok önemli davalarda çok önemli şeyler değişir mi, hiç böyle bir analiz yapıldı mı? Yani çünkü atıf en tehlikeli şeydir. Yüzlerce kanuna atıf yapıyorsunuz, birinde çok önemli bir şeye... Yoksa hani torba olarak böyle bir şey mi yapıldı? Mesela sahte nüfus cüzdanı meselesi diyelim, aklıma gelen hani on saniyede düşündüğüm. Herhâlde Türkiye’de bir sürü nüfus cüzdanıyla alakalı mesele vardır, cinayet suçunda bile olabilir yani. Bu vardır demiyorum, on saniyede bu kadarını düşündüm, siz on günde daha fazla düşündünüz mü, var mı bir şey diye...

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Yok, efendim, herhangi bir problemi yok, sadece burada yaptığımız, öbür kanunlardaki nüfus cüzdanlarıyla alakalı şeyi kimlik kartıyla değiştiriyoruz. Herhangi kaldırıcı bir şey de yok zaten.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Keşke şöyle bir şey olsaydı: Kanunların listesi ve maddesi çıkmış olsaydı ve bu, bu, tek tek diyeceğimize bu kadar kanunu taradık mevzuatımızı, şu maddelerde var ama yasama organını yormamak için değerli milletvekillerini biz böyle bir şey yaptık deseydik daha kaliteli, nitelikli bir iş yapmış olurduk.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

18’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 18- 5490 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 6- (1) Kimlik kartı genel uygulaması tamamlanıncaya kadar nüfus cüzdanlarının düzenlenmesi ve dağıtılması hususunda 41 inci maddenin bu Kanunla değiştirilmeden önceki hükümlerinin uygulanmasına devam olunur."

BAŞKAN – Maddeyle ilgili bir bilgi alalım önce, ondan sonra size söz vereceğim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Böyle bir şey olur mu ya, kalkmış kanun.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Efendim, sunumumda da arz ettiğim gibi, Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı uygulaması üç yıllık bir zaman dilimi içinde tamamen değişeceği için bu zaman dilimi içerisindeki mevcut nüfus cüzdanıyla alakalı 41’inci maddedeki hükümlerin de devamını sağlıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Benim anladığım kadarıyla -yanlış anlamış olabilirim ama- biz diyoruz ki teknik olarak: Biz bir kanunu kaldırdık ama buna ihtiyaç duyulabilir, bu kaldırdığımız kanun biraz daha yürürlükte kalsın. Şöyle: "Kimlik kartı genel uygulaması tamamlanıncaya kadar nüfus cüzdanlarının düzenlenmesi ve dağıtılması hususunda 41 inci maddenin bu Kanunla değiştirilmeden önceki hükümlerinin uygulanmasına devam olunur." Biz bu kanunla bir şeyi değiştiriyoruz, o yok artık ama uygulamasına devam edeceğiz, yokun uygulanmasına çalışıyor olacağız. Ben böyle bir şeyin çok uygun olacağını düşünmüyorum.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdür...

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Sayın Başkanım, biraz önce de ifade etmeye çalıştığım gibi, şimdi kanunun çıkmasını müteakip öncelikli olarak belli illerde bu pilot uygulama yapılacak. Atıyorum, Kırıkkale ilinde pilot uygulamaya başlıyoruz ve 41’i kimlik kartı olarak tamamen değiştirdik ama pilot uygulamanın dışındaki illerde mevcut nüfus cüzdanı vermeye devam ediyoruz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Neye göre vereceksiniz peki?

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Bu geçici kanuna göre vereceğiz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bakın, geçici kanun şunu diyor: "41 inci maddenin bu Kanunla değiştirilmeden..." Bir kanunu değiştirdiğiniz zaman öbürü yoktur artık, yapacağınız bütün nüfus cüzdanı işlemlerinin hukuki dayanağı olmaz. Buraya gelmeden önce düşünmemiz gereken bir şeydi ama bu. Şimdi, şöyle bir şey olabilirdi: Bir madde koyardık, tık tık tık, derdik ki: "Bu maddeler de şu tarihte yürürlükten

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 99

kaldırılacaktır.” Onun ölüm emri, o da o zamana kadar yürürlükte. Şimdi biz değiştiriyoruz, ortada kanun kalmayacak, olmayan bir kanuna uyacağız diyoruz.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Ama Sayın Vekilim, iki uygulama aynı anda paralel olarak bir müddet devam etmek zorunda.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Tamam, ona göre kanun yazılır o zaman. Ben de onu söylüyorum.

Bakın, mahkemeye gitti. Bir mahkemenin önüne çok önemli bir miras davası geldi ve orada da bir tane - buna göre verilmiş- manuel nüfus cüzdanı gitti buna göre verilmiş. Mahkeme diyecek ki: “Bunun hiçbir hukuki dayanağı yoktur çünkü bu madde yürürlükten kaldırılmıştır, değiştirilmiştir.” Öbür avukat diyecek ki: “Aman efendim, bu diyor ki şöyle olacak.” Hiç kimse kabul etmez, büyük bir şey. Yani, yasa koyucu kendi eliyle öldürdüğü bir yasaı yürürlüğe koyuyor gibi olur, çok yanlış olur. Siz bilirsiniz, çoğunluğunuz var, isterseniz geçirin ama benim söylediğim tutanaklara girdi. “Değiştirilmiş bir hüküm şu şartlar gerçekleştirilinceye kadar yürürlükte kalacaktır.” denilemez, denilmemelidir yani.

SALİH CORA (Trabzon) – Geçici maddeye gidelim Başkanım.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Maddeyi değiştiriyoruz. Bakın, geçici madde şöyle bir şey olabilir: Mesela “36” ncı madde yürürlükten kaldırılmıştır.” veya “36” ncı madde şu tarihe kadar yürürlüktedir.”

SALİH CORA (Trabzon) – İkisini birlikte yapalım.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ama madde değiştiriliyor -onu söylüyorum- o madde yok artık. Mesela, uygulamada düşünün. Olmayan bir madde var ortada, madde değiştirilince kanun buna göre yazılmış olacak, orası silinmiş.

YUSUF BEYAZIT (Tokat) – Ama o düzenlenmiş mi? Bu yönde düzenleme yaparsak olmayan madde diye bir şey olmuyor, bu madde olan madde hâline geliyor.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hayır, olur mu? O zaman 2 madde oluyor; bir eski hâli, bir yeni hâli.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yürürlüğe girmeden yeni madde olmaz.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Usta’ yı da dinleyelim.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bir defa burada “tamamlanıncaya kadar” ifadesinin muğlak olduğunu düşünüyorum, bu bir. İkinci: Ben de katılıyorum Aykut Bey’ e. Mevzuat açısından düşünün. Mevzuatta bu 41’ i değiştirdiğimiz anda şimdi yeni işlenecek Başbakanlık mevzuatta. Tamam mı? Ondan sonra biz açacağız, geçici maddeye geleceğiz, 41’ in değiştirilmeden önceki hâlini uygulayacağız. Böyle ben bugüne kadar görmedim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Öyle bir kanun yok çünkü.

ERHAN USTA (Samsun) – Bilmeyorum, böyle bir şey olmaz, bana göre de olmaz. Evet, biraz iş uzayacak, bilmem ne olacak ama o zaman geleceğiz, bunu... Yani, sizin neyi çözmeye çalıştığınızı anlıyorum ama çözüm metoduyla ilgili bir sıkıntı olduğunu söylüyorum. Geleceğiz o zaman geçici maddeye, bu 41’ de yazdığımız aynı şeyleri yazacağız, başka şeyi yok, geçici madde olarak yazacağız, bunun başka çaresi olmaz. Ama öldürülen bir şeyi diriltemezsiniz, hukukta temel şey bu. Öldürüyorsun öncesinde, diyorsun ki: “Yok.”

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Burada da can veriyoruz.

ERHAN USTA (Samsun) – Bence olmaz. 233 sayılı KHK’ da da böyle bir şey vardı, çok tartışıldı yani hiçbir şekilde olmaz diyoruz.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Muhterem Başkanım, muhakkak ki sayın milletvekillerimizin dediği aynen de yazılabilir. Orada yazılacak husus şu: “Kimlik kartı genel uygulaması tamamlanıncaya kadar nüfus cüzdanlarının düzenlenmesi ve dağıtılması hususunda...” denilip eski 41’ inci madde olduğu gibi yazılabilir idi -bunda hiçbir sakınca yok, aynen olabilir- fakat Başbakanlık Kanunlar Kararlarında bu yolun yerine böyle de yazsanız... Çünkü kanunla neyin murat edildiği anlaşılıyor. Nedir murat edilen? “Değiştirilen hükümleri değil de değişmeden öncekileri geçici üç yıllık veya iki yıllık veya pilot süre için uygulayın.” diyorlar.

BAŞKAN – Sayın Bakan, yasama tekniği açısından asıl nasıl olması gerektiği konusunda biz de Bütçe Müdürlüğü olarak görüşümüzü ifade edelim.

Sayın Çiftelinar...

TBMM BÜTÇE BAŞKAN YARDIMCISI REMZİ ÇİFTEPINAR – Efendim, şimdi, 41’ inci maddenin tamamı değişiyor. Şöyle bir durum olsaydı, 41’ inci maddeye ilişkin uygulama daha sonraki bir tarihte yürürlüğe girecek olsaydı onun yürürlüğü o ileriiki tarihe ertelenirdi, mevcut 41’ inci madde uygulamaya devam

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 100

edilirdi. Burada hemen hüküm icra etmesi bekleniyor ama bazı hükümleri de o geçiş döneminden dolayı eski düzenlemeye tabi olmak durumunda doğal olarak. Böyle bir yöntem benimsenmiş yani olabilir böyle bir yöntem.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ERHAN USTA (Samsun) – Konuştuğunuzdan “Bu olmaz.” demeniz gerekiyordu yani bütün cümle öyle geldi, olmaz. Yani, bu biraz zorlama olmadı, değil mi?

BAŞKAN – Yok, yok, hiçbir müdahale yok.

Sayın Erdoğan, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, bakın, iki tane temel hata yapıyoruz. Bir: Kaldırdığımız -yani değiştirmek- değiştirilen hükümler itibarıyla kaldırdığımız- bir kanunu uygulamaya çalışıyoruz. İkincisi: Bunu da yapmaya çalışıyoruz. Şöyle bir şey, çok basit bir şey: Bir ek madde koyarsınız -“41’inci madde” demenize gerek yok, şu tarihe kadar, onu da makul bir tarih koyun, 2019’a kadar- “Eski nüfus cüzdanları için bu hüküm uygulanır.” O zaman bir mahkemenin önüne gittiğinde, bir şeyin önüne gittiğinde elinde bir kanun olur. Şu an elinde bir kanun olmayacak, değiştirdiğimiz kanunun eski hâli. Değiştirdiğimiz kanunun eski hâli diye bir şey ben hayatımda görmedim. Bir de şimdi biz nüfus cüzdanını basit bir şey görüyoruz. Yarın tapuda bir işlem yapılır, bilmem ne yapılır, yapılacak hiçbir işlemin hukuki dayanağı olmaz. Şu andan itibaren sadece siz elektronik kimliklerle ilgili bir şey yapabiliyorsunuz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkan, yazsınlar da yarın ek madde yapalım. Ne fark eder?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Siz bilirsiniz arkadaşlar, isterseniz yapın, ben size yardımcı olmaya çalışıyorum.

BAŞKAN – Şöyle yapalım: Şimdi bu söylenenler doğru. Biz maddeyi tefrik edebiliyor muyuz, bir buna bakalım. Eğer maddeyi tefrik edebiliyorsan madde tefriki yaparız ve geriye dönebiliriz veyahut da -eğer tefrik edebiliyorsak- yürürlük maddesini, belli maddelerin yürürlük tarihini ileriye taşıyarak o süreç içerisinde eski kanunun uygulanmasını imkân dâhilinde sokabiliriz. Bunu atlıyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bir sorsun arkadaşlar Kanunlar Kararlara.

BAŞKAN – Arkadaşlar bir bakacak, Kanunlar Kararlarla da konuşacaklar. Ona göre ne yapacağımızın kararını vereceğiz.

ERHAN USTA (Samsun) – O zaman tamamlanıncaya kadar o muğlaklık da çözülmüş olacak, değil mi?

BAŞKAN – Çözülmüş olacak.

18’inci maddeyi şu an oylamıyorum, bekletiyorum.

Sayın Usta, sizinle konuşmuş olduğumuz çerçeveye içerisinde o düzeltmeyi yaptık. Geçici madde...

ERHAN USTA (Samsun) – Tanımlardaki değil mi?

BAŞKAN – Evet.

Tekririmizakereye ilişkin bir önergem var, onu okutacağım önce.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/414) esas numaralı Kanun Tasarısı’nın 4’üncü maddesinin İç Tüzük’ün 43 üncü maddesi uyarınca yeniden görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Emine Nur
Günay
Eskişehir

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Burada iki adet önergemiz vardır, onları okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/414) esas numaralı Kanun Tasarısı’nın 4’üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Emine Nur
Günay
Eskişehir

"MADDE 4- 21/2/1963 tarihli ve 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanununa ekli "Değerli Kağıtlar Tablosu" nun (6) numaralı sırası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

6.a) Kanuni bildirim süresi dışında doğum nedeniyle düzenlenen 15 Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı

b) Değiştirme nedeniyle düzenlenen Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı 15

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 101

c) Kayıp nedeniyle düzenlenen Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı 50"

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Önerge üzerinde söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Bu okuttuğum önergede mi, ikinci önergede mi?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Önerge...

BAŞKAN – O ikinci önerge, onu daha okutmadım.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bence bu önergeyi değiştirin, bir daha ben de konuşmayayım.

BAŞKAN – Sayın Bakan, bu önergeye katılıyor musunuz?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bir önerge daha var, onu okutturuyorum, yeni madde ihdasına ilişkin bir önerge dir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/414 esas numaralı Kanun Tasarısı'nın 4'üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin yeni madde olarak eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederim.

Emine Nur

Günay

Eskişehir

"MADDE... - 210 sayılı Değerli Kâğıtlar Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

Geçici Madde 3 - Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Kartı uygulamasına tamamen geçilinceye kadar nüfus cüzdanlarından 8 TL değerli kâğıt bedeli alınır ve bu bedelin tespiti Kanunun 1 inci maddesi kapsamında yapılmaya devam edilir."

BAŞKAN – Sayın Erdoğan...

"Tamamen geçilinceye kadar" ibaresi...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, kanun koyucu bir şüpheye yer bırakamaz. "Tamamen geçilinceye kadar", kime göre, neye göre, şu mu olur... Ama mesela, 31/12/2020 tarihi, hani, geniş de bir zaman verir, hem de bir belirleyicilik hâli olur. Onun için, "tamamen geçilinceye kadar" değil de "31/12/2020 tarihine kadar" denmesi...

BAŞKAN – Sayın Genel Müdür, nasıl bir projeksiyonunuz var bu konuda?

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Sayın Başkanım, bizim öngördüğümüz süre üç yıl.

MUSA ÇAM (İzmir) – Ne zamandan?

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Kanunun yasalasmasından itibaren üç yıl.

ERHAN USTA (Samsun) – Bu arada verilecek değil mi? Yenisi verilecek.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Tabii, tabii.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bizden sonra gelenleri yormayın, siz "2020" deyin.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkanım, isterseniz ben de görüşümü ifade edeyim, Sayın Genel Müdür ondan sonra...

BAŞKAN – Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Yani burada, bir anda geçme imkânı olmadığı için, düşünün, bir kısım insanlar alacak yeni kartını, onun adı artık "Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı" olacak ama bir kısım insanların elinde nüfus cüzdanı olacak. Yani onun belki nüfus cüzdanı olarak mı artık yenilenmesi gerekecek, nasıl olacak? Belki o bölgede o işlemler başlamamış olacak, bölge bölge gidilecek. O yüzden, sisteme tamamen geçilmesini beklemek olmaması lazım. "Eski nüfus cüzdanı adı altında yapılan işlemlerden 8 TL alınır." şeklinde bir ifade olması sanki daha uygun diye düşünüyorum.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Tarih konsun.

ERHAN USTA (Samsun) – Ama tarihte de şu var yine şimdi: Nüfus cüzdanıyla şey birbirinin yerine de geçebilir, bu sefer birisi öbür kimlik kartını alır fakat "8 lira vereceğim." iddiasında bulunabilir. Hâlbuki bizim muradımız o değil. Değil mi? Yanlış mı biliyorum? Yani şu bizim çipli kartı aldığı anda oradaki paralar neyse onu verecek. Nüfus cüzdanı olarak eskisine benzer şeyi verdiğimizde 8 lira vermesini biz istiyoruz bir şekilde.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Ancak birisi on yıl geçerli, birisi de 2020'ye kadar geçerli.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 102

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Burada bir konuyu belki açıklığa kavuşturmakta da fayda var. Sayın Vekilimizin söylediği şey haklı bir konu. Yani biz aşağı yukarı bir yıl içerisinde tüm Türkiye genelinde artık yeni kimlik kartlarını vermeye başlayacağız. Dolayısıyla, bedel belirlendiği için, “Biz Türkiye genelinde artık bu kartları vermeye başlıyoruz.” dedikten sonra zaten eskisini vermeyeceğiz. Dolayısıyla, bu yıl sonu itibarıyla bir tarih konulması bizim için yeterli.

ERHAN USTA (Samsun) – Tamam o zaman.

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Yani kaybedene de yenisini verecek.

BAŞKAN – Siz ilk dağıtımda kimlik kartlarını ücretsiz mi vereceksiniz?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Yok, 15 lira ücret alacaklar.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – 15 lira ücret alacağız efendim.

BAŞKAN – Onun bedeli nerede var?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – 4’ üncü maddede geçti efendim.

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Ama kanuni süresi içerisinde, yeni doğmuş bebek, bir ay içerisinde gitti, müracaat etti, ondan da para alacak mısınız?

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Yok, hayır.

BAŞKAN – İşte, onu soruyoruz.

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Yok, ondan para alınmayacak.

BAŞKAN – O bedava, onda bedel yok.

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Ama değiştirme olunca 15 lira.

BAŞKAN – Yani kanuni bildirim süresi içerisinde olanlarda bedel yok.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Hayır efendim, o genel uygulama devam ediyor, orada problemimiz yok.

BAŞKAN – Tamam, anlaşılmıştır.

YUSUF SELAHATTİN BEYRİBEY (Kars) – Başkanım, şimdi, burada bir yıl diyoruz ama diyelim ki Anayasa Mahkemesine götürdüler falan veya uzadı, kanunlaşması altı ayı geçti, altı ay içerisinde bitirebilecekler mi acaba? Yani ben süreyle ilgili iyi düşünmek gerektiği kanaatini taşıyorum. Tabii, çok uzun süre de olmasın.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Anayasa Mahkemesine götürülecek bir şey değil.

YUSUF SELAHATTİN BEYRİBEY (Kars) – Olmayacak bir şey yok. Kanun geri geldi, Cumhurbaşkanından geri geldi, şu oldu, bu oldu, uzadı; kendilerini bağlamış olurlar.

BAŞKAN – Sayın Beyribey, teşekkür ediyorum.

Sayın Usta..

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım; bence burada, uygulama başlayıncaya kadar aslında bizim buna ihtiyacımız olacak. Uygulama başladıktan sonra birisi kartını kaybetti, bir şey oldu, zaten ona nüfus cüzdanı vermeyeceğiz artık, yeni karttan vereceğiz. Dolayısıyla, onun şeyi de belli. Bence burada uygulama tamamlanıncaya kadar değil de uygulama başlayıncaya kadar... Şimdi, uygulama başlamadan önce birisi nüfus kâğıdını kaybetti, gelecek, onunla ilgili düzenleme yok, nüfus cüzdanından ne alınacağına ilişkin değerli kâğıtlarda bir şey yok. O yüzden, “uygulama başlayıncaya kadar” ifadesinin ben yeterli olduğunu düşünüyorum. Ondan sonra zaten yenisini vereceğiz.

BAŞKAN – Tamamen geçilinceye kadar değil de uygulama başlayıncaya kadar...

Evet, buyurun.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Sayın Başkanım, “uygulama başlayıncaya kadar” dediğimiz zaman, şimdi, bir pilot uygulama yapacağız, belli illerde kimlik kartı verirken diğer illerde nüfus cüzdanı vermeye devam edeceğiz, iki ay, üç ay bu şekilde devam edecek.

ERHAN USTA (Samsun) – O zaman, “o bölgedeki uygulama” dersiniz.

BAŞKAN – Siz bütün illerde 31/12/2016’da yeni kimlik kartlarını vermeye başlayabilecek misiniz?

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Başlayabileceğiz efendim.

BAŞKAN – Bakın, sonra tekrar karşımıza gelmeyin.

NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET SARICAN – Hayır efendim, problemimiz yok.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 103

BAŞKAN – Peki, o zaman, biz bu önerge üzerinde, “Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı uygulamasına tamamen geçilinceye kadar” ibaresini kaldırıyoruz, “31/12/2016 tarihine kadar nüfus cüzdanlarından 8 TL değerli kâğıt bedeli alınır ve bu bedelin tespiti kanunun 1’inci maddesi kapsamında yapılmaya devam edilir.”

ERHAN USTA (Samsun) – Nüfus cüzdanının önüne de bir “eski” filan koysak mı bir dual yapı oluşmaması açısından?

BAŞKAN – Yok, orada bir sorun yok.

Sayın Bakan, redakte edilmiş şekliyle önergeye katılıyor musunuz?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katılmış olduğu önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yeni madde ihdasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

19’uncu maddeye geçiyoruz, bunun üzerinde de bir adet önerge var.

Maddeyi okutuyorum:

MADDE 19- 15/3/2007 tarihli ve 5604 sayılı Malî Tatil İhdas Edilmesi Hakkında Kanunun 1 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "yirmisine kadar (yirmisi dahil)" ibaresi "onbeşine kadar (onbeşi dahil)" şeklinde, yedinci fıkrasında yer alan "Gümrük idareleri" ibaresi "Özel tüketim vergisi, banka ve sigorta muameleleri vergisi, özel iletişim vergisi, şans oyunları vergisi ile gümrük idareleri" şeklinde ve dokuzuncu fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(9) Maliye Bakanı, malî tatil uygulaması nedeniyle süre verilecek iş ve işlemlerin kapsamını belirlemeye, malî tatil kapsamını vergi türleri veya beyanname ve bildirimler itibarıyla sınırlamaya ve malî tatil uygulamasının usul ve esaslarını belirlemeye yetkilidir."

BAŞKAN – Bunun üzerinde bir önerge var. Müsaade ederseniz önergeyi okutacağım çünkü bu yirmi günü on beş güne indiren düzenleme falan ortadan kaldırılıyor. Önergeyi okutayım, önerge üzerinden görüşmeyi yaparsak daha uygun olur.

Önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun tasarısının 19’uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Emine Nur Günay

Eskişehir

"MADDE 19- 15/3/2007 tarihli ve 5604 sayılı Mali Tatil İhdas Edilmesi Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin altıncı fıkrasında yer alan "yedi gün" ibaresi "beş gün", "yedinci günün" ibaresi "beşinci günün" şeklinde, yedinci fıkrasında yer alan "Gümrük idareleri" ibaresi "Özel tüketim vergisi, banka ve sigorta muameleleri vergisi, özel iletişim vergisi, şans oyunları vergisi ile gümrük idareleri" şeklinde, sekizinci fıkrasında yer alan "son gününden itibaren üçüncü günün" ibaresi "son gününü izleyen günün" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Sayın Çaturoğlu, buyurunuz.

FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Sayın Başkanım, benim söz isteme sebebim önceki maddeyle ilgiliydi, gerek kalmadı.

BAŞKAN – Özür diliyorum, fark etmedim, şimdi gördüm, kusura bakmayın.

Oradaki söyleyeceklerinizi dinleyelim.

FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Onu söyleyeyim: Aslında önergede sıkıntılı bir konu yoktu, değiştirilmesine de gerek yoktu çünkü “nüfus cüzdanı” ve “Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı” diye ayrı ayrı orada açıkça belirtiyordu. Ama mademki öyle uygun görüldü, öyle olsun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Kusura bakmayın, dikkat etmedim, kusura bakmayın.

Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) – Önce bir bilgilendirme yapılsın, ondan sonra Sayın Başkan. Yani ilki neydi, tasarı ne getirdi, yeni önergelerle ne yapıyoruz, aşama aşama bir dinleyelim.

BAŞKAN – Tamam.

Ayşe Hanım, sizden bir bilgi alalım.

Buyurunuz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 104

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI TAHSİLAT VE İHTİLAFLI İŞLER DAİRE BAŞKANI AYŞE DİLBAY – Sayın Başkanım, sayın vekillerim; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Mali Tatil İhdas Edilmesi Hakkında Kanun'un mevcut hükümlerine göre her yıl 1 Temmuz ila 20 Temmuz arası mali tatildir. Bu süre içerisinde verilmesi gereken beyannamelerin süreleri mali tatili izleyen yedi gün boyunca uzar. Aynı şekilde bilgi verme, Vergi Usul Kanunu'muz kapsamında bilgi taleplerimize, mükelleflerin bilgi verme süreleri uzar. Bu süre içerisinde, mali tatil süresinde vergi incelemesi amaçlı bildirimlerde bulunulmaz -aramalı incelemeler hariç- dava açma süreleri, uzlaşma talep etme süreleri, yani vergi usul hukukumuz gereği var olan süreler işlemez. Bu süreler yirminci günün devamındaki yedi günün sonuna kadar uzar. Ödeme noktasında da 27'sine kadar yapılacak bu beyanlar üzerine üç gün süre eklenir, 30 Temmuz itibarıyla da ödemeler yapılır. Bu hükümle ilgili Maliye Bakanlığı kanun yürürlüğe girdikten sonra var olan yetkisini kullanmış ve hazine gelirleri açısından çok büyük montanlı özel tüketim vergisi, banka sigorta muameleleri vergisi, şans oyunları vergisi, özel iletişim vergisini kapsam dışında tutmuştu ancak Danıştayımız mevcut maddenin bu yetkiyi kavramadığını, vergi türlerinin Bakanlığın yetkisiyle devre dışı bırakılamayacağını, yasal düzenleme gerektiğini söyleyerek bu genel tebliğimizi iptal etmiş bulunuyor. Bu nasıl bir sonuç doğuruyor. Bu şekliyle 1 Temmuz ila 30 Temmuz aralığında vergi geliri anlamında hazine hesaplarına hiçbir para giremiyor. Bu da hazinemizin nakit dengeleri açısından olumsuz bir sonuç doğuruyor. Teklifte yer alan düzenleme süreyi on beş güne indirmek suretiyle 15+7, 22'sine kadar beyan, 25'ine kadar ödeme şeklinde. Ancak daha sonra meslek mensubu taraflarımızın, Başkanımızın talepleri de dikkate alındığında buradaki yirmi günlük sürenin korunmasını, beyanname verme süresiyle ödeme süresi noktasında gerekirse bir kısaltma yapılması gündeme geldi. O konuda bir talepte bulunuldu bizden. Biz de yaptığımız analizler sonucunda şu noktayı görebiliyoruz: Eğer yedi günlük süre beş güne çekilerek, ödemelere de buna bir gün ilave edilirse, 26'sı denildiği takdirde ve özel tüketim vergisi özellikle, saydığımız vergi türleri, banka sigorta muameleleri vergisi, özel işlem vergisi ve şans oyunları vergisini kapsam dışında bırakırsak hazinenin nakit dengelerini sağlayabildiğimizi gördük. Onun için hazırlanan önergede yirmi günlük mali tatil yine korunuyor, burada yine ödevler açısından artı yedi günlük süre de konuluyor, sadece 20'si ila 27 arasında -eski kanuna göre- şimdiki söylediğimiz ise 20 ila 25'i arasında verilecek beyannamelerin süreleri 25'ine uzatılıyor, ödemelerin 26'sında yapılması öneriliyor. Bu sayede ayın 10'unda ve 15'inde özel tüketim vergisi hasılatının hazine hesaplarına girmesi sağlanacak -ki sınırlı sayıda mükellefi vardır özel tüketim vergisinin, mali tatil ihtiyacı olan bir vergi türü değildir- diğer vergilerimiz de 26'sında hazine hesaplarına intikal etmiş olacak.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Erdoğan...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, anladığım kadarıyla bu vergi mükelleflerden, yani bizim gibi mükelleflerden, bütün haktan tahsil edilip vergi yükümlüsünün elinde kalıyor. Mesela banka sigorta muamele vergisini ben ödeyeceğim ama banka bunu bir ay elinde tutacak, bir ay sonra hazineye verecek.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI TAHSİLAT VE İHTİLAFLI İŞLER DAİRE BAŞKANI AYŞE DİLBAY – Öyle idi, mevcut öyle.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Mevcut durum bu. Bir kere adil bir şey değil çünkü sonuçta verginin faiz geliri bir ay boyunca bu büyük, çok kazanan, zaten şey yapan kurumların elinde kalacak. Buna mali tatile dokunmadan, bu meslek mensuplarını üzmeden ama o hesaplarda da o paranın kalmamasını sağlamak lazım.

BAŞKAN – Yaptığımız önergeli düzenleme o.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hayır, yine bazı vergiler dışında...

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI TAHSİLAT VE İHTİLAFLI İŞLER DAİRE BAŞKANI AYŞE DİLBAY – Hayır.

BAŞKAN – Aynen sizin söylemiş olduğunuz şekilde düzenlemeyi yapıyoruz.

MUSA ÇAM (İzmir) – TÜRMOB Başkanını dinleyelim bu konuda bir.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bir bitireyim de.

Benim anlamaya çalıştığım şu: Bu mali tatil boyunca vatandaşın toplanan vergiler bu yükümlüsü tarafından onda mı kalacak, bu düzenlemeden sonra diğer uygulama, diğer aylar gibi Maliyenin hesabına geçecek mi?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI TAHSİLAT VE İHTİLAFLI İŞLER DAİRE BAŞKANI AYŞE DİLBAY – Bu düzenlemeden sonra Maliyenin hesabına geçecek efendim.

ERHAN USTA (Samsun) – Hangi gün?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 105

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI TAHSİLAT VE İHTİLAFLI İŞLER DAİRE BAŞKANI AYŞE DİLBAY – Orijinal günlerinde geçecek. Her ay hangi gün geçiyorsa...

ERHAN USTA (Samsun) – Bu vergilerde...

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI TAHSİLAT VE İHTİLAFLI İŞLER DAİRE BAŞKANI AYŞE DİLBAY – Bu vergilerde.

ERHAN USTA (Samsun) – Başka vergilerde, stopaj... Şimdi stopaj benden kesiliyor.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI TAHSİLAT VE İHTİLAFLI İŞLER DAİRE BAŞKANI AYŞE DİLBAY – Onu size arz edeyim isterseniz.

ERHAN USTA (Samsun) – Yanlış hatırlamıyorsam, vergi sorumlusu diyelim ki X fabrikası, yani kamu için değil de özel sektörden. O ne yapacak? O bekletecek ama?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI TAHSİLAT VE İHTİLAFLI İŞLER DAİRE BAŞKANI AYŞE DİLBAY – Şöyle efendim: Çok bekletmeyecek. Mevcut uygulamaya göre bizim her ay muhtasar beyannamelerimiz ayın 23'ünde verilir, 26'sında ödeme yapılır, katma değer vergisi beyannamelerimiz 24'ünde verilir, 26'sında ödeme yapılır. Bu söylediğimiz düzenlemeye göre, yani önergede söylenen düzenlemeye göre 25'inde muhtasar ve KDV beyannameleri verilecek, ödeme yine 26'sında olacak. Yani ödeme günü değişmiyor. 26'sına çekerek her ayki gününe getirmiş oluyoruz.

BAŞKAN – Böylece de şu anki vergilerin toplayan üzerinde kalmasını önliyoruz.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI TAHSİLAT VE İHTİLAFLI İŞLER DAİRE BAŞKANI AYŞE DİLBAY – Ağustos ayına sarkma problemi de çözmüş oluyoruz.

ERHAN USTA (Samsun) – Kurumlar vergisinde bir şey oluyor mu?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI TAHSİLAT VE İHTİLAFLI İŞLER DAİRE BAŞKANI AYŞE DİLBAY – Kurumlar vergisi girmiyor efendim, tek taksit artık sadece nisan ayında ödeniyor.

ERHAN USTA (Samsun) – Nisan, temmuz, ağustos, kasım meselesi yok mu geçici vergisinde?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI TAHSİLAT VE İHTİLAFLI İŞLER DAİRE BAŞKANI AYŞE DİLBAY – Bir de damga vergisi beyannamemiz 23'ünde verilir, 26'sında ödenir.

ERHAN USTA (Samsun) – Kurumlar vergisinin geçici vergisinde vardır.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI TAHSİLAT VE İHTİLAFLI İŞLER DAİRE BAŞKANI AYŞE DİLBAY – Ağustosta efendim.

ERHAN USTA (Samsun) – Ağustos muydu? Tamam.

BAŞKAN – Sayın Usta, Sayın Erdoğdu, teşekkür ederim.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, tekrar söz alayım.

BAŞKAN – Evet Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) – Yani bizim beklediğimiz, bizim hiç mükellefin elinde bekleyecek bir vergimiz kalmıyor mu önergeden sonra?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI TAHSİLAT VE İHTİLAFLI İŞLER DAİRE BAŞKANI AYŞE DİLBAY – Kalmıyor efendim. Bu düzenleme eğer önergede verilen şekilde sizler tarafından, sayın Meclisimiz tarafından kabul edilir ise normal beyanname verme süresi uzuyor iki gün ve bir gün ama ödemeler diğer aylardaki sürelerine geliyor.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MUSA ÇAM (İzmir) – TÜRMOB Genel Başkanını dinleyelim.

BAŞKAN – Evet, TÜRMOB Genel Başkanımız Nail Bey, buyurun.

TÜRMOB GENEL BAŞKANI NAIL SANLI – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın milletvekillerim, sayın hazırun; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi görüşülmekte olan Mali Tatil Yasası 2007'de devreye girdi ve büyük bir ihtiyaçtan doğmuştu. Bugün itibarıyla bildirim ve beyannameleri 25'in üzerine çıkan bir sayıda ve her ay bunlar mutlaka muntazam verilmektedir. Bunları her ay takip edip verebilmek için hiçbir ay tatil yapmamanız gerekiyor ve hiç dinlenmemeniz gerekiyor. Oysa Anayasa'mıza göre devlet çalışma hayatının standartlarını düzenlemek, yükseltmek ve gerekli tedbirleri almak gibi bir görev de yüklüyor devletimize. Mevcut Sayın Cumhurbaşkanımızın Başbakanlığı sırasında Genel Kurulumuzda vermiş olduğu ve ana muhalefet partisiyle de mutabık kaldıkları bir şekilde bu yasa çıkarılmıştı. Aslında Maliye Bakanlığının temsilcilerinin de söylediği gibi bir ay kalmıyor bankalarda bu para, üç güne ihtiyaçları var. Yani beyan edildikten, ödeme yapıldıktan üç gün sonra devletin hesabına geçiyor bu paralar. Hiç yedi günle oynanmasa bile aslında süre yetiyor. Tek sıkıntı, eğer temmuz ayının da hep 31 gün sürdüğünü dikkate alırsak, o artı 7 günle kurtarıyordu bu şey. Ancak

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 106

son gün tatile geliyorsa devletin o konudaki alacağı bir ay sonrasına sarkabiliyordu. Onun için bu konuda bir önerge var. O önerge biz temmuz ayındaki bütün bildirim ve beyannamelerin ağustos ayındaki bildirim ve beyannamelerle birleştirilip bir ay gerçekten bir tatil imkânı, adli tatilde olduğu gibi -adli tatil kırk gündür biliyorsunuz- bu yirmi güne hiç olmazsa dokunulmasın ama ÖTV ile BSMV'nin kapsam dışına çıkarılmasına, mali tatil kapsamı dışına çıkarılmasına sıcak baktık kurum olarak, TÜRMOB olarak. Ödeme yedi gün içerisinde muhafaza edilirse bizi memnun eder ama buna imkân yoksa mevcut önergeye de razı olacağız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet, Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, burada, bir de, yanlış hatırlamıyorsam, bu mali tatil nedeniyle temmuz ayında bütçe sonuçları da açıklanmıyordu diye hatırlıyorum ben. Bu da tabii, iş ve işlemlerde aksamaya neden oluyor, yani bu verinin açıklanması lazım bence. Bununla ilgili burada ne yapılabilir bilmiyorum ama eğer bu Komisyon da uygun görüyorsa onun kararını alıp... Yani, devletin bütçe datası açıklanmıyor diye bir şey olmaz. O da tam da şey zamanıdır -devlette çalışırken de onu biliyorum- tam orta vadeli programı çalışsınız, elinizde temmuz ayı sonuçları yok, ağustosun sonuçları ta eylülün bilmem kaçında çıkar. Yani çalışma yapacaksınız, elinizde verisiz çalışma yapmaya çalışırız. Diğer taraflar için de, yani toplumun geneli için de, piyasalar için de bence böyle bir veriye ihtiyaç var, onun çıkarılmasını sağlamak lazım. Yani devletin verisinde tatil matil olmaz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Doğrudur.

Ayşe Hanım, siz mi bir şey söylemek istediniz? Buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI TAHSİLAT VE İHTİLAFLI İŞLER DAİRE BAŞKANI AYŞE DİLBAY – Efendim, sayın vekilimizin de belirttiği gibi, temmuz ayında tahsilatlarımızın tamamı ağustosa kaydığı için bu hüküm nedeniyle, temmuz ayında vergi geliri hasılatı görünmüyor çok cüzi hasılatlar dışında. Dolayısıyla bizim açıklamalarımız temmuz, ağustos birleştirilerek eylülde yapılıyor.

BAŞKAN – Bu düzenlemeden sonra hall olmuş olacak.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI TAHSİLAT VE İHTİLAFLI İŞLER DAİRE BAŞKANI AYŞE DİLBAY – Sonra hall olacağını ben de tahmin ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI TAHSİLAT VE İHTİLAFLI İŞLER DAİRE BAŞKANI AYŞE DİLBAY – O bir prensip kararı diye biliyorum efendim. Yanlış bilgilendirmeyeyim, bütçeden arkadaşlarımız belki detayını bilebilirler. Benim bildiğim, bu bir prensip kararı, yani değiştirilebilir bir karar diye biliyorum.

ERHAN USTA (Samsun) – Yani en azından, burada, tutanaklarda böyle bir şey olsun, yarın bir gün konuşulurken ne yaptığımızı...

BAŞKAN – Tamam.

Sayın Çam, buyurun lütfen.

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ederim.

Maliye Bakanlığının değerli temsilcilerinin taleplerini dinledik. TÜRMOB Genel Başkanımızın talepleri aşağı yukarı çıkıyor, bir nokta hariç.

BAŞKAN – Yedi gün meselesi ama onda zorladığı için tatile gelince, sorun olmadığını da konuşmuştuk Başkanım.

MUSA ÇAM (İzmir) – Yani o da burada bir mutabakat sağlayarak eğer şey yapılabilirse hem meslek örgütümüz de bu konuda rahatlamış olur hem de Maliye Bakanlığımız, devlet de bu konuda rahatlamış olur. Bir karşılıklı...

BAŞKAN – Sayın Çam, bilgi olarak söylüyorum: Bu düzenlemeyi, yemek arası vermiş olduğumuz süreç içerisinde, Sayın Başkanımızın, TÜRMOB'un bu talepleri üzerine Maliye ekibiyle bir araya gelerek birlikte kararlaştırdık ve bu şeyi yaptık. Kendilerine tabii, yani muhasebeci arkadaşlarımız adına da teşekkür ediyorum.

MUSA ÇAM (İzmir) – Tamam, ama bir eksik nokta kalmış, o da çözülsün...

BAŞKAN – İşte, o da bizi zorladığı için, Maliyeyi zorladığı için onda da kendileriyle antantta kaldık.

Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, bu önergeye katılıyor musunuz?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılıyoruz Başkanım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 107

Sayın Bakanın katılmış olduğu önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, 20'nci maddeyi yarın görüşmek üzere bırakıyorum.

İki adet, yeni madde ihdasına ilişkin önergemiz vardır, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun teklifine aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Emine Nur Günay

Eskişehir

MADDE...- 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"b) 5018 sayılı Kanuna ekli (III) sayılı Cetvelde sayılan düzenleyici ve denetleyici kurumlar ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun kadro ve pozisyonlarına ilk defa veya yeniden atanan kurul başkanı, kurul üyesi ve başkan yardımcısı ile murakıp ve uzman unvanlı meslek personeline, ilgili mevzuatı uyarınca ödenen her türlü maaş, aylık, ücret, ek ücret, prim, zam, tazminat, ikramiye, fazla çalışma ücreti, kâr payı ve her ne ad altında olursa olsun yapılan diğer ödemeler ile sosyal hak ve yardımlar kapsamında yapılan bütün ayni ve nakdi ödemelerin bir aylık toplam net tutarı; kurul başkanı için bakanlık müsteşarı kurul üyesi için bakanlık müsteşar yardımcısı, başkan yardımcısı için bakanlık genel müdürü, murakıp ve uzman unvanlı meslek personeli için Başbakanlık uzmanlarına mevzuatında kadrosuna bağlı olarak mali haklar ile sosyal hak ve yardımlar kapsamında yapılması öngörülen ödemelerin bir aylık toplam net tutarını geçemez ve bunlar, emeklilik hakları bakımından da emsali olarak belirlenen personel ile denk kabul edilir."

BAŞKAN – Evet...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Kesmek istemedim arkadaşları ama...

Şimdi, önergeyi getirmeden okutmaya başlıyorsun, bir.

BAŞKAN – Ben dağıtılmış olduğunu düşündüm.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Müsaade ederseniz, usulüne ilişkin...

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani biz akşamdan beri ne konuşuyoruz? Bilmiyorum siz kiminle konuşuyorsunuz da...

Sayın Bakanım, önergeye baktınız mı?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Evet, baktım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Baktınız, yeni baktınız.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Doğru, yeni baktım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yeni baktınız.

Şimdi, Sayın Başkan benim ne dediğimi biliyor da tam kapatırken şimdi böyle bir önergeyi arkadaşlar bize söylediler, bir bakın diye getirdiler, arada baktık. Burada ne yazıyor? Biz sabahtan beri ne konuşuyoruz?

BAŞKAN – Önergeye bakmadım, bakayım.

Evet, buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bırak, bakmadım diye şimdi yani bize... Kiminle telefonla konuşuyorsun, kim önergeyi istiyor?

Bak, burada ne yazıyor? "...375 sayılı Kanun..."

BAŞKAN – Evet.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sen bu önergeyi nasıl kabul ettin, şimdi bana onu söyle. Yani Komisyon Başkanı olarak bu önergeyi kabul edip nasıl okutuyorsun, onu önce bir anlat, sonra ben söyleyeceğimi söyleyeyim.

BAŞKAN – Önce siz söyleyeceğinizi söyleyin, ben ondan sonra söyleyeyim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – İşte ben sordum, diyorum ki: 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle ilgili maddeyi burada nasıl önerge olarak kabul edip okutturuyorsun?

BAŞKAN – Sizin mutabakatınız olduğunu düşündüm. Mutabakatınız yoksa hemen geri çekeceğim önergeyi.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Mutabakatlık daha... Yani önergeyi şu anda vereceğinizi söylemedi arkadaşlar, sadece konuyu arz ettiler, bakalım dedik.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 108

BAŞKAN – Sizin mutabakatınız yoksa hemen geri çekeyim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Anladım da, bakalım dedik. Şimdi, bunu...

BAŞKAN – Baktınız mı? Çekeyim mi geri? Soruyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Daha konuşmadık ki. Sana önergeyi yarına bıraktık derken sen önerge okutuyorsun.

BAŞKAN – Peki, bu önergeyi yarına bırakıyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bir dakika, bir dakika... Madem söz verdin, söyleyeyim.

Arkadaşlar, bizim burada birazdan içeriyle...

BAŞKAN – Önergeyi görüşüyor muyuz?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, görüşmüyoruz. Ben şimdi söyleyeceğim, onun için size de... Önergenin içeriği doğru olabilir, demin de Sayın Bakana da bir şey söyledik, Sayıştayla ilgili olanı da söyledik, daha önce de söyledik, yani İç Tüzük hükümleri net, Sayın Bakanım, bunu kabul ettiğimiz zaman arkasından bir tane daha geliyor, bir tane daha geliyor. Şimdi, siz “Önümüzdeki hafta torba çıkacak.” demediniz mi?

BAŞKAN – Evet.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Evet. Bunu arkadaşlarımız alsın, kendiliklerinden inceleyip imza atan arkadaşlar var ya vekillerimiz arasında, birisi incelesin, bir imza atsın, bir kanun teklifi olarak versinler, önümüzdeki haftanın gündemine eklensin, o torbalarla beraber görüşürüz. Her seferinde bu tüzüğü deldirerek sonra aşağıda “Geçen sefer yapmıştık, filanca kanunda yapmıştık.” diye bizim önümüze getirmeyin. Anlatabiliyor muyum Sayın Bakanım? İç Tüzük’e göre bu önerge ne kanun teklifinde ne tasarıda 375 yoksa verilemez. Arkadaşlar dedi, buna bir formül bulalım derken hemen pat, kapatırken Sayın Başkan okutturuyor. Yani, tamam, arkadaşlar getirdi, konuya evet dedik ama bunu arkada bir konuşup bakmadan...

Dolayısıyla, arkadaşlar, bunu bir milletvekilimize bir kanun teklifi olarak imzalatın veya aynısından yapıyorsunuz ya, haftaya gelecek olan şey daha bize gelmedi, bilmiyorum...

ERHAN USTA (Samsun) – Ama torbayla şunu karıştırmayalım yine de...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bir dakika, yani ellerinde zaten yaptıkları... Nasıl ki şu kanun tasarısını teklif hâline getirip 3 tane maddeyi içine eklediyseniz aynısından alırsınız, bunu içine ekleyerek o tasarımı teklif olarak yenilersiniz. Bak ben gayrimeşru yolları da size öğretiyorum.

BAŞKAN – Meşru yol bu, gayrimeşru değil, estağfurullah yani.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani, işte, tüzüğe uygun kanun tasarısının teklif hâline getirilmesinde... O zaman hiç olmazsa tüzüğe uydurmuş oluruz.

BAŞKAN – Ben satışmadan söz alacağım. Buradan konuşabilir miyim?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yok, istediğiniz gibi...

BAŞKAN – Peki.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Başkan olarak söylediğim için usule ilişkin, siz usule ilişkin görüşünüzü açıklayabilirsiniz Sayın Başkanım.

Dolayısıyla, burada, şimdi, bizi arkadaşlarla...

BAŞKAN – Arkadaşlar, önerge geri çekilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

Evet, diğer önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/414) esas numaralı Kanun Tasarısı’na aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Emine Nur Günay

Eskişehir

MADDE...- 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununun geçici 29 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Bu Kanunun 2 nci maddesinde sayılan IV. Grup madenlerden "Linyit" ve "Taşkömürü" çıkaran ve özel hukuk tüzel kişilerinin ruhsat sahibi olarak işlettikleri yeraltı maden işletmelerinde, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 41, 53 ve 63 üncü maddelerinde 10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı Kanunla yapılan değişiklikler ile bu Kanunun ek 9 uncu maddesiyle oluşan maliyet artışlarının karşılanmasına ilişkin destek verilebilir. Bu destekler Bakanlık bütçesine konulan ödeneklerden karşılanır. Maliyet artışlarının karşılanmasına ilişkin usul ve esaslar ile bu usul ve esasların uygulanma süresi Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenir."

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 109

BAŞKAN – Evet, önce maddeye ilişkin bir bilgi almak istiyoruz Sayın Bakanım, Sayın Müsteşardan bir bilgi alalım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI FATİH DÖNMEZ – Sayın Başkan, değerli üyeler; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şu anda görüşülmekte olan kanun teklifi... 2014 yılında, maalesef, Soma'da meydana gelen maden kazasından sonra, çalışan iş yerlerinin güvenliğinin artırılması ve çalışanların haklarının iyileştirilmesine dönük birtakım değişiklikler yapılmıştı. O değişikliklerle birlikte de özellikle linyit ve taş kömürü maden ocaklarında çalışan iş yerlerinde bu düzenlemeye paralel olarak bazı maliyet artışları yaşanmıştı. Bunları kısmen giderebilmek için de Şubat 2015'te Geçici 29'uncu maddeyle Taşkömürü Kurumuna ve TKİ'ye çalışan redevanslı ve hizmet alımı suretiyle çalışan iş yerlerinde bu maliyet artışları Bakanlar Kurulu kararıyla iyileştirilmişti ve kısmen karşılanmıştı. Ancak serbest madenciler diye tabir ettiğimiz ruhsat sahiplerinin bu maliyet artışları maalesef karşılanamamıştı ve özellikle de bu yılbaşı itibarıyla yeni asgari ücret artışından dolayı bu iş yerlerimizin büyük bir kısmı kapanmakla karşı karşıya kaldılar. Şimdi, bu getirilen teklifle bu işçilik artışlarının, maliyet artışlarının Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek esas ve usullerle desteklenmesi amaçlanmaktadır.

Kısaca işletmelere ilişkin de belki bir iki bilgi vermekte fayda var.

BAŞKAN – Sektöre ilişkin bir bilgi lütfen.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI FATİH DÖNMEZ – Sektöre ilişkin efendim.

Maden İşleri Genel Müdürlüğümüzün kayıtlarına göre 2014 yılı başında yer altı kömür işletmesi olarak faaliyet gösteren toplam 186 işletme bulunmaktadır. Bunlardan 16 tanesi kamu kurum ve kuruluşlarına ait, 170 tanesi ise şahısları adına üretim yapan ve Anadolu'nun muhtelif yerlerinde faaliyet gösteren yer altı kömür işletmelerinden oluşmaktadır. Toplam Türkiye'nin kömür üretimi, büyük bir kısmı kamuya ait olmak üzere yaklaşık 30 milyon ton civarında gerçekleşmektedir. Çalışan işçilere de baktığımızda Soma kazası öncesi yer altı kömür işletmelerinde 23.826'sı kamuda olmak üzere 11.472 de özel sektörde, yaklaşık 35 bin işçi çalışmakta idi. Fakat bu 2014 yılı başı itibarıyla özellikle 170 özel sektör şirketinin kaza sonrası yapılan yeni düzenlemelerle birlikte ve denetimlerle birlikte 117 tanesi bugün itibarıyla faaliyetlerini durdurmuş bulunmaktadır. Gerek bu faaliyet durdurma dolayısıyla gerekse işçilik giderlerinin artmasından dolayı şirketlerin rekabet gücünün zayıflamasına paralel olarak özel sektör üretimi büyük oranda azalmıştır, 2,3 milyon tondan 1,4 milyon tona gerilemiştir. Buna paralel olarak da başta işverenler olmak üzere çalışanlar açısından hakikaten görünüm son derece kötüdür sektör açısından.

Yılbaşında hem Çalışma Bakanımız hem de Enerji Bakanımızla Kozlu maden ocaklarına gittik. Orada hem sendikalar, çalışanlar hem de işveren temsilcileri artık bu durumun sürdürülemez olduğunu ifade etmişler ve bir an evvel bir yasal çözümle desteklenmesi talebinde de bulunmuşlardır. Bakanlığımız da son iki haftadır artan maliyetlerin hesaplamalarını yaparak böyle bir düzenlemeyi de Meclisin gündemine getirmiştir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Günal, buyurun lütfen.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkan, ben bir taraftan da mukayeseli metne bakıyorum. 2'nci madde linyit, taş kömürü... Yani ek gelen maddede neler olduğunu burada yazmışız. Şimdi, 41, 53, 63 İş Kanunu'nda 6552 bizim şeyde yanlış galiba. "6592" yazmış arkadaşlar ama "6552" galiba doğru. Evet, "6552" doğruymuş. Mukayeseli de bir taraftan bakıyorum ama Ek 9'da ne vardı, açıkçası o Ek 9'daki "maliyet" değil, "istihdam" mıydı?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI FATİH DÖNMEZ – Ek 9 asgari ücretin 2 kat uygulanması... Onu, evet, herhâlde atladım ben. O düzenlemeyle birlikte asgari ücretin 2 katı olarak uygulanması... İş Kanunu'nda 41, 53 ve 63'üncü maddelere atıfta da şöyle: Fazla çalışma ücreti bu iş kolunda çalışanlar için yüzde 100 uygulanıyor. Yıllık izin...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Şimdi, bir dakika, bu 6552...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI FATİH DÖNMEZ – ...sayılı Kanun değişiklik yapan kanun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – 10'a 9'du ama Şubat 2015'te yapmıştık herhâlde, değil mi?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI FATİH DÖNMEZ – Evet, Şubat 2015'te 6552 sayılı Kanun değişiklik yapan kanun ama Maden Kanunu'na atfen yapılmış bir değişiklik. Ek

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 110

9'uncu madde asgari ücretin 2 kat uygulanmasına ilişkin. Geçici 29'uncu madde ise Şubat 2015'teki bu düzenleme kamu kurumlarına iş yapan firmaların bu işçilik maliyet artışlarının kısmen telafisine ilişkin bir düzenlemeydi.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ben bunu niye sorduğumu...

Siz biraz yeni olduğunuz için kusura bakmayın.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI FATİH DÖNMEZ – Estağfurullah, buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Burada bu madenlerle ilgili fiyat farkıyla ilgili bir ciddi kavga ettik. Burada çıkardığımız maddeyi arkadaşlar o söylediğiniz 13' üncü maddenin içine dercederek eklediler. Torbanın içerisinde 13-14' üncü maddeler vardı. Siz eğer geçmişe baktıysanız, burada Sayın Bakan da vardı, uzun tartışmalar yaptık.

Sayın Bilgiç de ne dediğimi anlayacaktır.

BAŞKAN – Ben anlıyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Burada çıkan maddeye aşağıda gece yarısı operasyonu ile eklenmişti. Fiyat farkı deyince ben orada bir duruyorum Sayın Müsteşar.

Şimdi bize net olarak o maddelerin... Ben şimdi bakamadım, onun için soruyorum. Şöyle idi: Bazı maden ve kömür işletmelerinde çalışan bazı şirketlere dekapaj işlemlerinden dolayı fark vermek üzere... Maliyet deyince sadece işçilikle ilgili olansa eyvallah. Şimdi ben bakamadığım için size soruyorum. Sizin biliyor olmanız lazım.

Ek 9... Şunu da söyledi: Redevans sözleşmelerinde, bilmem ne, falan filan, 9'uncu maddesiyle sınırlı olmak kaydıyla meydana gelen maliyet artışları...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI FATİH DÖNMEZ – Aynen öyle efendim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ek 9' da ne diyor? O var mı elinizde?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI FATİH DÖNMEZ – Ek 9...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Tam bakamadım, onu açıyordum, bilgisayar gitti.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI FATİH DÖNMEZ – Ek 9 madenlerde asgari ücretin 2 kat uygulanmasına ilişkin yalın bir madde efendim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Geçici 29?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI FATİH DÖNMEZ – Geçici 29 ise... Zaten Geçici 29'un mevcut hâlini koruyoruz, ek madde ekliyoruz. Mevcut hâli yine TTK'ya ve TKİ'ye iş yapan, hizmet alımı suretiyle ya da redevans sözleşmesi kapsamında olanların fiyat farkı artışlarının ödenmesi, maliyet artışlarının ödenmesine ilişkin. Burada bugün getirdiğimiz düzenleme serbest madencilerin yani TTK ve TKİ'ye iş yapmayan diğer maden işletmelerinin maliyet artışlarını karşılamak üzere...

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Evet, Sayın Günal, devam ediyor musunuz, yoksa bir ara vereyim mi size?

Sayın Çaturoğlu size söz vereyim bu arada, buyurun.

FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, bu getirilen madde ile 29'uncu... Kamuda meydana gelen maliyet artışları Şubat 2015'te yapılan düzenleme ile Maden Kanunu'nun Geçici 29'uncu maddesi ile karşılandığı ifade edilmektedir ancak bu geçici 29'uncu madde özellikle bizim bölgemiz olan Zonguldak Havzası'nda Türkiye Taşkömürü İşletmelerinin redevansçısı olarak faaliyet gösteren, ruhsatı esasen TTK'ya ait olan ancak redevansçılar tarafından işletilen sahalardaki maliyet artışlarını karşılamamıştır. Şöyle ki hem 2 asgari ücret denmiştir hem haftalık çalışma süresi 45 saatten 37,5 saate indirilmiştir, ayrıca teknik olarak iş güvenliği açısından büyük yatırımlar, maliyetli yatırımlar yapılmıştır, bir de üstüne üstlük bunun yılbaşından itibaren asgari ücret 1.300 liraya çıkartılınca neredeyse yer altı madencilik faaliyeti yapmak özellikle taş kömürü havzasında, Zonguldak'ta imkânsız hâle gelmiştir. Bu maliyet artışlarından dolayı 4.000 civarında çalışanı bulunan redevansçılar kapılarına kilit vurmasalar bile, sadece ocak içerisindeki zaruri faaliyetleri yapabilecek kadar eleman bırakmışlar, bunların sayısı 300-500 kişiyi aşmıyor. 3.500 kişi bu düzenlemelerden dolayı işsiz kalmıştır.

Şimdi, getirilen yasa tasarısıyla, teklif ile bunun özel ruhsat sahiplerine uygulanması ve bunların zararının karşılanması ifade ediliyor. Benim burada sormak istediğim şey, acaba bu düzenlemeyle redevanslı işletmelerin maliyet farkları da karşılanacak mıdır? Çünkü orada, Bakanlar Kurulu kararında şöyle bir ibare

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 111

var: "Redevans miktarını aşmamak kaydıyla..." diyor. Bu, işletmelerin ayakta kalabilmesine imkân sağlayacak bir ibare değil. Aynı hükümler taş kömürü havzası içinde oradaki redevanslı işletmeler için de geçerli olacak mıdır? Burada değiştirilen önerge maddeleri redevanslı sahalarla uygulanacak mıdır? Bu konuda Zonguldak çok mağdurdur ve oradaki işletmeciler ve o işletmelerde çalışan işçiler bu Komisyondan hayırlı bir haber beklemektedirler.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çaturoğlu.

Sayın Müsteşar...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI FATİH DÖNMEZ – Şimdi, 29'uncu maddenin mevcut hâli TTK ve TKİ'ye redevans kapsamında iş yapanları içeriyor, Bakanlar Kuruluna da bir yetki verilmiş. Sayın Vekilimin bahsettiği gibi o tarihte redevans miktarıyla sınırlı tutulmuştu fakat kanun bize Bakanlar Kurulu kararını yeniden yapma hakkı verdiği için -biz, tabii, şimdi, eşit taraflar arasında bir ayrımcılık da yapamayacağımıza göre- hem bu serbest madencilerin hem de redevans kapsamında iş yapan madencilerin yükünü eşit miktarda kaldıracak şekilde bir Bakanlar Kurulu kararıyla değiştirmeyi düşünüyoruz. Yani bir fark oluşmayacak her ikisi arasında; birisi geçici 29'un ilk fıkrası kapsamında o hakları alacak, diğerleri de bugün geçerse bu ek madde kapsamında alacak.

FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Sayın Müsteşarım, affınıza sığınarak söylüyorum, bu taş kömürünü çıkarmak linyit çıkarmaktan daha zor ve meşakkatli. Yani bir linyit işletmesinde bir işçi ayda 8 ton, 10 ton, 20 tona kadar varan tonajlarda kömür çıkarabilmesine rağmen şu anda Zonguldak ortalaması 2 tonu geçmiyor. Yani bunun da bu formülizasyonu yaparken dikkate alınması lazım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI FATİH DÖNMEZ – Anlaşıldı efendim.

Sektör zaten bir formül değişikliğiyle gelmişti, onun üzerine biz çalıştık, büyük oranda bir mutabakat var. Bu kanun da geçtikten sonra her ikisini de tek Bakanlar Kurulu kararıyla geçirmiş olacağız. Dolayısıyla, sektörel farklılıkları dikkate alacağız yani herkesin formülü farklı çalışacak.

FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Sayın Müsteşarım, sizden ricamız bunun acilen çıkartılması çünkü artık bıçak kemiğe de dayanamadı, kemik de gitti.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI FATİH DÖNMEZ – Doğru.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çaturoğlu.

Zonguldak'tan devam edelim.

Sayın Demirtaş...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle bu düzenlemenin torba yasada yapılmasını yanlış buluyoruz. Ben Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu üyesiyim. Bu Komisyonda bu konunun tartışılması daha doğru olurdu, bu, tartışıldıktan sonra buraya getirilseydi daha doğru bir sonuç alırdık diye düşünüyorum. Kanun yapma tekniğine aykırı bir düzenleme. Soyut ifadeler içeren, yetkiyi olduğu gibi Bakanlar Kuruluna devreden bir madde. Oysa, somut olmalıydı, bu düzenleme nasıl yapılacak, bütün Komisyon bunu net olarak bilmeliydi ve bize göre bu tür düzenlemeler Anayasa'ya da aykırı.

Önce ben size sektöre ilgili bazı bilgiler vermek istiyorum. Enerji Bakanlığının 2015 yılı Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Sektör Raporu'na göre 2014 yılında tüketilen 33 milyon taş kömürünün yalnızca 2 milyon tonu Türkiye'de üretilebilmekte yani 31 milyon ton kömür ithal edilmekte. Tüketilen bu taş kömürü öncelikli olarak elektrik santrallerinde, kok fabrikalarında, diğer sanayi tesislerinde ve ısınma amaçlı olarak evlerde kullanılmaktadır. Son beş yıllık rakamlara baktığımızda, ithalat rakamları oldukça yüksek rakamlar. 2011 yılında 4 milyar dolarlık, 2012 yılında 4,6 milyar dolarlık, 2013 yılında 3,5 milyar dolarlık, 2014 yılında 3,2 milyar dolarlık... 2015 yılı verisi elimizde yok ama onun da tahmini 3 milyar dolar civarında olduğunu düşünüyoruz yani son beş yılda 20 milyar dolar -TL bazında bugünkü kur üzerinden 60 katrilyon liralık- bir taş kömürü ithalatı yapılmış. Nerelerden yapılmış bu, hangi ülkelerden yapılmış bu ithalat? 2014 yılı verilerine baktığımız zaman 9,4 milyon tonla Kolombiya'dan ithalat yapılmış; 8,7 milyon ton Rusya'dan -bugün siyasi ve ekonomik kriz yaşadığımız Rusya'dan- 4,3 milyon tonu Amerika Birleşik Devletleri'nden, 4 milyon tonu Güney Afrika'dan, 2 milyon tonu Ukrayna'dan, toplamda 31 milyon ton taş kömürü ithalatı yapılmış. Yani deyim yerindeyse yüzde 92'si dışarıya bağımlı bir ithalat söz konusu. Bu sebeplerle taş kömürü üretimini artırmamız gerekmektedir. Zonguldak'taki kömür sahalarının tamamının ruhsatı Türkiye Taşkömürü Kurumuna aittir yani devlete aittir. Yine, rezervin yüzde 67'si, özellikle çelik sektöründe kullanılan ve çok değerli olan,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 112

kalorisi yüksek, koklaşabilir kömürdür. Zonguldak'taki tahmini rezerv yani öngörülebilir rezerv ise 1,3 milyar tondur yani bugünkü verilere göre yüz elli yıllık bir rezerv vardır. Bu rezervin de elbette ekonomiye kazandırılması gerekir.

Sayın Başkanım, yer altı kömür madenciliği dünyanın en zor ve en riskli sektörüdür. Bu sebeple bu işi yapacak olan şirketlerin son derece deneyimli olması ve teknolojik altyapıyı iyi kurması gerekmektedir. Yine, iş sağlığı ve iş güvenliği mevzuatına da tamamen, hiçbir hükmü atlamadan uyması gerekir ama ülkemize baktığımızda tablo bu şekilde değil. Neden böyle değil? Çünkü 2004 yılında iktidarın Maden Kanunu'nda yapmış olduğu değişiklikle Türkiye'deki yer altı kömür işletmeciliği hiçbir deneyimi olmayan, sadece kâr amacı güden yandaş şirketlere verilmiştir, ruhsatlar da bu şekilde bu yandaş şirketlerin elindedir.

İktidarın uygulamaya koyduğu özel sektör yer altı madenciliği Balıkesir Dursunbey'de, Bursa Kemalpaşa'da, Soma'da, Ermenek'te yaşanan iş cinayetleri sonucu iflas etmiştir. Soma örneği maalesef dünya madencilik tarihinde eş benzeri görülmemiş bir faciadır. Bu sebeple, öncelikle üretimin artırılması, istihdamın artırılması ve iş sağlığı ve iş güvenliği önlemleri için kömür üretiminin devlet eliyle yapılması gerekmektedir.

Soma faciası sonucunda maden işçilerinin çalışma koşullarının düzeltilmesiyle ilgili kanuni düzenlemeler son derece yerindedir. Çift asgari ücret uygulaması, yıllık izin ücretlerinin ona göre ayarlanması, fazla çalışma koşullarının düzenlenmesi yani yasak konulması, günlük 7,5 saatle sınırlandırılması, bunlar gerçekten son derece olumlu ve yerinde, çağa uygun düzenlemelerdir ancak maden sektöründeki istihdamın da sürdürülebilir olması gerekmekte.

Bildiğiniz gibi, Zonguldak'taki taş kömürü üretimi Türkiye Taşkömürü Kurumu eliyle yapılmaktadır yani taş kömürü üretimini devlet yapmaktadır ve Osmanlı Dönemi'nden itibaren Taşkömürü Kurumu yüz yetmiş yıllık madencilik birikimi ve deneyimi olan bir kurumdur.

Şu aşamaya geldiğimizde, bakın, 2012 yılından bu yana, Türkiye Taşkömürü Genel Müdürlüğü, 14 bin norm kadro olmasına rağmen Enerji Bakanlığına norm kadro açıklarının giderilmesiyle ilgili her yıl yazı yazıyor ve bu 14 bin norm kadroya rağmen şu anda yaklaşık 9 bin işçi çalışmakta ve netice itibarıyla da 3 işçinin yapacağı işi 2 işçi yapmakta. Bu da hem kömür üretimini düşürmekte hem de iş sağlığı ve iş güvenliğini tehdit etmektedir. Maalesef, iktidarımız ise devlet eliyle üretimi artırma imkânı varken özel sektör eliyle üretimi artırmaya çalışmaktadır. Bu yanıltır arkadaşlar. Türkiye Taşkömürü Kurumunun ve Türkiye Kömür İşletmeleri TKİ'nin işçi açıkları giderilmeden ruhsatı özel sektöre ait olan maden işletmelerinin sorunlarının çözülmeye çalışılması bize göre yanıltır.

Evet, geçen hafta Sayın Enerji Bakanımızla Sayın Çalışma Bakanımız Zonguldak'ın Kozlu ilçesine geldiler, madenlerdeki çalışma koşullarını yerinde gördüler. Ben buradan kendilerine teşekkür ediyorum. En azından kâğıt üzerinde kendilerine anlatılanlara değil de işin fiiliyatını görmüş oldular. Orada maden işçilerinin ne kadar meşakkatli bir çalışma içerisinde bulunduklarını anlamış olduklarını tahmin ediyorum. Ama yapmış oldukları açıklamalara baktığımızda -kendilerinin ziyaret ettikleri ocak Türkiye Taşkömürü Kurumunun ocağı ve yılbaşını geçirdikleri maden işçileri Türkiye Taşkömürü'nün işçileri ama- Türkiye Taşkömürü Kurumuyla ilgili bir cümle dahi etmediler. Biz buradan anlıyoruz ki, Türkiye Taşkömürü Kurumunu maalesef iktidar gözden çıkarmış, öyle gözüküyor.

Enerji Bakanlığı, kendine bağlı Türkiye Taşkömürü Kurumundaki norm kadro işçi açıklarını gidermeyerek kendi kurumuna maalesef üvey evlat muamelesi yapmaktadır.

TTK'daki işçi açıklarının giderilmemesi maalesef iş cinayetlerine davetiye çıkarmaktadır. TTK'daki işçi açıklarının giderilmemesi nedeniyle meydana gelebilecek bir faciadan, iş cinayetinden bu durumda kim sorumlu olacaktır?

Yine, Zonguldak'ta TTK tarafından üretime değer görülmeyen, atıl olan sahalarda redevans, yani kiralama yöntemiyle özel şirketlere üretim izni verilmiştir. Az önce Sayın Faruk Çaturoğlu çok güzel ifade etti redevanslı sahalardaki işletmecilerin sorunlarını, kendisine aynen katılıyorum. Redevanslı sahalarda üretim yapan şirketlerin de Soma kazası sonrasında yaşamış oldukları büyük sıkıntılar var. Bunlarla ilgili yapılmış olan düzenleme 4 Şubat 2015 tarihinde çıkmış olmasına rağmen bakanlıkça onların sorunlarını çözebilecek adımlar tam anlamıyla atılamamış durumda. Soma kazası sonrasında çıkan yasanın çıktığı tarihteki işçi sayısı 4.600'dü, şu anda geldiğimiz nokta itibarıyla 1.100 işçi kalmış durumda, yani 3.500 işçi arkadaşımız işsiz kalmış durumda. Bunlar da değişik yerlere göç etmiş durumdadır ve maalesef Zonguldak'ta hem TTK'nın işçi açıkları hem redevansçıların işçi açıkları bir sosyal yara hâline gelmiştir. Zonguldak ekonomisi kömür varsa var olan bir ekonomidir. Bu şekilde Zonguldak ekonomisi de çökmüştür deyim yerindeyse.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 113

Redevans işletmecileriyle ilgili 4 Şubatta çıkartılan bu geçici 9'uncu maddeye ilave edilecek olan 5'inci madde de benzer özellikleri taşımakta. Ama bu madde çıkmış olmasına rağmen redevans işletmecilerinin sorunları çözülmemiş ve işletmeler kapanma noktasına gelmiştir.

Bir başka konuyla, yapılan bu değişiklik kamuya ne kadar bir yük binecektir? Bu düzenlemenin kamuya maliyeti ne olacaktır, bu hesaplanmış mıdır? Bu çünkü muğlak bir kanun, Bakanlar Kuruluna yetki devrediliyor. Bu 170 tane, ruhsatı özel şirketlere ait olan şirketlere getirilecek olan düzenlemeyle kamuya ne kadar maliyet yüklenecektir, bunun da açıklanması gerekir diye düşünüyorum. Yine, hangi kalemlerde bu özel şirketlere destek olunacaktır, bu durum da net değildir.

Bir başka konu, ruhsatı özel şirketlere ait olan bu sahalarda üretim yapan şirketler, 2004 yılından sonra ruhsat alan şirketler iktidara yandaş şirketler midir? Çünkü bu ruhsatların nasıl verildiği kamuoyuna değişik şekillerde yansımıştı. Bu düzenlemeyle acaba yandaş şirketler mi korunmak isteniyor?

Yine, Soma faciasının birinci sebebi -bilirkişi raporlarına göre- üretim zorlamasıdır. Özel sektör ise kâr mantığıyla çalıştığı için iş sağlığı ve iş güvenliği önlemlerini ikinci plana atmaktadır. Burada, fazla çalışma ücretiyle ilgili doğabilecek olan maliyetleri devletin karşılanması istenmektedir, gerekçesine baktığımız zaman bu açık ve net görülüyor. Üretim zorlaması yapan bir sektör varken, yani sürekli işçileri fazla çalışmaya zorlamaya müsait bir sektör varken böyle bir durumda üretim zorlaması olması hâlinde fazla çalışma ücretlerini devlet niye ödeyecektir, bu da tarafımızdan anlaşılamamıştır.

Bize göre, bu şekilde, özel sektör mantığıyla yer altı madenciliğini geliştiremezsiniz, istihdamı da sürdürülebilir kılamazsınız, taş kömürünü ithalata bağımlı olmaktan da kurtaramazsınız. Yapılacak iş gayet basittir arkadaşlar: Bize göre, yüz yetmiş yıllık tecrübesi ve birikimi olan Türkiye Taşkömürü Kurumu ve yüz yıllık tecrübesi ve birikimi olan Türkiye Kömür İşletmeleri eliyle devlet yer altı madenciliğini geliştirmeli ve yer altında bulunan millî serveti çıkarmalı ve ekonomiye kazandırmalıdır. Yandaş şirketler devlet eliyle zenginleştirilerek madencilik sektörü gelişmez, sadece yandaşlar zenginleşir.

Sabırla dinlediğiniz için çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, hatırlıyor musunuz geçen dönem biz bu fiyat farkı geldiğinde epey tartıştık, Sayın Bakanım siz de katıldınız.

BAŞKAN – Evet, ben bütün bu iş yerleri kapanacak, yanlış yapıyorsunuz demiştim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Daha doğrusu o maddeye katıldınız mı bilmiyorum.

O tarihteki sayın bakan çok acele olarak, hatta bu 6111 çıkmadan önce, daha bir maliyet gelmeden önce o fiyat farkını da getirdi, “Daha çıkmadan önce ne acelesi var?” dedik, hatta Genel Kurulda ancak geri çekebildik. Daha sonra bu fiyat farkı geldi, eksik geldi, özellikle Soma'daki firmalarla ilgili olarak geldi, maalesef ne yapıldığını da tam bilemedik. Yani bizim burada yaptığımız hesaplar –Şükrü Bey de hatırlar- o dönem bu Soma'daki firmaların çok kârlı olduğu şeklindeydi. Onlar için bu fiyat farkı kararnamesinin getirilmesinin yanlış olacağı düşüncesindeydik. Çünkü normalde onlarla yapılan sözleşmelere göre, yılda yanlış hatırlamayayım bir buçuk milyon ton kömür üretilmesi gerekirken yedi milyon tona yakın kömür üretilabiliyordu, hiçbir şekilde işçi sağlığı, güvenliği filan dikkate alınmadan yapılabiliyordu bunlar. Hatta çalışma bakanının o tarihte bir sözü vardı, yani bu aşırı hırs, aşırı kâr hırsı nedeniyle bu kazanın olduğuyla ilgili, bütün bunları konuştuk tartıştık.

Sayın Başkan, şimdi, bütün bunlardan sonra bu 29'uncu madde çıktı. 29'uncu maddeyle ilgili olarak ne yapıldı? Bunlara ne kadar fiyat farkı verildi fiilî olarak, onu bir görelim, ondan sonra da bu düzenlemeyi yapalım, bunun yapılmasına karşı çıkmıyoruz ama Ünal Bey de söyledi, Faruk Bey de söyledi.

BAŞKAN – İki kişi birbirinden bağımsız şeyler ama.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bağımsız ama sonuçta aynı paralelde yapılacak.

Onu görelim, onun sonuçlarını görelim, bunu da o paralelde çıkaralım ama daha kapsamını da genişletmemiz gerekir. Zonguldak milletvekillerimizin söylediğine göre, bu şekliyle tam olarak özel sektör firmalarını da kavramıyor, kapsamıyor.

BAŞKAN – Kimi kavırıyormuş?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Uygun görüyorsanız, yarın bununla ilgili sonuçları sayın müsteşarım bize getirsın, onları görelim, şimdiye kadar ne kadar fiyat farkı ödenmiş?

BAŞKAN – Sonuçlar vardır kendilerinde.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 114

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Var mıdır yanında?

BAŞKAN – Vardır, vardır tabi.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Alalım o zaman onları.

BAŞKAN – Peki.

Buyurun Sayın Müsteşarım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI FATİH DÖNMEZ – Şimdi, Zonguldak Havzası’ndaki redevans sözleşmesi kapsamında, oradaki yüklenicilere ton başına 20 ila 30 lira arasında bir iade yapılıyor, bu üretim miktarının da yaklaşık 1 milyon ton civarında olduğunu varsayarsak...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Firma olarak fark ediyor mu 20-30 TL dediğiniz? Niye yani tam bir rakam vermiyorsunuz?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI FATİH DÖNMEZ – Firmanın maliyetlerine göre değişiklik arz ediyor, yani çalıştırdığı işçi... Bazılarında modernizasyon kısmen yapılmış olanlar var, işçilik giderleri daha az olanlar var.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Müsteşarım, onu dağıtacak mısınız bize, not almaya çalışıyoruz da?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI FATİH DÖNMEZ – Şu anda elimde bilgi notu olarak var ama ben size takdim edebilirim sonra.

1 milyon tonluk bir üretime karşılık işte yaklaşık bir 25-30 milyon lira redevans iadesi yapılmış durumda.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sadece Zonguldak için?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Soma’da?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI FATİH DÖNMEZ – Zonguldak için söyledim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Soma için?

ERHAN USTA (Samsun) – Kaç yıllık bu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI FATİH DÖNMEZ – Bir yıllık.

Özür dilerim, düzeltiyorum, toplam rakam olarak söylüyorum yani sadece Zonguldak için...

BAŞKAN – Soma ve Zonguldak, diğer bölgeler...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI FATİH DÖNMEZ – Evet.

ERHAN USTA (Samsun) – 25-30, verdiğiniz sadece bir hesap mı bu, yoksa 1 milyon ton yıllık bir üretim mi bekliyoruz redevans karşılığında?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Yok, geçmişe yönelik sordu...

BAŞKAN – 25 ile 30 arasında... Niye 25-30 yani niye 25 ya da niye 26, 456 değil de niye 25-30?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI FATİH DÖNMEZ – İş yerlerindeki işçi sayısına ve işçilik miktarına göre yani üretim...

BAŞKAN – Toplam ödenen...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI FATİH DÖNMEZ – Evet, 1 ton üretimde kullanılan işçilik miktarındaki değişikliklerden kaynaklanıyor.

BAŞKAN – Toplam ödenen rakam nedir yalnız?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI FATİH DÖNMEZ – Şöyle: 1 milyon ton iş yerleri bazında 20 ila 30 lira arasında değişiyor iade, 25 alsak ortalamasını, 25 milyon TL gibi bir rakam ediyor.

BAŞKAN – Yani, toplu rakam elimizde yok, tahmin yürütüyoruz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI FATİH DÖNMEZ – Tabii, ben sadece rakamlardan gidiyorum, evet, son net rakam yok, yaklaşık rakam.

BAŞKAN – Tonajdan gidiyorsunuz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI FATİH DÖNMEZ – Evet, tonajdan gidiyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hangi şirkete ne verilmiş, onu söylesinler.

ERHAN USTA (Samsun) – Her 1 milyon tona kamu mu diyorsunuz, yoksa yıllık toplam 1 milyon tonluk...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Bunlar kamu, kamu.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 115

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI FATİH DÖNMEZ – Yıllık efendim bu, yıllık.

BAŞKAN – Kamu değil Sayın Bakan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Redevans, redevans.

BAŞKAN – Hayır efendim, redevans sözleşmesi. Kamu adına iş yapan özel şirketlere ödenen para, kamu değil.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI FATİH DÖNMEZ – 2015’te redevans sözleşmesi kapsamında TTK’nın ve TKİ’nin iade ettiği bedel bu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – TKİ’nin ne kadar Sayın Müsteşar? TTK’nın ne kadar?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI FATİH DÖNMEZ – Bu verdiğim rakam TKİ, TTK toplam rakam ama net rakamları arzu ederseniz yarın sunabilirim yani işletme bazında takdim edebilirim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – O önemli, bir de firma bazında alabilirsek Sayın Başkanım, öyle yapalım.

BAŞKAN – Yarın sunsunlar canım, o bundan bağımsız yani o zaten fiilî bir durum.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, yani buradaki notta kamuya ait...

BAŞKAN – Sayın Usta, Sayın Kuşoğlu sözünü bitirsin, söz vereyim ben size.

ERHAN USTA (Samsun) – Hemen bununla ilgili olacak da onun için.

BAŞKAN – Peki, sizin de mikrofonunuzu açayım.

Buyurun Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Ya, şu 1 milyon ton sanki yani böyle hesaplama kolaylaşsın da her 1 milyon ton anlamında hesaplanmış bir şey olarak Sayın Müsteşarın önüne verilmiş gibi geldi bana. Burada 28 milyon ton civarında bir şey diyoruz 2013 yılı sonu itibarıyla, kamuya ait 16 tane işletmede böyle bir üretim var. Yani, bunun sadece redevansla olan kısmı 1 milyon ton mu? Yani, sanki o her 1 milyon tonda 25 milyon lira civarında bir yük var, işte toplam -atıyorum- yıllık da 30 milyon ton olursa 750 milyon TL gibi bir yük olması gerekir gibi geliyor bana. Yanılıyor muyum?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI FATİH DÖNMEZ – Efendim, izninizle onu ben teyit edeyim, rakamları yanlış vermeyeyim, yarın takdim ederim.

BAŞKAN – Nevzat Bey, siz biliyorsunuzdur.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NEVZAT KAVAKLI – Efendim, iyi akşamlar.

Nevzat Kavaklı, Enerji Bakanlığı Müsteşar Yardımcısıyım.

Sayın Müsteşarımızın ifade ettiği 22 ile yaklaşık 30 lira arasındaki telafi rakamlar, ilgili kararname gereği ortaya konulan bir formülasyon vardı. Bu formülasyon Maliye Bakanlığı ve Türkiye Kömür İşletme, Türkiye Taşkömürü tarafından belirlendi. Kuşkusuz bu yeterli değildi, Zonguldak havzası bağlamında İş Kanunu ve Maden Kanunu’ndan gelen ilave yüklerin ton başına karşılığı yaklaşık 75 Türk lirası civarında ancak bunun ilgili kararnameyle işte 22 ile 30 lirası karşılanabildi.

Arz ederim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ne kadar ödediniz toplamda?

BAŞKAN – 22 ile 30 arasındaki farkı doğuran, formülasyondaki o 8 liralık farkı doğuran hangi faktörler?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NEVZAT KAVAKLI – Efendim, orada aşağı yukarı A4 boyutunda bir formülasyon vardı. Tabii, burada temel girdi çalışma saatlerinin azalmasından kaynaklanan bir artış var, ek tatil süresinden kaynaklanan bir artış var, bunlar dikkate alındı ve bu şekilde formülize edildi ancak kurum bazında arz edebiliriz yarın.

BAŞKAN – Kurum bazlı olarak yarın bekliyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Toplam ne oldu?

BAŞKAN – Toplam rakam, 25 dediğiniz rakam her 1 milyon ton için 25 gibi mi, yoksa toplamda ödenen 25 gibi mi?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NEVZAT KAVAKLI – Efendim, onu yarın ayrıntılı arz edelim size.

BAŞKAN – Peki, tamam, teşekkür ediyorum.

Şöyle bir şey daha söyleyelim, oradan devam edelim: Sayın Müsteşar...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 116

MUSA ÇAM (İzmir) – Etmeyelim, yarına kalsın.

BAŞKAN – Müsaade eder misiniz. Sayın Çam, sizin söz talebiniz olmayabilir ama burası, gelincik tarlası gibi benim önüm.

MUSA ÇAM (İzmir) – Olacak, olacak.

BAŞKAN – Söz taleplerini karşılamak zorundayım arkadaşlarımızın.

ERHAN USTA (Samsun) – Biz yarın sabah konuşabiliriz yani.

BAŞKAN – Yok, söz taleplerini karşılayalım, yarın bilgileri alır, devam ederiz yani.

ERHAN USTA (Samsun) – Bayağı bir geç oldu, önemli bir konu yani yarına bırakılabilir.

BAŞKAN – Peki, sizin yapılmak istenilen bu düzenlemeyle beraber özel ruhsatlı yer altı kömür işletmelerine bir yıl için vereceğiniz destek tutarına ilişkin çalışmanız var, isterseniz onu da bir paylaşın.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI FATİH DÖNMEZ – Var efendim. Şimdi, burada TTK'nın ve TKİ'nin kendi işçilerine herhangi bir desteği söz konusu değil. Kendi ruhsat sahasında çalışan sayısını yaklaşık 11.472 aldığımızda ve 1 asgari ücretin tamamı yani 2 asgari ücretin 1 tanesinin devlet tarafından karşılanması hâlinde yaklaşık 304 milyon liralık bir destek söz konusu olacak.

BAŞKAN – Kaç iş yeri kaç kişiyi çalıştıracak?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI FATİH DÖNMEZ – 11.472 işçi için, bu serbest madenciler için 304 milyon lira.

ERHAN USTA (Samsun) – O yüzden soruyoruz, 23 binde 25 milyon lira oluyor, 11 bin kişide 304 milyon nasıl oluyor Sayın Müsteşarım?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir daha tekrarlar mısınız Sayın Müsteşarım?

BAŞKAN – Ben özellikle istedim zaten.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkanım, bakın...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI FATİH DÖNMEZ – 11.472, evet, 1 asgari ücret. Yalnız ikisi arasında bir fark var, tabii şu anda biz 1 asgari ücretin tamamının iadesi için konuşuyoruz. Mevcut uygulamada...

BAŞKAN – Sizin çalışmanız iki bazlıdır, yarım asgari ücret bazı var, 1 asgari ücret bazı var. 1 asgari ücret esas alındığında 304 milyon ama şu an sektörde de bu 11.500 kişi çalışmıyor ayrıca.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI FATİH DÖNMEZ – 11.472 kişi, şu anda bizim kayıtlarımıza göre bu kadar kişi çalışıyor, bunların alması hâlinde rakam. Tabii bu netleşecek, bize gelen verilere göre...

BAŞKAN – 6 bin kişiden bahsediyordunuz.

ERHAN USTA (Samsun) – Bu, Soma kazası öncesi 11.472'ydi, not öyle diyor.

BAŞKAN – Şu an 6 bin kişi çalışıyor efendim.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI FATİH DÖNMEZ – Pardon, özür dilerim, haklısın Sayın Başkan, tamam.

Yani, bu Soma kazası öncesine çıkılması hâlinde...

BAŞKAN – Yani, şöyle: Şu an yüzde 50 işten çıkarma ve kapanmalardan dolayı bir istihdam kaybı söz konusu. Bu kaza öncesi güne döndüğümüzde 11.472, o rakam yakalandığı takdirde 304 milyon liralık bir destek söz konusu olacak ama bugünün desteğine baktığınızda bu rakam aşağı yukarı 140 milyon civarında falan. Tabii, şimdi Üstadın sorusuna geliyoruz, Sayın Usta'nın. O da diyor ki: "Yani -25 bin kişi mi çalışıyor dendi- 25 bin kişinin çalıştığı, 28 milyon ton üretimin olduğu yerde 25 milyon lirayken bu, burada nasıl 11 bin kişide 300 milyon lira gibi bir forecast yapılıyor, projeksiyon?"

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI FATİH DÖNMEZ – Şimdi, bu asgari ücretin son hâli dikkate alındığında yapılmış bir hesaplama. Şu andaki mevcut ek 29 düzenlemesi bunu tam yansıtmıyor. Onun için, sektörün zaten bu formülün tadiline ilişkin bir talebi var. Onu dikkate aldığımızda yani sektörü bu redevans kapsamındaki işletmeleri de içine alacak şekilde yaptığımızda, oradaki rakamı da ben size arz edeyim, 16.099 kişi çalıştığını...

BAŞKAN – Sizin 672 milyon lira Üstat yani şu an redevans bazlı işletmelere verilmiş olan destek tutarının toplam rakamı 672 milyon.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI FATİH DÖNMEZ – Evet, 16 bin kişinin çalıştığını varsaydığımızda bu rakam 426 milyon lira olacak, o kapsamda verilenler yani bu şu andaki mevcut 29'u işlettığımızda.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Neden 16 bin kişinin çalıştığını varsayıyoruz?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 117

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI FATİH DÖNMEZ – Bu, redevans kapsamında TTK'ya ve TKİ'ye iş yapan iş yerlerindeki çalışan işçi sayısı. Bir asgari ücretin, brüt giydirilmiş ücreti 2.208 lira varsayıyoruz. Bu rakam üzerinden...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Gerekçede 11.472 olan...

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu...

Sayın Müsteşarım, anlamadık, burayı bir kez daha tekrarlayabilir misiniz lütfen.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI FATİH DÖNMEZ – Şimdi, biz, bir asgari ücretin tamamının verilmesi hâlinde bir hesap yaptık. 2.208 liralık bir brüt giydirilmiş ücret dikkate alıyoruz. Kamuda çalışan sayısı 7.727. Oradaki ücretlerimiz bizim 2 asgari ücret seviyesinde. Orada herhangi bir destek söz konusu değil.

Hizmet alımı ya da redevans sözleşmesi kapsamında çalışanların sayısı yaklaşık 16 bin. Bunların getireceği yük 426 milyon lira.

BAŞKAN – Onlar bu kapsamsa değil ama.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI FATİH DÖNMEZ – Şu andaki mevcut düzenleme bunu içeriyor zaten efendim. Biz bir formülle, demin sayın milletvekilimizin ifade ettiği formülle birinci fıkra hükmünde bunu düzeltbiliyoruz. Dolayısıyla zaten bu, bugünkü değişiklikte bu yük söz konusu değil. Bu şu andaki mevcut düzenleme bu yükü getiriyor TTK ve TKİ üzerinden.

BAŞKAN – Yani 25 milyon destek dediğiniz rakamın gerçek rakamı 470 milyon mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI FATİH DÖNMEZ – Şu an o bilgiler bizim elimizde yok doğrusu. Sizi de yanıltmak istemiyorum. 2015 yılı içerisinde yapılan desteklemeyi biz yarın takdim edeceğiz. Bizim bu yeni düzenlemeye göre ilave getirebilecek yükü arz ediyorum efendim.

BAŞKAN – Evet, değerli arkadaşlar, Sayın Bakanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri; şöyle yapalım: Yarına bu görüşmeleri bırakıyorum. Lütfen...

ERHAN USTA (Samsun) – Yarın değil. Hazır olduklarında görüşelim.

BAŞKAN – Yarın efendim, yarın. Yarına hazır olacaklar. Biz onlara göre şey yapamayız. Komisyonun çalışmasını, görüşmesini oraya göre ayarlayamam.

Sayın Özel, buyurun.

Öncelikle, Sayın Grup Başkan Vekilimiz hoş geldiniz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hoş bulduk.

Ben de, Sayın Başkan, nezaketiniz içi teşekkür ederim. Konuya verdiğimiz ehemmiyeti biliyorsunuz. Onunla ilgili de bizi haberdar ettiniz. Ben nöbetçi Grup Başkan Vekili olduğum için aşağısı kapandıktan sonra ancak buraya gelebilirdim.

Şimdi, tabii, yarın görüşülecek, imkân oldukça geleceğiz. Zaten konunun uzmanı çok değerli arkadaşlarımız partimiz adına burada görev yapıyorlar. Ama burada birkaç tane durumun öncelikle altını çizmek isteriz. Soma faciası yaşandıktan sonra Türkiye'de hep birlikte şöyle bir karar vermiştik. Bunu devrin Başbakanı Sayın Cumhurbaşkanının grup konuşmasında verdiği birtakım sözler vardı. Onların takipçisi olmaya çalıştık. Ama bir şey vardı ki 4 parti birden şunu söylüyorduk: Bir daha Somaların yaşanmasına izin vermeyecektik ve üç gruptaki sözlerin takipçisi olacaktık. Bunlar: Ölen madencilerin geride bıraktıklarına sahip çıkma, mevcut madencilerin çalışma şartlarını iyileştirme ve işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda atılacak adımlar.

Buradaki bu 15 söze ve buradaki konuşmalara falan dönecek değilim. Ama birinci kategoride, geride kalanlara sahip çıkma konusunda nispeten verilen sözler tutuldu. Yani tabii o ilk günlerdeki beklentilerin çok dışında şeyler oldu. Mesela madencilere ev verilecekti. Bu ev, bir özel holdingin ev taahhüdüne, işte bu ev o evdir denilerek, sadece oraya bir arsa tahsis edilerek yapıldı. Oysaki o holding başka bir şey söylemişti ama devlet babanın verdiği söz başkaydı.

Madencilerin geride kalan arkadaşlarının çalışma şartlarıyla ilgili verilen sözlerin pek azı tutuldu. Tutulanlardan 2 tanesi yani hafta tatilinin iki gün olması ve asgari ücretin 2 asgari ücrete çıkarılması noktasındaki sözler tutuldu. Ama esas hiçbir madencinin işsiz kalmasına izin verilmeyecekti. Bunun içinde, özellikle özel sektördeki maden ocaklarının maliyet artışlarıyla ilgili düzenlemelerin yapılması falan da bu kapsam içindedir işsiz kalmamasıyla ilgili verilen devlet sözü. Ama Soma'da bir sms mesajıyla 2.870 madenci işten çıkarıldı. O arkadaşlar için kimse parmağını kıpırdatmadı. Hatta ve hatta şöyle bir gerçeklikle karşı karşıyayız: Onlar tazminatlarını dahi daha alamadılar.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 118

Birlikte iyi niyetle bir düzenleme yaptık. Bankacılık sistemi gereği el konulmuş olan malların elden çıkarılması aşamasında bu tazminatların ödenmesiyle ilgili düzenleme yaptık. Ancak madencilerin sendikası gidip işçiler adına işverenle anlaşarak bunu, 24 taksitde bağlanacak ve maden çalışmaya başladıktan sonra ödenecek gibi bir şey yaptı. Sayın Cumhurbaşkanının Manisa'da yapmış olduğu mitingde verdiği sözün ilk taksitin o gün yatmıştı, ondan sonra madenciler para almadılar. Yani seçime beş gün kala bir para verildi, bir para alınmadı ondan beri.

BAŞKAN – Sendika nasıl böyle bir şey yaptı?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yaptı ve ben, bunu, Bilgi Edinme Yasası'na göre edindiğim bir bilgiyle bizim yaptığımız düzenlemeye rağmen, bizim düzenlemenin tarafı olanı TMSF, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu dedi ki: Ben bu parayı öderdim ama işçiler anlaşmış işverenle. Sonradan da 24 aylık vadeye yayan korkunç bir protokol çıktı. Gecenin bu vaktinde polemik için söylemiyorum. Ama bu anlaşmanın sermaye-siyaset-sendika üçgenindeki paslaşmaların bilgisi dışında olduğunu da kimse iddia etmesin. Bunu uzun uzun konuşuruz. Bu kadar söyleyeyim. Yani bu sizin şaşırmanızdaki samimiye inanıyorum ama inanın, bu salonda şaşırmayanlar var. Bunu daha sonraki süreçte siyasi mülahazalarla mutlaka konuşuruz. Ama o sendika ki böyle bir şeye imza attı. Ve bugün gelinen noktada, o madenciler işsiz, paralarını almadılar, verilen devlet sözü tutulmadı, çocuklarını okutamadığı için okuldan alan madenciler var. Dileyen arkadaşşıma telefonunu veririm Kırıkkalı, Somalı, Balıkesir'in Savaştepe'sinden o madenci aileleriyle de konuşabilirsiniz. Hatta simgeleşmiş, kazada iki gözü kör olmuş Ali Kandemir ile iki ayağı birden kopmuş kazalı madencilere o verilen çok ciddi sözlerin, bu salonda "takipçisi biziz" falan, hâlâ daha tutulmadığını da telefonlarını sizle paylaşabilirim. Bu kadarda bırakayım.

Ama esas tutulmayan söz, işçi sağlığı ve iş güvenliği konusundadır. Ve Soma Komisyonu raporu raflarda durmaktadır. Meclis tarafından konuşulmamıştır. Maden Kanunu çıkarken Sayın Enerji Bakanlığı ve işçi sağlığı ve iş güvenliğiyle ilgili düzenlemeler yapılırken de Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının değerli bürokratları, Soma kanununu inceleyemediklerini, onun için bu düzenlemeleri yapamadıklarını söylemiştir. Hatta bugün karşımızda olan değerli bürokratların kendinden önce aynı görevleri yapan mevkidaşları "Biz kanuna erişemedik." demiştir Mecliste dağıtımından kırk gün sonra ve bunların hepsi tutanaklarda mevcuttur.

Şimdi geldiğimiz noktada meseleyi, Soma'yla ilgili meseleyi, madenlerle ilgili meseleyi sadece bir fiyat farkı işine indirmek sıkıntılı. Yapılmaya çalışılan iş, bir sürü eksik bir tarafa doğru bir iş. Neden? O gün, o zaman söylemiştik. Hatta burada şöyle açıklamalar oldu: Redevans anlaşmaları zaten bir sonraki yıl için maliyet artışlarıyla ilgili yetki veriyor. O artışları yapabilirsiniz. Orada bir sıkıntı yok. Esas sıkıntı, küçük maden işletmelerine ait. Ama orada bir telaşla Soma AŞ, bir telaşla İmbat AŞ, bir telaşla birkaç tane redevansçının, dev şirketlerin ki 1 milyon ton kömür yerine 3,5 milyon tonu çıkar kardeşim alacağım deyip, alınıp da parası ödenip, o üretim baskısına dönüşüp, o madende neler konuşuyorlar... O Soma davasını izliyorum. Toplam 5 oturum 8 celse yani kırk gün dinledik biz onu. Burada ne söylediysek, ne konuşulduysa, ne anlatıldıysa, en vahim iddia neyse hepsinin de fevkinde iddiaları mahkeme sorduruyor. Elbette ceza davası sürece ama vicdanlarımızda... O geçen dönemlerde biz burada anlatırken hani o üstümüze yürüyenler veya hakaret edenler, dava açanlar bizlere... Gerçi siyasetin böyle bir adaleti var. O arkadaşlar şimdi buralarda değiller ama şöyle de bir nokta var: Keşke burada olsalardı da birazcık o mahkeme tutanaklarını getirseydik yüzleri kızarsaydı.

Şimdi, bugün, redevansçılara ilave bir formül düzenlemesi yapacağız falan meselesi... Onu bir kenara bırakın. O redevansçılar meselesinde karşılıklı bir ilişkilendirme, karşılıklı bir beslenme var. Bir gün bir hakikatler komisyonu kurulur da emek harcarsa buradan öyle fena şeyler çıkacak. Bugünün belli siyasi ve bürokratik muhatapları o gün gerçekten çok ciddi bir utanç yaşayacaklar. Ancak ve ancak bugün yapılması söylenen küçük işletmeler var. Geçen sene zaten bunu söyledik; dedik ki: Redevansçılarla ilgili sorun yok. Onlar zaten fahiş kârlar elde ediyorlar. Küçük işletmeleri korumanız lazım. Küçük işletmelerin yok olmasını istiyorlar. Burada isim vermeyerek söyleyeyim, sektörün çok ciddi temsilcileri şunu dedi: "Sayın Bakan bizi gözden çıkarmış. Redevansçıyı koruyacağına bizi korusun. Hepimiz batırız. Biz bu işlere devam edemiyoruz." Onlara dinletemedik. Bir redevans sevdası, bir redevans sevdası... Bu, biliyorsunuz son on üç yılın icadı olan farklı bir sistemdir. Aykut Erdoğan bunu her seferinde anlatıyor. Yazmış olduğu kömür yolsuzluğu ve bu konu üzerinde anlattığı bütün her şeyi belki ilerleyen süreçte bu Komisyonun yeni üyeleri dinleyecekler ve bence gerçekten bundan etkilenecekler. Bu gelinen noktada küçük işletmelere bir şey verme işi doğru ama Sayın Müsteşarım, ben hayatta bir bürokrati eleştirmek, onu küçük düşürmek istemem ama size bu notları hazırlayanlar, siz buraya gelirken sizi bu donanımsızlıkla buraya gelmeye mahkûm edenlerle ilgili dönüp bir

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 119

şey yapmanız lazım. Yani bu olacak bir şey değil. Devlet bu duruma düşmez. Biz gerçekten bu işten üzüntü duyduk. Küçük işletmelerle ilgili bir şey yapın ama onu da sorgulayacağız, arkadaşlarımız bakacak. Sektörün rızası önemli ama redevansçılarla ilgili o bir sayfalık formül var ya, mesele yalın olduğu zaman anlaşılabilir, karmaşık olduğu zaman sorgulanamaz olduğu şeyle o formül. Mesele ne? Kardeşim, artış belli. Şirkete diyeceksin ki: Getir bakayım, önüne koyacak, ne formülü? Beyanname usulüne çevirin beyefendi. Desin ki bu işçiye bu parayı ödüyordum, sen bu kadar artırdın bu fiyat çıktı, zararın bu. Beyannameyi 2 tane bu işi bilen devlet memuru inceler, der ki: "Ödenmesi uygundur." Vurursunuz altına oluru, ödersiniz parayı. O formül işi... Bakın, bir taraftan bir itiraf geliyor, tutmamış, yanlış formül yapmışsınız. Karşılama, pek azını karşılıyor. Bir başka taraftan belki hak edilmeyen paralar ödeniyor. Formül falan değil, koysun beyannameyi önünüze. Ben buna tabiydim, bu kadar maliyetim vardı, sen bunu çıkardın. Bu kadar, inceleyin, ödeyecekseniz ödeyin.

Sayın Kuşoğlu geçen sene sorduğunda tahmini rakamları söylerken burada çok keskin... Şimdi ödediğinizi ifade etmekte güçlük çekiyorsunuz. Yarın, geçen sene biz tutanaklardan bakacağız ama bu Komisyona dağıtılan bilgi notunu da lütfen bütün Komisyon üyelerine yani size geçen sene sorulduğunda ne öngörmüşsünüz, ne ödemişsiniz? Formül bir sayfa da olsa istiyoruz. O formülü çıkaran arkadaşların o formülle ilgili mutlaka bir izahatı vardır, onu da görmek istiyoruz. Küçük işletmeleri koruyacak. Ne yaparsanız desteklemeye göre, Zonguldak Milletvekili orada, Soma'da bu tür işletmeler yok ama Ermenek'te sorun var, Türkiye'nin dört bir yanında sorun var ama şeffaflık istiyoruz, bir de haklı çıkmanın utancı içindeyiz bir kez daha.

Lütfen, geçen seneki tutanakları ben fosforlamayayım ama bir vaktiniz olursa Sayın Bakanım, sayın müsteşar yardımcılar, şu Cumhuriyet Halk Partisi Grubu, hatta haksızlık etmeyelim, MHP Grubunun değerli temsilcisi, HDP'den arkadaşlar neler demiş, nasıl karşı çıkmışsınız, bugün ne noktaya gelmişsiniz, bir de bunlara bakalım.

Nezaketiniz için teşekkür ediyorum. Konunun takipçisi olacağız.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Ama ben de şunu hatırlatmak istiyorum: Soma faciası sonrası yapılan o düzenlemede ben de Komisyon sıralarında oturduğumda yapılmış olan bu düzenlemenin doğru olmadığını, bu şekliyle yapılmaması gerektiğini, bütün bu işletmelerin pek çoğunun kapanacağını, insanların işsiz kalacaklarını ve bunun vebalini de kaldıramayacağını ifade etmiştim. Yani bunu da tutanaklarda olduğu için söylüyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, birincisi Cumhuriyet Halk Partisi...

BAŞKAN – Sadece Cumhuriyet Halk Partisine değil canım, Komisyonun tamamıydı yani.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Cumhuriyet Halk Partisinin tamamına olan bir şey olsaydı biz tartışmaya girerdik. Her türlü vebal konusunda sayısal çoğunluğa güvenen Adalet ve Kalkınma Partisine şöyle bir gönderme yaptım.

BAŞKAN – Sayın Özel, gönderme olarak değil ama gönderme olarak değil...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir tane bile redevansçı batmadı, Soma AŞ dâhil batmadı. Bir redevansçı batmadı, batmasını da istemeyiz ama bizim "Tedbir alın." dediğimiziz...

BAŞKAN – Redevans düzenlemesi geldiğinde de özel ruhsatlı işletmeler için de tedbir alınması gerektiğini de o gün içinde defaatle söylemiştik ama iş bu noktaya geldi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Onda size şahitlik edeceğim.

BAŞKAN – Sayın Çaturoğlu, son sözünüzü alayım.

FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Son sözümü söyleyeyim.

Şimdi, Zonguldak'taki işletmenin tamamı redevansçı yani redevansçıları öyle yamyam gibi tanıtırsak bu işin içinden çıkamayız. Yani Zonguldak'taki irili ufaklı...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Beyefendi, geçen sene düzenleme yapılan siz değilsiniz ki.

FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Evet.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Dönün de bir bakın bakalım nasıl...

FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Hayır, geçen sene Zonguldak için de düzenleme yapıldı, ben onu anlatmaya çalışıyorum.

Bu konuyu iyi bilen arkadaşlarınızdan birisiyim, dersime iyi çalıştım. Ortalama 22 lira verilmiştir ton başına Zonguldak'taki redevans işletmelerine. TTK Genel Müdürlüğü bizim resmî bir kolumuzdur, rapor yazmıştır, demiştir ki: "Bu yapılan tasarruflardan dolayı 6552 sayılı Kanun ve ondan sonraki 9'uncu geçici maddeden dolayı düzenleme şeklinde yapılan bu işlerden dolayı ton başına ortalama 56 lira ek maliyet var."

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 06/01/2015

Saat :

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 120

demidir Zonguldak işletmeleri için. Ama buna mukabil 22 lirası karşılanmıştır. Yani öyle sizin dediğiniz gibi redevansçılar bu işten çok -ben Zonguldak için konuşuyorum- kârlı...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Çok özür dilerim, şu 56 lira hesabı bize de bir gönderir misiniz, çok iyi olur.

FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Göndeririz. Ben de formül de var, o formülü de vereyim ben isteyene.

Eğer o redevansçılar çok kârlı olmuş olsalardı bugün Zonguldak'taki işletmeler kapılarına kilit vurup 3.500 tane işçiyi bu soğukta, bu karda, bu kışta işsiz bırakmazlardı. Bunun göz önüne alınmasını istiyorum. Yani burada ön yargılı olarak bu olaylara bakmayalım.

MUSA ÇAM (İzmir) – Ölümü gösterip sıtmaya razı ediyorlar, odur o.

BAŞKAN – Arkadaşlar, teşekkür ediyorum.

Sayın Çaturoğlu, size de teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, görüşmelerimize kaldığımız yerden yarın devam edeceğiz.

Yarın sabah öncelikle saat 10.00'da Merkez Bankası Başkanı burada olacaklar, Komisyonumuza sunumu vardır. Bu yılda 2 defa Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerine yapılan bir sunumdur ve görüşmelerimize de onun bitiş saatine göre yani sunum bittikten sonra görüşmelerimize devam edeceğiz ama yarın tasarının görüşmelerine saat 14.00 olarak devam etmeyi planlıyoruz, saat 14.00 olarak ben çağırıcı yapacağım.

Toplantıyı kapatıyorum. Çok teşekkür ederim.

Kapanma Saati: 23.28

